Strategia de dezvoltare economico-socială a oraşului **TÎRGU NEAMȚ**

2014
2020

Material realizat în cadrul procesului de actualizare a Strategiei de dezvoltare economico-socială a oraşului Tîrgu Neamț.

ORAŞUL TÎRGU NEAMŢ

Strategia de dezvoltare economică - socială
a oraşului **TÎRGU NEAMȚ**
2014-2020

CUPRINS

I. PROFILUL SOCIAL, ECONOMIC ȘI DEMOGRAFIC AL ORAȘULUI TÎRGU NEAMȚ

I.0. CADRU GENERAL 8
I.1. DEZVOLTARE URBANĂ 17
I.2. INFRASTRUCTURĂ 32
I.3. DEZVOLTARE ECONOMICĂ 38
I.4. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI 55
I.5. TURISM 59
I.6. SOCIAL 75
I.7. EDUCAȚIE 85
I.8. SĂNĂTATE 91
I.9. CULTURĂ 95
I.10. CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ 100
I.11. ANALIZA SWOT 107

II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ A ORAȘULUI TÎRGU NEAMȚ CU ORIZONTUL DE TIMP 2014-2020

II.1. VIZIUNE. OBIECTIVE 118
II.2. PRIORITĂȚI ȘI DIRECȚII DE DEZVOLTARE 122
II.3. PLAN SECTORIAL DE MĂSURI 125
II.4. COERENȚA CU POLITICILE EXISTENTE 144
II.5. SURSE DE FINANȚARE 150
II.6. PORTOFOLIUL DE PROIECTE 160
II.7. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI 188
II.8. ANALIZA FACTORILOR INTERESAȚI 191
II.9. PROCESUL DE ELABORARE A STRATEGIEI 195

I. PROFILUL SOCIAL, ECONOMIC ŞI DEMOGRAFIC AL ORAŞULUI TÎRGU NEAMȚ

I.0. Cadru general

SCURT ISTORIC

Tîrgu Neamț, un ținut cu o istorie fabuloasă, centru de inspirație pentru scriitorii români, cu Valea Ozanei străjuită de Cetatea Neamț şi cu satul Humuleşti în vecinătate, a format o comunitate puternică, omogenă prin tradiții pitoreşti şi obiceiuri vechi.

Oraşul se numără printre vechile aşezări din Moldova, cu vestigii arheologice din neolitic şi din epoca bronzului. Cele mai vechi urme de locuire s-au găsit în aşezările de la Lunca - Poiana Slatinei, Oglinzi - Cetățuia şi Băi, care se află situate în preajma izvoarelor de slatină din sud-estul Culmii Pleşului.

Aici s-a descoperit un bogat material ceramic care aparține culturii Starcevo-Criş (mileniul VI-V î.d.Hr.). Cu o evoluție care a durat circa o jumătate de mileniu, această cultură a fost succedată de cultura ceramicii liniare şi de cultura Precucuteni (mileniul V-VI î.d.Hr.), atestate prin siturile de la Târpeşti, Lunca, Oglinzi, Topolița, Davideni.

În apropierea izvoarelor sărate s-au descoperit elemente ceramice de brichetaj care erau folosite la obținerea sării prin evaporare. Zona a fost locuită şi de comunități ale epocii bronzului tracic (circa 1800-1100 î.d.Hr.), atestate prin descoperirile de la Lunca, Oglinzi, Vânători, Săveşti, care sunt atribuite culturilor Costişa şi Noua.

Cu ocazia efectuării săpăturilor pentru fundațiile spitalului orăşenesc (1847), s-au descoperit urmele unei vechi cetăți, considerată dacică, după obiectele găsite în pământ.

Prima mențiune documentară este făcută în timpul domniei lui Petru I Muşatinul, într-un document extern, „Letopisețul Novgorodului" (cunoscut şi ca "Lista rusă de oraşe"), datat între 1387-1392, unde este amintit alături de celelalte târguri valahe: Târgul lui Roman şi Piatra lui Crăciun (Piatra Neamț). De altfel din acelaşi secol datează şi prima mențiune a Cetății Neamț.

Viața oraşului, perioadele de dezvoltare sau decădere, au fost strâns legate de istoria Cetății Neamț şi de istoria Moldovei în general.

Pe baza cercetărilor de arhivă s-a stabilit că Neamțul a avut un sigiliu propriu, în limba latină, la fel ca oraşele Baia sau Roman.

Necesitatea de a crea un sistem de apărare în fața dușmanilor, a făcut ca Petru I Muşat să ridice, între 1382-1387, pe Culmea Pleşu, un fort, transformat mai apoi în cetate. Acesta la rândul ei a fost întărită, refăcută şi amplificată de Stefan cel Mare, realizând astfel o rețea de fortificații puternice la hotarele țării.

Aşezată la întretăierea drumurilor comerciale care lega Suceava de Piatra sau alte târguri ale Moldovei, Cetatea Neamț a devenit nucleul în jurul căruia s-a desfăşurat viața urbei de pe malurile Ozanei, şi care astfel a devenit domeniu domnesc.

Acesta este renumit pentru Cetatea Neamțului, ridicată de Petru I Muşat, pentru casa unde a crescut poeta Veronica Micle, şi de asemenea, prin satul (astăzi cartierul) Humuleşti, leagănul copilăriei povestitorului Ion Creangă.

De asemenea, Tg Neamț este centrul unui areal din nordul județului Neamț în care se găsesc aproximativ 20 de mănăstiri ortodoxe, unele de o importanță valoare artistică şi culturală (Văratic, Agapia sau Secu).

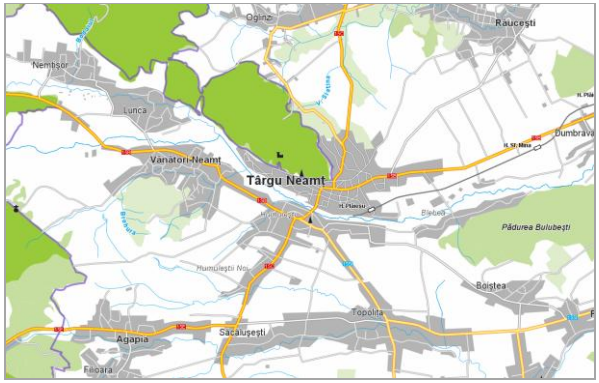

AȘEZARE GEOGRAFICĂ

Orașul Tîrgu Neamț este situat în partea de nord-est a județului Neamț și în partea central-estică a României, în Depresiunea Neamț (Ozana-Topolița), pe cursul mijlociu al râului Neamț (Ozana), la o altitudine de circa 365 m.

Localitatea se situează la intersecția coordonatelor geografice de 47°12' latitudine nordică și 26°21' longitudine estică.

Orașul Tîrgu Neamț se învecinează: în partea de nord cu comuna Răucești, la vest cu comuna Vânători-Neamț, la sud-est cu comuna Petricani, iar la est cu comuna Timișești.

ACCESIBILITATE

Pe harta județului Neamț, orașul este situat în partea de nord-est, la o intersecție de drumuri mari și circulate, de mare importanță economică, turistică și strategică:

- Drumul național secundar DN15B care face legătura între Poiana Teiului și Cristești;
- Drumul național secundar DN15C care unește municipiul Piatra Neamț de localitatea Vadul Moldovei;
- Drumul județean DJ 155I ce leagă orașul Tîrgu Neamț de localitatea Tupilați;
- Drumurile comunale DC7 și DC171, care fac legătura dintre orașul Tîrgu Neamț și localitățile Răucești – Ungheni, respectiv Oglinzi – Răucești.

Distanțele rutiere spre principalele repere din județ și din țară, dinspre Tîrgu Neamț

Localitate	Distanță din or. Tg. Neamț
Piatra Neamț	44,8 km
Roman	66,0 km
Bicaz	70,0 km
Roznov	51,0 km
Iași	104 km
Suceava	56,6 km
București	396 km
Cluj-Napoca	287 km
Constanța	500 km

Oraşul beneficiază de gară din anul 1986, fiind legat de unul din principalele noduri de cale ferată, respectiv oraşul Paşcani. Linia este exploatată de **operatorul privat Regiotrans.**

Tîrgu Neamț nu dispune de infrastructură sau amenajări aeroportuare, cel mai apropiat aeroport fiind situat la o distanță de aproximativ 71 km față de oraş, în municipiul Suceava (Aeroportul Internațional *Ștefan cel Mare*).

La nivel regional, accesibilitatea aeriană este asigurată și de Aeroportul Internațional Iași și de Aeroportul Internațional „George Enescu" Bacău.

Aeroportul Internațional din Suceava este temporar închis, începând cu ianuarie 2014, pentru realizarea lucrărilor de modernizare a suprafeței de mișcare și balizaj, a turnului de control și alte lucrări.

Aeroportul Internațional Iași, prin intermediul zborurilor companiei Tarom, asigură legătura cu Otopeni (București), Bologna (Italia), Torino (Italia) și Londra (Marea Britanie). Compania Austrian Airlines efectuează curse din Iași către Viena (Austria).

Pe Aeroportul Internațional „George Enescu" din Bacău operează companiile aeriene BlueAir și Carpatair, realizând zboruri către Dublin (Irlanda), Londra (Marea Britanie), Paris (Franța), Milano (Italia), Bergamo (Italia), Torino (Italia), Bologna (Italia), Roma (Italia) și Antalya (Turcia).

ORGANIZARE ADMINISTRATIVĂ

Oraşul are în componența sa patru localități: Tîrgu Neamț (reședința orașului), Humulești, Humuleștii Noi și Blebea (localități componente ale orașului altele decât reședința de oraș).

SUPRAFAȚĂ

Oraşul Tîrgu Neamț deține o **suprafață totală** de 4.301 ha, din care 70,2% teren agricol (teren arabil, pășuni, fânețe, vii și livezi), iar 29,8% teren neagricol (păduri, ape, bălți, construcții, căi de comunicație, căi ferate și terenuri neproductive).

Structura suprafeței totale a județului Neamț
pe medii de rezidență, 2012

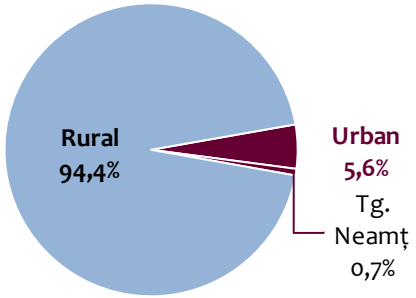

Sursa: INS

Suprafața și populația, în anul 2012

	POPULAȚIE		SUPRAFAȚA		Densitatea demografică - loc/kmp teritoriu
	populația stabilă la 1 ianuarie pers.	% din total județ	suprafața fondului funciar 2012 - kmp	% din total județ	
România	21.355.849		238.390,7		89,6
Regiunea Nord Est	3.700.695		36.849,8		100,4
Județul Neamț	557.981	100,0%	5.896,1	100,0%	94,6
Orașul Tîrgu Neamț	20.396	3,7%	43,01	0,7%	474,2

Sursa: INS

Suprafața intravilană a orașului este de 1.349 ha, ceea ce înseamnă 31,4% din suprafața totală a fondului funciar al orașului. Orașul Tîrgu Neamț este al treilea oraș din județ, luând în considerare suprafața intravilană, după Municipiile Piatra Neamț și Roman.

POPULAȚIE

Populația stabilă a orașului Tîrgu Neamț, era de 20.396 persoane, la 1 ianuarie 2012, conform Institutului Național de Statistică.

La Recensământul Populației și Locuințelor din 2011, orașul Tîrgu Neamț avea o populație stabilă de 18.695 persoane.

Orașul concentrează 3,7% din populația stabilă totală a județului Neamț, 9,8% din populația stabilă urbană a județului Neamț, 0,6% din populația Regiunii Nord – Est și 0,1% din populația României, la 1 ianuarie 2012.

Densitate demografică a populației în Tîrgu Neamț este de 474,2 locuitori/ km^2.

Orașul Tîrgu Neamț, este al treilea oraș din județul Neamț, după efectivul populației stabile la 1 ianuarie 2012, după municipiul Piatra Neamț și municipiul Roman.

RELIEF

Tîrgu Neamț are un relief variat, ca rezultat al unei evoluții paleogeografice de milioane de ani. Este situat în cea mai nordică depresiune subcarpatică, numită depresiunea Ozana-Topolița sau Depresiunea Neamț.

Relieful este rezultatul acțiunii factorilor morfogenetici interni (rocă, structură tectonică) și externi (climă, ape, vegetație, faună, activitatea omului). De aceea, în zona orașului Tîrgu-Neamț pot fi identificate tipuri de relief structural, sculptural și de acumulare.

Localitatea este extinsă pe o vale largă, la baza căreia este albia minoră a râului Ozana (Neamț), având către nord Culmea Pleșului, ce domină orașul, iar spre sud, valea este închisă de dealurile Movilelor, Humulești și Ocea.

Relieful structural este datorat cutelor anticlinale și sinclinale, a căror succesiune a imprimat Subcarpaților linii directoare. Astfel, la sud și sud-vest de orașul Tîrgu Neamț, dealurile Brădățel, Osoiului și Carpeni au o morfologie conformă cu structura, corespunzând anticlinalelor Vânători și Grumăzești.

Culmea Pleșului, cu o lungime de 24 km, situată la nord, este un anticlinal cu înălțimea maximă de 913 m, care descrește spre sud-est. În dreptul orașului Tîrgu Neamț, vârful Vânători are altitudinea de 623 m, dominând cu aproape 250 m albia râului Ozana, printr-un abrupt stâncos. Astfel atât lunca, cât și terasele Ozanei, au constituit suportul pe care s-a dezvoltat orașul Tîrgu Neamț și suburbiile sale.

Relieful sculptural înglobează interfluviile sculpturale și versanții modelați de procese de versant (acțiunea de eroziune, de transport și de sedimentare exercitată de apele de șiroire și de cele torențiale, ca și deplasarea în masă prin alunecări sau rostogoliri).

SOLURI

Repartiția în teritoriu a principalelor tipuri și subtipuri de soluri este condiționat de factorii climatici, de relief și de factori antropici.

În zona orașului Tîrgu Neamț predomină **solurile podzolite brune argilo-iluviale**, care se găsesc în același areal cu solurile brune de pădure din care au evoluat.

Subtipurile de sol prezente în zonă sunt: solurile brune podzolite, soluri brune-gălbui podzolite și soluri brun-montane podzolite.

Solurile brune podzolite sunt sărace în humus, iar cele podzolite sunt și acide. Toate aceste tipuri sunt sărace în azot, fosfor, potasiu și microelemente. Astfel de soluri sunt prielnice unui număr mic de plante, îndeosebi pentru

grâu, trifoi, secară, orz, fasole, cartofi, porumb, mazăre, rădăcinoase şi de fibre.

CLIMĂ

Poziția oraşului Tîrgu Neamț în Depresiunea Neamț (Ozana-Topolița), care este şi adăpostit de Culmea Pleşului către N-NE, determină ca factorii climatogeni să prezinte particularități specifice zonei, datorită altitudinii şi dispunerii culmilor.

Ca urmare a ușoarei expuneri a reliefului spre SE, unghiul de incidență a razelor solare la amiază variază în medie între 66° 12' la solstițiul de vară şi 19° 18' la solstițiul de iarnă.

Temperatura medie multi anuală este de +8,2°C. Luna cu temperatura medie cea mai coborâtă este ianuarie, cu –3,8° C, iar luna cu temperatura medie cea mai ridicată este iulie, cu 19,5°C, rezultând o amplitudine termică anuală de 23,2° C.

Aceste valori, dacă sunt comparate cu datele stațiilor meteorologice învecinate, arată că la Tîrgu Neamț climatul este mai moderat, valorile fiind adesea cu câteva grade mai ridicate față de Valea Siretului şi Podişul Moldovenesc.

Media temperaturilor pentru lunile de iarna este de 2,4°C, iar pentru lunile de vară este cuprinsă între +17,2 ° C şi +20,3° C.

În Tg Neamț **vânturile dominante** sunt cele de nord vest, urmate de cele de sud vest; intensitatea lor fiind atenuată de Culmea Pleşului.

Viteza medie a vânturilor este de 4,5 m/s. Nebulozitatea are o valoare medie anuală de 5,9. În lunile de iarnă nebulozitatea atinge valoarea de 6,6. În timpul verii, nebulozitatea este mică, în lunile iulie 4,6 şi în august 4,5.

Precipitațiile atmosferice înregistrează o medie multi anuală de 672 mm, cantitate ce asigură necesarul biologic al plantelor, alimentarea pânzei freatice, reglementarea scurgerilor hidraulice obişnuite şi reglarea umidității atmosferice de joasă altitudine. Cele mai multe ploi cad la sfârşitul primăverii şi la începutul verii, însumând 44% din tot timpul anului.

Cele mai puține precipitații cad în luna februarie, în medie 18,8mm.

Astfel, climatul oraşului Tîrgu Neamț şi al zonei înconjurătoare este **temperat - continental**, cu particularități submontane, cu veri scurte şi răcoroase, toamne lungi şi ierni blânde, fără vânturi puternice, cu aer curat, bogat în particule de ozon, ceea ce îi conferă o notă specifică de stațiune climaterică.

REȚEA HIDROGRAFICĂ

Râul Neamț (Ozana), afluent pe dreapta al Moldovei, izvorăşte din zona montană a flisului carpatic, de sub vârful Halauca (1.530 m), curge în zona depresiunii intramontane Pipirig, apoi prin depresiunea subcarcatică Neamț (Ozana-Topolița), traversând oraşul de la vest la est se varsă în Moldova în aval de localitatea Timişeşti. În zona înaltă primeşte ca afluenți principali, pe dreapta: Dolheşti, Domesnic şi Secu, iar în depresiune puțin mai în amonte de Tîrgu Neamț, primeşte pe stânga pârâul Nemțişor (cel mai important afluent) ce izvorăşte de sub vârful Chitigaia (1.194 m).

Zona oraşului Tîrgu Neamț se bucură de o pânză freatică destul de bogată, atât în depozitele de luncă, cât şi în cele de terasă.

Izvoarele sărate din zona Băilor Oglinzi aparțin apelor de stratificație care apar la suprafață pe o linie corespunzătoare formațiunii miocene cu sare, paralelă cu linia pericarpatică, în locuri unde depozitele aluviale lipsesc sau prezintă grosimi mici. Aceste izvoare au fost cunoscute din cele mai vechi timpuri şi folosite în alimentație şi în tratarea sau chiar vindecarea unor boli.

VEGETAȚIE ȘI FAUNĂ

Aspectul fitogeografic al zonei orașului Tîrgu Neamț a fost determinat de condițiile naturale (relief, climă, hidrografie, soluri) cu modificări în timp datorate activității omului.

Vegetația spontană actuală este reprezentată prin păduri (situate pe Culmea Pleşului, dealul Boiştea şi pe versanții montani sau ai masivului Corni), prin pajişti, prin vegetație specifică versanților cu terenuri degradante, cât şi prin vegetație de luncă.

În depresiunea subcarpatică Ozana-Topolița, pădurile cu Fagus sau cu Fagus şi Abies au ocupat în trecut suprafețe mult mai mari decât în prezent (Gh. Grintescu, 1908), numele unor dealuri (Făgețelu, Bradatel, Carpeni, Carpenului), ale unor ape (Fagetel, Aluniş) sau al unor localități (Ghindaoani, Valea-Arini) confirmând această răspândire.

Pe harta lui Bauer (1835) existau în jurul orașului păduri întinse, care ulterior au fost defrişate, în scopul extinderii culturii plantelor, a păşunilor şi fânețelor. Această acțiune a dus la modificarea structurii floristice şi totodată a favorizat dezvoltarea proceselor geomorfologice.

Între satul Nemțisor şi orașul Tîrgu Neamț, pe versanții Culmii Pleşului, pădurea este de fag (Fagus silvatica) şi carpen (Carpenus betulus), iar în jurul Mănăstirii Neamț, de fag şi rășinoase. Capătul sud - estic al Culmii Pleşului, cu povârnişuri stâncoase, spre Tîrgu Neamț, este îmbrăcat cu plantații de pin (Pinus silvestris), iar spre poale, de salcâm (Robinia pseudoacacia). În pădurea de fag sau de fag şi carpen, se întâlnesc şi arbori izolați de brad alb (Albies alba), paltin de munte (Acer pseudoplatanus), plop tremurător (Populus tremula) şi tei argintiu (Tilia tomentosa).

De obicei, din cauza umbrei dese, subarboretul lipseşte, dar uneori apar exemplare rare de soc (Sambucus nigra) şi zmeură (Rubus idaeus).

Solul pe care s-au dezvoltat aceste păduri este acoperit cu o pătură groasă de frunze moarte, fărâmițate, descompuse şi, din această cauză, lipseşte de multe ori, vegetația ierboasă sau este reprezentată numai primăvara prin câteva plante efemeroide (trei rai-Hepatica nobilis; brebenei - Coryadilis solida; pastita - Anemone ramunculoides; horsti - Luzula pilosa etc). Aceste plante apar înaintea înfrunzirii arborilor. După închiderea coroanelor, în aceste păduri au condiții de dezvoltare doar plantele umbrofile. Cele mai întalnite sunt vinerita (Ajuga reptans) şi breiul (Mercurialis perennis). Pe lângă aceste plante, mai apar şi ferigi (Dryopteris filix mas), apoi diverse plante cu flori: colțişor (Dentaria bulbifera), floarea-paştelui (Anemone nemorosa), măcrişul-iepurelui (Oxalis acetosella), ciocul-berzei (Geranium sanguineum) etc.

Caracteristica **faunistică** a zonei subcarpatice din apropierea orașului Tîrgu Neamț este dată de eterogenitatea taxonomică şi ecologică a elementelor constitutive, datorită posibilităților de pătrundere şi deplasare, în ambele sensuri, ale unor elemente montane sau de podiş.

Numeroase sunt **speciile de interes cinegetic**: căprioara (Capreolus capreolus), mistretul (Sus scropha), jderul (Martes martes; Martes foina), vulpea (Vulpes vulpes) şi iepurele (Lepus europaeus). Ursul (Ursus arctos) a coborât din zona montană, extinzându-şi arealul în dealurile subcarpatice, ca urmare a măsurilor de protecție.

În apropierea Mănăstirii Neamț, în pădurea Dumbrava, există o rezervație de creştere a zimbrilor.

În păduri şi livezi pot fi văzute veverițe (Sciurus vulgaris), şoarecele gulerat (Apodemus flavicollis), pârşul mare (Glis glis), şoimuleţul de seara (Falco vespertinus), ciocănitoarea vierzuie (Picus canus), sturzul cântător (Turdus philomelos), porumbelul gulerat (Columba palumbus) etc.

RESURSE NATURALE

Pe teritoriul oraşului Tîrgu Neamţ, şi în imediata apropiere a acestuia se regăsesc, ca şi resurse exploatabile ale subsolului:

- Ape minerale terapeutice clorosodice, clorurate, iodurate, bromurate - în zona Oglinzi;
- Argile - în zona râului Ozana;
- Nisipuri şi pietrişuri;
- Păduri şi păşuni;
- Rezervaţii naturale.

Rezervaţii naturale

Apariţie relativ nouă în peisajul ariilor protejate nemţene, **Parcului Natural Vânători - Neamţ,** constituit ca parc natural în anul 1999, pe suprafaţă de 30.818 ha, dintre care peste 26.300 ha fond forestier, parcul adăposteşte o largă paletă de valori naturale, culturale şi istorice.

Se află situat în nordul judeţului Neamţ, la graniţa cu Suceava, în raza comunelor Crăcăoani, Agapia, Vânători-Neamţ, a oraşului Tg. Neamţ, şi a staţiunilor Bălţăteşti şi Oglinzi.

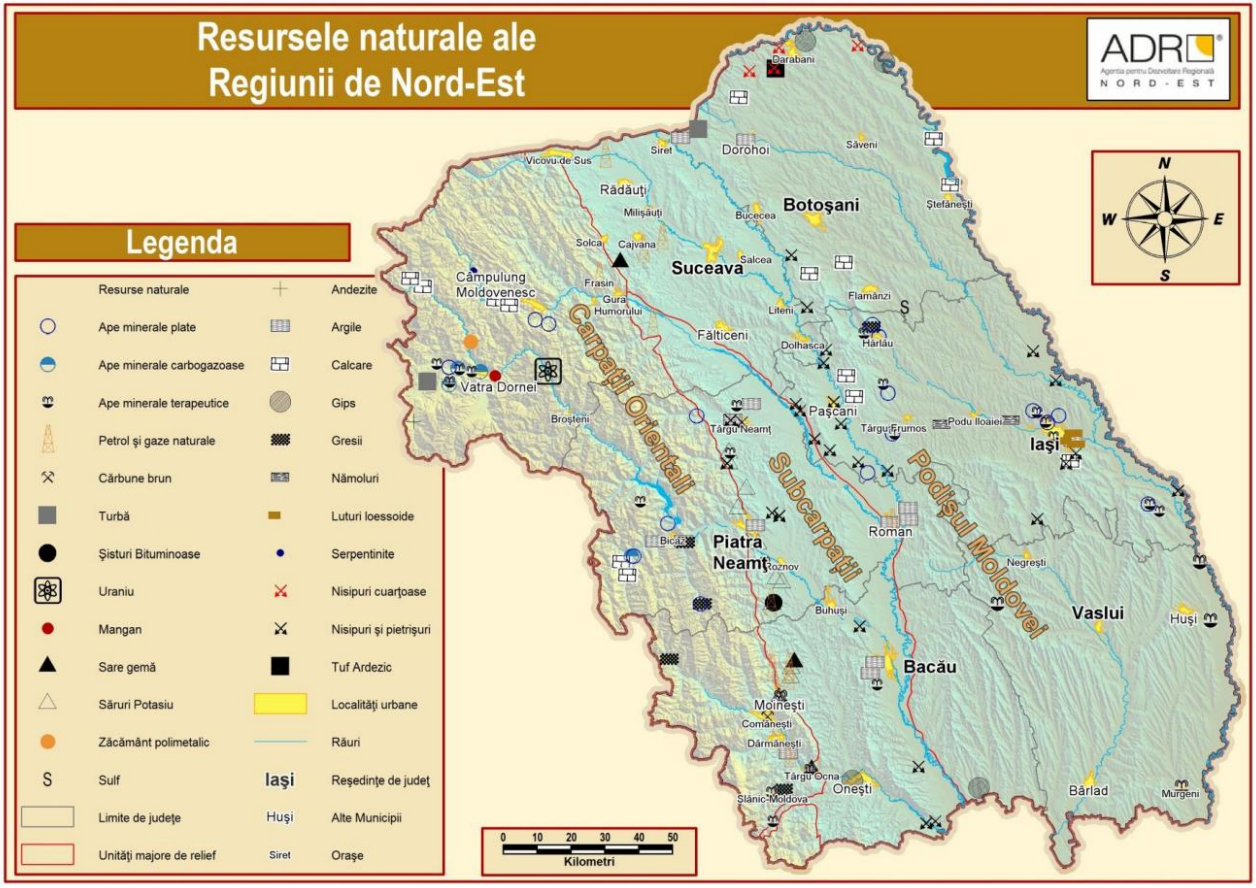

Sursa: ADR Nord Est, Analiza socio-economică a Regiunii Nord - Est, 2014-2020

Din punct de vedere geografic, parcul se întinde pe versantul estic al Munților Stânișoarei și peste Subcarpații Neamțului, acoperind o parte a bazinului Ozanei și Cracăului. Altitudinea medie este de 800 m.

Pentru o mai bună informare a vizitatorilor, **Administrația Parcului Natural Vânători - Neamț** a realizat un Centru de Informare Turistică, situat în satul Văratec chiar în vecinătatea Pădurii de Argint, a Ocolului Silvic Văratec și a sediului administrației parcului. Accesul se face pe drumul județean Valea Seacă - Văratec. Vizitatorii pot afla amănunte privind creșterea zimbrului, speciile vegetale toxice și otrăvitoare (inclusiv ciuperci), portul popular specific zonei, putând admira totodată imagini și eșantioane legate de aspectele enumerate mai sus. În plus, specialiștii administrației stau permanent la dispoziția vizitatorilor pentru informații mai amănunțite.

Pădurea de argint. Este situată pe teritoriul comunei Agapia lângă sediul Ocolului Silvic Văratec, pe terasa inferioară a Topoliței, la altitudinea de 540m. Pădurea de argint este un arboret de mesteacăn, având arborii cei mai bătrâni cu vârsta de peste 100 ani, dar pădurea este completată și cu arbori de 20 și 50 ani. Are o suprafață de 2,4 ha, fiind o rezervație de tip mixt, forestieră și peisagistică.

Rezervația de stejari Dumbrava. Pădurea Dumbrava, în suprafață de 56,6 ha este situată între valea Pârâului Neamț și a pârâului Nemțișor, la o altitudine cuprinsă între 445 și 470 m.

Este o rezervație de tip forestier care conservă o pădure de stejari seculari, foarte viguroși. Arboretul este constituit din Quercus robur, Quercus daleschampii în amestec cu Carpinus betulus, la care se mai adaugă Prunus avium, Acer campestre, Fagus sylvatica și Pyrus pyraster, fiind alcătuită dintr-o singură asociație, și anume Quercorobori-carpinetum Soo et Pocs 1957. Arboretul este o rezervație naturală, interesant prin dimensiunile și aspectul exemplarelor de stejar, prin particularitățile subarboretului, bogăția florei ierboase, infiltrațiile de conifere etc. Vârsta acestor arbori variază între 150 - 200 ani. Din punct de vedere al biodiversității s-au identificat 209 specii de plante vasculare aparținând la 50 familii.

Rezervația de zimbri și faună carpatină Dragoș Vodă a fost înființată în anul 1968 și se află în nordul județului Neamț, pe raza comunei Vânători Neamț, în apropierea drumului național D.N. 15 și a Mănăstirii Neamțului. În anul 1970 se aduc primele exemplare de zimbri, în număr de trei, originare din Polonia, cu numele de Rarău, Roxana și Raluca. În momentul actual, se găsesc 3 exemplare de zimbri într-un țarc de aproximativ 4 ha. Astăzi, în rezervație, pe lângă zimbri se mai pot întâlni: cerbi carpatini, cerbi lopătari, căpriori, vulpi, bursuci, iepuri, urși, lupi, specii de avifaună.

Lacul Zimbrăria - Com. Vânători-Neamț. Este așezat într-un peisaj natural deosebit în mijlocul pădurii (în locurile preferate de pescuit ale lui Mihail Sadoveanu), în cadrul rezervației forestiere Vânători - Neamț și în incinta rezervației de zimbri și faună carpatină "Dragoș Vodă". Accesul se face din șoseaua ce leagă orașul Tîrgu Neamț de Mânăstirea Neamț. "Zimbrăria" reprezintă un complex de trei iazuri în cascadă; având ca pești următoarele specii: crap, caras, șalău, novac, chinezesc, știucă, biban. Capturile pot depăși 10 kg.

I.1. Dezvoltare urbană

CONTEXT

Orașul Tîrgu Neamț este situat în partea central-vestică a Regiunii de dezvoltare Nord-Est, în Depresiunea Neamț (Ozana-Topolița), pe cursul mijlociu al râului Neamț (Ozana). Tîrgu Neamț este una din cele cinci localități urbane de la nivelul județului, fiind al treilea oraș ca volum demografic, după municipiul Piatra Neamț și municipiul Roman.

Conform clasificării rețelei urbane realizate de Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, Tîrgu Neamț este localitate de rang III.

Potrivit documentului *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030*, care integrează condițiile de conformare a structurilor policentrice la nivelul Uniunii Europene conform documentelor privind coeziunea teritorială, socială și economică (rețeaua ESPON), orașul Tîrgu Neamț este unul dintre cei 31 poli locali din Regiunea Nord-Est. La nivel județean, potrivit aceleiași clasificări mai există 2 Poli Regionali Opus: municipiul Piatra Neamț și municipiul Roman.

Orașul Tîrgu Neamț se află la o distanță de circa 45 km de municipiul Piatra Neamț, 120 km de municipiul Iași și 60 km de municipiul Suceava.

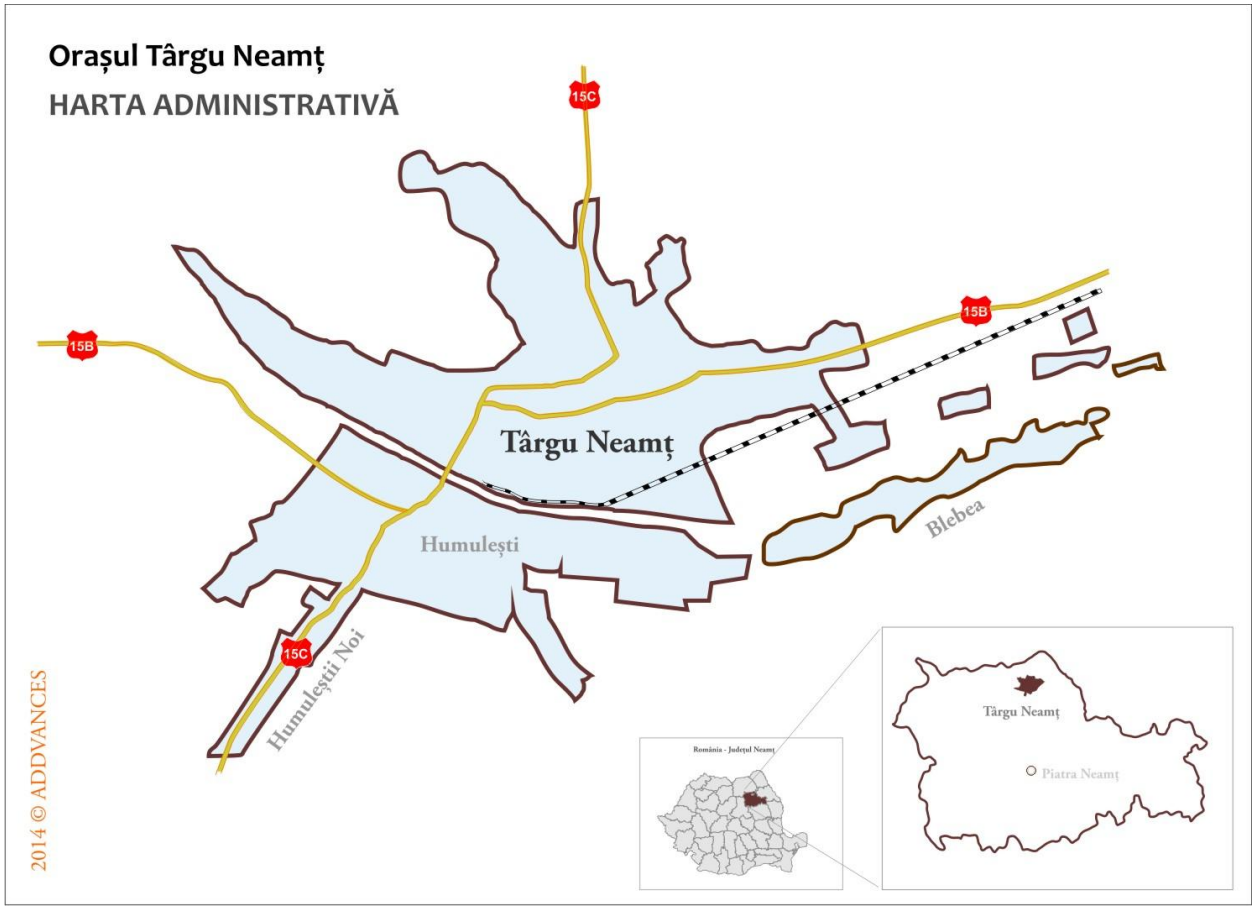

Din punct de vedere administrativ, oraşul Tîrgu Neamţ are în componenţa sa următoarele localităţi: Tîrgu Neamţ, Blebea, Humuleşti şi Humuleştii Noi.

Principala cale de comunicaţie a oraşului este drumul naţional secundar DN15B, care traversează localitatea pe axa est-vest şi care leagă oraşul Tîrgu Neamţ de DN2 (şi prin acesta de municipiile Iaşi şi Roman, şi de DN15, prin care se face legătura cu Transilvania). Alte drumuri importante de la nivel local sunt DN15C Piatra Neamţ - Vadul Moldovei, DJ 155I Tîrgu Neamţ – Tupilaţi, DC 7 Tîrgu Neamţ – Răucești - Ungheni şi DC 171 Tîrgu Neamţ – Oglinzi – Răucești, oraşul Tîrgu Neamţ fiind situat la intersecţia acestora.

De asemenea, oraşul Tîrgu Neamţ este una dintre localităţile urbane ale Regiunii Nord-Est care dispune de infrastructură feroviară, accesul realizându-se prin intermediul Magistralei secundare 517 - Paşcani – Tîrgu Neamţ. Aceasta se intersectează în Paşcani cu Magistrala principală 500 - Bucureşti (nord) - Ploieşti (sud) - Adjud - Paşcani - Suceava – Vicşani şi Magistrala secundară 606 - Paşcani – Tîrgu Frumos – Podu Iloaiei – Iaşi.

Cel mai apropiat aeroportul este Aeroportul Internaţional „Ştefan cel Mare" Suceava (70 km), urmat de Aeroportul Internaţional „George Enescu" Bacău (107 km) şi Aeroportul Internaţional Iaşi (110 km).

DEZVOLTARE DEMOGRAFICĂ

Din punct de vedere demografic, oraşul Tîrgu Neamţ a înregistrat un regres moderat în perioada 1990-2012, conform Institutului Naţional de Statistică populaţia stabilă numărând 20.396 locuitori la 1 ianuarie 2012. Rata medie anuală de creştere a populaţiei stabile în intervalul anterior enunţat (-0,19%) este mai mare decât rata înregistrată în alte localităţi urbane din judeţ precum municipiul Piatra Neamţ (-0,46%), municipiul Roman (-0,81%) sau oraşul Bicaz (-0,63%). De altfel, singura localitate urbană de la nivel judeţean care a avut o rată medie anuală de creştere pozitivă este oraşul Roznov: +0,43%.

Per ansamblu, însă, evoluţia demografică din oraşul Tîrgu Neamţ nu face notă discordantă cu cea de la nivelul judeţului Neamţ sau cu cea din mediul urban regional şi naţional. O caracteristică generală din punct de vedere demografic a mediului urban din România (şi nu numai a mediului urban, ci şi a mediului rural) este trendul descendent al populaţiei, fenomen la care a contribuit atât scăderea drastică a natalităţii, cât şi migraţia populaţiei în străinătate.

Densitatea demografică totală a oraşului este de 474,2 loc/km^2, iar densitatea urbană (populaţie totală raportată la suprafaţa intravilană) este de 1.511,9 loc/km^2. Aceste valori se situează sub nivelul mediu al localităţilor urbane din judeţ (639,0 loc/km^2, respectiv 3.510,5 loc/km^2). Oraşul Tîrgu Neamţ este localitatea urbană cu cea din scăzută densitate urbană de la nivel judeţean, existând localităţi cu valori de peste 3 ori mai mari (municipiul Piatra Neamţ – 4908 loc/km^2).

În mod oarecum atipic, tabloul demografic din oraşul Tîrgu Neamţ nu include fenomene prezente în majoritatea localităţilor urbane din regiune şi chiar din ţară, precum cel al îmbătrânirii demografice. Conform analizei datelor INS, raportul de îmbătrânire al populaţiei este de 798,2‰, însemnând că la 1.000 de persoane tinere cu vârsta de până la 14 ani revin aproximativ 800 persoane vârstnice de 65 ani şi peste. La nivelul localităţilor urbane din România, populaţia este mai îmbătrânită, la 1000 de persoane tinere revenind în medie 900 de persoane vârstnice.

Situaţia localităţilor urbane din judeţul Neamţ

Denumire localitate	Populaţie	Rang	Reţeaua ESPON
Municipiul Piatra Neamţ	105.432	II	Pol Regional OPUS
Municipiul Roman	65.205	II	Pol Regional OPUS
Oraşul Tîrgu Neamţ	**20.396**	**III**	**Pol local**
Oraşul Roznov	9.803	III	Pol local
Oraşul Bicaz	8.308	III	Pol local

Sursa: INS, Legea nr. 351/2001, Reţeaua ESPON

De altfel, de la nivelul județului Neamț, orașul Tîrgu Neamț este localitatea urbană cu cel mai mic indice de îmbătrânire demografică, la polul opus fiind orașul Bicaz și municipiul Piatra Neamț.

Regresul demografic înregistrat în orașul Tîrgu Neamț este cauzat atât de scăderea ratei sporului natural (în ultimii ani aceasta are valori negative), cât și de migrația populației în străinătate. De menționat, însă, că orașul Tîrgu Neamț prezintă solduri ale schimbărilor de reședință și ale schimbărilor de domiciliu mai mari decât cele din alte localități urbane din județ, mult mai puternic afectate de migrarea populației. În topul localităților cu probleme din acest punct de vedere stă municipiul Roman, soldurile schimbărilor de reședință și ale schimbărilor de domiciliu din acest municipiu fiind cele mai mari din județ.

Ponderea suprafeței intravilane din totalul fondului funciar
al orașului Tîrgu Neamț, în anul 2012

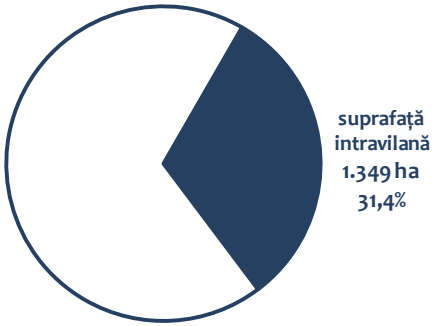

Sursa: INS

ZONAREA TERITORIULUI

Suprafața totală a unității teritorial-administrative Tîrgu Neamț este de 4.301 ha. Suprafața intravilană este de 1349 ha, reprezentând 31,4% din fondul funciar al orașului.
Din totalul fondului funciar al orașului Tîrgu Neamț, 70,2% (3021 ha) reprezintă terenuri agricole și 29,8% (1280 ha) reprezintă terenuri neagricole.

Cea mai mare parte a terenurilor agricole este ocupată de terenuri arabile (2040 ha), acestea fiind urmate de pășuni (901 ha), fânețe (43 ha), livezi și pepiniere pomicole (36 ha) și vii și pepiniere viticole (1 ha).

Pe de altă parte, în cadrul terenurilor neagricole, o pondere mai mare o au pădurile și vegetația forestieră (420 ha), urmate de terenurile ocupate de construcții (359 ha), terenurile degradate și neproductive (340 ha), terenurile ocupate de căi de comunicații și căi ferate (103 ha) și terenurile ocupate cu ape, bălți (58 ha).

Evoluția demografică în județul Neamț și orașul Tîrgu Neamț,
în perioada 1990-2012*

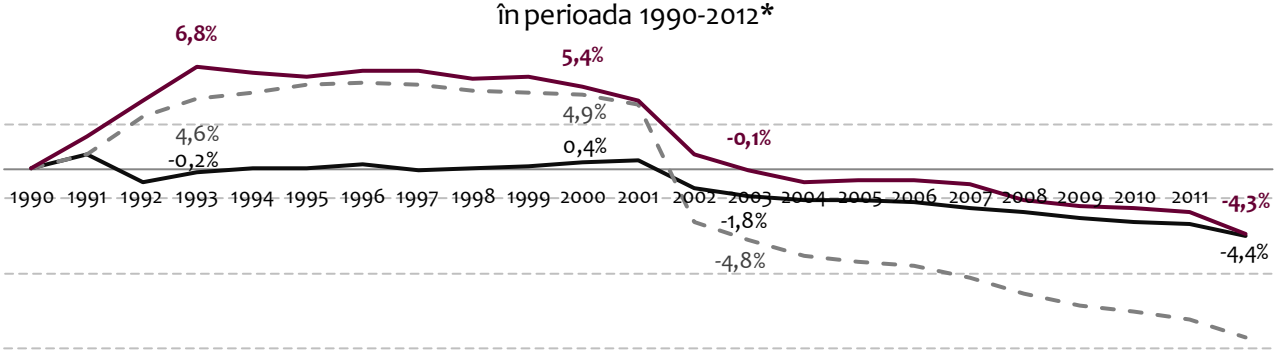

**modificări procentuale, baza = anul 1990 , populația stabilă la 1 ianuarie*

Sursa: INS, calcule Addvances

În ceea ce priveşte distribuţia terenurilor pe tipuri de proprietate, conform datelor INS, 73% din terenuri se află în proprietate privată, iar 27% în proprietate publică.

Cea mai mare parte a terenurilor aflate în proprietate publică sunt terenuri neagricole (832 ha), în special terenuri degradate şi neproductive (338 ha) şi păduri şi vegetaţie forestieră (263 ha). În proprietate publică se află, însă, şi 165 ha teren agricol şi 165 ha de păşuni.

Zona destinată instituţiilor şi serviciilor publice (administraţie, şcoli, instituţii locale etc.) este concentrată în localitatea componentă Tîrgu Neamţ, în celelalte localităţi componente (Blebea, Humuleşti şi Humuleştii Noi) funcţionând câteva unităţi educaţionale. Majoritatea instituţiilor publice sunt amplasate în partea central-nordică a oraşului, pe B-dul Ştefan cel Mare: Primăria Oraşului Tîrgu Neamţ, Poliţia locală, Biblioteca Orăşenească, Casa Culturii „Ion Creangă", etc.

Zona spaţiilor verzi pentru agrement, promenadă şi activităţi sportive este, de asemenea, amplasată în cea mai mare parte în localitatea Tîrgu Neamţ. Conform Institutului Naţional de Statistică, suprafaţa spaţiilor verzi amenajate (suprafaţa spaţiilor verzi amenajate sub formă de parcuri, grădini publice sau scuaruri publice, terenurile bazelor şi amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile) cuprinde 32 ha.

Media de spaţii verzi amenajate pe cap de locuitor este de 15,7 mp, mai scăzută decât media de la nivelul localităţilor urbane din judeţ (16,1 mp/locuitor) sau din ţară (19,5 mp/locuitor).

Cele mai importante spaţii verzi amenajate de pe teritoriul oraşului sunt:

- *Parcul Cetate*. Având o suprafaţă de 24.434 mp, Parcul Cetate este situat în partea vestică a oraşului, în apropiere de Cetatea Neamţului.
- *Grădina Publică*. Situată în apropiere de Primăria Oraşului Tîrgu Neamţ, Grădina Publică este unul

Distribuţia fondului funciar, în oraşul Tg. Neamţ,
pe categorii de folosinţă a terenurilor,
în anul 2012

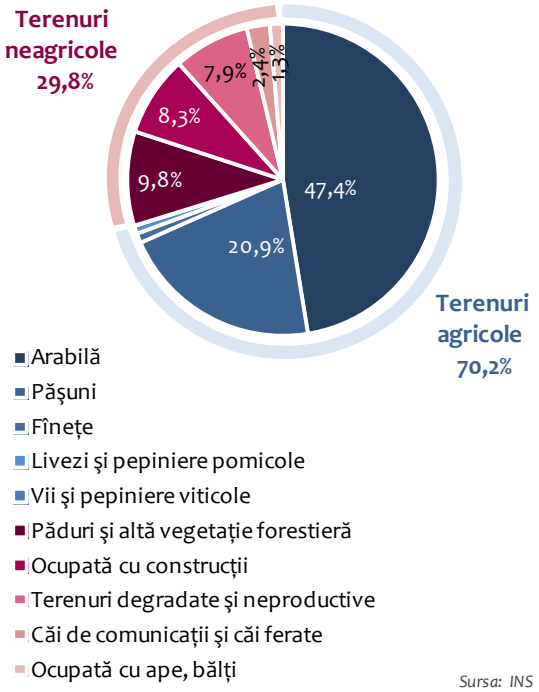

Sursa: INS

Suprafaţa medie de spaţii verzi amenajate pe cap de locuitor,
în anul 2012

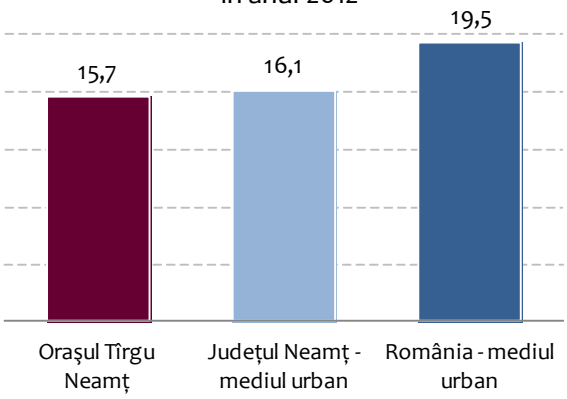

mp spaţiu verde/ locuitor

Sursa: INS, calcule Addvances

dintre cele mai mari spații verzi de la nivel local (7.400 mp). Grădina Publică din Tîrgu Neamț a fost atestată pentru prima data la 1890, bucurându-se și astăzi de foarte mare popularitate în rândul locuitorilor.

- *Parcul tematic Ion Creangă*: Situat lângă Casa memorială „Ion Creangă" din Humulești, Parcul tematic „Ion Creangă" reprezintă un loc în care vizitatorii se pot întâlni cu personaje îndrăgite din poveștile pentru copii scrise de Ion Creangă: mătușa Mărioara, Smărăndița, Moș Chiorpec, capra cu trei iezi, ursul păcălit de vulpe etc. Acesta este primul parc tematic despre opera unui scriitor construit în România, și are o suprafață de 1.843 mp.

Zona economică a orașului Tîrgu Neamț este concentrată în partea centrală și central-nordică a localității componente Tîrgu Neamț (în special pe următoarele străzi: B-dul Ștefan cel Mare, B-dul Mihai Eminescu, Str. Mărășești, Aleea Zimbrului, Băile Oglinzi), dar și în partea de est (Str. Cuza Vodă, B-dul 22 decembrie, Str. Mihail Sadoveanu), sud (Str. Ion Creangă).

La nivelul orașului se remarcă și o **zonă industrială**, aceasta fiind amplasată în partea de est și reunind unități industriale care desfășoară activități cu risc de poluare. De altfel, nu putem vorbi de o dispunere foarte compactă a întreprinderilor industriale în profil teritorial, unități din industria ușoară funcționând la nivelul întregii localități. Principalul domeniu de dezvoltare industrială dezvoltat în orașul Tîrgu Neamț este industria de exploatare și prelucrare a lemnului.

Deși necaracteristică localităților urbane, la nivelul orașului Tîrgu Neamț există și o **zonă cu caracter agricol,** aceasta fiind formată în special din părți din localitățile Humulești Noi, Humulești și Blebea. Arhitectura urbană a acestora, caracterizată în special de locuințe tradiționale cu teren extins în vecinătate (adesea destinat practicării agriculturii), nivelul dotărilor tehnico-edilitare și funcționalitatea mai apropiată de mediul rural sunt motivele clasificării acestor teritorii ca zone cu caracter agricol.

Extinderea spațială a orașului Tîrgu Neamț a fost una vectorială, în lungul principalelor drumuri din localitate: DN 15B și DN 15C. Este de așteptat ca această tendință de dezvoltare să fie menținută și în perioada următoare, cu atât mai mult cu cât există și terenuri disponibile pentru construcții în vecinătatea acestor drumuri.

Zona de influență a orașului Tîrgu Neamț cuprinde și localitățile învecinate, raza de servire a unei localități de rang III fiind de circa 10-20 km. Importanța acestuia asupra comunelor din jur este amplificată de faptul că în partea de nord a județului Neamț nu există alte localități urbane, municipiul Piatra Neamț, municipiul Roman, orașul Bicaz și orașul Roznov fiind situate în jumătatea de sud a județului.

Astfel, zona de influență a orașului Tîrgu Neamț este formată din următoarele comune: comuna Agapia, comuna Bălțătești, comuna Vânători-Neamț, comuna Grumăzești, comuna Petricani, comuna Timișești, comuna Răucești, comuna Brusturi, comuna Drăgănești, comuna Pipirig, comuna Crăcăoani, comuna Păstrăveni și comuna Țibucani. Populația totală din zona de influență – aceste 13 localități rurale învecinate - este de 69.001 locuitori.

Indicatori ai locuirii în Tîrgu Neamț și județul Neamț

Anul 2012		Tg. Neamț	Jud. Neamț	
	UM	*total*	*total*	*urban*
Locuințe existente	*locuințe*	7.873	215.655	84.030
Suprafața locuibilă	m^2	332.438	8.266.746	3.035.346
Suprafața medie a unei locuințe	m^2	42,2	38,3	36,1
Suprafața locuibilă/ locuitor	m^2/*pers*	16,3	14,8	14,5
Locuințe terminate	*locuințe*	47	1224	165

Sursa: INS

Aspecte ale locuirii

Fondul locativ

Numărul de locuinţe existente în oraşul Tîrgu Neamţ era de 7.873 la sfârşitul anului 2012, totalizând o suprafaţă locuibilă de 332.438 m² arie desfăşurată. Astfel, suprafaţa medie a unei locuinţe este de 42,2 m², iar suprafaţa locuibilă ce revine, în medie, unui locuitor este de 16,3 m².

În perioada 2002-2012, numărul de locuinţe din oraş a crescut, procentajul din 2012 fiind mai mare cu 5,7% faţă de anul de referinţă (2002). Creşterea fondului de locuinţe a generat o creştere mai mare a suprafeţei locuibile, ceea ce denotă că locuinţele noi sunt mai spaţioase decât majoritatea celor deja existente, situaţie dovedită şi de ritmul mai accelerat de creştere al suprafeţei medii al unei locuinţe.

Evoluţia suprafeţei locuibile medii ce revine unui locuitor este mult mai spectaculoasă faţă de modul în care s-au modificat valorile celorlalţi indicatori analizaţi, cu toate că are o legătură directă cu aceştia. Explicaţia este dată de scăderea populaţiei stabile, astfel că această creştere a suprafeţei locuibile medii pe cap de locuitor este influenţată direct proporţional de creşterea suprafeţei locuibile totale şi invers proporţional de scăderea volumului demografic.

Comparativ cu mediile judeţene, indicatorii referitori la numărul de locuinţe şi la suprafaţa locuibilă raportate la efectivul populaţiei au valori mai ridicate. Astfel, în Tîrgu Neamţ suprafaţa medie a unei locuinţe (42,2 m²) este mai mare decât valoarea înregistrată la nivelul întregului judeţ (38,3 m²) şi mult mai mare decât cea a localităţilor urbane nemţene (36,1 m²).

Suprafaţa locuibilă medie ce revine unui locuitor (16,3 m²) este şi ea mai mare faţă de celelalte două medii

Evoluţia numărului de locuinţe existente şi a suprafeţei medii a unei locuinţe,
în Tîrgu Neamţ, în perioada 2000-2012

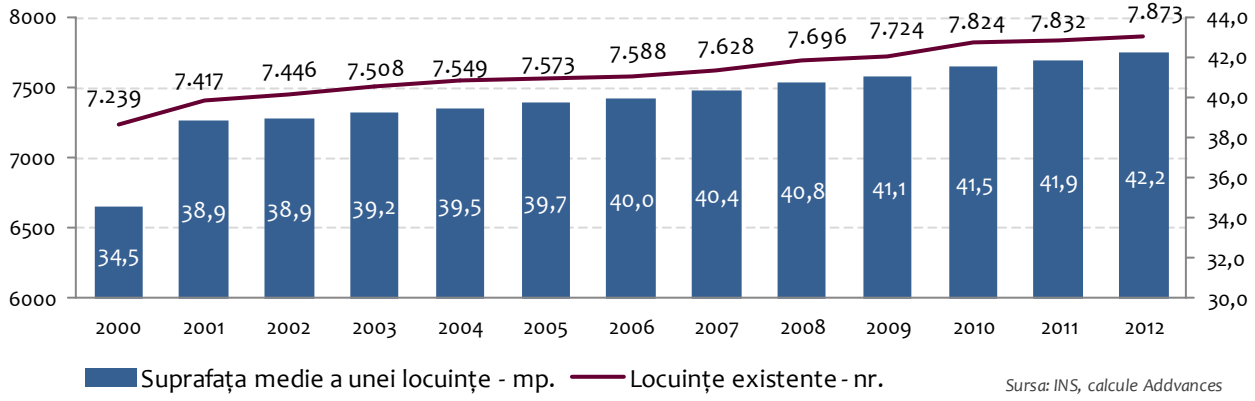

Sursa: INS, calcule Addvances

Locuinţe terminate în cursul anului şi autorizaţii de construire emise în oraşul Tîrgu Neamţ

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Total
Locuinţe terminate	37	62	52	32	30	48	79	42	106	21	47	**556**
Autorizaţii de construcţii eliberate	30	36	43	56	58	51	60	38	56	49	35	**512**
Suprafaţa medie a unei locuinţe pentru care s-a obţinut autorizaţie de construire (m²)	166,0	149,4	180,3	165,5	155,0	146,6	211,5	159,6	170,6	155,1	154,3	**164,9**

Sursa: INS; Calcule: Addvances

analizate (14,8 m^2 la nivelul întregului județ, respectiv 14,5 m^2 la nivelul mediului urban al județului Neamț).

În perioada 2002-2012, în orașul Tîrgu Neamț au fost eliberate autorizații de construire pentru 512 clădiri rezidențiale individuale. Suprafața medie a unei locuințe pentru care s-a obținut autorizația de construire în această perioadă a fost de 164,9 m^2. Numărul locuințelor terminate în intervalul analizat a fost de 556 unități.

Extinderea fondului locativ a condus la apariția unor noi probleme, și anume lipsa utilităților publice, precum rețea de energie electrică, rețea apă potabilă și canalizare (la ieșirea din oraș către: Pașcani, Suceava), fiind necesare lucrări de extindere a acestor rețele.

Confortul locuințelor

Privitor la disponibilitatea utilităților gospodărești în locuințele din oraș, aproape toate gospodăriile din Tîrgu Neamț sunt conectate la rețeaua de apă potabilă (6784 gospodării). Conform Primăriei Orașului Tîrgu Neamț, 4322 gospodării sunt conectate la rețeaua de canalizare, reprezentând 62,3% din numărul total de gospodării de la nivel local. De asemenea, aproximativ jumătate din gospodării sunt racordate la rețeaua de gaze naturale (54,8%).

În ceea ce privește ponderea gospodăriilor cu bucătărie și baie în locuință, conform rezultatelor provizorii ale Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, 94,3% dispun de bucătărie în locuință, iar 79,8% de baie în locuință. Aceste procente sunt mai scăzute decât mediile înregistrate la nivel județean în localitățile urbane: 95,2% au bucătărie în locuință și 89,2% au baie în locuință.

Infrastructura de petrecere a timpului liber

Infrastructura de petrecere a timpului liber în orașul Tîrgu Neamț este destul de slab dezvoltată, cea mai importantă unitate fiind stadionul Cetatea (capacitate de 2000 locuri). Pe lângă acesta mai sunt și alte structuri (săli sau terenuri de sport, parcuri, spații de joacă), de mai mici dimensiuni.

Stațiunea Oglinzi și Parcul Cetate reprezintă un potențial pentru dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber.

Gradul de conectare al gospodăriilor la rețelele tehnico-edilitare

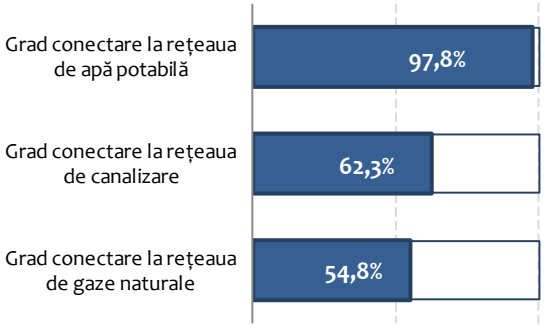

Sursa : Primăria Tg. Neamț

Ponderea gospodăriilor cu bucătărie și baie în locuință

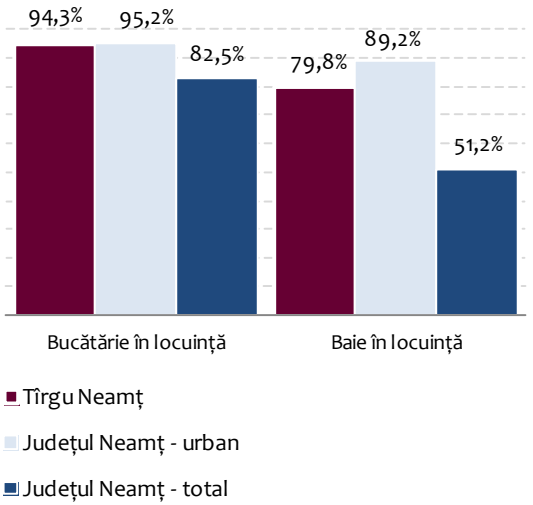

Sursa Recensământul Populației și Locuințelor anul 2011, date provizorii

Rețea comercială

Rețeaua comercială din oraşul Tîrgu Neamț este formată, în principal, din magazine alimentare şi nealimentare de mici dimensiuni. Cea mai mare unitate comercială este supermarketul Geneza, existând însă discuții pentru atragerea unor noi supermarketuri la nivel local.

În sectorul construcțiilor cea mai importantă unitate este Depozitul Gospodarul, amplasat pe Bulevardul Ștefan cel Mare.

Rețea bancară

Rețeaua bancară de la nivel local este destul de bine dezvoltată, în Tîrgu Neamț funcționând mai multe sucursale sau agenții bancare precum: Banca Comercială Română, BRD-Groupe Société Générale, Raiffeisen Bank, Banca Transilvanica, Banca Comercială Carpatica, CEC, Banc Post.

Telecomunicații

În oraşul Tîrgu Neamț există telefonie fixă, prin operatorul Romtelecom, precum şi telefonie mobilă în rețelele Orange, Vodafone, Cosmote. Există mai multe societăți care oferă televiziune prin cablu sau prin satelit. Rețeaua de internet este asigurată prin dial-up şi fibră optică.

Arhitectură urbană

Arhitectura oraşului nu este unitară, existând variații destul de mari la nivel local în ceea ce priveşte materialele de construcții folosite, design-ul clădirilor, densitatea clădirilor într-un areal, regimul de înălțime, etc.

În zona centrală a oraşului se remarcă existența multor blocuri cu regim de înălțime mai mare (în special cu 4 niveluri), în timp ce periferiile oraşului sunt caracterizate de locuințe cu un pronunțat caracter rural (gospodării mici, fără etaj, cu teren alăturat pe care se practică de regulă agricultura de subzistență).Per ansamblu, nu putem vorbi de un stil arhitectural respectat la nivelul întregului oraş, ci de un mix de stiluri specifice diferitelor perioade istorice. În centrul istoric şi de-a lungul B-dului Ştefan cel Mare se găsesc mai multe clădiri de patrimoniu arhitectural şi cultural, multe din acestea fiind incluse în Lista Monumentelor Istorice realizată de Ministerul Culturii şi Patrimoniului Național. O parte din aceste construcții se află într-un nivel mai accentuat de degradare, fiind necesare lucrări de reconsolidare.

Lista monumentelor istorice din oraşul Tîrgu Neamț

Cod LMI	Denumire	Adresă	Datare
NT-II-m-A-10707	Cetatea Neamțului	Str. Aleea Cetății 1 , pe dealul Cetății, pe stânca Timuş, muntele Pleşu	sec. XIV - XVII
NT-II-m-B-10708	Casă	Str. Mărăşeşti 103	sec. XIX
NT-II-m-B-10709	Casă, azi Clubul elevilor	Str. Mărăşeşti 107	sec. XIX
NT-II-m-B-10710	Biserica "Sf. Gheorghe.	Str. Progresului 2	1808
NT-II-m-B-10711	**Spital**	**Str. Ştefan cel Mare 35**	**1852**
NT-II-m-B-10712	**Şcoala Domnească, azi Muzeul de Istorie şi Etnografie**	**Str. Ştefan cel Mare 37**	**1852**
NT-II-m-B-10713	**Poşta veche, azi Biroul O.C.P.I**	**Str. Ştefan cel Mare 60**	**sec. XIX**
NT-II-m-B-10714	**Pretura, azi biblioteca orăşenească**	**Str. Ştefan cel Mare 66**	**sf. sec. XIX**
NT-II-m-B-10715	**Casă, azi fundația "Omenia"**	**Str. Ştefan cel Mare 72A**	**cca.1900**
NT-II-m-B-10716	**Casa Cristescu**	**Str. Ştefan cel Mare 79**	**cca.1900**
NT-II-m-B-10717	**Casă**	**Str. Ştefan cel Mare 85**	**sf. sec. XIX**
NT-II-m-B-10719	**Gimnaziul Regina Maria, azi Club sportiv**	**Str. Ştefan cel Mare 88**	**1918**
NT-II-a-B-10718	**Centru istoric urban**	**Str. Ştefan cel Mare 60-79**	**mijl. sec. XIX-înc. sec XX**
NT-III-m-B-10746	Monumentul Eroilor din primul război mondial (Vânătorilor de munte)	Str. Aleea Vânătorilor de Munte 1 , pe dealul Plăieşului	1939
NT-IV-m-A-10763	Muzeu - casă memorială "Ion Creangă"	Str. Creangă Ion 110, cartier HUMULEŞTI	1833
NT-IV-m-B-10769	**Muzeu - casă memorială Veronica Micle**	**Str. Ştefan cel Mare 30**	**sec. XIX**

Sursa: Ministerul Culturii şi Patrimoniului Național, Institutul Național al Patrimoniului

DISFUNCȚIONALITĂȚI ALE ORAȘULUI TÎRGU NEAMȚ

*La finalul anului 2013 și începutul anului 2014, s-a realizat un **Sondaj de Opinie** în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț cu privire la stadiul actual de dezvoltare și la direcțiile de dezvoltare ale acestuia.*

Conform acestui Sondaj, locuitorii orașului Tîrgu Neamț se confruntă cu probleme de ordin economic, cultural, social, dar și cu probleme de infrastructură.

Așadar, principala problemă a comunității locale este **lipsa locurilor de muncă**, atât pentru persoanele tinere care au absolvit o formă de învățământ superioară, cât și pentru persoanele adulte și persoanele de peste 45 ani.
Principala problemă a populației orașului Tîrgu Neamț este în strânsă cu o altă problemă menționată de comunitatea locală, și anume **stadiul actual scăzut al dezvoltării economice**, care contribuie direct la nivelul de trai al locuitorilor și implicit, la puterea de cumpărare a acestora. Această problemă este semnalată mai ales din perspectiva închiderii unor fabrici importante din oraș (Fabrica de Stofe „Volvatir", Fabrica de Conserve, Fabrica de mobilă, etc.) și a lipsei de investiții în domeniul economic de producție.

La stadiul dezvoltării economice per ansamblu, contribuie și **dezvoltarea insuficientă a sectorului turistic**, semnalat prin lipsa unei infrastructuri adecvate pentru turism și prin promovarea și valorificarea deficitară a potențialului turistic local.

Infrastructura rutieră constituie o problemă pentru comunitatea locală prin gradul scăzut de modernizare a acesteia, în special în zonele rezidențiale (exclusiv zona centrală) și în localitățile componente (Blebea, Humulești și Humuleștii Noi).

Principalele probleme ale comunității orașului Tîrgu Neamț

% din total mențiuni

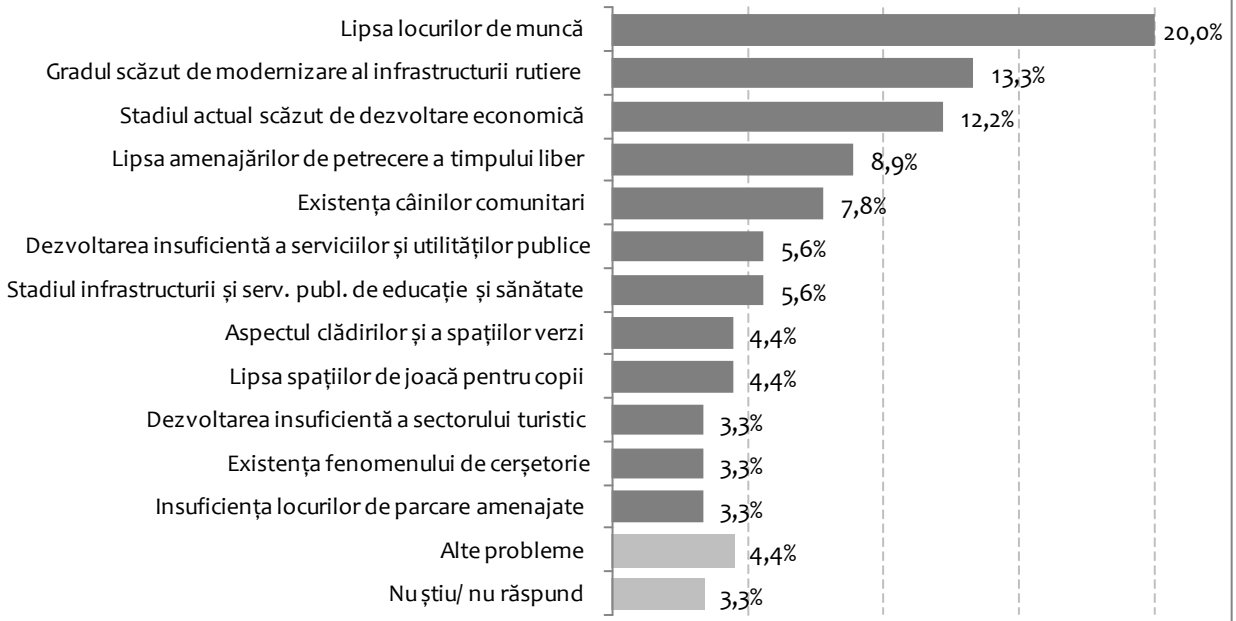

Sursa: Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

Fluidizarea traficului rutier din orașul Tîrgu Neamț depinde de dezvoltarea **șoselei de centură**, aspect menționat de comunitatea locală.

Componentă a infrastructurii rutiere urbane, **parcările** se înscriu în lista principalelor probleme ale orașului Tîrgu Neamț, prin lipsa locurilor de parcare speciale amenajate în zonele rezidențiale ale orașului.

Gradul de dezvoltare și modernizare a **serviciilor și utilităților publice** este un aspect important pentru comunitatea locală. Așadar, sunt menționate serviciile de iluminat public, serviciile de educație și sănătate (prin dotarea insuficientă a instituțiilor din domeniu și prin starea degradată a clădirilor în care se realizează astfel de activități), utilitățile publice (prin gradul scăzut de acoperire a localităților componente cu utilități publice de furnizare a apei potabile și canalizare).

Existența câinilor vagabonzi constituie o problemă pentru comunitatea locală, fiind una din principalele disfuncționalități ale orașului.

Activitățile culturale și petrecerea timpului liber a locuitorilor reprezintă un aspect relevant pentru comunitatea locală fiind menționate în rândul problemelor locale: **lipsa facilităților/ amenajărilor de petrecere a timpului liber** (teatru, cinema, ștrand, piscine, etc.) și **insuficiența locurilor de joacă amenajate pentru copii**.

Aspectul urban al orașului se înscrie în disfuncționalitățile orașului Tîrgu Neamț prin **aspectul clădirilor** din zona centrală și a imobilelor rezidențiale, precum prin **aspectul spațiilor verzi** din zonele rezidențiale.

Comunitatea locală semnalează printre problemele orașului Tîrgu Neamț existența **cerșetoriei**, activitate desfășurată în principal de persoanele de etnie romă.

Alte probleme ale orașului Tîrgu Neamț sunt de ordin social, precum insuficiența serviciilor sociale dedicate persoanelor vârstnice și lipsa facilităților pentru tineri în ceea ce privește obținerea unei locuințe.

Modalități de rezolvare/diminuare a principalelor probleme ale comunității orașului Târgu Neamț

Modalități de rezolvare propuse	% din total menționi
Atragerea și sprijinirea investițiilor	**34,4%**
Amenajarea/crearea de spații de petrecere a timpului liber, parcuri, locuri de joacă	**11,1%**
Extinderea / modernizarea infrastructurii rutiere și a parcărilor	**7,8%**
Construirea de adăposturi pentru câinii vagabonzi, servicii de ecarisaj	**5,6%**
Dezvoltarea parteneriatelor/ colaborărilor	5,6%
Dezvoltarea proiectelor prin fonduri europene / nerambursabile	5,6%
Dezvoltarea sectorului turistic	5,6%
Reabilitarea/Modernizarea infrastructurii de sănătate și învățământ	5,6%
Măsuri pentru siguranța cetățenilor	3,3%
Sprijinirea /Finanțarea activităților culturale, educative	3,3%
Alte măsuri	4,4%
Nu știu/ nu răspund	7,8%
Total	**100,0%**

Sursa: Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a orașului Tîrgu Neamț

Modalități de rezolvare/diminuare a principalelor probleme din orașul Tîrgu Neamț

În vederea creșterii nivelului de trai a locuitorilor din orașul Tîrgu Neamț și dezvoltării economice a localității 34,4% dintre cetățenii intervievați cu privire la principalele probleme ale orașului au propus **atragerea și sprijinirea investițiilor**. Această propunere include atât atragerea / sprijinirea investițiilor mediului de afaceri local cât și cel străin.

Cetățenii orașului Tîrgu Neamț propun **atragerea de investiții străine** în localitatea și **sprijinirea mediului de afaceri local** pentru crearea de noi locuri de muncă și creșterea veniturilor angajaților prin:

- crearea facilităților pentru mediul de afaceri (nivelul chiriilor, spații de producție, terenuri, etc.);
- sprijinirea mediului de afaceri local de către administrația publică prin relaxarea fiscală pe o perioadă determinată;
- sprijinirea mediului de afaceri din anumite sectoare economice (industrie, turism);
- sprijinirea spiritului antreprenorial la nivel local (crearea de facilități pentru start-up-uri);
- crearea unui parc industrial;
- atragerea specialiștilor în serviciilor publice;
- analiza resurselor existente în localitate pentru atragerea investitorilor (resurse de muncă pe calificări, studii, etc.; terenuri, clădiri, etc.)
- realizarea unui plan /strategii de atragere a investițiilor;

Complementar acestei propuneri, cetățenii au menționat **dezvoltarea parteneriatelor / colaborărilor** administrației publice locale și ale mediului de afaceri local și **dezvoltarea și implementarea proiectelor prin fonduri nerambursabile / europene**, în vederea rezolvării anumitor probleme ale orașului Tîrgu Neamț.

Un aspect important pentru locuitorii orașului îl reprezintă:

- Amenajarea/crearea de spații de petrecere a timpului liber, parcuri, locuri de joacă (ex. Parcul Cetate, Cinema, Casa de Cultură, Ștrand, parcuri pentru copii, etc.)
- Extinderea / modernizarea infrastructurii rutiere și a parcărilor
- Construirea de adăposturi pentru câinii vagabonzi, servicii de ecarisaj;
- Dezvoltarea sectorului turistic
- Reabilitarea/Modernizarea infrastructurii de sănătate și învățământ;
- Măsuri pentru siguranța cetățenilor (creșterea frecvenței de patrulare a echipajelor de ordine publică, combaterea cerșetoriei, etc.);
- Sprijinirea /Finanțarea activităților culturale, educative.

Modalități de rezolvare/diminuarea a principalelor probleme ale comunității orașului Tîrgu Neamț

% din total mențiuni

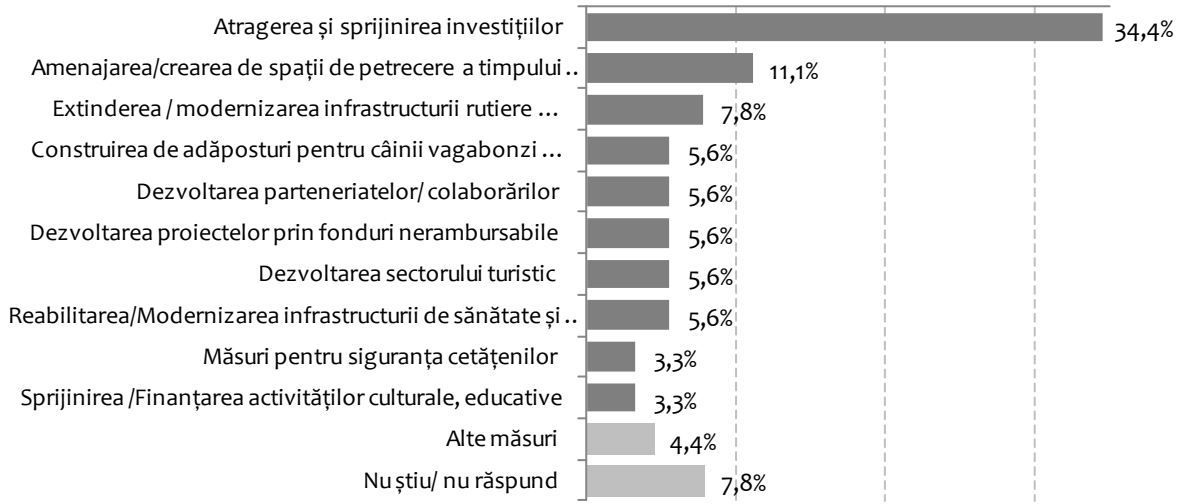

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

Principalele probleme cu care se confruntă ZONELE CU ASPECT URBAN ȘI RURAL din cadrul orașului Tîrgu Neamț

% din total mențiuni valide

REȘEDINȚA DE ORAȘ TÎRGU NEAMȚ		LOCALITĂȚILE COMPONENTE HUMULEȘTI, HUMULEȘTII NOI, BLEBEA	
Lipsa locurilor de muncă	**20,3%**	**Rețeaua de utilități (alimentare cu apă potabilă, canalizare, rețea de gaz)**	**37,5%**
Câinii maidanezi	**9,4%**	**Starea proastă a drumurilor**	**29,7%**
Starea proastă a drumurilor	**9,4%**	**Lipsa locurilor de muncă**	**9,4%**
Sistemul medical (lipsa cadrelor medicale, dotare, infrastructura)	**7,8%**	Amenajarea spațiilor rezidențiale (trotuare, spații verzi)	4,7%
Amenajarea spațiilor rezidențiale (trotuare, parcări, spații verzi)	**6,3%**	Serviciile de iluminat public	4,7%
Lipsa infrastructurii de agrement	**6,3%**	Dezvoltarea economică	3,1%
Lipsa locurilor de joacă pentru copii	**6,3%**	Sistemul medical (lipsa cadrelor medicale, dotare, infrastructura)	3,1%
Dezvoltarea economică	4,7%	Aspectul arhitectural (al clădirilor)	1,6%
Facilitățile și promovarea turistică	4,7%	Aspectul urban (fațadele clădirilor)	1,6%
Insuficiența activităților culturale	4,7%	Lipsa transportului în comun	1,6%
Rețeaua de utilități (alimentare cu apă potabilă, canalizare, rețea de gaz)	4,7%	Salubritate/ deșeuri	1,6%
Aspectul urban (fațadele clădirilor)	3,1%	Serviciile sociale	1,6%
Lipsa rutelor ocolitoare pentru traficul greu	3,1%		
Serviciile de iluminat public	3,1%		
Sistemul de învățământ (infrastructură și dotare)	3,1%		
Salubritate/ deșeuri	1,6%		
Serviciile sociale	1,6%		

Sursa: Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a orașului Tîrgu Neamț

Stadiul actual de dezvoltare al unor aspecte din <u>reședința de oraș</u>
TÎRGU NEAMȚ
% din total mențiuni valide

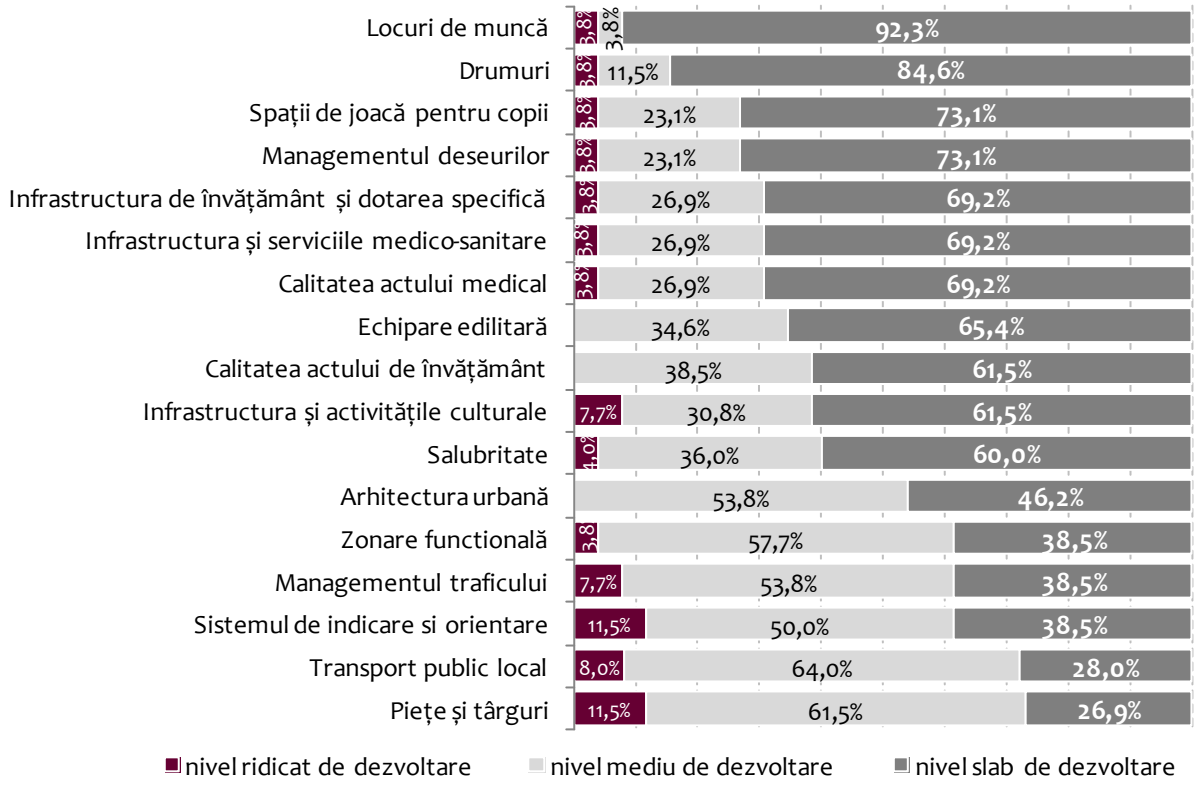

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

Stadiul actual de dezvoltare al unor aspecte din localităţile componente
HUMULEŞTI, HUMULEŞTII NOI, BLEBEA
% din total menţiuni valide

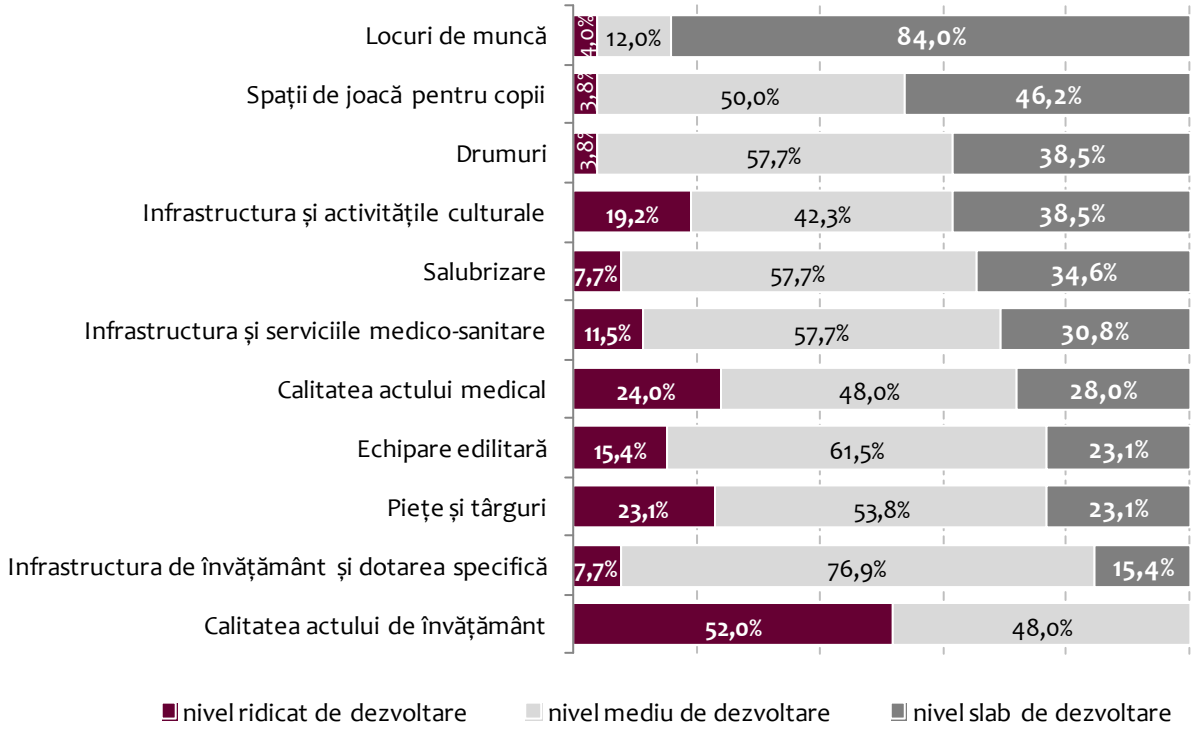

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamţ

I.2. Infrastructură

INFRASTRUCTURA RUTIERĂ

Lungimea totală a străzilor orăşeneşti (drumuri naţionale, judeţene şi locale care fac legătura între părţi ale oraşului) din Tg. Neamţ a fost, în anul 2012, de 97 km, potrivit datelor furnizate de Institutul Naţional de Statistică.

Din lungimea totală a străzilor orăşeneşti, 35 de km de drum sunt modernizaţi, gradul de modernizare corespunzător fiind de 36,1%, la nivelul anului 2012.

În perioada 2000 – 2012, lungimea străzilor orăşeneşti a crescut cu 14,1% (12 km), în timp ce la nivel judeţean, creşterea a fost de 12,0%.

Gradul de modernizare al străzilor din Tg. Neamţ este mai redus comparativ cu nivelul judeţean, unde proporţia drumurilor modernizate este de două ori mai mare.

Densitatea străzilor orăşeneşti din oraşul Tg. Neamţ, în anul 2012, a fost de 7,2 km/km^2 intravilan, peste valoarea înregistrată la nivel judeţean (6,7 km/ km^2 intravilan). Comparativ cu anul 2000, densitatea străzilor din oraş a crescut cu 0,9 km/ km^2 intravilan.

Potrivit datelor furnizate de Primăria Tg. Neamţ, în oraş erau, în anul 2011, 96 km de drum; dintre aceştia, 15 km erau drumuri naţionale asfaltate, 7 km erau drumuri judeţene (asfaltate), iar pe o lungime de 74 km se întindeau drumurile locale. 40,5% din drumurile locale erau asfaltate, iar restul de 59,5% erau de piatră.

Modernizate sunt 73,3% din drumurile naţionale, 85,7% din cele judeţene şi 27,0% din cele locale, în timp ce de iluminare beneficiază întreaga lungime a drumurilor naţionale şi judeţene şi 94,6% din drumurile locale, conform datelor furnizate de Primăria Tg. Neamţ.

Drumurile naţionale şi judeţene se prezintă într-o stare bună, iar cele locale sunt într-o stare relativ proastă, potrivit aprecierii reprezentanţilor Primăriei Tg. Neamţ.

În conformitate cu starea actuală a infrastructurii rutiere, în oraşul Tg. Neamţ sunt necesare investiţii în modernizarea a 4 km de drumuri naţionale, 1 km de drum judeţean şi 50 km de drumuri locale. De asemenea, trebuie reabilitaţi 2 km de poduri aflate pe drumuri judeţene de pe teritoriul oraşului şi 10 km de poduri aflate pe drumurile locale.

În oraşul Tîrgu Neamţ sunt necesare investiţii de extindere a reţelei de iluminat public, pe o lungime de 4 km de drum local.

Gradul de modernizare al străzilor orăşeneşti
Tg. Neamţ, 2012

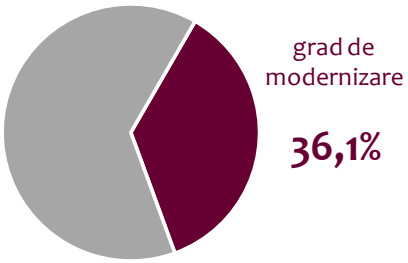

Sursa: INS

Lungimea şi gradul de modernizare al străzilor orăşeneşti

	Tg. Neamţ					Jud. Neamţ, mediul urban				
	2000	2005	2010	2011	2012	2000	2005	2010	2011	2012
Lungimea străzilor orăşeneşti (km)	85	86	97	97	97	357	385	397	399	400
Lungimea străzilor orăşeneşti modernizate (km)	45	47	35	35	35	251	277	278	282	285
Gradul de modernizare(%)	52,9%	54,7%	36,1%	36,1%	36,1%	70,3%	71,9%	70,0%	70,7%	71,3%

Sursa: INS, calcule: Addvances

SISTEMUL DE DISTRIBUȚIE A APEI POTABILE

În orașul Tg. Neamț, alimentarea cu apă potabilă se face prin două surse subterane, una în satul Lunca (comuna Vânători), iar cealaltă în satul Preuteşti (comuna Timişeşti).

Sursa din satul Lunca are un volum util în acumulări de 3.000 m^3, frontul de captare al alimentării fiind compus dintr-un număr de 19 puțuri forate (dintre care doar 11 sunt în funcțiune) ce au o adâncime medie de 8 m. Puțurile sunt situate în amonte de confluența râului Ozana cu pârâul Nemțișor, fiind dispuse pe o linie de captare paralelă cu râul Ozana .

Colectarea apei din puțuri se realizează cu ajutorul unei conducte colectoare din oțel cu diametrul variabil cuprins între 100 – 350 mm. Atât colectorul principal, cât și conductele de refulare sunt izolate împotriva coroziunii și pozate la adâncimi variind între 1,5 m – 2 m.

Sursa din satul Preuteşti are un volum util în acumulări de 5.000 m^3, frontul de captare al alimentării cu apă fiind realizat printr-un dren cu o lungime de 1.600 m, executat din tuburi de beton armat cu diametrul de 1.000 mm, la o adâncime de 6,5 m. Captarea de apă se află în amonte de localitatea Preuteşti, pe malul drept al râului Moldova, la o distanță de 150 m de malul vechi. Apa captată din această sursă este înmagazinată în rezervoare totalizând 8.850 m^3.

Orașul Tg. Neamț dispune de o rețea de distribuție a apei potabile întinsă pe o lungime de 66,9 km, reprezentând 5,3% din rețeaua existentă la nivel județean, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

Comparativ cu lungimea înregistrată în anul 2000, se observă o creștere procentuală de 69,4%, inferioară creșterii din județul Neamț, unde rețeaua aproape s-a dublat pe parcursul celor 13 ani (+92,0%), dar superioară creșterii înregistrate la nivelul mediului urban al județului Neamț (+22,4%).

Capacitatea de producere a apei în orașul Tg. Neamț a fost, la nivelul anului 2012, de 10.872 m^3/zi, în creștere cu 25,8% față de anul 2000. În județul Neamț, dar și în mediul urban din județ, creșterea capacității instalațiilor de producere a apei potabile a crescut mai puțin decât în oraș, în aceeași perioadă, cu 15,0%, respectiv 10,1%.

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din Tg. Neamț, pe parcursul anului 2012, a fost de 685 mii m^3, în scădere cu 32,7% față de cantitatea distribuită în anul 2000.

În orașul Tîrgu Neamț s-a distribuit 6,1% din totalul cantității distribuite la nivel județean și 8,5% din cea de la

Evoluția lungimii rețelei de distribuție a apei potabile
în orașul Tg. Neamț (km)

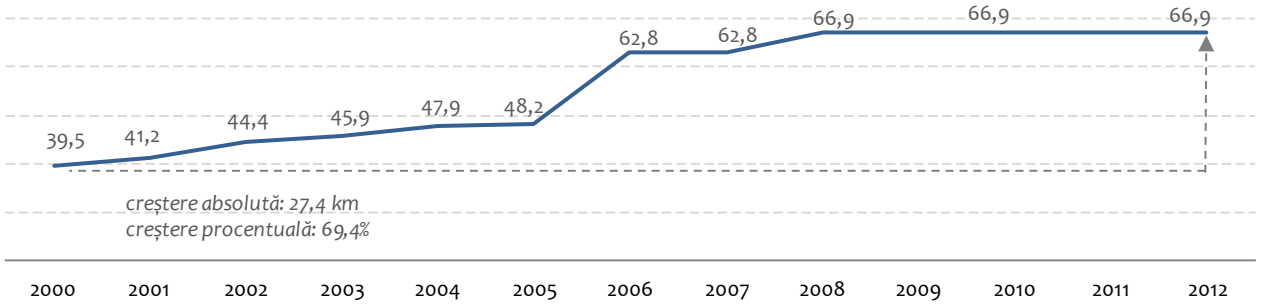

Sursa: INS

nivelul municipiilor și orașelor din județ.

Consumul casnic de apă potabilă a fost de 73,6% din totalul cantității distribuite în oraș, în anul 2012, pondere superioară celei din județ Neamț și mediul urban nemțean.

Într-o lună a anului 2012, un locuitor al orașului Tg. Neamț a consumat, în medie, 2,1 m^3 de apă potabilă, în timp ce la nivelul urban al județului, cantitatea medie de apă potabilă consumată de o persoană a fost de 2,3 m^3/ locuitor, iar la nivelul întregului județ a fost de 1,3 m^3/ locuitor.

Potrivit aprecierii reprezentanților Primăriei Tg. Neamț, starea rețelei de distribuție a apei potabile din oraș este una acceptabilă, fiind necesare investiții în modernizarea a 40 km din lungimea rețelei, 97,8% din gospodării (6.784 gospodării) fiind racordate la rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă.

Sistemul de evacuare a apelor uzate

Lungimea rețelei de canalizare din orașul Tg. Neamț era, în anul 2012, de 29,0 km, în creștere cu 20,8% față de cea înregistrată în anul 2000, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică. În oraș se găsește 7,8%, respectiv 8,8% din lungimea rețelei de canalizare din județul Neamț, respectiv din mediul urban județean.

Potrivit aprecierii reprezentanților Primăriei Tg. Neamț, în oraș sunt necesare realizarea de investiții de modernizare a 15 km de rețea de canalizare, doar 62,3% dintre gospodării (4.322) fiind racordate la rețeaua publică de canalizare.

Orașul Tîrgu Neamț este cuprins într-un proiect ce se va derula la nivelul județului Neamț, **„Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Neamț”**, cofinanțat prin Fondul de Coeziune.

Ținta principală a proiectului este reprezentată de extinderea rețelei de apă și canalizare la nivelul județului în localitățile Piatra Neamț, Dumbrava Roșie, Săvinești, Roznov, Tîrgu Neamț, Vânători, Roman, Săbăoani, Bicaz, Podoleni.

Orașul Tîrgu Neamț este implicat în următoarele lucrări din proiect:

- **"Alimentare cu apă și rețele de canalizare în Aglomerarea Tîrgu Neamț"** presupune lucrări în Tg. Neamț și Humulești, respectiv, extinderea rețelei de apă cu 2.590 metri, pe 11 străzi, extinderea rețelei de canalizare cu 20.064 metri pe 26 străzi, 5 stații nou repompare apă uzată, 2.326 metri linii de presiune, și în Vînători, respectiv extinderea și reabilitarea rețelei de canalizare pe o lungime de 24.135 metri, pe 30 străzi, 9 stații de repompare apă uzată și 2.482 metri linii presiune;
- **"Modernizare stații de tratare a apei și apei uzate în Județul Neamț (Tîrgu Neamț, Bicaz, Săvinești-Roznov)"** presupune reabilitarea stațiilor de epurare de la Bicaz și Tîrgu Neamț cu aducerea prin intermediul treptei terțiare la parametrii europeni a apei uzate evacuate, dar și construirea unei noi stații la Podoleni care să preia apele uzate din localitățile Săvinești, Roznov, Zănesti, cu dezafectarea celei existente de la Roznov.

Proiectul are o perioadă de implementare de 20 de luni și o valoare de 44.583.961,8 lei (fără TVA), din care 79,14% din fonduri europene și 20,86% cofinanțare națională.

Consumul de apă potabilă în județul Neamț și în orașul Tîrgu Neamț

	consumul casnic, % din consumul total					consumul individual lunar (m^3/locuitor)				
	2000	2005	2010	2011	2012	2000	2005	2010	2011	2012
Jud. Neamț, total	77,8%	75,1%	74,1%	75,2%	76,1%	2,8	1,7	1,3	1,3	1,3
Jud. Neamț, urban	76,6%	72,3%	69,3%	69,9%	71,2%	5,7	3,6	2,5	2,4	2,3
Tîrgu Neamț	77,0%	64,4%	71,2%	71,7%	73,6%	2,9	2,2	2,2	2,2	2,1

Sursa: INS, calcule: Addvances

În Tg. Neamț există o stație de epurare a apelor uzate, construită în anul 1973, a cărei modernizare s-a terminat la finele anului 2007. Capacitatea de epurare a stației a fost, potrivit datelor furnizate de Primăria Tg. Neamț, de 2.295,8 mii m^3. De asemenea, este necesară suplimentarea acestei capacități cu încă 314 mii m^3.

Starea generală a sistemului de evacuare a apelor uzate este una acceptabilă, potrivit aprecierii reprezentanților Primăriei Orașului Tg. Neamț.

SISTEMUL DE DISTRIBUȚIE A GAZELOR NATURALE

Rețeaua publică de distribuție a gazelor naturale din orașul Tg. Neamț avea o lungime de 44,4 km, în anul 2012, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în creștere cu 88,1% față de lungimea înregistrată în anul 2000, de 23,6 km.

Extinderea rețelei în perioada 2000 – 2012 la nivelul orașului a depășit procentual creșterea de la nivelul județului (+77,8%), dar și pe cea din mediul urban nemțean (+46,0%).

La nivelul orașului Tg. Neamț s-au distribuit, în anul 2012, 6.367 mii m^3 gaze naturale, 57,4% dintre acestea fiind destinate uzului casnic.

Lungimea rețelelor de canalizare în județul Neamț și în orașul Tîrgu Neamț (km)

	2000	2005	2010	2011	2012
Jud. Neamț	313,8	318,6	358,6	359,6	369,7
Jud. Neamț, urban	297,7	299,2	330,9	330,9	330,9
Oraș Tg. Neamț	**24,0**	**24,0**	**29,0**	**29,0**	**29,0**

Sursa: INS

Proporția de gaze naturale ce a fost folosită în gospodăriile locuitorilor orașului, este mai ridicată comparativ cu cea de la nivel județean (46,7%) sau urban nemțean (47,2%).

Potrivit datelor furnizate de Primăria Tg. Neamț, 3.800 gospodării sunt racordate la rețeaua de alimentare cu gaze naturale a orașului, reprezentând 54,8% din totalitatea acestora.

SISTEMUL DE SALUBRITATE

În Tg. Neamț, salubrizarea este asigurată la nivel local de două firme: S.C. Eco TG. S.R.L. și de S.C. Eurosal Trade S.R.L., potrivit datelor provenite de la A.N.R.S.C.

De servicii de salubritate beneficiază, 5.260 gospodării, adică 75,8% din totalitatea gospodăriilor din oraș, conform datelor de la Primăria Tîrgu Neamț.

Pentru realizarea serviciilor de salubrizare sunt disponibile următoarele dotări:

- 4.500 europubele;
- 200 eurocontainere;
- 5 autoutilitare;
- 40 platforme de colectare.

Orașul dispune de un depozit local cu o capacitate totală de 12.000 mii m^3. Depozitul se află în proces ecologizare, fiind funcțională o celulă provizorie (până în mai 2014) de depozitare a deșeurilor.

Deșeurile colectate și oraș care nu sunt recliclabile sunt depozitate, de către firmele de salubritate, la depozitul de deșeuri de la Girov, depozit ce va prelua în totalitate activitatea de depozitare a deșeurilor urbane și orașul Tîrgu Neamț.

Consumul casnic de gaze naturale în județul Neamț și în orașul Tîrgu Neamț

	consumul casnic, % din consumul total					consumul individual lunar (m^3/locuitor)				
	2000	2005	2010	2011	2012	2000	2005	2010	2011	2012
Jud. Neamț, total	43,8%	39,9%	46,2%	41,9%	46,7%	15,1	7,7	8,8	7,9	7,5
Jud. Neamț, urban	54,0%	40,2%	46,9%	48,8%	47,2%	35,5	18,8	20,3	20,0	19,0
Tîrgu Neamț	99,3%	47,1%	62,1%	58,8%	57,4%	14,3	15,1	17,5	15,3	14,9

Sursa: INS, calcule Addvances

APRECIEREA SITUAȚIEI ACTUALE A INFRASTRUCTURII DIN ORAȘUL TÎRGU NEAMȚ

*La finalul anului 2013 și începutul anului 2014, s-a realizat un **Sondaj de Opinie** în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț cu privire la stadiul actual de dezvoltare și la direcțiile de dezvoltare ale acestuia.*

Conform acestui Sondaj, locuitorii orașului Tîrgu Neamț au evaluat Infrastructura și echiparea edilitară, per ansamblu, cu 0,1, pe o scală de la -3 (situație negativă) la +3 (situație pozitivă). Scorul mediu obținut, în ceea ce privește infrastructura rutieră și echiparea edilitară, per ansamblu, semnifică o situație medie/ neutră a acesteia. . Extinderea și reabilitarea infrastructurii și echipării edilitare este importantă atât pentru bunăstarea populației, cât și pentru dezvoltarea mediului de afaceri.

Gradul de acoperire cu rețeaua de apă reprezintă aspectul de care sunt cel mai mulțumiți, fiind evaluat cu 1,4 de către reprezentanții comunității locale participanți la Sondajul de opinie, pe o scală de la -3 (situație negativă), la +3 (situație pozitivă).

Pe aceeași scală, **Starea tehnică a rețelei de gaz** a obținut un scor mediu de 1,3.

O situație relativ favorabilă este întâlnită și în ceea ce privește Gradul de acoperire cu rețeaua de gaz și Starea drumurilor, ce primesc scoruri de 0,8, respectiv 0,3.

La polul opus, o situație negativă prezintă Starea tehnică a rețelei de apă (scor -0,2), Gradul de acoperire cu rețeaua de canalizare (scor -0,3), Starea tehnică a rețelei de canalizare (scor -0,4), Gradul de acoperire cu rețeaua de termoficare (scor -0,8) și Starea tehnică a rețelei de termoficare (scor -1,1).

Evaluarea infrastructurii rutiere și echipării edilitare a orașului Tîrgu Neamț

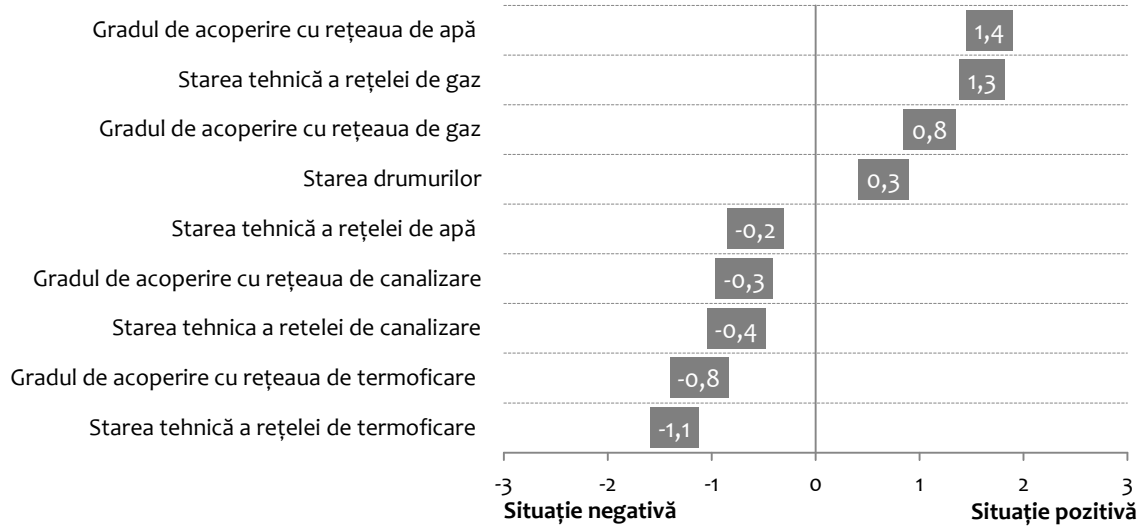

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

I.3. Dezvoltare economică

STRUCTURA ECONOMIEI JUDEȚENE

Economia județului Neamț trece, în prezent, printr-o perioadă de revenire din urma crizei economice ce s-a manifestat la nivel mondial și care a avut ca efecte la nivel județean nu doar scăderea numărului de unități economice, ci și o scădere a rezultatelor financiare, a investițiilor brute în bunuri corporale sau a investițiilor nete în unitățile locale.

Potrivit Oficiului Național al Registrului Comerțului, la 31.12.2012, în județul Neamț erau **10.731 agenți economici activi din punct de vedere economic**. Aceştia reprezintă 15,9% din numărul total de agenți economici din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est.

Densitatea întreprinderilor de la nivel județean este de 19,2 unități la 1.000 de locuitori, ușor mai ridicată decât la nivel regional (18,2‰).

În ceea ce privește cifra de afaceri a agenților economici județeni din anul 2012, aceasta însumează 10.770,1 milioane lei. Cifra medie de afaceri pe agent economic este de 1.003.638,4 lei, cu 2,4% mai mare decât media pe unitate economică de la nivel regional (979.710 lei).

Productivitatea muncii – calculată ca raport dintre cifra totală de afaceri și numărul de salariați – la nivelul județului Neamț este de 193.514,4 lei, cu 34,5% mai mare decât în regiune (143.903,8 lei).

În cele 10.731 unități economice din județul Neamț își desfășoară activitatea, potrivit ONRC, 55.655 salariați, media pe unitate fiind de 5,2 salariați. Numărul total de salariați din județ reprezintă 12,12% din numărul total de salariați din Regiunea Nord-Est. La nivel regional, însă, talia întreprinderilor este ceva mai mare, media de salariați pe unitate economică fiind de 6,8 persoane.

Distribuția agenților economici activi din punct de vedere economic,
din județul Neamț, pe sectoare economice, la 31.12.2012

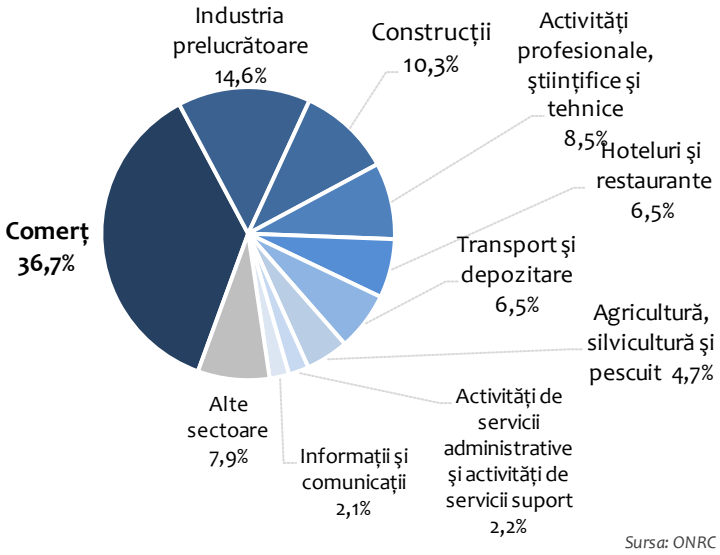

Sursa: ONRC

Situația agenților economici de la nivel județean și regional, la 31.12.2012

	Județul Neamț	Regiunea Nord Est
Număr agenți economici	10731	67422
Densitatea întreprinderilor (Număr întreprinderi/1000 locuitori)	19,2	18,2
Total cifra afaceri (milioane RON)	10.770,04	66.054,02
Cifra medie de afaceri/întreprindere (RON)	1.003.638,4	979.710,2
Productivitatea muncii (Cifra medie de afaceri/salariat)	193.514,4	143.903,8
Total număr salariați	55.655	459.015
Număr mediu de salariați	5,2	6,8

Sursa: ONRC

Distribuția numărului de agenți economici din județ pe **sectoare economice** arată că cel mai dezvoltat sector este Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, 3932 firme având acest domeniu de activitate (36,6% din total firme). Poziția secundă este urmată de Industria prelucrătoare cu 1571 agenți economici (14,6% din total firme), iar cea poziția terță de Construcții cu 1103 firme (10,3% din total firme). Alte sectoare mai bine reprezentate la nivel județean sunt: Activități profesionale, științifice și tehnice (907 firme – 8,5% din total firme), Hoteluri și restaurante 697 firme – 6,5% din total firme), Transport și depozitare 693 firme – 6,5% din total firme), Agricultură, silvicultură și pescuit (506 firme – 4,7% din total firme), Activități de servicii administrative și activități de servicii suport (239 firme – 2,2% din total firme).

Densitatea agenților economici activi din punct de vedere economic, la 31.12.2012

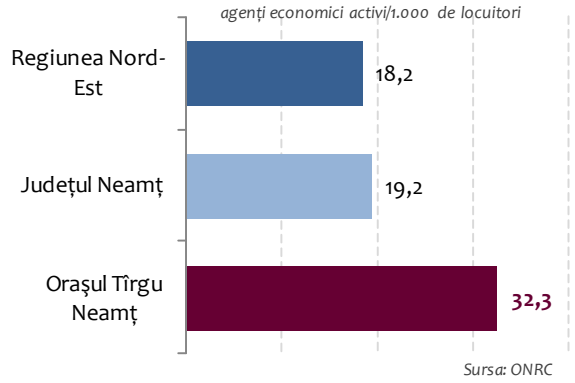

Sursa: ONRC

În anul 2013, au fost înmatriculate 2.026 forme juridice, din care 35,6% au fost SRL-uri, 33,8% PFA-uri, 27,7% II-uri, iar 2,8% alte forme juridice. Numărul de înmatriculări de forme juridice economice a scăzut cu 4,5 procente față de anul anterior (2.122 înmatriculări în anul 2012).

Un aspect pozitiv este faptul că numărul radierilor este inferior celui al înmatriculărilor. Potrivit Oficiului Național al Registrului Comerțului, în anul 2013 la nivelul județului Neamț au fost înregistrate 1255 radieri, reprezentând 1,6% din totalul radierilor din țară. În comparație cu anul 2012, însă, numărul radierilor de agenți economici din județul Neamț a crescut cu 6,4%.

STRUCTURA ECONOMIEI LOCALE

Economia orașului Tîrgu Neamț se încadrează în peisajul economic județean atât din punct de vedere al evoluției anuale, cât și din punct de vedere al sectoarelor economice dezvoltate.

Conform ONRC, la 31.12.2012, în orașul Tîrgu Neamț erau activi din punct de vedere economic 659 agenți economici, reprezentând 6,1% din numărul total de agenți economici de la nivel județean.

Densitatea agenților economici activi de la nivel local este de 32,3 unități la 1000 de locuitori, cu mult peste media județeană (19,2‰) sau regională (18,2‰).

Asemenea situației județene, aproape jumătate din firmele din orașul Tîrgu Neamț activează în sectorul „Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor" (268 agenți economici – 40,7%). Industria prelucrătoare este reprezentată de 20,2% din unitățile economice (133 agenți economici), iar sectorul Hoteluri și restaurante de 6,8% din unități (45 agenți economici).

Situația agenților economici activi din punct de vedere economic, la 31.12.2012

	Tîrgu Neamț	Județul Neamț	Regiunea Nord Est
Cifra medie de afaceri/întreprindere (lei)	610.591,5	1.003.638,4	979.710,2
Productivitatea muncii (Cifra medie de afaceri - lei/salariat)	132.144.4	193.514,4	143.903,8
Număr mediu de salariați	4,6	5,2	6,8

Sursa: ONRC

Alte domenii mai bine dezvoltate la nivel local sunt: Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice (39 agenţi economici - 5,9%), Construcţii (39 agenţi economici - 5,9%), Transport şi depozitare (29 agenţi economici - 4,4%), Agricultură, silvicultură şi pescuit (15 agenţi economici - 2,3%), Informaţii şi comunicaţii (14 agenţi economici - 2,1%) şi Sănătate şi asistenţă socială (13 agenţi economici - 2%).

În ceea ce priveşte distribuţia agenţilor economici pe clase de mărime, conform datelor Bazei de date Listă firme, 81,3% sunt microîntreprinderi (au maxim 9 salariaţi), 16,6% sunt întreprinderi mici (au între 10 şi 49 salariaţi), 1,7% sunt întreprinderi mijlocii (au între 50 şi 249 salariaţi) şi 0,3% sunt întreprinderi mari (au peste 250 salariaţi).

Distribuţia agenţilor economici pe clase de mărime
în oraşul Tîrgu Neamţ, în anul 2012

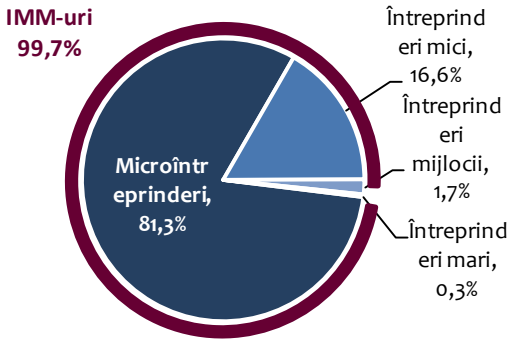

Sursa: Ministerul Finanţelor, calcule Addvances

Distribuţia agenţilor economici activi din punct de vedere economic,
din oraşul Tîrgu Neamţ pe sectoare economice, la 31.12.2012

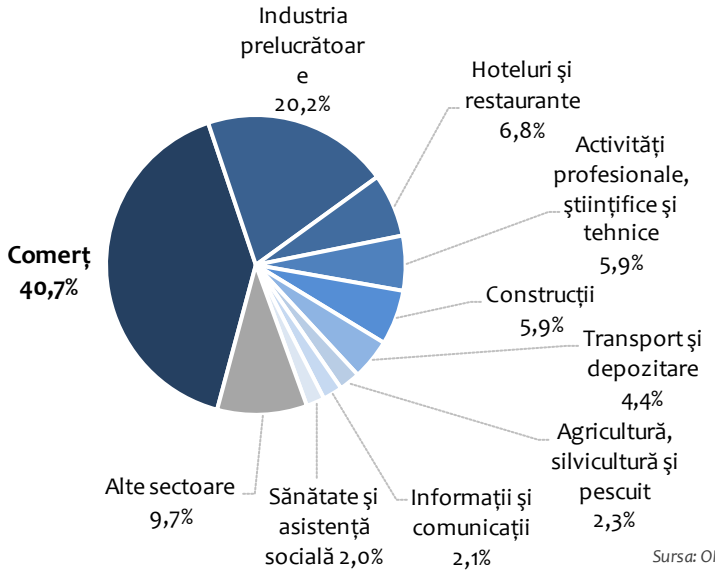

Sursa: ONRC

Sectorul comercial deţine o pondere mare nu doar din numărul de agenţi economici din Tîrgu Neamţ, ci şi din cifra de afaceri totală realizată de aceştia. Conform Ministerului Finanţelor, în anul 2012, peste jumătate din cifra de afaceri a fost realizată de sectorul comercial (53,1%), acesta fiind urmat de Industria prelucrătoare (23,8%) şi de Activităţi de spectacole, culturale şi recreative (4,5%). Alte domenii care au generat o cifră de afaceri mai mare sunt: Construcţii (4,3%), Transport şi depozitare (3,6%) şi Agricultură, silvicultură şi pescuit (3,5%).

În ceea ce priveşte profitul net al exerciţiului realizat de agenţii economici din oraşul Tîrgu Neamţ, situaţia este destul de apropiată de cea a distribuţiei cifrei de afaceri pe sectoare. Astfel, Comerţul cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor este

domeniul care a realizat aproape 43% din profitul net al exercițiului total.

Profitul net al exercițiului realizat de unitățile economice din Industria prelucrătoare reprezintă 23,2% din profitul total de la nivel local. În topul sectoarelor profitabile intră și Sănătate și asistență socială (13,4%), Activități de servicii administrative și activități de servicii suport (6,3%), Activități profesionale, științifice și tehnice (4,2%) și Construcții (3,3%).

Conform datelor ONRC, cifra medie de afaceri pe întreprindere în Tîrgu Neamț este 610.591,5 lei, cu 39,2% mai scăzută decât la nivel județean și cu 37,7% mai scăzută decât în regiune.

Distribuția agenților economici activi din punct de vedere economic, pe sectoare, la 31.12.2012

	Tîrgu Neamț		Județul Neamț		Regiunea Nord-Est	
	Număr	% din total	Număr	% din total	Număr	% din total
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	268	40.7%	3932	36.6%	26146	38.8%
Industria prelucrătoare	133	20.2%	1571	14.6%	7792	11.6%
Hoteluri și restaurante	45	6.8%	697	6.5%	3656	5.4%
Construcții	39	5.9%	1103	10.3%	6780	10.1%
Activități profesionale, științifice și tehnice	39	5.9%	907	8.5%	5668	8.4%
Transport și depozitare	29	4.4%	693	6.5%	4359	6.5%
Agricultură, silvicultură și pescuit	15	2.3%	506	4.7%	2789	4.1%
Informații și comunicații	14	2.1%	230	2.1%	1946	2.9%
Sănătate și asistență socială	13	2.0%	126	1.2%	1146	1.7%
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	12	1.8%	239	2.2%	1817	2.7%
Alte activități de servicii	12	1.8%	172	1.6%	1371	2.0%
Tranzacții imobiliare	11	1.7%	200	1.9%	1456	2.2%
Intermedieri financiare și asigurări	8	1.2%	96	0.9%	831	1.2%
Activități de spectacole, culturale și recreative	7	1.1%	85	0.8%	579	0.9%
Învățământ	4	0.6%	60	0.6%	415	0.6%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	4	0.6%	62	0.6%	285	0.4%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	4	0.6%	21	0.2%	226	0.3%
Industria extractivă	2	0.3%	30	0.3%	141	0.2%
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	-	0.0%	-	0.0%	12	0.0%
Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic; activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	-	0.0%	1	0.0%	4	0.0%
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale		0.0%		0.0%	3	0.0%
Total	659	100.0%	10731	100.0%	67422	100.0%

Sursa: ONRC

Productivitatea muncii (raportul dintre cifra totală de afaceri şi numărul de salariaţi), la 31.12.2012, era de 132.144.4 lei. Asemenea cifrei medii de afaceri pe întreprindere, productivitatea muncii în Tîrgu Neamţ este inferioară celei din judeţ (193.514,4) sau din regiune (143.903,8).

Potrivit Oficiului Naţional pentru Registrul Comerţului, în cele 659 întreprinderi din Tîrgu Neamţ îşi desfăşoară activitatea 3045 persoane, reprezentând 5,5% din salariaţii din sectorul privat judeţean.

Numărul mediu de salariaţi pe întreprindere la nivel local este de 4,6 persoane, valoare inferioară atât mediei judeţene (5,2 salariaţi/întreprindere), cât şi mediei regionale (6,8 salariaţi/întreprindere).

Numărul mediu de salariaţi pe agent economic activ, la 31.12.2012

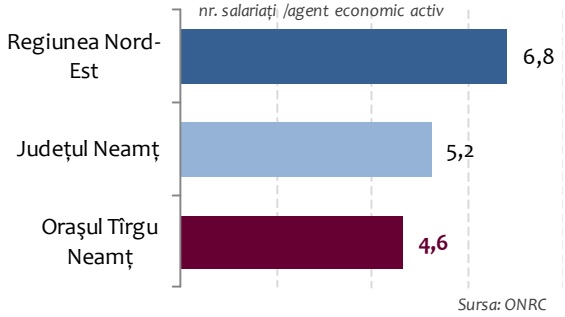

Sursa: ONRC

Numărul mediu de salariaţi pe agent economic activ, la 31.12.2012

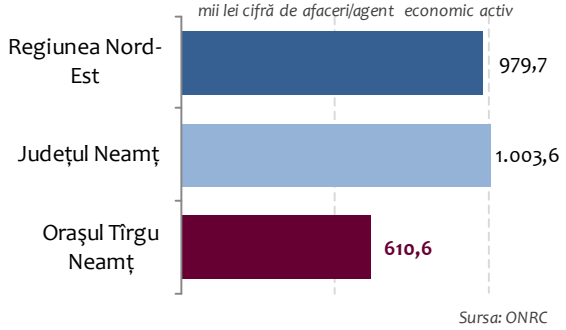

Sursa: ONRC

Topul firmelor din Tîrgu Neamţ, în funcţie de cifra de afaceri înregistrată în anul 2012

Denumire firmă	CAEN	Cifra de afaceri - lei	Profit - lei	Salariaţi - pers.
Arianis Prodcom SRL	4639 Comerţ cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi şi tutun	19282171	1748	54
Ellmar Com SRL	4690 Comerţ cu ridicata nespecializat	13408732	51089	25
Inco SRL	1623 Fabricarea altor elemente de dulgherie şi tâmplărie, pentru construcţii	11916859	162193	95
Euro Forest Exim SRL	1610 Tăierea şi rindeluirea lemnului	10717065	3458	105
Ediltur SRL	4690 Comerţ cu ridicata nespecializat	10629844	203515	
Moda Elissa SRL	1413 Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	9686486	1170380	381
Dakota Est SRL	4619 Intermedieri în comerţul cu produse diverse	9679314	443352	11
Safari Comimpex SRL	4730 Comerţ cu amănuntul al carburanţilor pentru autovehicule în magazine specializate	9431310	1443	10
M C B Service SRL	9200 Activităţi de jocuri de noroc şi pariuri	9357760	64123	30
Sofiaman Impex SRL	1414 Fabricarea de articole de lenjerie de corp	8104320	175486	59

Sursa: Ministerul Finanţelor

Topul firmelor din Tîrgu Neamț în funcție de profitul net al exercițiului înregistrat în anul 2012

Denumire firmă	CAEN	Cifra de afaceri - lei	Profit - lei	Salariați - pers.
Mediss Center SRL	8610 Activități de asistență spitalicească	5086959	1326008	28
Gato SRL	4624 Comerț cu ridicata al blănurilor, pieilor brute şi al pieilor prelucrate	4988677	1247178	8
Moda Elissa SRL	1413 Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	9686486	1170380	381
Eurosal Trade SRL	8129 Alte activități de curățenie	2516623	736347	58
Dakota Est SRL	4619 Intermedieri în comerțul cu produse diverse	9670314	443352	11
Farmacia Paduraru SRL	4773 Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	4342196	388289	10
Farmacia SF Elena SRL	4773 Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate	4814873	380883	19
Mizo SRL	1610 Tăierea şi rindeluirea lemnului	3440669	323731	38
X Med Center SRL	8690 Alte activități referitoare la sănătatea umană	898308	275890	12
Cibeit SRL	4110 Dezvoltare (promovare) imobiliară	1840817	231778	10

Sursa: Ministerul Finanțelor

Topul firmelor din Tîrgu Neamț în funcție de numărul de salariați înregistrați în anul 2012

Denumire firmă	CAEN	Cifra de afaceri - lei	Profit - lei	Salariați - pers.
Moda Elissa SRL	1413 Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	9686486	1170380	381
Euro Forest Exim SRL	1610 Tăierea şi rindeluirea lemnului	10717065	3458	105
Inco SRL	1623 Fabricarea altor elemente de dulgherie şi tâmplărie, pentru construcții	11916859	162193	95
C V S Prod SRL	2399 Fabricarea altor produse din minerale nemetalice, n.c.a.	2735123	9958	71
Sofiaman Impex SRL	1414 Fabricarea de articole de lenjerie de corp	8104320	175486	59
Eurosal Trade SRL	8129 Alte activități de curățenie	2516623	736347	58
Arianis Prodcom SRL	4639 Comerț cu ridicata nespecializat de produse alimentare, băuturi şi tutun	19282171	1748	54
Cuiul SRL	2593 Fabricarea articolelor din fire metalice; fabricarea de lanțuri şi arcuri	5545562	21552	40
Mirofor SRL	1071 Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor şi a produselor proaspete de patiserie	1201442	1028	39
Mizo SRL	1610 Tăierea şi rindeluirea lemnului	3440669	323731	38

Sursa: Ministerul Finanțelor

INDUSTRIA ŞI CONSTRUCŢIILE

Cea mai dezvoltată activitate industrială din oraşul Tîrgu Neamţ este Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, 20,5% din firmele din industrie având ca activitate fie fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, cu excepţia articolelor din blană, fie cu fabricarea articolelor de îmbrăcăminte prin tricotare sau croşetare.

În topul domeniilor industriale dezvoltate se află şi Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei; fabricarea articolelor din paie şi din alte materiale vegetale împletite, aproape 19% din întreprinderile din industrie desfăşurând această activitate. Cele mai multe firme se ocupă cu tăierea şi rindeluirea lemnului sau cu fabricarea altor elemente de dulgherie şi tâmplărie, pentru construcţii.

Totodată, la nivel local se realizează şi fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din plută, paie şi din alte materiale vegetale împletite sau fabricarea de furnire şi a panourilor din lemn.

Poziţia terţă în clasamentul industriilor din oraşul Tîrgu Neamţ este ocupată de Fabricarea produselor din cauciuc şi mase plastice, aproape 15% din întreprinderile industriale din oraş având această diviziune CAEN. Majoritatea sunt axate pe fabricarea altor produse din cauciuc sau pe fabricarea articolelor din material plastic pentru construcţii.

În Industria alimentară din Tîrgu Neamţ – formată din 12,8% din companiile din toată industria locală – cele mai dezvoltate activităţi sunt cele de Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor şi a produselor proaspete de patiserie sau de Fabricarea produselor lactate şi a brânzeturilor.

Industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii este reprezentată de 8,5% din întreprinderile industriale din oraş. Aproape jumătate din aceste companii se ocupă cu fabricarea de construcţii metalice şi părţi componente ale structurilor metalice.

Distribuţia firmelor din industrie, pe diviziuni CAEN, în anul 2012

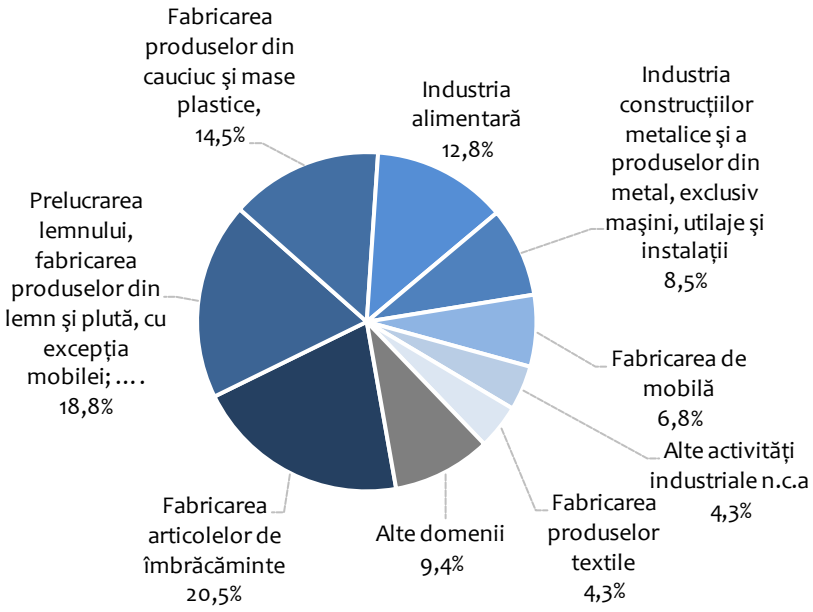

Sursa: Ministerul Finanţelor

Alte activităţi industriale care se regăsesc la nivel local sunt: Fabricarea de mobilă (6,8%), Alte activităţi industriale n.c.a (4,3%), Fabricarea produselor textile (4,3%), Industria metalurgică (1,7%), Fabricarea de maşini, utilaje şi echipamente n.c.a. (1,7%), Fabricarea altor produse din minerale nemetalice (1,7%), Fabricarea băuturilor (1,7%), Fabricarea substanţelor şi a produselor chimice (0,9%), Tipărire şi reproducerea pe suporţi a înregistrărilor (0,9%), Fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor şi semiremorcilor (0,9%).

Distribuţia cifrei de afaceri a întreprinderilor industriale pe diviziuni CAEN diferă puţin de cea a numărului de întreprinderi. Astfel, cea mai mare cifră de afaceri a fost realizate de Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn şi plută, cu excepţia mobilei; fabricarea articolelor din paie şi din alte materiale vegetale împletite, companiile din acest sector însumând circa o treime din cifra totală de afaceri din industrie din anul 2012.

Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte a realizat 27% din cifra de afaceri din industrie, acest sector fiind urmat de Industria construcţiilor metalice şi a produselor din metal, exclusiv maşini, utilaje şi instalaţii (14%), Industria alimentară (8%), Fabricarea produselor din cauciuc şi mase plastice (6%), Fabricarea altor produse din minerale nemetalice (3%), Fabricarea de maşini, utilaje şi echipamente (3%).

În ceea ce priveşte sectorul construcţiilor, 46% din agenţii economici din acest sector realizează lucrări speciale de construcţii, 46% realizează construcţii de clădiri, iar 8% lucrări de geniu civil. Majoritatea companiilor din construcţii se ocupă cu lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale sau cu lucrări de instalaţii electrice.

Din punct de vedere a cifrei de afaceri, 74% din cifra de afaceri din construcţii a fost realizată de agenţii economici care efectuează Construcţii de clădiri, 25% din firmele care efectuează Lucrări speciale de construcţii, iar 0,7% de cele care efectuează Lucrări de geniu civil.

Distribuţia cifrei de afaceri a firmelor din industrie, pe diviziuni CAEN,
în anul 2012

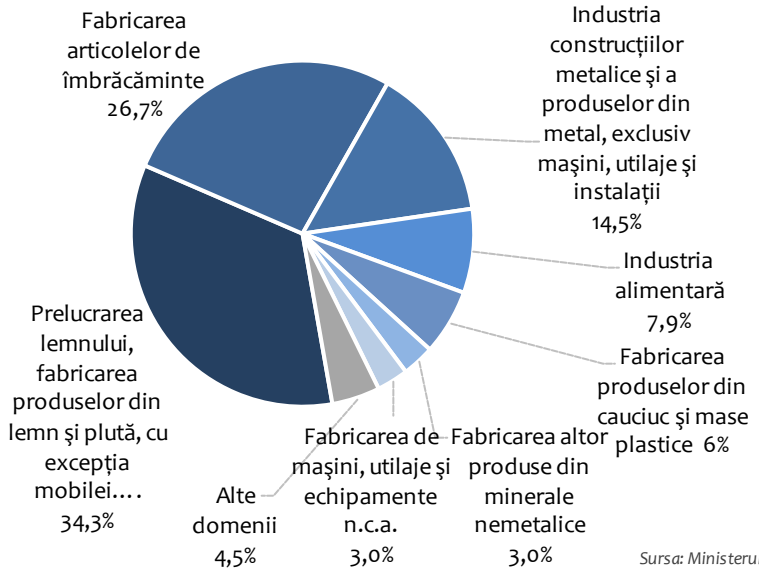

Sursa: Ministerul Finanţelor

COMERŢUL ŞI SERVICIILE

Sectorul terţiar este cel mai dezvoltat sector de la nivelul oraşului Tîrgu Neamţ, reprezentând aproximativ trei sferturi din economia locală. Potrivit datelor din cadrul Bazei de date Listă firme, în anul 2012, 56% din agenţii economici din comerţ realizau Comerţ cu amănuntul, cu excepţia autovehiculelor şi motocicletelor. În cadrul acestora aproximativ o treime se ocupau de Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse

alimentare, băuturi şi tutun. Totodată, mai mulţi agenţi economici desfăşurau Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare, Comerţ cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate sau Comerţ cu amănuntul al îmbrăcămintei, în magazine specializate.

O treime din întreprinderile din comerţ se ocupau de Comerţ cu ridicata cu excepţia comerţului cu autovehicule şi motociclete. Aproximativ o treime aveau ca diviziune CAEN Intermedieri în comerţul cu produse diverse, această activitate fiind urmată de Comerţ cu ridicata al materialului lemnos şi a materialelor de construcţie şi echipamentelor sanitare, Comerţ cu ridicata nespecializat, Intermedieri în comerţul cu material lemnos şi materiale de construcţii şi Comerţ cu ridicata al deşeurilor şi resturilor.

11% din unităţile economice comerciale realizează Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor, cea mai mare parte din acestea ocupându-se fie de Întreţinerea şi repararea autovehiculelor, fie de Comerţ cu amănuntul de piese şi accesorii pentru autovehicule.

În ceea ce priveşte distribuţia cifrei de afaceri a întreprinderilor din comerţ, jumătate din cifra totală de afaceri a fost realizată de firmele care desfăşoară Comerţ cu ridicata cu excepţia comerţului cu autovehicule şi motociclete, urmate de cele care realizează Comerţ cu amănuntul, cu excepţia autovehiculelor şi motocicletelor. 5% din cifra de afaceri din acest sector se datorează întreprinderilor care realizează Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul, întreţinerea şi repararea autovehiculelor şi a motocicletelor.

Profilul turistic al oraşului Tîrgu Neamţ reiese şi din distribuţia firmelor din servicii pe diviziuni CAEN. Astfel, în anul 2012, 24% din întreprinderile din servicii aveau ca diviziune economică Hoteluri şi restaurante. Din acestea aproape 30% reprezintă Hoteluri şi alte facilităţi de cazare, iar 70% Restaurante şi alte activităţi de servicii de alimentaţie.

Sectorul Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice cumulează 22% din firmele din servicii. Din acestea, aproximativ 30% se ocupă de Activităţi de consultanţă pentru afaceri şi management, iar un sfert (23%) de Activităţi de inginerie şi consultanţă tehnică legate de acestea. Alte diviziuni economice bine reprezentate la nivel local sunt: Activităţi de contabilitate şi audit financiar; consultanţă în domeniul fiscal, Activităţi de arhitectură şi Activităţi veterinare.

Distribuţia firmelor din servicii, pe diviziuni CAEN, în anul 2012

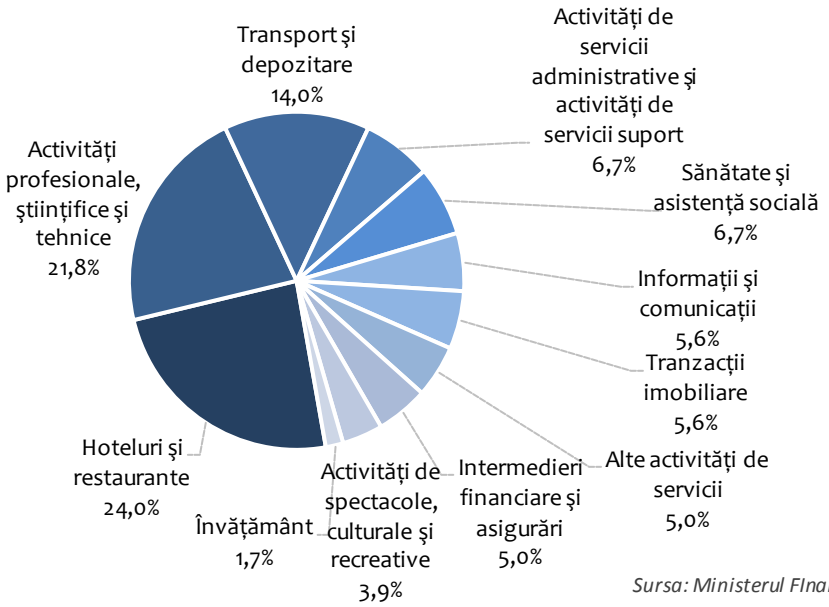

Sursa: Ministerul FInanţelor

În domeniul Transport şi depozitare, reprezentat de 14% din întreprinderile din servicii, cele mai multe firme se ocupă de Transporturi rutiere de mărfuri. Restul firmelor realizează Transporturi urbane, suburbane şi metropolitane de călători, Transporturi cu taxiuri, Alte transporturi terestre de călători n.c.a., Alte activităţi anexe transporturilor sau Transporturi de marfă pe calea ferată.

Conform Bazei de date listă firme, 7% din întreprinderile din servicii desfăşoară Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport, diviziunile CAEN cele mai bine reprezentate fiind Alte activităţi de servicii suport pentru întreprinderi n.c.a. şi Alte activităţi de curăţenie.

7% din firmele din servicii au ca domeniu de activitate şi Sănătatea şi asistenţă socială. Din acestea, aproape jumătate se ocupă de Alte activităţi referitoare la sănătatea umană, diviziune CAEN ce este urmată de Activităţi de asistenţă stomatologică şi Activităţi de asistenţă medicală specializată.

Alte domenii ce ţin de sectorul serviciilor şi în cadrul cărora îşi desfăşoară activitatea mai multe întreprinderi din oraşul Tîrgu Neamţ sunt:

- Informaţii şi comunicaţii – 5% (în special Activităţi de telecomunicaţii prin reţele cu cablu);
- Tranzacţii imobiliare – 5% (în special Închirierea şi subînchirierea bunurilor imobiliare proprii sau închiriate);
- Alte activităţi de servicii – 5% (în special Coafură şi alte activităţi de înfrumuseţare);
- Intermedieri financiare şi asigurări – 5% (în special Activităţi ale agenţilor şi broker-ilor de asigurări şi Alte activităţi de creditare);
- Activităţi de spectacole, culturale şi recreative – 4% (în special Activităţi de jocuri de noroc şi pariuri şi Alte activităţi sportive);
- Învăţământ – 2%.

Pe de altă parte, distribuţia cifrei de afaceri a întreprinderilor din servicii pe diviziuni CAEN este radical diferită faţă de cea a numărului de întreprinderi. Astfel, o treime din cifra de afaceri a fost realizată de firmele care desfăşoară Activităţi de spectacole, culturale şi recreative.

Poziţia secundă este ocupată de Transport şi depozitare (24%), urmată de Sănătate şi asistenţă socială (13%), Hoteluri şi restaurante (11%), Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice (7%), Activităţi de servicii administrative şi activităţi de servicii suport (6%), Tranzacţii imobiliare (4%) şi Informaţii şi comunicaţii (3%).

Distribuţia cifrei de afaceri a firmelor din servicii, pe diviziuni CAEN,
în anul 2012

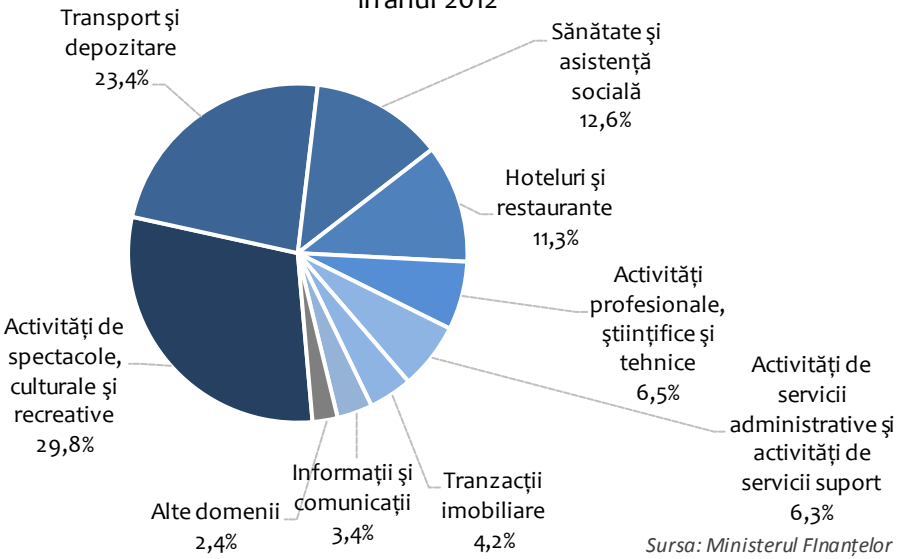

Sursa: Ministerul FInanţelor

FORŢA DE MUNCĂ

Conform INS, numărul mediu al salariaţilor din oraşul Tîrgu Neamţ cumula în anul 2012 un număr de 4531 persoane, cu 4,2% mai puţini decât în anul precedent. Această valoare este cea mai scăzută din ultimii 12 ani, în intervalul 2000-2012 rata medie anuală de creştere a numărului de salariaţi fiind de -3,9%.

Numărul mediu al salariaţilor din Tîrgu Neamţ reprezintă 8,8% din salariaţii din mediul urban judeţean, ponderea cea mai mare deţinând-o municipiul Piatra Neamţ, urmat de municipiul Roman. În perioada 2000-2012, cea mai mare pondere deţinută de salariaţii din Tîrgu Neamţ a fost înregistrată în anul 2007 (12,3% din numărul mediu de salariaţi din mediul urban judeţean). Acesta este şi anul în care s-a înregistrat cea mai mare valoare a numărului mediu al salariaţilor (7.498 persoane).

În ceea ce priveşte numărul şomerilor din Tîrgu Neamţ, în luna decembrie 2013 în bazele de date ale AJOFM Neamţ erau înregistraţi 409 şomeri, din care 57,5% erau de sex masculin (235 şomeri), iar 42,5% de sex feminin (174 şomeri).

Din numărul total de şomeri din Tîrgu Neamţ, 57,5% erau indemnizaţi (235 şomeri), iar 42,5% erau neindemnizaţi (174 şomeri). Aceste procente sunt sensibil egale cu cele din mediul urban, însă diferite faţă de cele din cadrul întregului judeţ unde şomerii indemnizaţi ocupă un procent de doar 41%.

Ponderea şomerilor în populaţia stabilă de 18-62 ani, la 31.12.2013

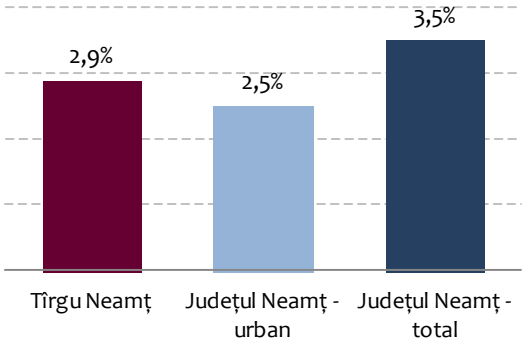

Sursa: AJOFM

Evoluţia numărului mediu al salariaţilor din oraşul Tîrgu Neamţ,
în perioada 2000-2012

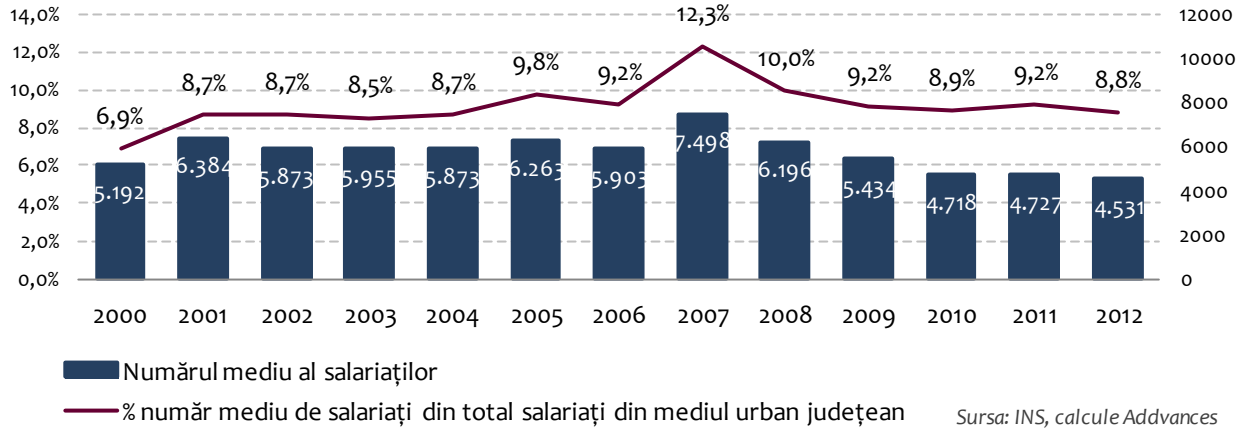

Sursa: INS, calcule Addvances

Ponderea şomerilor în populaţia stabilă este de 2,9%, uşor mai ridicată decât în mediul urban al judeţului (2,5%), însă sub media totală judeţeană (3,5%).

Evoluţia lunară a numărului de şomeri din perioada ianuarie 2010-noiembrie 2013 surprinde trendul descendent înregistrat până în trimestrul III al anului 2013, când numărul de şomeri din Tîrgu Neamţ a început din nou să crească. Astfel, comparativ cu aceeaşi perioadă a anului anterior, în noiembrie 2013 numărul de şomeri a crescut cu 31 procente (+50% în rândul populaţiei de sex masculin şi +11% în rândul populaţiei de sex feminin).

Situaţia şomajului la 31.12.2013

	Tîrgu Neamţ	Judeţul Neamţ - urban	Judeţul Neamţ - total
Număr şomeri	**409**	**3758**	**12451**
Masculin	235	2038	7513
Feminin	174	1720	4938
Şomeri indemnizaţi	**235**	**2170**	**5100**
Masculin	141	1195	3064
Feminin	94	975	2036
Şomeri neindemnizaţi	**174**	**1588**	**7351**
Masculin	94	843	4449
Feminin	80	745	2902
Populaţia stabilă (18-62 ani)	14119	151223	357037
Ponderea şomerilor în populaţia stabilă (18-62 ani)	2.90%	2.50%	3.50%

Sursa: AJOFM Neamţ

Numărul de şomeri înregistraţi din oraşul Tîrgu Neamţ reprezintă 3,7% din şomerii din judeţ şi 13% din numărul de şomeri înregistraţi din mediul urban judeţean.

NOTĂ: Datele referitoare la numărul de şomeri din oraşul Tîrgu Neamţ cuprind doar datele privind şomerii înregistraţi la AJOFM Neamţ. Astfel. persoanele lipsite de un loc de muncă, dar care nu sunt înregistrate la AJOFM, nu sunt incluse în calculele realizate.

STRUCTURI DE SPRIJIN ÎN AFACERI

Structurile de sprijinire şi consultanţă în afaceri precum incubatoare de afaceri, centre de afaceri, parcuri industriale, tehnologice şi ştiinţifice, centre de expoziţie, instituţii de susţinere sunt esenţiale pentru dezvoltarea mediului de afaceri local. La nivelul oraşului Tîrgu Neamţ nu există incubatoare sau centre de afaceri. Totodată, instituţiile de susţinere sunt, în marea lor majoritate,

Evoluţia numărului de şomeri din oraşul Tîrgu Neamţ,
în perioada ianuarie 2010-noiembrie 2013

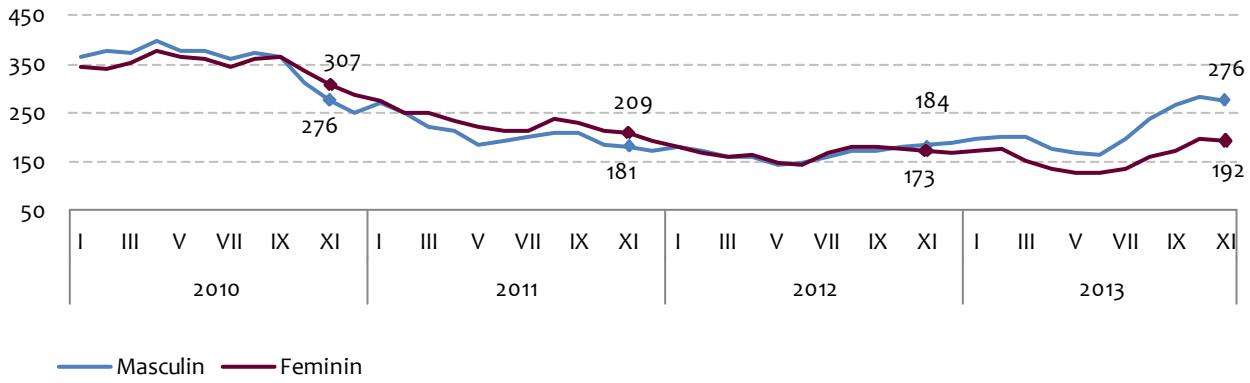

Sursa: INS

instituţii judeţene sau chiar regionale precum: Camera de Comerţ şi Industrie Neamţ, Agenţia pentru Dezvoltare Regională Nord Est sau Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii Şi Cooperaţie Iaşi.

Agenţia pentru Dezvoltare Regională Nord Est. ADR Nord-Est este o organizaţie neguvernamentală, non-profit, de utilitate publică, care oferă, la nivel regional, servicii gratuite în următoarele domenii: Managementul Programului Operaţional Regional 2007-2013, Managementul Programului Operaţional Sectorial Creşterea Competitivităţii Economice - Axa 1 (Operaţiunile 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.3.2), Planificare şi Programare Regională, Cooperare Externă şi Promovare Regională.

ADR Nord-Est sprijină autorităţile publice locale din Regiunea Nord-Est în vederea dezvoltării unor proiecte relevante, mature şi cu impact şi furnizarea suportului tehnic pentru identificarea, definirea, dezvoltarea de propuneri de proiecte (elaborarea de fişe şi documentaţii specifice, documentare, parteneriate în proiectele de infrastructură etc.) pentru portofoliul regional. De asemenea, Agenţia îşi propune stimularea dezvoltării mediului antreprenorial prin facilitarea asocierii la nivel local şi regional, furnizarea de informaţii privind oportunităţile de finanţare prin site-ul propriu, dezvoltarea reţelelor de sprijin pentru investitori şi a turismului.

Camera de Comerţ şi Industrie Neamţ este o organizaţie autonomă, neguvernamentală, de utilitate publică, apolitică, fără scop patrimonial, non-profit, cu personalitate juridică, creată pentru a reprezenta, apăra şi susţine interesele membrilor săi şi ale comunităţii de afaceri în raport cu autorităţile publice şi cu organismele din tară şi din străinătate. Înfiinţată în 1990 şi parte integrantă a sistemului cameral naţional, CCI Neamţ a primit reconfirmarea prin Legea nr. 335/2007 ca singura organizaţie neguvernamentală de utilitate publică, cu caracter autonom, a cărei strategie este orientată către crearea unui mediu de afaceri stabil, coerent şi propice dezvoltării sectorului privat, unei economii de piaţa reale, durabile şi deschise spre exterior.

Principalele preocupări ale CCI Neamţ se axează pe reprezentarea şi apărarea intereselor comunităţii de afaceri şi ale membrilor săi în faţa celor mai importanţi factori de decizie, facilitarea accesului la informaţii privind potenţialii parteneri şi mediul de afaceri în care evoluează.

Agenţia Judeţeană pentru Ocuparea Forţei de Muncă Neamţ. Agenţia pentru ocuparea forţei de muncă oferă angajatorilor şi persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă următoarele servicii: măsuri pentru stimularea ocupării forţei de muncă prin creşterea şanselor de ocupare a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă; măsuri pentru stimularea angajatorilor în vederea încadrării în muncă a şomerilor şi crearea de noi locuri de muncă. AJOFM Neamţ oferă angajatorilor:

- Subvenţionarea locurilor de muncă şi facilităţi, în cazul în care angajează şomeri, absolvenţi, persoane peste 45 de ani sau unici întreţinători ai familiilor monoparentale, şomeri care mai au 3 ani până la pensie, elevi şi studenţi, pe perioada vacanţelor, ucenici, persoane cu handicap;
- Credite în condiţii avantajoase în vederea creării de noi locuri de muncă;
- Sprijin financiar pentru formarea profesională a angajaţilor proprii.

Oficiul Registrului Comerţului Neamţ. Oficiul Registrului Comerţului este instituţia abilitată de lege să efectueze înregistrarea firmelor în judeţul Neamţ. Pe lângă activitatea de înregistrare propriu-zisă, această instituţie oferă şi servicii de consiliere pentru înfiinţarea unei afaceri, de întocmire a actelor necesare şi reprezentare în faţa instanţelor competente să autorizeze înfiinţarea firmei, precum şi de obţinere a avizelor necesare desfăşurării activităţii.

Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii Şi Cooperaţie Iaşi. O.T.IM.M.C. Iaşi este organizat şi funcţionează ca organ de specialitate al administraţiei publice, cu personalitate juridică, în subordinea Agenţiei pentru Implementarea Proiectelor şi Programelor pentru Întreprinderi Mici şi Mijlocii. Oficiul Iaşi are ca principală atribuţie implementarea tehnică şi financiară a

programelor de sprijinire a înființării de noi întreprinderi și de susținere a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, la nivel local potrivit procedurilor de implementare aprobate de Agenția pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru IMM. Județul Neamț, inclusiv orașul Tîrgu Neamț este arondat Oficiul Teritorial pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii Și Cooperație Iași.

PROBLEME, RESURSE ȘI DIRECȚII DE DEZVOLTARE ALE MEDIULUI DE AFACERI DIN ORAȘUL TÎRGU NEAMȚ

*La finalul anului 2013 și începutul anului 2014, s-a realizat un **Sondaj de Opinie** în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț cu privire la stadiul actual de dezvoltare și la direcțiile de dezvoltare ale acestuia.*

Principalele probleme cu care se confruntă mediul de afaceri local al orașului Tîrgu Neamț

Potrivit Sondajului de opinie realizat în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț, cele mai mari probleme întâmpinate de mediul de afaceri fac referire atât la cadrul general economic de la nivel național cât și la problemele de la nivel local.

Astfel, cea mai mare problemă identificată o reprezintă **taxele și impozitele ridicate**, sesizată în răspunsurile a 17,0% din respondenți.

Alte două probleme, fiecare cu 15,1% dintre răspunsurile primite sunt **lipsa facilităților și a sprijinului oferit mediului de afaceri și lipsa fondurilor pentru investiții**.

Puterea de cumpărare scăzută este o problemă regăsită în 13,2% din răspunsuri, iar lipsa resurselor de muncă calificate – în alte 11,3% dintre acestea.

Principalele probleme cu care se confruntă mediul de afaceri din orașul Tîrgu Neamț

% din total mențiuni

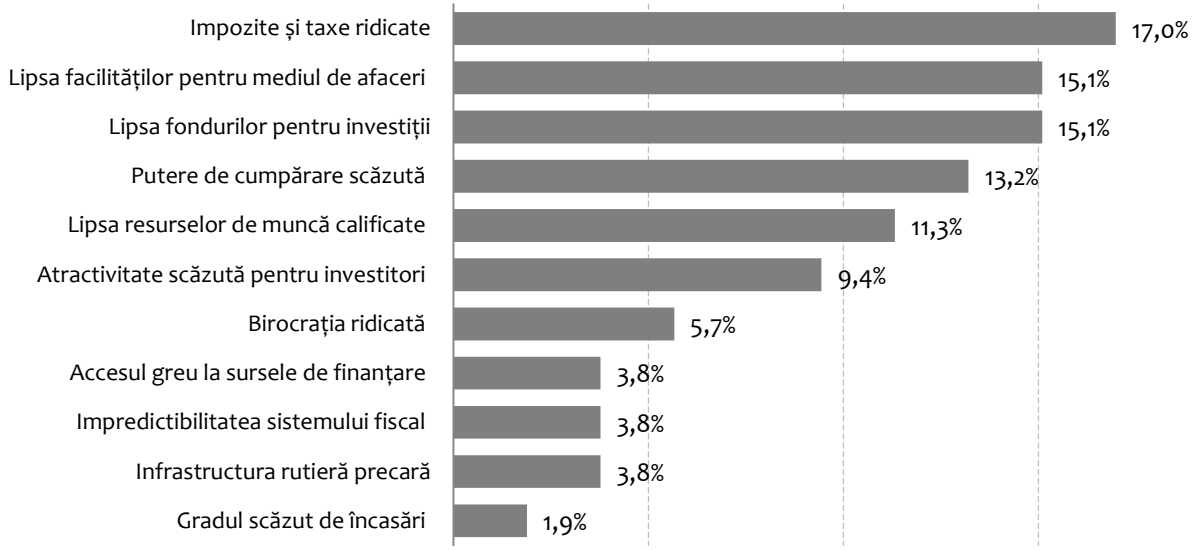

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

Alte probleme sunt:

- Atractivitatea scăzută pentru investitori, dată fiind de lipsa acestora (9,4%);
- Birocrația ridicată (5,7%);
- Accesul greu la sursele de finanțare (3,8%);
- Impredictibilitatea sistemului fiscal (3,8%);
- Infrastructura rutieră precară (3,8%);
- Gradul scăzut de încasări (1,9%).

Principalele resurse existente pe care se poate baza dezvoltarea socio-economică a orașului Tîrgu Neamț

Potrivit datelor obținute în urma sondajului realizat, se poate observa că există diverse resurse pe care se poate baza dezvoltarea socio-economică a orașului Tîrgu Neamț. Cea mai importantă resursă, în opinia persoanelor intervievate, cu un procentaj de 32,2% a fost considerat potențialul turistic.

La o diferență de aproximativ 10 puncte procentuale se situează forța de muncă tânăr / ieftină (23,7%), urmată de resursele naturale, precum sunt cele forestiere sau agricole (15,3%) și de tradiția și experiența în activitățile desfășurate de meșterii populari (11,9%).

De asemenea, cu procentaje mai reduse în totalul răspunsurilor, dar cu valoare semnificativă pentru dezvoltarea socio-economică a orașului se află resurse precum cadrul natural, caracteristicile orașului (8,5%), spațiile publice neutilizate (5,1%) sau fondurile nerambursabile (3,4%).

Principalele resurse existente
pe care se poate baza dezvoltarea socio-economică a orașului Tîrgu Neamț
% din total mențiuni

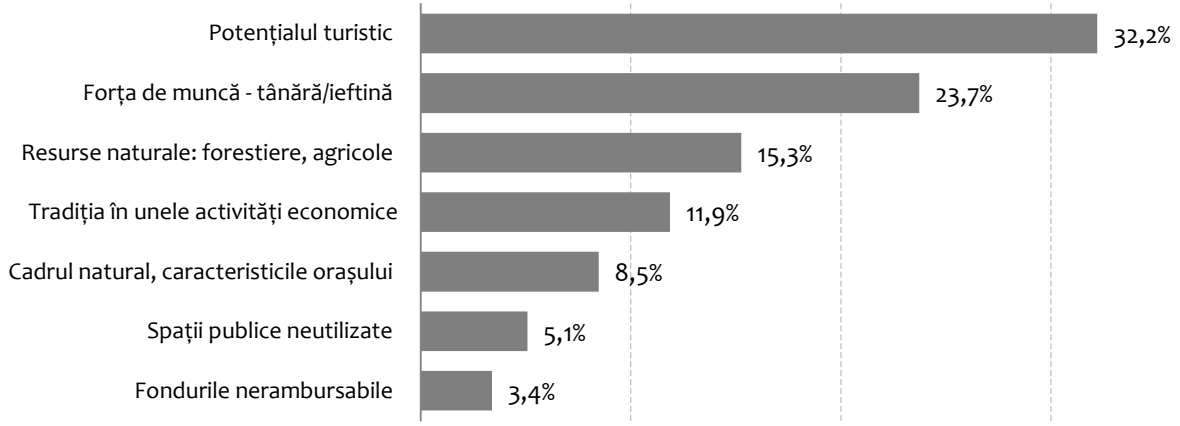

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

Principalele direcții de dezvoltare economică ale orașului Tîrgu Neamț

Principala direcție de dezvoltare economică propusă de respondenții din orașul Tîrgu Neamț este sprijinirea sectorului turistic, prin promovarea acestui sector, a serviciilor practicate, precum și prin dezvoltarea și modernizarea spațiilor de petrecere a timpului liber.

Alte direcții importante sunt reprezentate de sprijinirea industriei prelucrătoare (18,9%), în special a celei lemnoase, dezvoltarea sectorului agricol și a zootehniei (17,0%), atragerea investițiilor/ fondurilor nerambursabile (13,2%), modernizarea orașului, a infrastructurii acestuia (7,5%), precum și dezvoltarea sectorului de comerț (3,8%).

Principalele direcții de dezvoltare economică ale orașului Tîrgu Neamț

% din total mențiuni

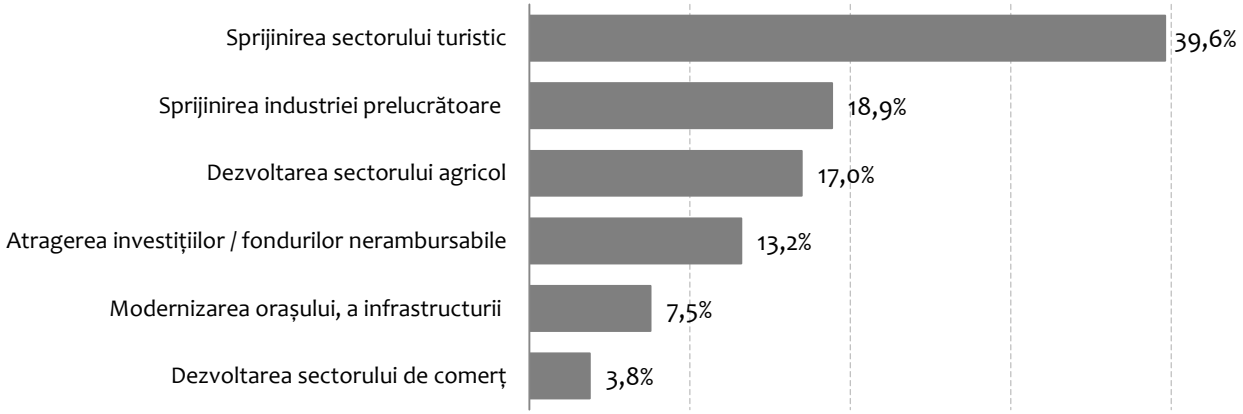

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

I.4. Protecția și conservarea mediului

CALITATEA FACTORILOR DE MEDIU

Calitatea aerului

Poluarea atmosferei poate fi definită ca orice schimbare în compoziția acesteia cauzată de prezența unei cantități suficiente de substanțe chimice care poate altera compoziția normală a atmosferei.

Poluarea atmosferică este una dintre cele mai grave probleme ale societății actuale, atât din punct de vedere temporal - are efecte atât pe termen scurt și mediu cât și pe termen lung, dar și spațial – mobilitatea și suprafețele afectate sunt mari.

Aerul este factorul de mediu cel mai important pentru transportul poluanților, deoarece constituie suportul pe care are loc cel mai rapid transportul acestora în mediu, astfel că supravegherea calității atmosferei este pe primul loc în activitatea de monitoring.

În județul Neamț, calitatea aerului este monitorizată cu ajutorul a trei stații automate, acestea fiind stabilite de legislația națională ce privește protecția atmosferei, conform cerințelor prevăzute de directivele europene privind calitatea aerului. Cele trei stații fac parte din Rețeaua Națională de monitorizare a aerului și sunt:

- → **Stația Neamț 1 -** stație de tip urban, situată în municipiul Piatra Neamț;
- → **Stația Neamț 2** - stație de tip industrial, situată în municipiul Roman;
- → **Stația Neamț 3** - stație de tip industrial, situată în comuna Tașca, sat Hamzoaia (în vecinătatea fabricii de ciment).

Principalele surse de poluare le constituie: arderile în industria de prelucrare, tratarea și depozitarea deșeurilor, precum și alte surse mobile și utilaje, conform rezultatelor obținute la nivelul județului Neamț, în anul 2012.

Calitatea apei

Râul Ozana (sau râul Neamț) traversează orașul Tîrgu Neamț și se varsă în Moldova, în aval de localitatea Timișești, având o lungime de 59 km.

Conform Raportului anual ANPM Neamț, în urma analizelor chimice și biologice efectuate a rezultat următoarea încadrare în Stare ecologică/ Potențial ecologic a corpurilor de apă de suprafață:

- 9 corpuri de apă au avut în anul 2012 o stare ecologică bună;
- 2 corpuri de apă au avut în anul 2012 un potențial ecologic bun (Bicaz - Aval Bicaz, Durău - Schit);
- 1 corp de apă au avut în anul 2012 **un potențial ecologic moderat** (**Ozana -** Dumbrava: indicator relevant N-NO3).

Conform cu prescripțiile tehnice stabilite prin Normativul privind clasificarea calității apelor de suprafață – Ordinul nr. 161/16.02.2006, pe baza rezultatelor analizelor efectuate, starea ecologică/potențialul ecologic al corpului de apă Ozana în raport cu azotații și ortofosfații este una bună.

În schimb, calitatea apei Ozana, pentru anul 2012, în raport cu oxigenul dizolvat și amoniu este una foarte bună.

Potrivit Companiei Județene Apa Serv S.A., în anul 2012, sursele de poluare din Tîrgu Neamț sunt: *Regia națională a pădurilor RomSilva* cu domeniul de activitate în prelucrarea lemnului, *SC LA DORNA și SC 1 DECEMBRIE* cu domeniul de activitate în prelucrarea laptelui; acestea având ca principali poluanți: amoniu, CBO5, CCO-Cr, extractibile, H_2S+S^{2-}, suspensii.

Sistem zonal de alimentare cu apă în Tg. Neamț - are două captări subterane - sat Lunca – comuna Vânători și sat Preutești – comuna Timișești.

Acest sistem alimentează cu apă următoarele unități administrativ – teritoriale: oraș Tg. Neamț, com. Răucești, com. Grumăzești, com. Vânători, com. Agapia,

com. Bălţăteşti, com. Timişeşti (satele Preuteşti şi Plăieşu).

Analizele de calitate a apei potabile se fac în laboratorul de apă potabilă , pentru parametrii chimici de calitate, prevăzuţi în Anexa nr.2 la Legea 458/2002 privind monitorizarea de control şi audit, iar pentru parametrii bacteriologici, analizele de calitate sunt efectuate de Laboratorul Direcţiei de Sănătate Publică Neamţ.

Calitatea solului

Principalele soluri întâlnite în Tîrgu Neamţ sunt solurile podzolite brune argilo-iluviale, care se găsesc în acelaşi areal cu solurile brune de pădure din care au evoluat.

Aceste tipuri de soluri sunt sărace în azot, fosfor, potasiu şi microelemente, fiind prielnice unui număr mic de plante.

În judeţul Neamţ, întâlnim o suprafaţă de 27.592 mp supusă alunecărilor de teren în valuri, în trepte sau cu movile, conform datelor furnizate de Raportul anual ANPM Neamţ în anul 2012.

Resursele subsolului constau în pânze bogate de apă potabilă, a unor izvoare cu apă sărată şi în existenţa unor resurse naturale favorabile dezvoltării meşteşugurilor şi creşterii animalelor.

MANAGEMENTUL DEŞEURILOR

În cea mai mare parte deşeurile solide urbane sunt constituite din aceleaşi tipuri de deşeuri având aceeaşi proveniență, după cum urmează:

- Deşeuri menajere provenite din activităţile umane care sunt predominant organice, biodegradabile care conţin şi materiale refolosibile (hârtie, carton, materiale plastice, textile, deşeuri metalice);
- Deşeuri comerciale produse în urma activităţilor de comerţ asimilate cu cele menajere;
- Deşeuri din parcuri şi grădini predominant vegetale ce se transportă la depozitele de deşeuri;
- Deşeurile din pieţe constituite din resturi vegetale şi materiale refolosibile, reciclabile colectate neselectiv;
- Deşeuri din construcţii care provin din refacerile drumurilor, construcţiilor şi care sunt depozitate la depozitele de deşeuri ;
- Deşeuri stradale colectate neselectiv de serviciile de salubritate ale primăriilor care sunt transportate la depozitele de deşeuri;
- Deşeuri zootehnice rezultate din amenajări în gospodăriile particulare care nu se asimilează cu fermele zootehnice;
- Deşeuri periculoase care pot rezulta din activităţile casnice, din unităţile farmaceutice, spitaliceşti, veterinare.

În judeţul Neamţ, eliminarea deşeurilor se realizează în depozitele controlate, de pe raza judeţului.

Conform datelor oficiale ale ANPM, în Tîrgu Neamţ şi în municipiul Roman la data de 16 iulie 2012 a fost sistată activitatea de depozitare în cele două depozite neconforme.

Planurile de închidere şi monitorizarea post-închidere sunt prevăzute în proiectul ,,Sistem de management integrat al deşeurilor în judeţul Neamţ", implementat de Consiliul Judeţean Neamţ (acord de mediu nr.13/14.12.2009 emis de ARPM Bacău).

Până la punerea în funcţiune a depozitului zonal de la Girov au fost iniţiate două proiecte pentru: *"Amenajare spaţiu de depozitare temporară deşeuri municipale"*, situate în vecinătatea celor două depozite neconforme, beneficiarii proiectelor fiind municipiul Roman, respectiv oraşul Tîrgu Neamţ. Astfel municipiul Roman a obţinut autorizaţia de mediu nr. 5770/16.07.2012 la data de 16.07.2012. Spaţiul de depozitare temporară deşeuri a fost funcţional, iar oraşul Tîrgu Neamţ a obţinut actul administrativ (decizia etapei de încadrare) nr. 3347/20.08.2012, urmând să solicite autorizaţia de mediu.

BIODIVERSITATE

Pe teritoriul județului Neamț există un număr de 31 de arii naturale protejate și monumente ale naturii cu o suprafață totală de 44.196,92 ha, reprezentând 7,49% din suprafața județului, clasificate conform I.U.C.N.. Dintre acestea, în apropierea orașului Tîrgu Neamț se află:

- Parcul Natural Vânători-Neamț (ROSPA0107), cu o suprafață de 30818 ha, pe teritoriul localităților: Agapia (58%), Bălțătești (41%), Brusturi (33%), Crăcăoani (80%), Gârcina (<1%), Pipirig (1%), Răucești (9%), Tîrgu Neamț (9%), Vânători-Neamț (75%);
- Rezervația faunistică de zimbri Neamț – Comuna Vânători, S - 11500 ha; în cadrul Parcului Natural Vânători- Neamț;
- Rezervația forestieră Secu - 776,7 ha, în localitatea Secu;
- Rezervația forestieră Codrii de Aramă– Comuna Agapia, 7 ha; în apropierea Parcului Natural Vânători- Neamț
- Rezervația forestieră Codrii de Argint– Comuna Agapia, 2 ha; în apropierea Parcului Natural Vânători- Neamț.

PROBLEME DE MEDIU ÎN ORAȘUL TÎRGU NEAMȚ

*La finalul anului 2013 și începutul anului 2014, s-a realizat un **Sondaj de Opinie** în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț cu privire la stadiul actual de dezvoltare și la direcțiile de dezvoltare ale acestuia.*

Conform rezultatelor sondajului realizat în comunității locale, aproape jumătate dintre respondenți (40,9%) sunt de părere că **salubritatea orașului reprezintă o problemă majoră de mediu**, fiind urmată de situarea gropilor de gunoi în apropierea orașului (20,5%).

Alte probleme sesizate de respondenți sunt: poluarea apelor, în special ale râului Ozana (11,4%), starea degradată a spațiilor verzi orășenești (11,4%), defrișările masive (9,1%) și traficul intens din centrul orașului (6,8%).

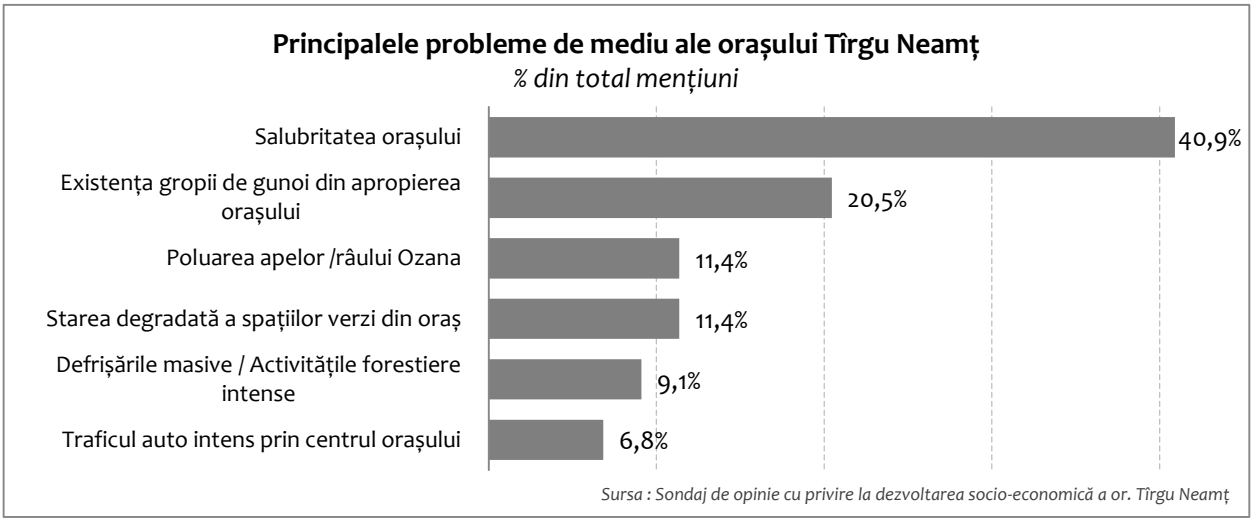

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

I.5. Turism

POTENȚIALUL TURISTIC

Atracții turistice antropice

Tărâm de legendă, istorie, cultură şi spiritualitate, căruia natura, nedomesticită pe de-a întregul, i-a indus în decursul secolelor valenţe estetice de o tulburătoare expresivitate, Tîrgu Neamţului şi împrejurimile sale cuceresc şi copleşesc, fără excepţie, orice vizitator.

Pe teritoriul oraşului Tîrgu Neamţ şi în proximitatea acestuia sunt numeroase şi diverse atracţii turistice:

Cetatea Neamțului, aflată în imediata apropiere a oraşului Tîrgu Neamţ, este o cetate medievală impunătoare, aşezată aproape de vârful cel mai înalt al Culmii Pleşului (480 m), ce veghează asupra întregului oraş.

Cetatea este atestată documentar pentru prima dată în anul 1395. Construcţia sa s-a desfăşurat în două etape: prima în timpul lui Petru I Muşat al Moldovei, iar cea de-a doua în timpul lui Ştefan cel Mare, când cunoaşte cea mai înfloritoare perioadă.

Locul Cetăţii Neamţului a fost aşezat strategic pe Culmea Pleşului, ce asigură, prin poziţia sa naturală, mari posibilităţi de apărare.

Planul Cetăţii are aspectul unui patrulater cu laturile inegale, adaptat după teren. Turnurile de apărare au fost încadrate direct în scheletul de ziduri deoarece fortificaţiile naturale de pe trei laturi nu permiteau construcţia lor în exterior. Intrarea în cetate se face pe „Poarta Muşatină" de la mijlocul zidului de nord.

În 1866, Cetatea Neamţului a fost declarată monument istoric, iar în perioada 2007-2008 a fost reabilitată, în prezent fiind destinată circuitului naţional şi internaţional.

Au fost amenajate şi 21 de încăperi printre care: sala de sfat şi judecată, camera de taină, sala armelor, neagra temniţă, camera domniţelor, monetăria, camera cu provizii şi închisoarea.

Pentru o incursiune în lumea meşteşugurilor tradiţionale din zona Neamţului **"Muzeul de Istorie şi Etnografie"** reprezintă un punct central, însăşi clădirea ce adăposteşte muzeul fiind un adevărat monument de arhitectură construit la jumătatea secolului XIX. Iniţial, aici a fost Şcoala Domnească, unde a învăţat şi Ion Creangă, iar mai târziu a devenit Şcoala Nr. 1 Tîrgu Neamţ.

În cadrul acestui muzeu se pot vedea instalaţii ţărăneşti, tehnicile şi instrumentele de lucru tradiţionale, portul popular specific zonei, precum şi textilele de interior specifice zonei etnografice a oraşului.

Monumentul „Vânătorilor de munte", aflat la 491 m altitudine, cu aproape 100 m. deasupra oraşului, este închinat eroilor Batalionului de Vânători de Munte din Tîrgu Neamţ, căzuţi în luptele de la Oituz, din vara anului 1917. A fost inaugurat în 1939, în cadrul unei solemnităţi la care a participat regele Carol al II-lea, întemeietorul primului batalion de vânători de munte.

Muzeul Memorial „Ion Creangă" din Humuleşti. Orice român va încerca să îşi găsească în casa în care s-a născut şi a crescut Ion Creangă poveştile copilăriei, amintirile, rădăcinile.

Sub acoperişul larg de draniţă, pereţii duraţi din bârne groase peste care s-a aşternut un strat de lutuială, delimitează o singură încăpere cu ferestre înguste şi o tindă unde abia puteai să te învârţi. Intrarea scundă este adăpostită de ploile repezi printr-o prispă lată de câteva palme, iar în spatele casei un acoperământ de scânduri cu pantă repede protejează mai multe obiecte gospodăreşti şi unelte agricole cu certă valoare etnografică.

Exponatele prezentate sunt caracterizate de simplitatea, bunul simţ şi modestia proprie ţăranului moldovean, generând un puternic sentiment de pioşenie, nu numai pentru ceea ce reprezintă ele faţă de amintirea lui Ion Creangă, ci pentru că ele sunt mărturii autentice ale tradiţiei populare a locuitorilor din această parte a ţării.
În prezent, este unul dintre cele mai vizitate muzee din România, anual, peste 40.000 de turişti români şi străini alegând să-i treacă pragul.

Casa Memorială „Veronica Micle” se distinge prin simplitate, având o tindă şi trei încăperi, precum şi prin autenticitatea stilului. Casa, aflată în centrul vechi al oraşului, este construită numai din lemn şi cărămidă; în faţa acesteia este amplasat un bust de bronz al poetei.

În oraşul Tîrgu Neamţ se găsesc şi **bisericile**: Biserica "Sf. Gheorghe", Biserica "Adormirea Maicii Domnului", Biserica "Sf. Mc. Haralambie", Biserica "Sf. Nicolae", Biserica "Sf. Ilie", Biserica "Sf. Mihail şi Gavriil" (Pometea, Tîrgu Neamţ), Biserica "Sf. Gheorghe" (Blebea, Tg. Neamţ) şi Biserica "Sf. Nicolae" (Humuleşti, Tg. Neamţ).

În comuna Vânători-Neamţ, în vecinătatea Schitului Vovidenia se găseşte o clădire ce adăposteşte, deopotrivă, **Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu” şi Casa Memorială „Visarion Puiu”.** Clădirea a fost ridicată în anul 1937, fiind construită la iniţiativa Mitropolitului Visarion Puiu al Bucovinei. În perioada 1948 – 1961 aceasta a constituit reşedinţa de vară a marelui povestitor Mihail Sadoveanu.

După moartea scriitorului casa devine muzeu ce prezintă o expoziţie permanentă de obiecte, cărţi şi tablouri care au aparţinut scriitorului, precum şi o icoană din secolul al XVIII-lea. Pe lângă acestea, impresionant rămâne pianul vienez, la care au cântat nume mari româneşti precum: George Enescu, Dinu Lipatti, Maria Tănase sau Sviatoslav Richter.

Casa Memorială „Alexandru Vlahuţă” a fost locul în care scriitorul a fost inspirat să scrie vestita „România Pitorească” (1901), în special povestirea „În munţii Neamţului”. Acesta se află în satul mănăstiresc din comuna Agapia, lângă mânăstirea cu acelaşi nume.

Prin obiectele expuse (cărţi din biblioteca proprie, reviste ale vremii, scrisori şi manuscrise), muzeul înfăţişează atmosfera specifică epocii în care a trăit scriitorul.

Colecţia de etnografie şi istorie locală "Nicolae Popa", este la 10 km sud - est de Tîrgu Neamţ (comuna Petricani, sat Târpeşti). Acesta este inaugurată în 1966, şi cuprinde peste 3000 de exponate: măşti populare, sculpturi în piatră şi lemn, piese arheologice, monede, icoane şi obiecte de cult, pictură naivă, unelte tradiţionale, costume populare etc.

În tezaurul de valori ale patrimoniului istoric şi cultural-artistic naţional, **Mănăstirea Neamţ**, supranumită **„Ierusalimul ortodoxiei române”**, ocupă un loc cu totul deosebit, întreaga sa existenţă conferindu-i aură de legendă şi atributele unei vetre de viaţă spirituală.

Izvoare istorice, care să determine cu exactitate timpul şi împrejurările în care ea a luat fiinţă nu există, însă tradiţii locale dovedesc existenţa mănăstirii la sfârşitul celui de-al XIV-lea secol.

Atracţiile Mănăstirii Neamţ, le constituie Aghiazmatarul circular din faţa **Mănăstirii Neamţ** şi Icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni, dar şi cea mai veche bibliotecă mănăstirească ce deţine 18.000 de volume.

Valoarea deosebită şi faima **Mănăstirii Agapia** (situată la 9 km de Tîrgu Neamţ) îşi are originea în acea minunată pictură executată în anii 1858-1861 de către Nicolae Grigorescu. Deşi avea numai 20 de ani când a început să zugrăvească interiorul bisericii de la Agapia, "Meşterul Nicu" încheie aici în mod strălucit o întreagă etapă din activitatea sa artistică, lăsând posterităţii o adevărată capodoperă a picturii religioase din secolul al XIX-lea.

Mănăstirea Văratic, este una dintre cele mai mari şi mai vizitate din judeţul Neamţ, situată la o distanţă de numai 12 km de oraşul cu aceiaşi denumire. Acesta este fără îndoială, un izvor viu, o carte deschisă pentru toţi doritorii de reculegere, meditate şi împăcare cu sine şi aproapele. Este renumită prin biserica principală, Biserica "Adormirea Maicii Domnului", dar şi pentru muzeul din interior cu piese de patrimoniu de mare valoare.

În incinta mănăstirii se găseşte un muzeu, care alături de tablouri ale marelui pictor, adăposteşte lucrări de artă medievală şi religioasă, precum şi o bibliotecă cu un patrimoniu de peste 12.000 de volume.

Mănăstirea Sihăstria, aflată la 22 km de Tîrgu Neamţ, la marginea unor păduri seculare, într-o depresiune larg

deschisă spre soare, a fost întemeiată în anul 1655 de episcopul Ghedeon de Huşi, ucenic al mitropolitului Varlaam Moţoc. În cimitirul mănăstirii, devenit loc de pelerinaj, se află mormântul Părintelui Cleopa, acesta fiind unul dintre cei mai mari duhovnici de pe pământul românesc.

Din ansamblul construcţiilor, biserica "Naşterea Maicii Domnului" prezintă un interes deosebit dat de echilibrul proporţiilor, zvelteţea turlei, efectul liniilor, sobrietatea interiorului şi simplitatea decoraţiei exterioare.

Aşezată în vecinătatea Pârâului Secu şi la poalele Muntelui Vasan, **Mănăstirea Secu** se înfăţişează sub forma unei cetăţi medievale, construită cu ziduri groase, turnuri de apărare şi turle ce se înalţă asemenea unor sulițe uriaşe.

Cu o vechime de peste 500 de ani, Mănăstirea Secu este una din cele mai vechi aşezări monahale din Neamţ. În pronaos se găseşte o raclă frumos sculptată, din lemn de tei, conţinând mai multe odoare sfinte: o cruce în care se găseşte o părticică de lemn din Sfânta Cruce pe care a fost răstignit Mântuitorul Iisus Hristos; chivotul în care s-a păstrat un fragment din piciorul Sfântului Ioan Botezătorul, precum şi părticele din moaşte sfinte.

Schitul Sihla este aşezat la 6 km de Mănăstirea Sihăstria (de care aparţine din punct de vedere administrativ) şi este una din renumitele sihăstrii ale Moldovei. Singura mărturie despre prima biserică din lemn de la Sihla, se află într-un pomelnic ctitoricesc săpat în piatră, ce ne transmite că a fost ctitorită de familia Cantacuzino, în anul 1741, având hramul "Naşterea Sfântului Ioan Botezătorul".

Pe partea de nord a Muntelui Sihla, pe o potecă tainică, se urcă la **Peştera Sfintei Cuvioase Teodora**. Aici este locul unde aceasta, prin multe lacrimi, post şi rugăciune, s-a nevoit ani de-a rândul pentru Hristos. În vremurile de demult când domnitorii Moldovei ctitoreau şi împodobeau mănăstiri şi schituri, unii pustnici se retrăgeau din Mănăstirea mare pentru mai multă interiorizare în rugăciunea inimii.

Schitul Vovidenia. În perioada secolelor XV-XVI, schitul a fost un loc al pustnicilor. Pustnicii se retrăgeau din Mănăstirea mare pentru mai multă interiorizare în rugăciunea inimii. Din acest motiv, Schitul Vovidenia a primit numele de "Altarul din Poiana Liniştii".

Atracţii turistice naturale

Unul dintre avantajele majore ale Ţinutului Neamţului, în comparaţie cu destinaţiile turistice consacrate, este acela al păstrării mediului natural nealterat de prezenţa şi activităţile omului, fapt concretizat prin numeroasele rezervaţii naturale.

Parcul Natural Vânători Neamţ este o arie protejată constituită în anul 1999, cu statut de parc natural, destinată protejării moştenirii naturale, spirituale şi culturale a zonei, gospodăririi durabile a pădurilor, conservării peisajului şi tradiţiilor locale, reintroducerii zimbrului în arealul său natural şi încurajării turismului bazat pe aceste valori.

Parcul se află situat în nordul judeţului Neamţ, la graniţa cu Suceava, cu precădere în raza comunelor Agapia, Bălţăteşti, Brusturi, Crăcăoani, Vânători-Neamţ, Răuceşti, Pipirig şi a oraşului Tîrgu Neamţ. Suprafaţa parcului este de aproape 31.000 de hectare, dintre care peste 26.000 reprezintă fond forestier.

Parcul adăposteşte o largă paletă de valori naturale, culturale şi istorice, dar importanţa parcului rezidă în impresionata diversitate a florei şi faunei. **În cadrul faunei**, Parcul găzduieşte o serie de specii rare sau aflate pe cale de dispariţie: ursul brun, râsul, vidra, zimbrul sau pisica sălbatică, cerbul carpatin şi căpriorul.

Specificul Parcului este dat de împletirea frumuseţilor naturale cu valorile culturale şi spirituale. Comunitatea rnonahală prezentă în Parcul Natural este a doua ca mărime în Europa (după cea de la Muntele Athos), dar se evidenţiază faţă de aceasta prin locaţia inedită, în zona forestieră. Satele monastice (Văratec, Agapia, Neamţ), cu modul lor deosebit de organizare, reprezintă un alt unicat european, mănăstirile Agapia şi Văratec fiind cele mai

mari mănăstiri de maici din lumea ortodoxă. Valenţele culturale ale Parcului sunt date de existenţa locurilor şi mărturiilor ce atestă şederea sau trecerea pe aceste meleaguri a unor mari artişti precum Creangă, Eminescu, Sadoveanu, Grigorescu, Vlahuţă, Hogaş, etc.

Principalele arii protejate din cadrul "Parcului Vânători Neamţ" sunt: "Pădurea de argint", "Codrii de aramă", "Rezervaţia de stejar Dumbrava" şi "Rezervaţia de zimbri şi faună carpatină Dragoş Vodă".

Pădurea de argint este situată pe teritoriul comunei Agapia, pe terasa inferioară a Topoliţei, la 540 m altitudine. Pădurea de argint este un arboret de mesteacăn, având arbori bătrâni, de peste 100 ani, dar şi mai tineri, de 20-50 ani. Are o suprafaţă de 2,4 ha, fiind o rezervaţie de tip mixt, forestieră şi peisagistică.

Codrii de aramă sunt situaţi tot în comuna Agapia, pe dealul Filiorul, la o altitudine cuprinsă între 550 şi 650 metri şi au o suprafaţă de cca. 21 ha. Pădurea este alcătuită, în cea mai mare parte, din gorun, dar şi alte cca. 300 specii de plante. Cei mai în vârstă arbori au în jur de 135 ani. La poalele dealului se află pârâul Filioara, cu pâlcuri de răchitişuri şi mici mlaştini cu rugină şi izmă; pajiştea din jur este alcătuită din păiuş roşu şi iarba vântului.

Rezervaţia de stejar Dumbrava, în suprafaţă de 56,6 ha este situată între valea Pârâului Neamţ şi a pârâului Nemţişor, la o altitudine cuprinsă între 445 şi 470 m. Este o rezervaţie de tip forestier care conservă o pădure de stejari seculari, foarte viguroşi. Arboretul este o rezervaţie naturală, interesant prin dimensiunile şi aspectul exemplarelor de stejar, prin particularităţile subarboretului, bogăţia florei ierboase, infiltraţiile de conifere etc. Vârsta acestor arbori variază între 150-200 ani. Din punct de vedere al biodiversităţii s-au identificat 209 specii de plante vasculare aparţinând la 50 familii.

Rezervaţia de zimbri şi faună carpatină „Dragoş Vodă" a fost înfiinţată în anul 1968, se află în nordul judeţului Neamţ, pe raza comunei Vânători Neamţ, în apropierea Mănăstirii Neamţului. Este una dintre cele mai mari din Europa, cu o suprafaţă de 11.500 ha. În anul 1970 se aduc primele exemplare de zimbri, în număr de trei, originare din Polonia, cu numele de Rarău, Roxana şi Raluca.

Într-un ţarc de cca. 4 ha se găsesc 6 exemplare de zimbri, doi masculi şi 4 femele care sunt găzduiţi în scop turistic. Restul de până la 28 de exemplare se află în parcul de aclimatizare ce se întinde pe o suprafaţă împrejmuită de 180 de hectare de teren. Parcul este astfel singura locaţie din Europa în care zimbrii pot fi găsiţi în captivitate, semilibertate şi libertate.

Astăzi, în rezervaţie, pe lângă zimbri se mai pot întâlni: cerbi carpatini, cerbi lopătari, căpriori, vulpi, bursuci, iepuri, urşi, lupi, specii de avifaună.

Lacul Zimbrăria - Com. Vânători-Neamţ. Este aşezat într-un peisaj natural deosebit în mijlocul pădurii (în locurile preferate de pescuit ale lui Mihail Sadoveanu), în cadrul rezervaţiei forestiere Vânători - Neamţ şi în incinta rezervaţiei de zimbri şi faună carpatină "Dragoş Vodă". Accesul se face din şoseaua ce leagă oraşul Tîrgu Neamţ de Mânăstirea Neamţ. "Zimbrăria" reprezintă un complex de trei iazuri în cascadă; având ca peşti următoarele specii: crap, caras, şalău, novac, chinezesc, ştiucă, biban. Capturile pot depăşi 10 kg.

Forme de turism practicabile

Ca urmare a specificului geografic al acestei zone precum şi a resurselor turistice antropice existente, turismul, ca activitate economică, este dezvoltat şi are premise favorabile de dezvoltare în viitor.

Formele de turism care se practică în prezent şi au un potenţial ridicat de dezvoltare pe teritoriul localităţii şi în aria limitrofă sunt:

- ***Turismul cultural – istoric.*** Această formă de turism se datorează faptului că se pot realiza vizite atât la obiective turistice de raza oraşului Tîrgu Neamţ, precum: Cetatea Neamţului, Muzeul de Istorie şi Etnografie, Muzeul Memorial "Ion Creangă", Casa

Memorială "Veronica Micle", dar şi în împrejurimile acestuia, la: Casa Memorială "Alexandru Vlahuţă", Muzeul Memorial "Mihail Sadoveanu" şi Casa "Nicolae Popa".

- ***Turismul cultural – religios***, reprezintă un punct forte pentru zona Neamţului datorită numeroaselor biserici şi mănăstiri cere se află în zonă: Biserica "Sf. Gheorghe", Biserica "Adormirea Maicii Domnului", Biserica "Sf. Mc. Haralambie", Biserica "Sf. Nicolae", Biserica "Sf. Ilie", Biserica "Sf. Mihail şi Gavriil" (Pometea, Tîrgu Neamţ), Biserica "Sf. Gheorghe" (Blebea, Tg. Neamţ) şi Biserica "Sf. Nicolae" (Humuleşti, Tg. Neamţ), Mănăstirea Neamţ, Mănăstirea Secu, Mănăstirea Sihăstria, Mănăstirea Sihla, Mănăstirea Agapia, Mănăstirea Văratec.

- ***Turismul sportiv şi de agrement*** – se pretează zonei datorită varietăţii tipurilor de sport care pot fi practicate. Zona este propice practicării sporturilor în orice anotimp, precum şi organizării de expediţii, drumeţii pe traseele cunoscute, Cetatea Neamţului, Monumentul Vânătorilor, Casa Veronica Micle, Casa Ion Creangă.

- ***Turism balnear.*** **Staţiunea Oglinzi** este situată la aproximativ 3 km nord de oraşul Tîrgu Neamţ, la o altitudine de 480 m, într-o zonă cu climat temperat-continental moderat în care domneşte liniştea.

  Încă din anul 1888, **Staţiunea Băile Oglinzi** aparţine administrativ de oraşul Tîrgu Neamţ şi este aşezată într-o microdepresiune din sud-estul Culmii Pleşului, cunoscută sub numele de Poiana Dăscăliţei.

  Apele minerale existente pe teritoriul staţiunii Oglinzi au fost folosite mai întâi de către localnici pentru băi la domiciliu, iar din anul 1856, ca urmare a analizelor chimice, s-a constatat că apele sunt clorosodice, de mare concentraţie şi au proprietăţi terapeutice, asemenea celor mai cunoscute ape din Europa.

Totodată, staţiunea Oglinzi este înconjurată cu versanţi de foioase şi dispune de un aer bogat în ioni negativi, ozonat şi cu efect tonifiant asupra organismului.

Ca urmare a analizelor microbiologice şi fizico-chimice a apelor de la Băile Oglinzi, s-a constatat că acestea şi-au îmbunătăţit calităţile şi au fost clasate pe locul cinci în Europa.

Astăzi, Staţiunea Oglinzi, dispune de o bază de tratament cu băi calde la cadă, împachetări cu parafină, băi galvanice, curenţi dinamici, ultrasunete, masaj şi gimnastică medicală.

Aici se pot trata afecţiuni reumatismale, ginecologice, dermatologice, afecţiuni ale aparatului respirator, sechele post-traumatice şi nevroze astenice.

Apele minerale clorurate sodice şi bromurate din staţiunea **Oglinzi** se aseamănă prin compoziţia lor cu apele de la Ischl (Austria), Hall (Tirol), Stotterheim (Weimar). Atât apele minerale, cât şi nămolul de aici, au fost apreciate de mulţi turişti străini pentru calităţile lor curative.

STADIUL ACTUAL DE DEZVOLTARE AL TURISMULUI

Oferta turistică

Structuri de primire turistice

Conform datelor furnizate de către Institutul Naţional de Statistică, la nivelul anului 2012, **numărul structurilor de primire turistice cu funcţiuni de cazare** era de 10, din care 8 pensiuni turistice, 1 motel şi 1 bungalou. În anul 2013, numărul de structuri de cazare s-a ridicat la 14 unităţi.

Din totalul structurilor de cazare de la nivel judeţean, în anul 2013, oraşul Tîrgu Neamţ deţine un procent de 6,6%. Potrivit datelor furnizate de Institutul Naţional de Statistică în anul 2013, la nivelul judeţului Neamţ numărul

structurilor de primire turistică a crescut cu 2,4 (150 structuri) faţă de anul 2000 când existau 63 de structuri. La nivelul oraşului Tîrgu Neamţ numărul acestora a crescut cu 10 structuri.

Potrivit datelor furnizate de Autoritatea Naţională pentru Turism, în anul 2012, în oraşul Tg. Neamţ se aflau 15 structuri de primire turistice din care: 11 pensiuni (Aristocratis, Bella, Cassandra, Fanni, La Cetate, La Răscruce de Vânturi, La Struţi, Remember, Steaua Nordului, Trei Stejari, Voiajorul), 2 hoteluri (Doina,, Ozana), 1 motel (Casa Arcaşului) şi 1 bungalou (La Cetate).

Capacitatea de cazare existentă

Capacitatea de cazare existentă în oraşul Tîrgu Neamţ a fost, în 2012, de 284 locuri. Comparativ cu anul 2009, când se înregistrează cel mai ridicat număr de locuri de cazare existente (357 locuri), în 2012 oraşul Tg Neamţ, prezintă o scădere de 20,4%.

Pensiunile turistice prezintă 196 locuri, peste jumătate (69,0%) din capacitatea de cazare existentă, iar motelul şi bungaloul deţine fiecare 44 locuri (15,5%).

Conform datelor furnizate de Institutul Naţional de Statistică, în oraşul Tîrgu Neamţ capacitatea de cazare în existentă în anul 2012 creşte cu 91,9% faţă de anul 2000, cu 1,2 procente peste nivelul judeţului Neamţ (90,7%).

Oraşul Tîrgu Neamţ deţine 5,0% din totalul capacităţii de cazare existentă, la nivelul anului 2012, conform datelor oficiale.

Capacitatea de cazare în funcţiune

Capacitatea de cazare în funcţiune a fost, în 2012, de 80.400 locuri-zile, în oraşul Tîrgu Neamţ. Faţă de anul 2009 când s-a înregistrat cea mai ridicată capacitate de cazare, în anul 2012 acesta a scăzut cu 17,5%.

Conform datelor furnizate de Institutul Naţional de Statistică, la nivelul anului 2012, din totalul capacităţii de cazare din oraşul Tîrgu Neamţ, 60% (48.192 locuri-zile) sunt ocupate în pensiuni turistice, 20% (16.104 locuri-zile) sunt ocupate în motel şi 28,2% (22.659 locuri-zile) sunt ocupate în bungalou.

Ponderea structurilor de primire turistică din or. Tg. Neamţ,
în totalul judeţului Neamţ, 2013

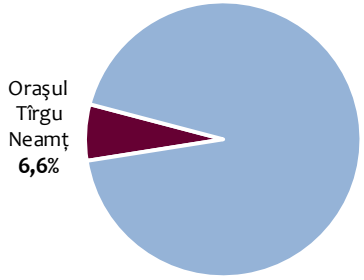

Evoluţia structurilor de primire turistică cu funcţiuni de cazare
în oraşul Tîrgu Neamţ

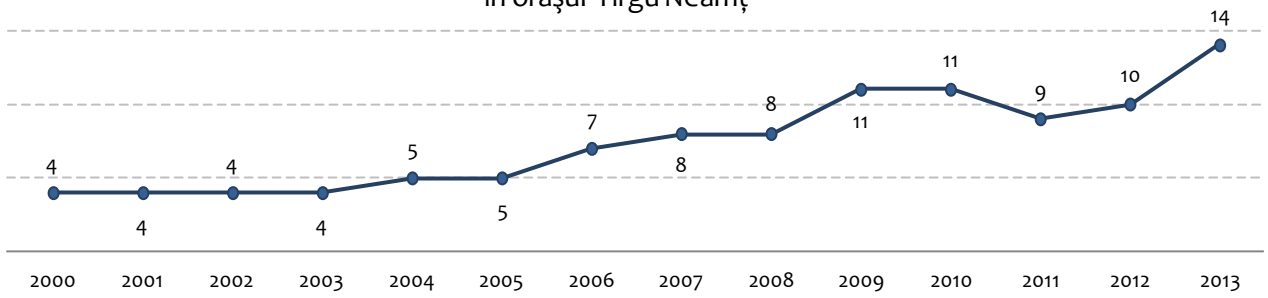

Sursa: INS

Oferta turistică din Regiunea Nord Est și județul Neamț

	Număr structuri de primire turistică		Capacitatea de cazare existentă - locuri		Capacitatea de cazare în funcțiune - locuri - zile	
	2000	2012	2000	2012	2000	2012
Regiunea Nord-Est	250	690	17.745	24.200	4.624.149	7.116.111
Județul Neamț	55	177	2.929	5.586	733.915	1.620.712
Urban	**20**	**48**	**1.740**	**2.089**	**476.168**	**608.284**
Municipiul Piatra Neamț	6	17	877	936	275.055	310.489
Municipiul Roman	3	4	142	277	46.911	97.691
Oraș Bicaz	7	16	573	582	117.597	116.044
Oraș Roznov	:	1	:	10	:	3.660
Oraș Tîrgu Neamț	4	10	148	284	36.605	80.400
Rural	**35**	**129**	**1.189**	**3.497**	**257.747**	**1.012.428**

: dale lipsă *Sursa: INS*

Evoluția capacității de cazare existente - nr. locuri
în orașul Tîrgu Neamț

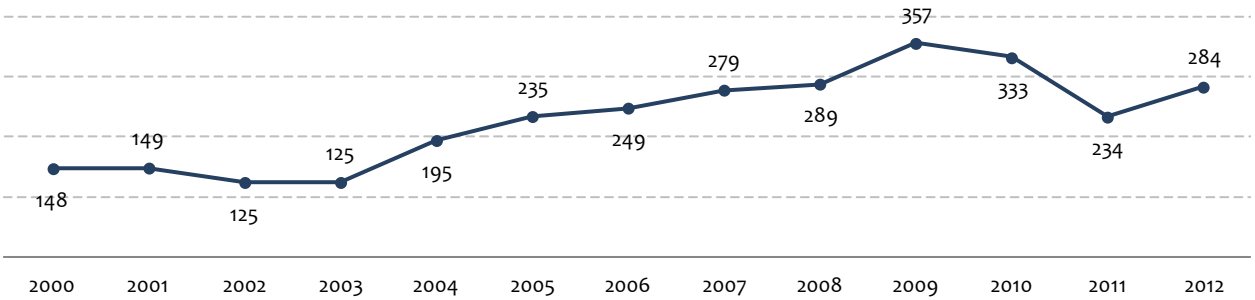

Sursa: INS

Evoluția capacității de cazare în funcțiune - nr. locuri - zile
în orașul Tîrgu Neamț

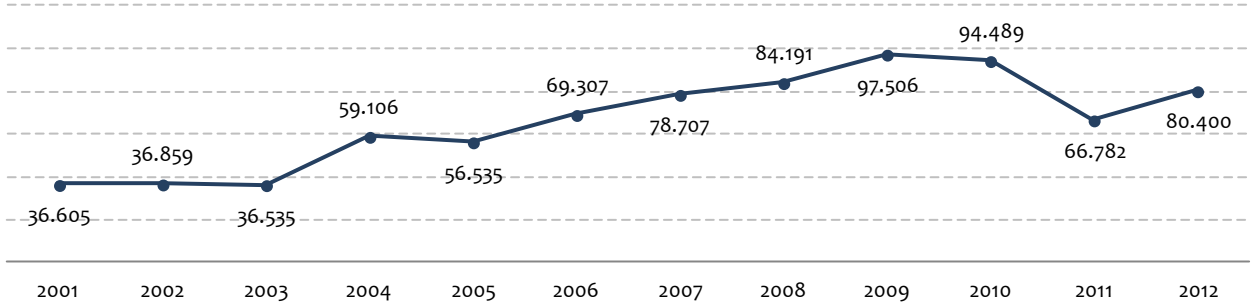

Sursa: INS

Capacitatea de cazare în funcțiune în structurile de primire turistică din orașul Tîrgu Neamț s-a majorat de 2,2 ori în anul 2012, față de anul 2000, fiind o creștere superioară față de cea de la nivel județean, unde în această perioadă s-a înregistrat o creștere de 120,8%.

CEREREA TURISTICĂ

Sosiri ale turiştilor

Sosirile turiștilor în structurile de cazare. În anul 2012, numărul turiștilor cazați în cadrul structurilor turistice din orașul Tîrgu Neamț a fost de 6.567 persoane, reprezentând 4,5% din numărul turiștilor înregistrați la nivelul județului Neamț.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul sosirilor în anul 2012, a scăzut față de anul 2001, în orașul Tîrgu Neamț cu 20,9%, însă la nivel județean numărul acestora a crescut cu 47,8%.

Din totalul turiștilor sosiți la nivelul județului Neamț, în anul 2012 un procent de 7,4% (10.854 sosiri) este reprezentat de străini, iar 92,6% este reprezentat de români. Cel mai ridicat procent s-a înregistrat în anul 2007, fiind 17,4% (156.665).

Față de anul 2006, numărul străinilor care sosesc în județ a scăzut cu 47,9%, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

Pe tipuri de structuri de primire turistică, 45,7% dintre turiștii înregistrați în anul 2012, la nivelul orașului Tîrgu Neamț, au preferat să se cazeze în moteluri, 43,6% turiști s-au cazat în pensiuni și 10,7% turiști au ales structurile de tipul bungalourilor.

Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică pe tipuri de structuri, în orașul Tîrgu Neamț

	2001	2005	2010	2011	2012
Total	**8301**	**6471**	**5631**	**5470**	**6567**
Hoteluri	3624	3380	1200	:	:
Moteluri	4220	2402	1437	1100	3002
Bungalouri	:	:	1066	1310	703
Pensiuni turistice	221	689	1928	3060	2862
Pensiuni agroturistice	**236**	:	:	:	:

: dale lipsă *Sursa: INS*

Distribuția turiștilor sosiți în județul Neamț, pe medii și orașe

2001

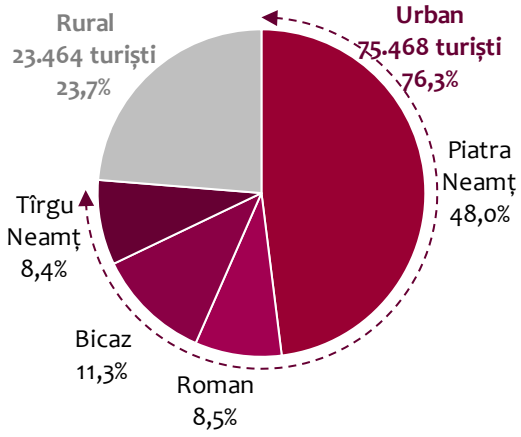

2012

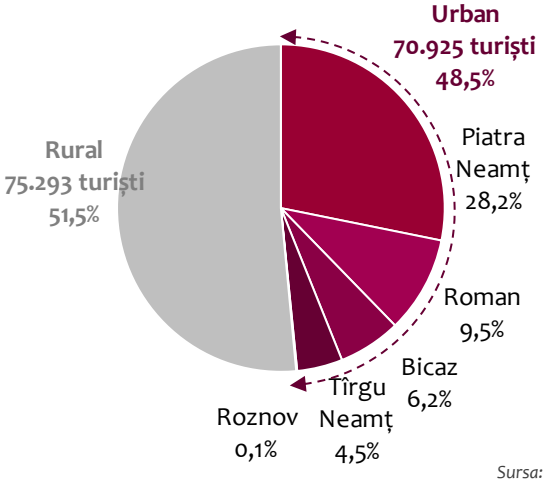

Sursa: INS

Evoluția anuală a sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică
în orașul Tîrgu Neamț

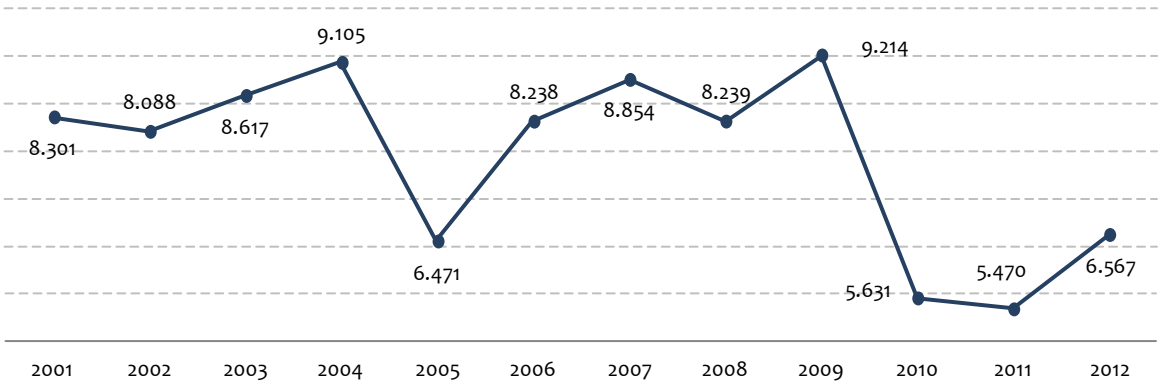

Sursa: INS

Evoluția lunară a sosirilor turiștilor în structuri de primire turistică
în orașul Tîrgu Neamț

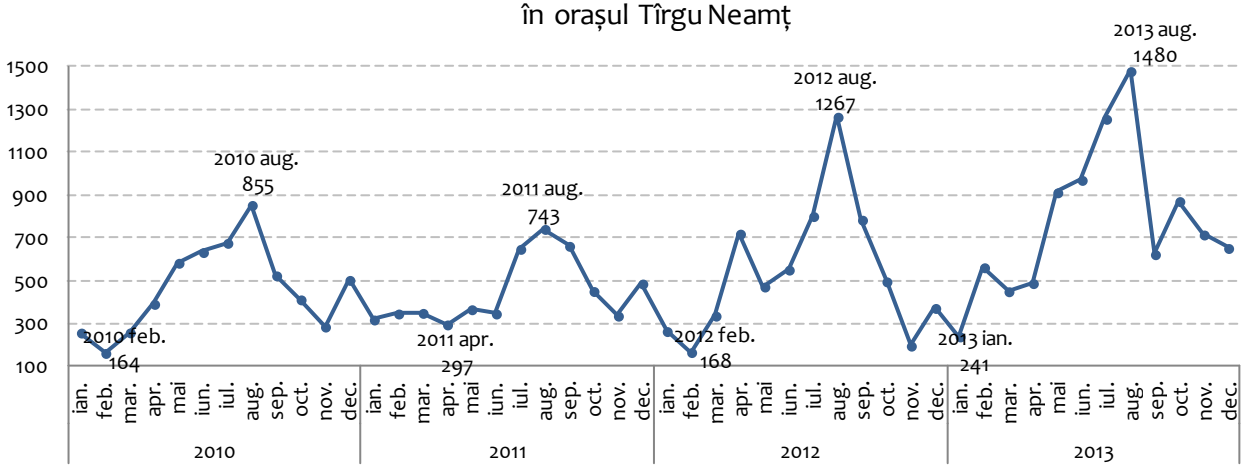

Sursa: INS

Evoluția anuală a numărului de înnoptări în structuri de primire turistică
în orașul Tîrgu Neamț

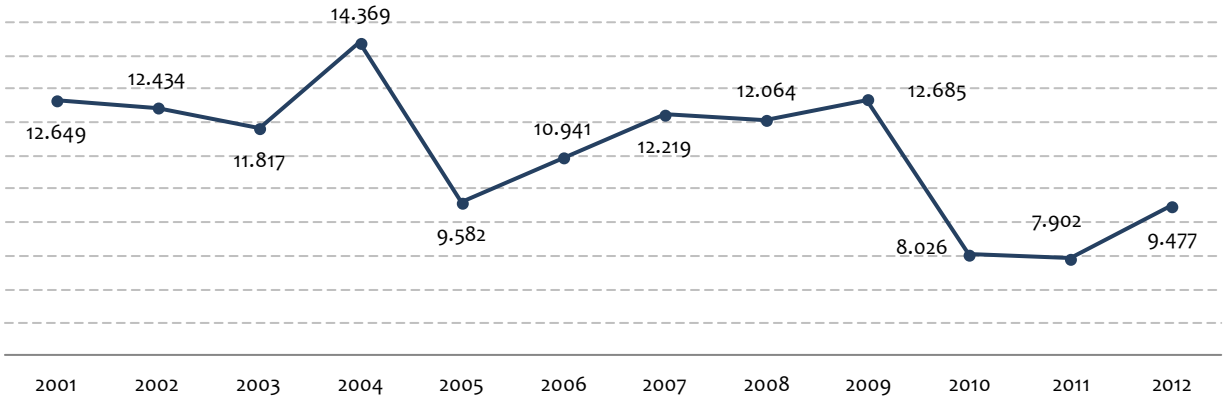

Sursa: INS

Evoluția lunară a numărului de înnoptări în structuri de primire turistică
în orașul Tîrgu Neamț

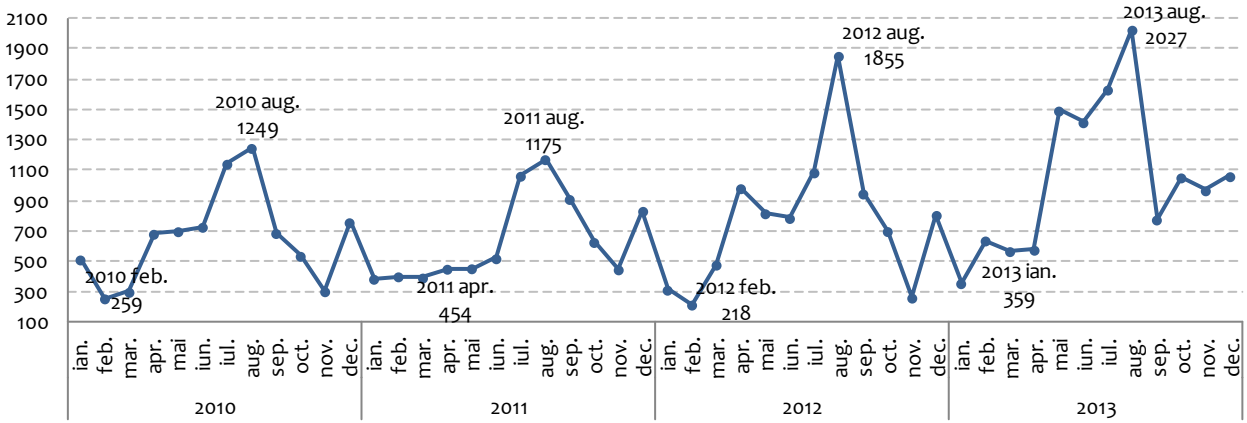

Sursa: INS

Înnoptări ale turiştilor

Numărul înnoptărilor înregistrat în 2012 în oraşul Tîrgu Neamț a fost de 9.477 nopți, reprezentând 3,3% din numărul înnoptărilor înregistrate la nivelul județului Tîrgu Neamț, conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică.

În anul 2012, numărul înnoptărilor în cadrul structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare din oraşul Tg. Neamț a înregistrat o scădere față de anul 2001 cu 25,1%.

Conform datelor lunare furnizate de Institutul Național de Statistică, la nivelul fiecărui an se observă un număr ridicat de înnoptări în luna august, cea mai mare înregistrare fiind în anul 2012 (1.267 înnoptări).

În oraşul Tg Neamț, dintre structurile de primire turistică, pensiunile turistice înregistrează 50,3% din numărul înnoptărilor; iar un procent de 49,7% este înregistrat de moteluri (42,0%) şi bungalouri (7,7%), conform datelor disponibile pentru anul 2012.

Oferta turistică din Regiunea Nord Est şi județul Neamț

	Număr sosiri ale turiştilor - pers.		Număr înnoptări	
	2000	2012	2000	2012
Regiunea Nord-Est	**543.035**	**740.577**	**1.467.764**	**1.633.749**
Județul Neamț	**98.932**	**146.218**	**157.410**	**290.555**
Urban	**75.468**	**70.925**	**119.179**	**111.985**
Municipiul Piatra Neamț	47.509	41.201	80.153	67.458
Municipiul Roman	8.458	13.958	12.913	23.175
Oraș Bicaz	11.200	9.054	13.464	11.550
Oraș Roznov	:	145	:	325
Oraș Tîrgu Neamț	8.301	6.567	12.649	9.477
Rural	**23.464**	**75.293**	**38.231**	**178.570**

: dale lipsă *Sursa: INS*

Durata medie de şedere - zile
în oraşul Tîrgu Neamț şi județul Neamț

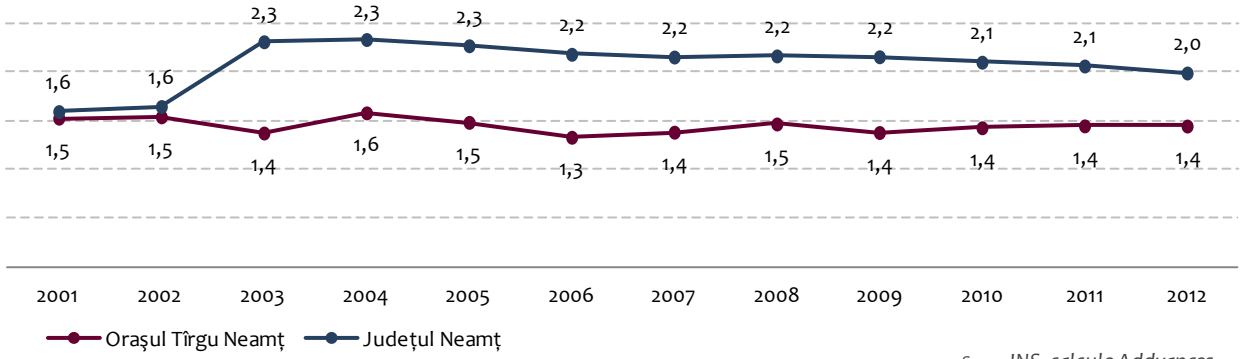

Sursa INS, calcule Addvances

Durata medie de şedere

La nivelul anului 2012, în structurile de cazare din Tîrgu Neamț, **durata medie** de şedere a turiştilor a fost de 1,4 zile, valoarea fiind constantă din anul 2009.

Referitor la durata medie de şedere, atât de la nivel județean (2 zile), cât şi de la nivel regional (2,2 zile) valoarea din oraşul Tîrgu Neamț este mai mică, în anul 2012.

Durata medie de şedere - zile
în anul 2012

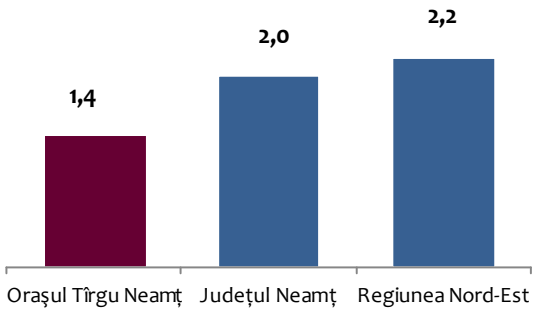

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare în funcțiune

Acest indicator se calculează prin raportarea numărului de înnoptări înregistrate la capacitatea de cazare turistică în funcțiune.

În anul 2012, indicele de utilizare netă a capacității de cazare în funcțiune din oraşul Tîrgu Neamț este de 11,8%, valoare inferioară atât celei de la nivelul județului Neamț (17,9%), cât şi celei de la nivelul Regiunii Nord – Est (23,0%).

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare în funcțiune, în 2012

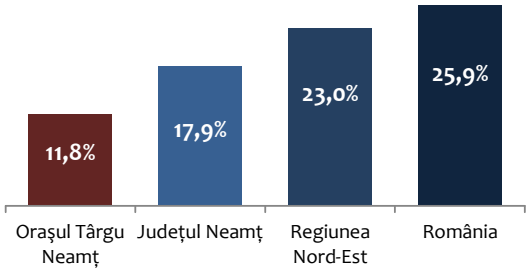

Sursa : INS

Evoluția lunară a indicelui de utilizare netă a capacității de cazare în funcțiune
în județul Neamț şi oraşul Tg. Neamț

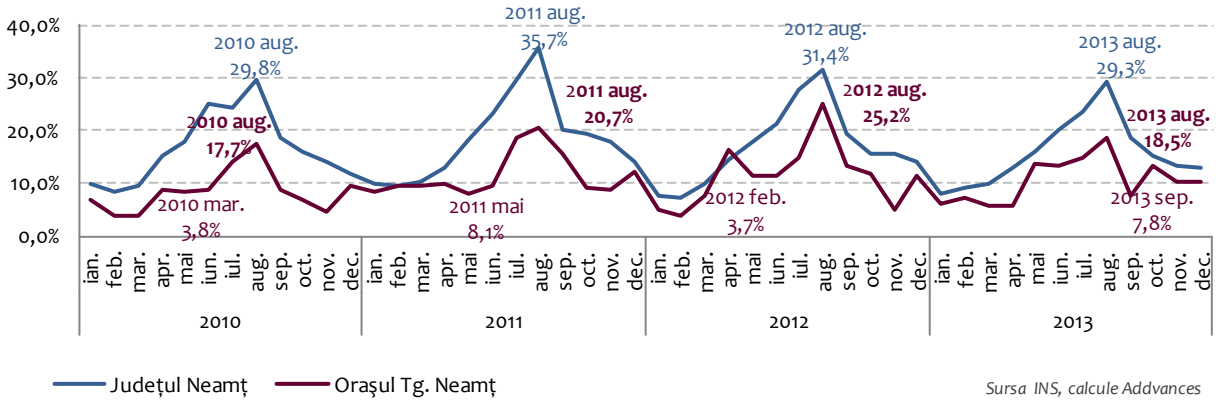

Sursa INS, calcule Addvances

Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în perioada 2010-2012, în orașul Tîrgu Neamț indicele de utilizare netă a capacității de cazare în funcțiune a crescut cu de la 3,0% până la 5,9%, în timp ce la nivel județean situația a fost relativ constantă: 17,5% în 2010 și 17,9% în 2012.

Evoluția lunară a indicelui de utilizare netă a capacității de cazare prezintă o sezonalitate, atât în orașul Tg. Neamț cât și în județ, luna august având cea mai ridicată valoare în perioada 2010 – 2013.

FACILITĂȚI TURISTICE

Orașul Tîrgu Neamț este considerat o **stațiune de interes național,** conform listelor furnizate de Autoritatea Națională pentru Turism.

Din punct de vedere al **structurilor cu funcțiune de alimentație publică**, orașul Tîrgu Neamț deține 14 structuri. Aceste structuri sunt de tipuri diferite: 9 sunt restaurant clasice (64,3%), 3 sunt baruri de zi (21,4%), 1 restaurant familial (pensiune) și 1 cafe – bar, potrivit datelor furnizate de Autoritatea Națională pentru Turism.

Orașul Tîrgu Neamț deținea 10 **structuri de primire turistică** din care 8 pensiuni, 1 motel și 1 bungalou, conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, pentru anul 2012.

Însă potrivit datelor furnizate de Autoritatea Națională pentru Turism, în anul 2012, în orașul Tg. Neamț se aflau 15 structuri de primire turistice din care: 11 pensiuni (Aristocratis, Bella, Cassandra, Fanni, La Cetate, La Răscruce de Vânturi, La Struți, Remember, Steaua Nordului, Trei Stejari, Voiajorul), 2 hoteluri (Doina,, Ozana), 1 motel (Casa Arcașului) și 1 bungalou (La Cetate).

Conform datelor publicate de Primăria orașului Tîrgu Neamț, la data de 27.02.2013, lista operatorilor cărora li se atribuie în gestiune **serviciul de transport public local în regim de taxi** este format din doi operatori, ce dețin 76 de autoturisme. La data de 18.12.2013 se mai declară un operator de taxi, acesta deținând 28 autoturisme.

Tipuri de structuri cu funcțiune de alimentație publică
în orașul Tg. Neamț

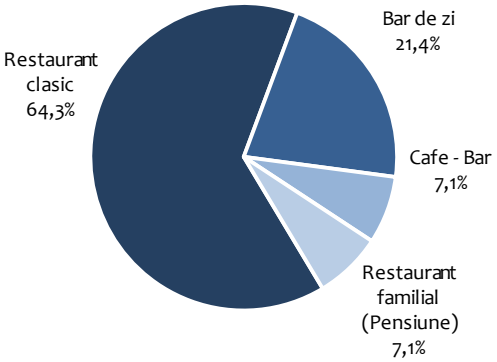

Sursa: Autoritatea Națională pentru Turism

Orașul Tîrgu Neamț prezintă 80 de locuri de așteptare a taxiurilor pentru clienți, dispuse astfel:

- 19 locuri în Parcarea Biserica"Adormirea Maicii Domnului"- Str. Ștefan cel Mare;
- 12 locuri pe Platoul lateral al restaurantului "Central";
- 5 locuri pe Str. Plopului – în spatele Pieței;
- 3 locuri în Parcarea Primăriei orașului Tg. Neamț;
- 3 locuri pe Str. Radu Teohariei;
- 5 locuri pe Str. Cuza Vodă – vizavi de S. C. Socom Unirea S.A.;
- 8 locuri pe Str. Cuza Vodă – în fața Autogării S.C. Mondo Tour S.A.;
- 9 locuri în Gara orașului Tg. Neamț;
- 1 loc în stația de autobuz Humuleștii Noi;
- 2 locuri în Blebea – în fața magazinului "Super Coop";
- 1 loc la Codreni – în fața școlii;
- 4 locuri la Autogara Intertrans – Str. Cuza Vodă.

În orașul Tg. Neamț nu există serviciul **Rent a Car**, dar cel mai apropiat punct de accesare a serviciului se află în Piatra Neamț, județul Neamț, **Autonom Rent a Car**, ce oferă spre închiriere o gamă variată de autoturisme.

Un rol important în susţinerea şi promovarea sectorului turistic din arealul Tîrgu Neamţ în are **Asociaţia de Promovare şi Dezvoltare Turistică Nemţeană "Valea Ozanei"**.

Administraţiile publice locale şi structurile de primire turistică din arealul Tîrgu Neamţ (oraşul Tîrgu Neamţ şi comunele limitrofe) au constituit Asociaţia de promovare şi dezvoltare turistică nemţeană VALEA OZANEI, asociaţie care are ca scop promovarea şi dezvoltarea potenţialului turistic şi al patrimoniului zonei meşteşugăresc, tradiţional, cultural, şi al punctelor de atracţie turistică existente în Tîrgu Neamţ şi în arealul adiacent oraşului, prin creşterea fluxului turistic, crearea şi dezvoltarea de facilitaţi turistice şi prin asigurarea unei interacţiuni armonioase între sectorul turistic şi factorii de ordin social şi de mediu.

Asociaţia are ca obiective:

- crearea unui cadru de reflecţie şi de exprimare pentru structurile implicate în turism,
- elaborarea propunerilor privind politicile de dezvoltare a turismului în arealul Tîrgu Neamţ;
- aplicarea politicii de turism aprobată de Adunarea Generala;
- colaborarea cu organisme publice şi private, inclusiv prin încheierea de parteneriate cu acestea;
- sprijinirea instituţiilor publice şi private în domeniul turismului;
- crearea unor zone turistice cu marcă, în condiţiile actelor normative incidente în materie;
- organizarea diferitelor forme de turism (cultural, de agrement, balnear, de afaceri, agroturism ş.a);
- creşterea calităţii serviciilor turistice din arealul Tîrgu Neamţ prin formarea continuă a cadrelor şi agenţilor din turism, în condiţiile legii;
- realizarea unei baze de date care sa permită observarea activităţii turistice din arealul Tîrgu Neamţ;
- încurajarea calităţii, a bunelor practici şi a competenţei în domeniu prin acordarea de etichete de calitate;
- protecţia mediului şi reconstrucţia ecologică;
- implicarea tinerilor în activităţi de promovare a potenţialului turistic;
- promovarea schimburilor internaţionale de idei, informaţii şi cunoştinţe;
- dezvoltarea unor programe de educaţie ecologică;
- dezvoltarea unor programe de dezvoltare comunitară;
- iniţierea unor programe de educaţie non-formală;
- promovarea potenţialului cultural al regiunii;
- alte forme de învăţământ n.c.a.

Pentru realizarea scopului declarat, Asociaţia îşi propune realizarea următoarelor activităţi:

- Realizarea şi editarea de cărţi, publicaţii periodice, pliante, afişe, broşuri, bannere, ghiduri, hărţi, pagini web, albume foto, programe informatice şi alte materiale informative şi de promovare turistică a regiunii de interes şi a zonelor adiacente acesteia;
- Organizarea de tabere tematice în colaborare cu comunităţile din regiunea de Nord – Est şi zonele adiacente acesteia;
- Organizarea de cursuri de pregătire, seminarii, conferinţe, dezbateri publice, precum şi organizarea de marşuri, manifestaţii publice şi alte activităţi de sensibilizare a opiniei publice, potrivit legii;
- Organizarea de târguri, festivaluri, spectacole, concursuri, expoziţii
- Dezvoltarea de programe proprii şi în regim de parteneriat cu autorităţile publice din ţară şi străinătate, precum şi alte organizaţii neguvernamentale din ţară şi străinătate;
- Dezvoltarea unor activităţi economice proprii în vederea autofinanţării.
- Acordarea de consultanţă şi consiliere persoanelor interesate, în domeniile ecologiei şi a turismului
- Alte activităţi prevăzute de lege, potrivit scopului Asociaţiei.

Cu impact asupra activităţii turistice, activează:

- Asociaţia De Vânătoare şi Pescuit Sportiv “ZIMBRU “Tg. Neamţ, în cadrul căreia îşi desfăşoară activitatea un număr de 150 membri vânători şi aproximativ 50 membri pescari sportivi;
- Asociaţia Sportivă Cetatea Tg. Neamţ.

ELEMENTELE REPREZENTATIVE ALE ORAȘUL TÎRGU NEAMȚ

*La finalul anului 2013 și începutul anului 2014, s-a realizat un **Sondaj de Opinie** în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț cu privire la stadiul actual de dezvoltare și la direcțiile de dezvoltare ale acestuia.*

Comunitatea tîrg-nemțeană participantă la sondajul de opinie realizat la nivel local este de părere că atracțiile turistice existente în oraș și mai ales Cetatea Neamțului reprezintă două dintre principalele elemente reprezentative pentru Tîrgu Neamț, fiecare cu 27,7% din răspunsuri.

Casa Memorială Ion Creangă (21,5%), mănăstirile din zonă (7,7%), cadrul natural (4,6%) și Casa Memorială a Vioricăi Micle (4,6%) sunt ale elemente reprezentative ale orașului.

Cu procentaje mai reduse în răspunsurile totale, dar reprezentative pentru orașul Tîrgu Neamț sunt și tradițiile și meșteșugurile întâlnite în zonă (3,1%), dar și Vechea Școală Domnească, în care, în prezent, funcționează Muzeul de Istorie și Etnografie (3,1%).

Principalele elemente reprezentative ale orașului Tîrgu Neamț
% din total mențiuni

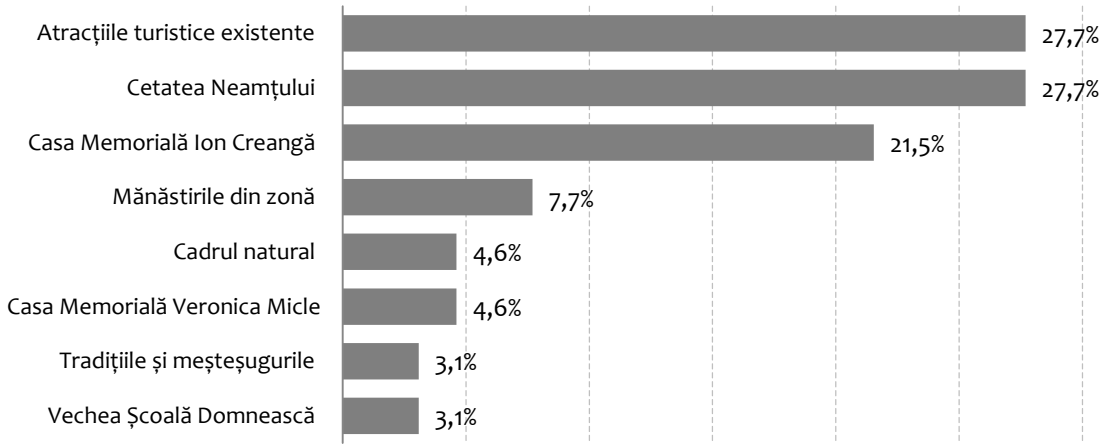

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

I.6. Social

STRUCTURA ȘI SITUAȚIA DEMOGRAFICĂ

La 1 ianuarie 2012, populația stabilă a orașului Tîrgu Neamț, inclusiv a localităților componente (Humulești, Humuleștii Noi și Blebea) număra 20.396 locuitori, valoare ce reprezintă 3,7% din efectivul populației județului și 9,8% din populația urbană nemțeană. În oraș se găsesc 0,6% din locuitorii din Regiunea de Nord-Est a țării și 0,1% din cei din România, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

Spre deosebire de efectivul populației înregistrat în anul 1990, în 2012 se observă o scădere procentuală de 4,3%, adică 918 persoane.

Pe sexe, populația de sex masculin este superioară numeric celei de sex feminin (51,9% persoane de sex masculin).

Raportul de masculinitate este de 92,5%, ceea ce înseamnă că la 100 femei din orașul Tg. Neamț revin 92,5 bărbați, ceea ce denotă o structură a populației pe sexe destul de echilibrată.

În urma Recensământului Populației și Locuințelor din toamna anului 2011, în oraș a rezultat o populație stabilă de 18.695 persoane, reprezentând 4,0% din populația județului Neamț.

Structura etnică a populației orașului, conform datelor de la recensământul efectuat în anul 2011, este următoarea: 93,3% români, 1,8% romi, 0,2% altă etnie, iar pentru 4,8% nu există informație disponibilă.

Structura populației pe etnii
orașul Tg. Neamț, 2011

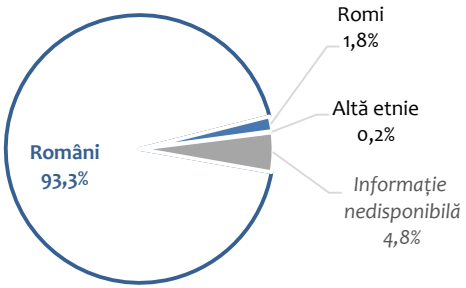

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011, rezultate definitive

Populația stabilă la 1 ianuarie 2012

		total	fem.	masc.
Regiunea Nord - Est	total	3.700.695	1.828.147	1.872.548
	urban	1.595.538	764.682	830.856
Județul Neamț	total	557.981	274.317	283.664
	urban	209.144	99.398	109.746
Orașul Tîrgu Neamț		**20.396**	**9.803**	**10.593**

** date estimate pe baza datelor obținute la Recensământ* *Sursa: INS*

Evoluția populației stabile la 1 ianuarie, în orașul Tg. Neamț

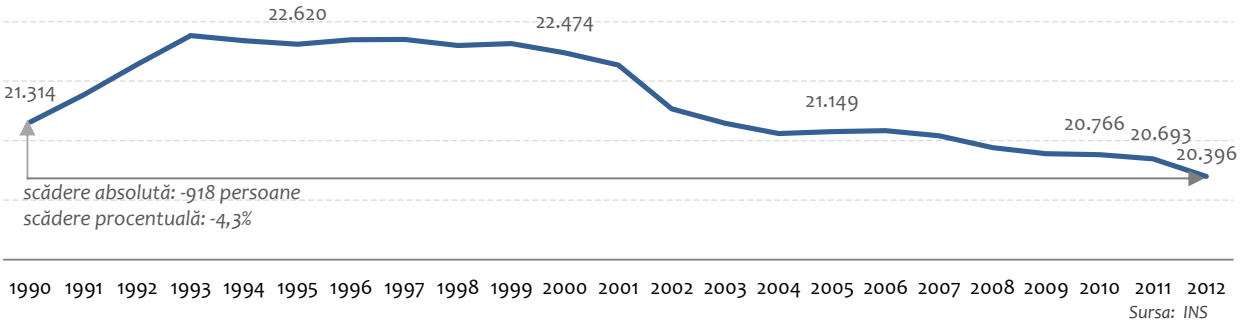

Sursa: INS

Pe **confesiuni religioase**, 93,4% din populația stabilă a orașului Tg. Neamț este ortodoxă, 0,7% din populație este creștină de rit vechi, 0,2% adventistă de ziua a șaptea, 0,2% este romano – catolică, 0,6% au altă religie, iar pentru 4,8% nu există informații disponibile, conform datelor definitive de la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011.

Densitatea populației pe întreg teritoriul orașului Tg. Neamț, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică a fost, în anul 2012, de 474,2 locuitori/ km^2, superioară densității județene (94,6 locuitori/ km^2), dar inferioară densității urbane din județul Neamț (634,5 locuitori/ km^2).

Densitatea populației din orașul Tg. Neamț pe teritoriu intravilan a fost, în anul 2012, de 1.511,9 locuitori/ km^2, inferioară densității populației urbane din județul Neamț pe teritoriu intravilan (3.485,7 locuitori/ km^2).

Piramida vârstelor arată în partea superioară o prezență a fenomenului de supra – mortalitate a populației de sex masculin, față de cea de sex feminin.

Pe grupe mari de vârstă, populația tânără (0-19 ani) a orașului Tg. Neamț reprezintă 20,4% din populația stabilă a orașului, populația adultă (20-64 ani) reprezintă 67,6% din total, iar populația vârstnică (de 65 ani și peste) reprezintă 12,0% din total. Potrivit acestor valori, se poate sesiza faptul că populația orașului Tg. Neamț este în curs de îmbătrânire.

Vârsta medie a persoanelor de sex masculin din Tg. Neamț este de 37,9 ani, mai scăzută cu 2,8 ani decât vârsta medie a femeilor din oraș (40,7 ani). Astfel, vârsta medie a populației orașului Tg. Neamț este de **39,3 ani**, potrivit calculelor pe baza datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

Durata medie a vieții în anul 2012, județul Neamț, este de 74,5 ani pentru ambele sexe, respectiv de 70,6 ani pentru bărbați și de 78,6 ani pentru femei. În mediul urban nemțean, durata medie de viață pentru ambele sexe este mai ridicată, de 75 ani, pentru bărbați fiind de 71,2 ani, iar pentru femei de 78,8 ani, potrivit datelor oficiale ale Institutului Național de Statistică.

Structura populației pe confesiuni religioase
orașul Tg. Neamț, 2011

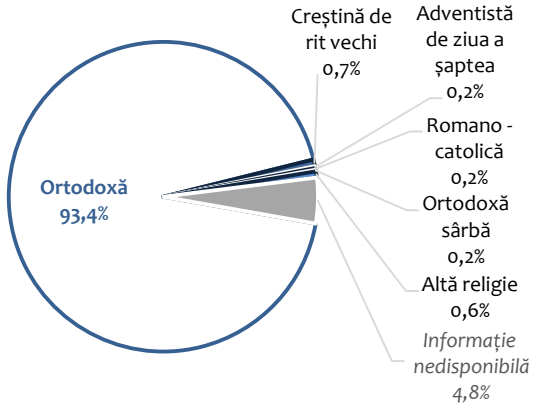

Sursa: Recensământul Populației și Locuințelor 2011, rezultate definitive

Structura populației pe grupe de vârstă,
orașul Tg. Neamț, 2012

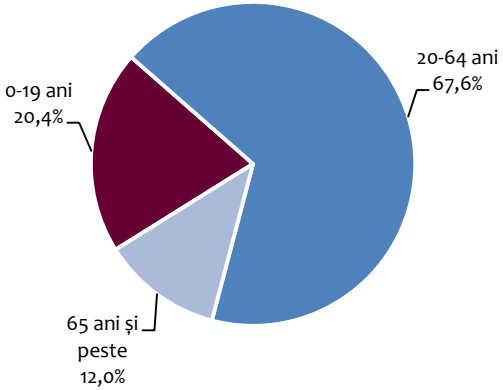

Sursa: INS, calcule: Addvances

Piramida vârstelor
orașul Tg. Neamț, 1 ianuarie 2012

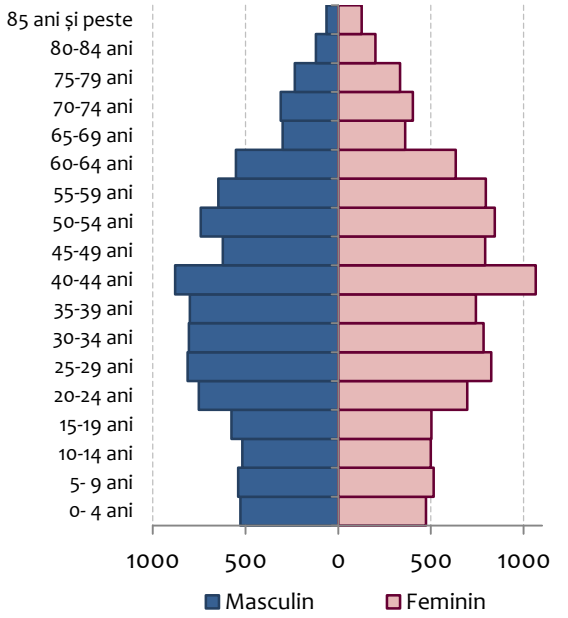

Sursa: INS, calcule: Addvances

Indicatori statistici demografici

Populația orașului Tg. Neamț poate fi caracterizată cu ajutorul indicatorilor statistici demografici.

Gradul de îmbătrânire demografică al populației orașului Tg. Neamț este de 798,2‰, ceea ce presupune că la 1.000 de persoane tinere, cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani, revin 798,2 persoane vârstnice, de 65 ani și peste.

Comparativ cu gradul de îmbătrânire al populației județului Neamț (1.012,4‰), al Regiunii de Nord - Est (832,0‰) și al României (998,3‰), orașul Tg. Neamț înregistrează un nivel mai scăzut al acestui indicator.

Rata de dependență demografică caracterizează potențialul de activitate al populației și are o valoare de 371,4‰, orașul Tg. Neamț, în anul 2012.

Acest indicator măsoară presiunea exercitată de populația inactivă (tânără și vârstnică) asupra populației active (populația adultă) din oraș; la 1.000 de persoane cu vârsta cuprinsă între 15-64 de ani revin 371,4 persoane tinere (0-14 ani) și persoane vârstnice (65 ani și peste).

Așadar, la 8 persoane adulte (15 – 64 ani) corespund 3 persoane tinere și vârstnice (din care 1,7 persoane au vârsta de până la 14 ani și 1,3 persoane au o vârstă de 65 de ani și peste).

Indicatori statistici demografici la 1 ianuarie 2012

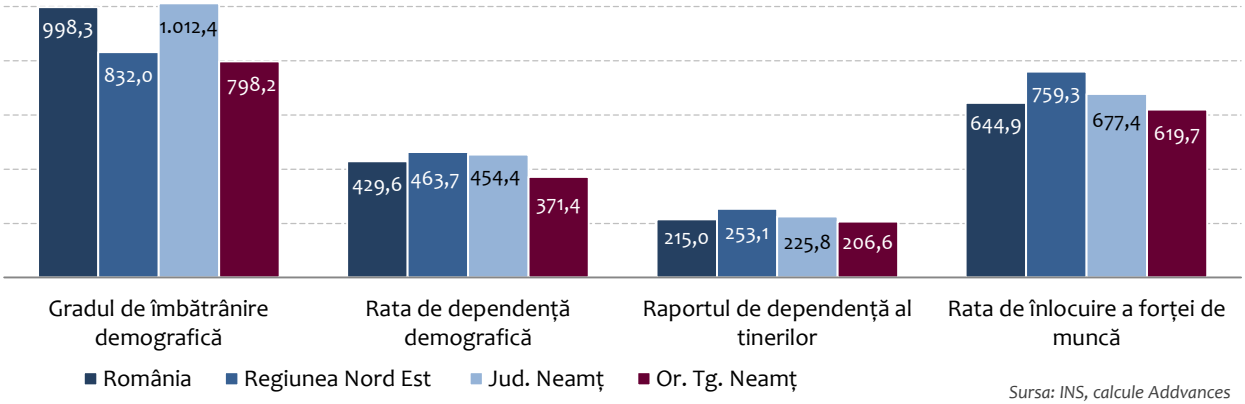

Sursa: INS, calcule Addvances

Rata de dependență demografică de la nivelul orașului este inferioară atât celei de la nivel județean (454,4‰), regional (463,7‰), dar și național (429,6‰).

Raportul de dependență al tinerilor reprezintă raportul dintre persoanele cu vârsta de 0-14 ani şi persoanele adulte cu vârsta cuprinsă între 15 şi 64 ani şi are o valoare de 206,6‰. Aşadar, la 1.000 de persoane adulte revin 206,6 persoane tinere.

Aceeași situație, a inferiorității valorii raportului de dependență al tinerilor față de nivelul județean, regional și național se înregistrează și în cazul acestui indicator.

Rata de înlocuire a forței de muncă la nivelul orașului Tg. Neamț are o valoare de 619,7‰. Această valoare înseamnă că 1.000 de persoane adulte (15-64 ani) vor fi înlocuite peste 15 ani cu doar 619,7 persoane, creându-se un deficit de resurse de muncă de aproximativ 38% (la un necesar de 1.000 de persoane pe piața muncii vor lipsi 380 persoane).

Și acest indicator are valori mai reduse pentru Tg. Neamț comparativ cu celelalte zone; de această dată, situația este negativă. Peste 15 ani, deficitele de forță de muncă existente la nivelul județului va fi de 322,6 persoane, de 240,7 persoane la nivel regional și de 355,1 persoane la nivel național.

MIȘCAREA NATURALĂ A POPULAȚIEI

În anul 2012 s-au înregistrat, la nivelul orașului Tg. Neamț, un număr de 185 născuți vii și 224 de decedați, rezultând astfel un spor natural negativ de 39 persoane.

Făcând excepție anii 2003, 2010 și 2012, în oraș, în perioada 2000-2012 s-a înregistrat un spor natural pozitiv, spre deosebire de județul Neamț, Regiunea de Nord – Est și România, unde spor natural pozitiv s-a înregistrat în perioada 2000 – 2001, 2000 – 2008.

Rata natalității corespunzătoare orașului Tg. Neamț a fost de 9,1‰, ceea ce presupune că la 1.000 de locuitori ai urbei s-au născut, pe parcursul anului 2012, 9 copii (născuți vii).
Rata natalității înregistrată în orașul Tg. Neamț este superioară atât ratei natalității din județ (8,3‰), cât și celei din mediul urban nemțean (8,2‰), dar inferioară nivelului înregistrat în regiune (10,4‰), dar și nivelului național (9,4‰).

Rata mortalității din același an, în Tg. Neamț a fost de 11,0‰, inferioară ratei de la nivel județean (11,9‰), regional (11,5‰) și național (12,0‰). Pe de altă parte, rata mortalității din oraș este superioară ratei mortalității înregistrate în municipiile și orașele județului Neamț (9,7‰).

Evoluția sporului natural în orașul Tg. Neamț

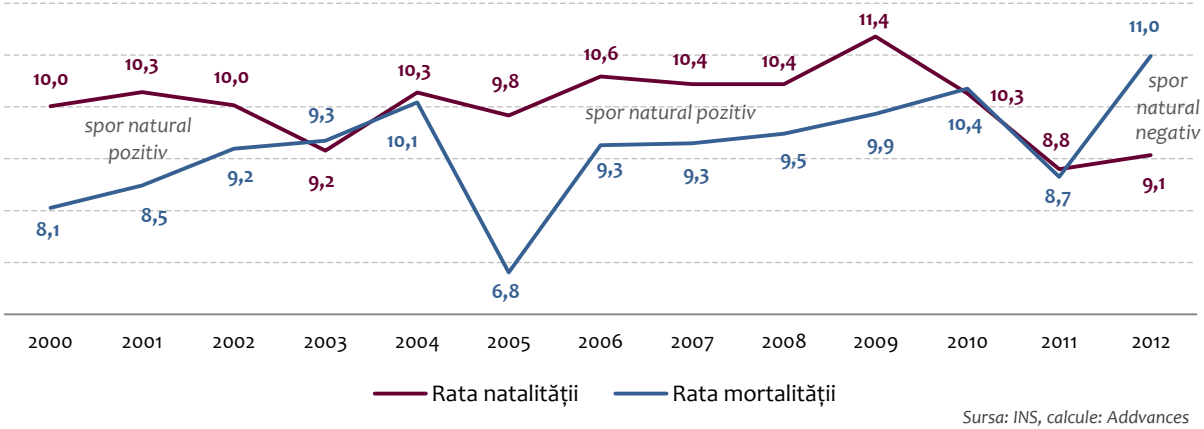

Sursa: INS, calcule: Addvances

Rata mortalității infantile se situează la un nivel de 5,5‰ în Tg. Neamț, în anul 2011, sub valoarea județeană (9,4‰), regională (10,1‰) și națională (9,4‰).

În perioada 2000-2011, rata mortalității infantile a fluctuat între o valoare maximă de 39,3‰, în anul 2001 şi o valoare minimă de 5,5‰, în anul 2005.

Starea civilă a populației. În anul 2012, în orașul Tg. Neamț s-au oficiat 136 de căsătorii și s-au înregistrat 35 de divorțuri.

Rata nupțialității corespunzătoare orașului Tg. Neamț a fost, în anul 2012, de 6,7‰, valoare superioară celei înregistrate la nivel județean (4,8‰), regional (5,1‰,) și național (5,0‰,).

Rata divorțialității în oraș era de 1,7‰, ceea ce înseamnă că la 1.000 de locuitori din Tg. Neamț s-au desfăcut 1,7 căsătorii. Valoarea indicatorului este egal cu cel din județ (1,7‰) și superior celui regional (1,5‰) și național (1,5‰).

MIȘCAREA MIGRATORIE A POPULAȚIEI

Cauzele migrației externe sunt diverse, dar cele mai des întâlnite derivă din nemulțumirile legate de nivelul de trai, de oportunitățile de dezvoltare personală și/ sau a familiei etc.

În anul 2009 s-au înregistrat 379 persoane care au plecat cu domiciliul (inclusiv migrația externă) din orașul Tg. Neamț și 308 persoane care și-au stabilit domiciliul (inclusiv migrația externă) în oraș, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică.

Soldul schimbărilor de domiciliu din oraș, în anul 2009, a fost negativ, de -71 persoane, în scădere cu 71,3% față de anul 2000.

Un număr de 457 persoane au plecat cu reședința din orașul Tg. Neamț și 196 persoane și-au stabilit reședința în oraș, pe parcursul anului 2013.

Soldul schimbărilor de reședință din Tg. Neamț este, în anul 2013, de -261 persoane, în scădere cu 13,0% comparativ cu anul 2000.

Migrația populației din/ în orașul Tg. Neamț

persoane

	2000	2005	2009	2010	2011	2012	2013
Plecări cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	388	320	379				
Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	141	240	308				
Soldul schimbărilor de domiciliu	-247	-80	-71				
Plecări cu reședința	615	217	359	330	272	468	457
Stabiliri de reședință	315	98	86	108	74	70	196
Soldul schimbărilor de reședință	-300	-119	-273	-222	-198	-398	-261
Emigranți	5	5	9				
Imigranți	7	:	4				
Soldul migrației externe	2	:	-5				

: - lipsă date

Sursa: INS, calcule: Addvances

Numărul de emigranți înregistrat în orașul Tg. Neamț, în anul 2009, a fost de 9 persoane, în creștere cu 80% față de anul 2000, în timp ce numărul imigranților a fost de 4 persoane, în scădere cu 42,9% comparativ cu anul de referință (2000). Așadar, **soldul migrației externe** este negativ, de -5 persoane.

FORȚA DE MUNCĂ

Numărul mediu al salariaților din Tg. Neamț, înregistrat în anul 2012, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, a fost de 4.531 persoane, reprezentând 8,8% din totalitatea salariaților din mediul urban nemțean, 6,1% din salariații din județul Neamț, 0,9% din cei din Regiunea de Nord – Est și 0,1% din cei de la nivel național.

Comparativ cu anul 2000, numărul mediu de salariați din orașul Tg. Neamț a scăzut cu 12,7% (-661 salariați), iar comparativ cu anul 2007 când s-a înregistrat cel mai ridicat număr de salariați, scăderea procentuală a fost mai ridicată, de 60,4% (-2.967 salariați).

În anul 2012, **câștigul salarial mediu net** la nivelul județului Neamț avea o valoare de 1.129 lei/ persoană, cu 9 lei mai mult decât în anul precedent. Comparativ cu nivelul câștigului salarial nominal net înregistrat la nivel regional și național, de 1.229 lei/ persoană, respectiv 1.507 lei/ persoană, județul Neamț înregistrează un câștig inferior.

La nivel județean, cel mai mare câștig salarial mediu net se înregistrează în agricultură, vânătoare și servicii anexe, silvicultură și pescuit (1.371 lei/ persoană), urmat de industrie și construcții (1.148 lei/ persoană) și sectorul serviciilor (1.095 lei/ persoană).

Numărul mediu de șomeri înregistrat în orașul Tg. Neamț, în primele 11 luni ale anului 2013 a fost de 375 persoane, în scădere cu 15,2% față de primele 11 luni ale anului 2011 și în creștere cu 11,9% comparativ cu media lunilor ianuarie – noiembrie ale anului precedent.

Câștigul salarial mediu net
jud. Neamț, nov. 2013

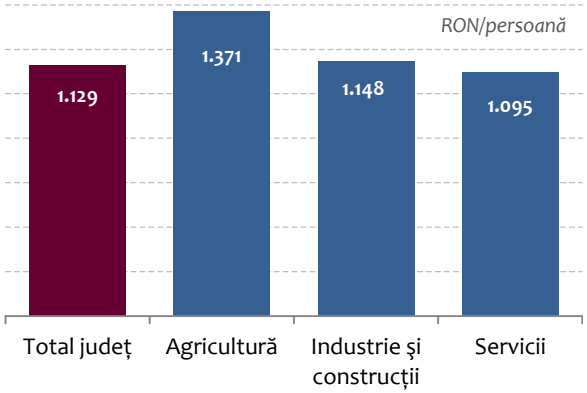

Sursa: DJS Neamț

Evoluția numărului mediu de salariați
orașul Tg. Neamț

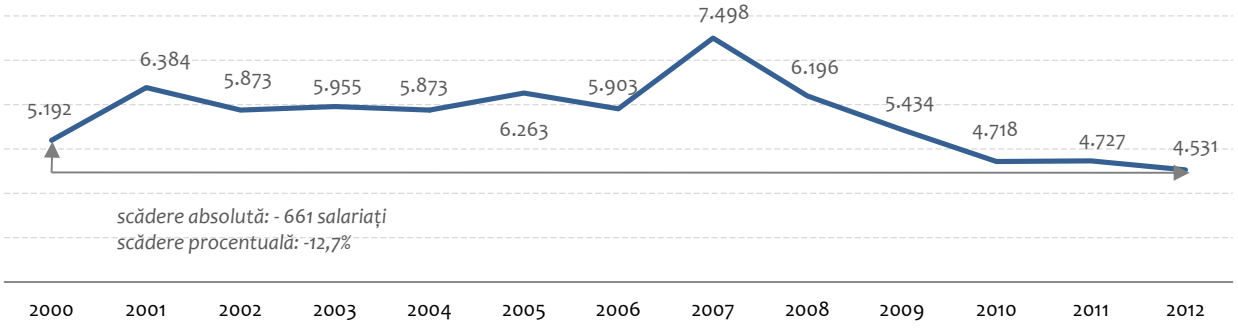

Sursa: INS

3,3% din numărul mediu al șomerilor din județul Neamț și 11,9% din șomerii din mediul urban nemțean, înregistrați în primele 11 luni ale anului 2013, se găsesc doar în orașul Tg. Neamț.

Rata șomajului
în anul 2012

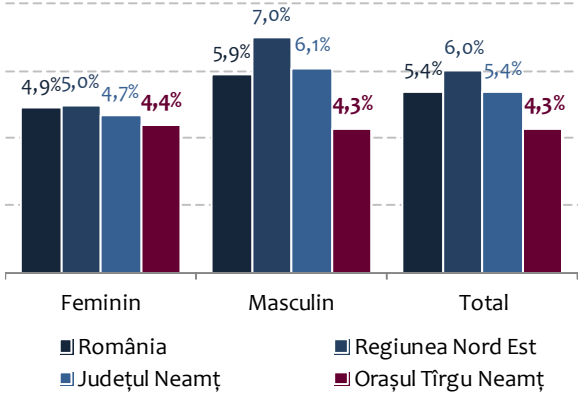

Sursa: INS, estimări Addvances

SERVICII DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

O viitoare presiune a sistemului social local poate fi analizată din prisma populației vârstnice și a persoanelor pensionate.

În anul 2012, numărul pensionarilor din orașul Tg. Neamț a fost de 4.616 persoane, potrivit datelor furnizate de Casa Județeană de Pensii Neamț. Comparativ cu anul 2007, se observă o creștere semnificativă a numărului acestora, de 45,5%.

În primele nouă luni ale anului 2013, în oraș s-a înregistrat un număr mai mare de pensionari comparativ cu întregul an precedent, de 4.641 persoane. 60,7% din pensionarii din oraș sunt de sex feminin, de aici putându-se observa o tendință a supramortalității masculine.

În județul Neamț se observă o scădere de 4,9% a populației pensionate, în perioada 2007 -2012.

Evoluția lunară a numărului șomerilor
din orașul Tg. Neamț

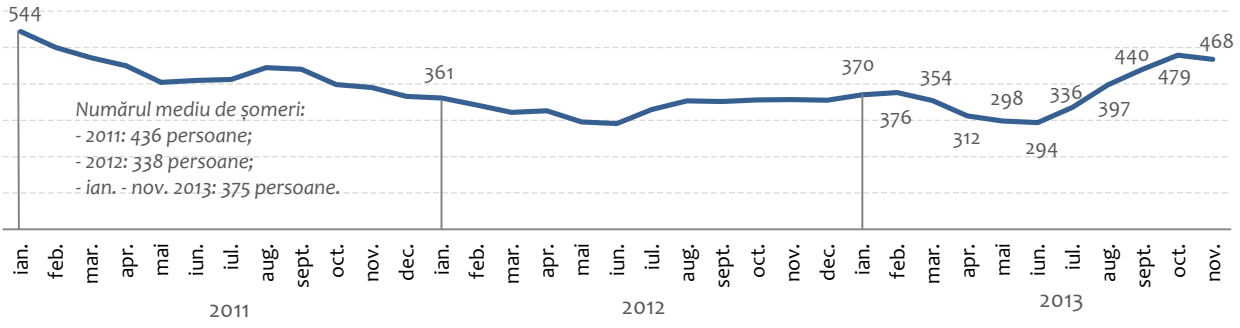

Sursa: INS

Numărul de pensionari din județul Neamț și din orașul Tg. Neamț

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	ian.-sept. 2013
Jud. Neamț	141.805	141.068	140.728	139.626	137.736	134.861	133.419
din care: femei	57,5%	57,7%	57,9%	58,2%	58,5%	58,8%	58,9%
Tg. Neamț	3.173	4.606	4.663	4.697	4.708	4.616	4.641
din care: femei	59,6%	58,7%	59,1%	59,6%	60,0%	60,5%	60,7%

Sursa: Casa Județeană de Pensii Neamț

La nivelul județului Neamț, pensia medie primită în anul 2012, potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, a fost de 744,3 RON, mai ridicată cu 3,8 RON decât în anul precedent.

Servicii pentru persoanele aflate în dificultate, din punct de vedere social, sunt oferite de asociații și fundații din orașul Tîrgu Neamț:

Complexul de servicii „Ozana” din orașul Tg. Neamț a beneficiat recent de un proiect de modernizare, extindere și echipare, pentru asigurarea unui climat favorabil și a condițiilor necesare desfășurării procesului de îmbunătățire a calității vieții copiilor și tinerilor aflați sub protecție socială.

Grupul țintă al complexului ”Ozana” este reprezentat de copii cu vârste cuprinse între 3 și 18 ani, din orașul Tg. Neamț și zonele limitrofe.

Fundația Filantropică „Omenia” funcționează din anul 1995, iar personalitatea juridică și-a căpătat-o în 1997, având misiunea de a ajuta persoanele defavorizate social. Obiectivele fundației sunt constituite în jurul dezvoltării serviciilor sociale adresate copiilor, tinerilor și adulților.

Serviciile oferite de Fundația Filantropică „Omenia” sunt:

- Suport și asistență acordată copiilor și familiilor aflate în dificultate;
- Asistență și sprijin oferit vârstnicilor;
- Furnizarea de măsuri de suport, altele decât cele prevăzute de legislația în vigoare, pentru integrarea în muncă.

Grupul țintă vizat de fundație este format din familiile defavorizate social:

- Copii cu risc de abandon școlar și/ sau familial;
- Tinerii și adulții excluși de pe piața forței de muncă;
- Bătrânii singuri aflați în situații precare.

Centrul de primire în regim de urgență Sfânta „Teodora” a fost inaugurat în anul 2011 și are ca scop sprijinirea includerii sociale a persoanelor fără adăpost.

Acest Centru a fost realizat prin Programul de interes național „Combaterea exclusiunii sociale a persoanelor fără adăpost prin crearea de centre sociale de urgență”, aprobat prin Ordinul MMSSF nr. 65/02.03.2007, de către Asociația ANGEL.

Centrul este localizat în Tîrgu Neamț, str. Mihail Sadoveanu, nr. 91, Humulești și asigură servicii de asistență socială, găzduire pe perioadă nedeterminată și hrană persoanelor fără adăpost sau celor aflate în situație de dificultate.

Fundația de Dezvoltare Locală ”Speranța” este o organizație neguvernamentală, non-profit și apolitică, structurată astfel:

1. Centrul de Integrare și Terapie Ocupațională pentru persoanele cu dizabilități
   Scopul centrului este integrarea persoanelor cu dizabilități din orașul Tg. Neamț și comunele limitrofe pentru un trai independent.
   Grupul vizat este alcătuit din persoanele cu vârste cuprinse între 17 și 54 ani, ce au un grad de handicap mediu și accentuat, aflate în familii sau școli și centre de plasament.
2. Secția IMPACT PLUS – unitate protejată autorizată de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale;
3. Centrul de formare profesională continuă a adulților – ce se adresează persoanelor ce doresc să se recalifice în meserii căutate pe piața muncii
4. S.C. ”IMPULS ART TN” S.R.L. este o întreprindere socială de inserție profesională;
5. Servicii acreditate MMFPS – A.N.O.F.M. – ce se ocupă cu informarea și consilierea de pe piața muncii;
6. Proiecte în comunitate în domeniul protecției mediului, turismului.

Fundația ”Solidaritate și Speranță”, Filiala Tg. Neamț este o organizație nonguvernamentală și nonprofit sub patronajul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Misiunea fundației este de a combate marginalizarea socială, sărăcia și suferința, de a încuraja dezvoltarea persoanei și de a îmbunătăți calitatea vieții.

Cantina de ajutor social din orașul Tg. Neamț asigură, în prezent, o masă caldă de prânz și de cină pentru 100 persoane nevoiașe, trei sferturi dintre acești fiind copii și bolnavi.

În orașul Tg. Neamț există Centrul de Îngrijire și Asistență – Căminul-Spital pentru Bolnavi Cronici Somatici.

FENOMENELE SOCIALE NEGATIVE DIN ORAȘUL TÎRGU NEAMȚ

*La finalul anului 2013 și începutul anului 2014, s-a realizat un **Sondaj de Opinie** în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț cu privire la stadiul actual de dezvoltare și la direcțiile de dezvoltare ale acestuia.*

Cel mai important fenomen social negativ, sesizat de 27,3% dintre respondenți este **prezența ridicată a numărului de cerșetori**.

Al doilea fenomen social negativ, în ordine descrescătoare în funcție de frecvența de apariție, este **sărăcia, lipsa locurilor de muncă și rata ridicată a șomajului**.

18,2% dintre respondenți au menționat ca fenomen social negativ – obiceiurile negative ale tinerilor / în școli, dat de consumul excesiv de alcool și tutun al acestora, de agresivitatea din școli și delicvența juvenilă.

Alte fenomene sociale negative amintite sunt:
- Prezența câinilor maidanezi pe străzi (9,1%);
- Infracționalitatea ridicată (9,1%);
- Numărul ridicat al persoanelor de etnie romă și lipsa unei strategii de integrare socială a acestora (9,1%);
- Creșterea numărului de persoane asistate social, fondurile distribuite acestui sector neputând acoperi întreaga cerere (3,6%).

Principalele fenomene sociale negative din orașul Tîrgu Neamț
% din total mențiuni

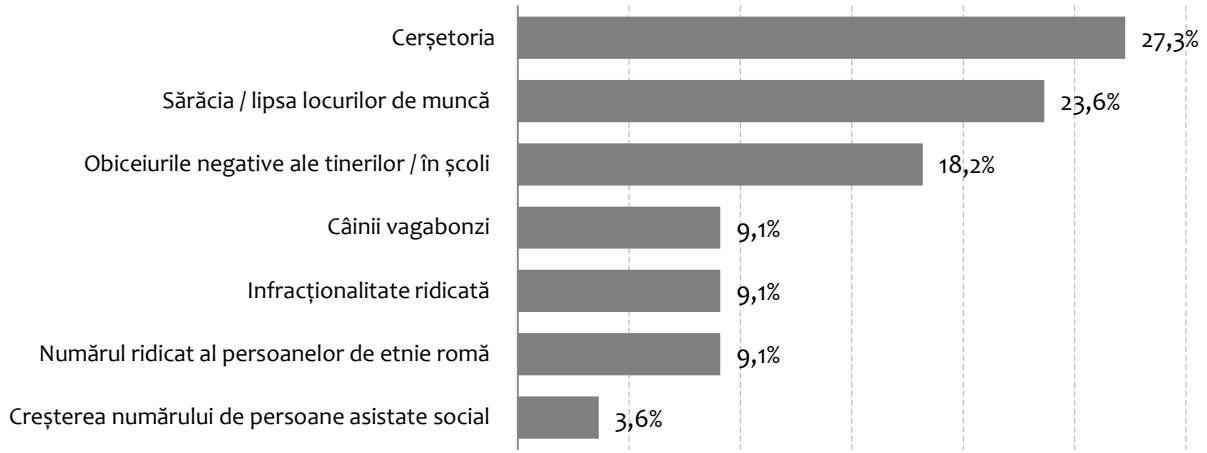

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

I.7. Educație

INFRASTRUCTURA ȘCOLARĂ

În Tîrgu Neamț, rețeaua unităților de învățământ este formată din **6 unități** din care: 3 școli din învățământul primar și gimnazial (inclusiv special) și 3 licee, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în 2012.

Aceste unități de învățământ sunt dotate, la nivelul anului 2012, cu 182 de săli de clasă și cabinete școlare, 31 de laboratoare școlare, 7 ateliere școlare, 8 săli de gimnastică, 9 terenuri de sport și 367 PC-uri, conform datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică.

Conform Inspectoratul Școlar Județean Neamț, rețeaua unităților de învățământ din orașul Tîrgu Neamț cuprinde următoarele instituții:

- Colegiul național „Ștefan cel Mare" (nivel de școlarizare: primar, gimnazial, liceal teoretic);
- Colegiul Tehnic "Ion Creangă" (nivel de școlarizare: preșcolar, gimnazial, liceal teoretic, liceal tehnic, postliceal);
- Liceul "Vasile Conta" (nivel de școlarizare: preșcolar, primar, gimnazial, liceal tehnic), ce are în subordine Grădinița cu program prelungit Nr. 1;
- Școala Gimnazială Domnească "Grigore Ghica Vodă" (nivel de școlarizare: preșcolar, primar, gimnazial), ce are în subordine Grădinița cu program prelungit Nr. 2;
- Școala Gimnazială „Ion Creangă" Nr. 3 (nivel de școlarizare: preșcolar, primar, gimnazial);
- Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă – școală specială (nivel de școlarizare: preșcolar, primar, gimnazial, special);
- Clubul Copiilor (nivel de școlarizare: primar, gimnazial);
- Clubul Sportiv Școlar (nivel de școlarizare: primar, gimnazial);
- Școala Postliceală Sanitară „Laureautus" (nivel de școlarizare: postliceal).

Suficiența infrastructurii educaționale nu este însă reflectată de numărul brut al sălilor de clasă, laboratoarelor sau altor astfel de categorii, ci de raportarea populației școlare la aceste elemente de infrastructură școlară.

Astfel, la nivel local la o sală de clasă revin 29,2 elevi, această valoare fiind superioară celei de la nivel județean (26,6 elevi/sală) și național (27,4 elevi/sală).

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2012, în orașul Tg. Neamț la un laborator școlar reveneau 171,2 elevi/laborator școlar, peste media elevilor/laborator școlar înregistrată la nivel județean (168,8 elevi/laborator școlar).

În anul 2012 la un atelier școlar din Tg. Neamț reveneau 758,3 elevi/atelier. Comparativ cu valoarea de la nivelul județului (705,3 elevi/atelier) se observă că solicitarea infrastructurii școlare este mai mare în oraș.

Infrastructura școlară din Tîrgu Neamț

Anul	2000	2005	2010	2011	2012
Sali de clasa și cabinete școlare	164	143	151	154	**182**
Laboratoare școlare	30	24	32	31	**31**
Ateliere școlare	26	8	8	8	**7**
PC-uri			382	376	**367**

Sursa: INS

Indicatori ai infrastructurii școlare din Tîrgu Neamț

Anul	2000	2005	2010	2011	2012
Nr. Elevi/sală de clasa și cabinete	38,2	43,5	39,5	39,7	29,2
Nr. Elevi/laboratoar școlar	208,9	207,5	186,4	197,5	171,2
Nr. Elevi/Ateliere școlare	241,0	778,3	745,6	765,1	758,3
Nr. Elevi/PC-uri	-	-	15,6	16,3	14,5

Sursa: INS, calcule Addvances

Din privința numărului de PC-uri ce revin la elevi avem un procent de 14,5 elevi/PC în orașul Tîrgu Neamț, 11,9 elevi/PC în județul Neamț și 9,4 elevi/PC la nivel național.

Conform datelor oferite de Institutul Național de Statistică, raportat la anul 2000, în 2012, numărul elevilor ce revin la o sală de clasă şi cabinet şcolar a scăzut cu 23,6%, numărul elevilor ce revin la un laborator şcolar a scăzut cu 18,1%, iar numărul elevilor ce revin la un atelier şcolar s-a majorat cu 241,0%.

În anul 1853 a fost înființată prima școală din Tîrgu Neamț, „Școala Nr. 1 de Băieți", denumită și Școala Domnească, unde a învățat Ion Creangă (Ștefănescu), Vasile Conta, Gh. Atanasiu. La 5 ani diferență s-a înființat în casele lui Mihail Kogălniceanu și „Școala Nr. 1 de Fete".

Colegiul național „Ștefan cel Mare"

În anul **1948**, ca urmare a Reformei învățământului din 3 august, cursul normal al învățământului nemțean antebelic, jalonat de marele pedagog și ministru al Instrucțiunii Publice de atunci, Spiru Haret, a fost înlocuit cu surogate sovietice care și-au dovedit nocivitatea în timp.

Școala își începe cursurile cu clasele gimnaziale elementare, sub titulatura de Școala medie de 11 ani, iar odată cu stabilirea studiilor liceale la durata de 3 ani (clasele VIII , IX , X) se transformă în liceu mixt.

În noiembrie **1961** se dă în folosință actualul local de scoală, ce devine Școala medie "Ștefan cel Mare".
În anul **1965** capătă denumirea de Liceul "Ștefan cel Mare", cu un număr de 45 de cadre didactice, 10 lucrători în internat (existent de la înființarea liceului în localul actualului Club Sportiv Școlar al orașului) și 34 de clase cu profilurile real și umanist (I-XI) ce cuprindeau 1.224 de elevi repartizați în 16 săli de curs.

Începând cu anul **1990**, Liceul industrial "Ștefan cel Mare" redevine Liceul Teoretic "Ștefan cel Mare", cu clase de **profil real, uman și economic**.

Din septembrie **2003** liceul a primit denumirea de **Colegiul Național "Ștefan cel Mare"**, când i s-a alipit prin absorbție Școala Generală Nr. 5.

Atât pentru mica urbe de sub poalele Cetății Neamțului, cât și pentru județ, Colegiul Național "Ștefan cel Mare", străjuit în fața sa de stejarul secular din vremea lui Ștefan, este o unitate ce se constituie într-un factor de progres continuu al comunității, prin contribuția ce și-a adus-o la formarea actualilor cetățeni, unitate reprezentativă în același timp pentru viața spirituală, datorită îndelungatei sale existențe și a valorilor pe care le-a dat în toate domeniile de activitate, devenind astfel unul dintre cele mai bune colegii din județ.

Colegiul tehnic "Ion Creangă"

În condițiile reorganizării învățământului profesional – agricol, Școala Profesională de mecanici agricoli din Tg. Neamț, și-a început cursurile în localul fostei Școli de Arte și Meserii.

Conform **Deciziei nr.107/03.04.1957 a Comitetului executiv al Sfatului Popular Raional Tg. Neamț** se precizează: „Se aprobă trecerea și transmiterea din folosință și administrația Sfatului Popular Raional Tg. Neamț, în folosința și administrația Școlii Profesionale de Mecanici Agricoli Tg. Neamț, imobilul situat în orașul Tg. Neamț, strada I.V. Stalin, nr.136, în suprafață construită 2.428 mp., teren aferent 26.252 mp., pentru a se crea un centru școlar de mecanici agricoli SMT în orașul Tg. Neamț, prin comasarea școlilor de mecanici agricoli Hemeiuș, Adjud și Tg. Neamț".

Liceul prezintă cadre didactice bine pregătite, cu specialități diverse, formând generații întregi de tineri, mai ales în domeniul agronomiei și mecanicii agricole.

Prin absorbția Școlii Profesionale nr.1, Grupul Școlar existent a devenit Colegiu Tehnic în anul 2001, încadrându-se în cerințele Ministerului Educației și Cercetării și purtând numele marelui povestitor născut pe malul Ozanei, **Ion Creangă.**

În prezent Colegiu tehnic "Ion Creangă" deține următoarele profiluri:
- Servicii;
- Resurse natural și protecția mediului;
- Tehnic;
- Real.

Școala Specială din Tîrgu Neamț este o unitate ce asigură activitatea de instrucție, educație, asistență și sprijin pentru copiii cu cerințe educative speciale, proveniți din familii defavorizate, școli și centre de plasament din zona Tîrgu Neamț.

Deoarece sistemul de învățământ post-gimnazial pentru copiii cu cerințe educative speciale asigură o calificare doar într-o singură meserie, inserția socio-profesională pentru aceste persoane se realizează cu dificultate, mai ales acum când economia românească este în continuă transformare și când societatea, prin organismele sale, nu repartizează în unități productive absolvenții acestor școli.

În oraș nu sunt prezente filiale ale universităților, însă, cel mai apropiat centru unde se pot urma studii superioare este Suceava, unde se află:
- Facultatea de Educație Fizică și Sport;
- Facultatea de Inginerie Alimentară;
- Facultatea de Inginerie Electrică și Știința Calculatoarelor;
- Facultatea de Inginerie Mecanică Mecatronică și Management;
- Facultatea de Istorie și Geografie;
- Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării;
- Facultatea de Silvicultură;
- Facultatea de Științe Economice și Administrație Publică;
- Facultatea de Științe ale Educației.

La 106 km de orașul Tg. Neamț, este situat și unul dintre cele mai mari centre universitare. Astfel Universitățile acreditate din Iași, de Ministerul Educației sunt în număr de 5 universități de stat:

- **Universitatea Tehnică „Gh. Asachi":**
  - Facultatea de Automatică și Calculatoare
  - Facultatea de Inginerie Chimică și Protecția Mediului
  - Facultatea de Construcții și Instalații
  - Facultatea de Construcții Mașini și Management Industrial
  - Facultatea de Electronică, Telecomunicații și Tehnologia Informației
  - Facultatea de Electrotehnică
  - Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie și Ingineria Mediului
  - Facultatea de Mecanică
  - Facultatea de Științe și Ingineria Materialelor
  - Facultatea de Textile - Pielărie și Management Industrial
  - Facultatea de Arhitectură „G.M. Cantacuzino"

- **Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad":**
  - Facultatea de Agricultură
  - Facultatea de Horticultură
  - Facultatea de Zootehnie
  - Facultatea de Medicină Veterinară

- **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza"**
  - Facultatea de Biologie
  - Facultatea de Chimie
  - Facultatea de Drept
  - Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor
  - Facultatea de Educație Fizică și Sport
  - Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
  - Facultatea de Fizică
  - Facultatea de Geografie și Geologie
  - Facultatea de Informatică
  - Facultatea de Istorie
  - Facultatea de Litere
  - Facultatea de Matematică
  - Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
  - Facultatea de Teologie Ortodoxă
  - Facultatea de Teologie Romano-Catolică

- **Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T Popa”**
  - Facultatea de Medicină
  - Facultatea de Medicină Dentară
  - Facultatea de Farmacie
  - Facultatea de Bioinginerie Medicală
- **Universitatea de arte „George Enescu”**
  - Facultatea de Interpretare Muzicală
  - Facultatea de Compoziție, Muzicologie, Pedagogie, Muzicală și Teatru
  - Facultatea de Arte Plastice, Decorative și Design

În municipiul Iași funcționează și 3 instituții de învățământ superior particular acreditate:

- **Universitatea „Mihail Kogălniceanu" din Iași**
  - Facultatea de Drept
  - Facultatea de Comunicare și Relații Publice
- **Universitatea "Petre Andrei" din Iași**
  - Facultatea de Psihologie și Științele Educației
  - Facultatea de Asistență Socială și Sociologie
  - Facultatea de Științe Politice și Administrative
  - Facultatea de Economie
  - Facultatea de Drept
- **Universitatea "Apollonia" din Iași**
  - Facultatea de Medicină Dentară
  - Facultatea de Științe ale Comunicării.

POPULAȚIA ȘCOLARĂ

Populația școlară a orașului Tg Neamț este de 5.308 de persoane, în anul școlar 2012, din care 13,3% (727 copii) reprezintă copii înscriși în grădinițe și 86,3% (4.581 pers.) sunt elevi din învățământul primar, gimnazial și liceal.

Comparativ cu anul școlar anterior numărul de copii înscriși în grădinițe a scăzut cu 10,4% (84 copii), iar numărul elevilor a scăzut cu aproximativ 13,7% (-1.458 de persoane). Astfel per ansamblu populația școlară totală a scăzut cu 13,3%.

Pe niveluri de învățământ, numărul elevilor a scăzut, comparativ cu anul școlar 2011/2012, în învățământul liceal cu - 24,7% (-820 elevi) și în învățământul de profesional și de ucenici cu - 21,5% (- 14 elevi).

În învățământul primar și gimnazial numărul elevilor a crescut cu 6,8% (+130 elevi).

CADRE DIDACTICE

Cadrele didactice din unitățile de învățământ din Tîrgu Neamț numără 375 de persoane, din care 55 cadre (14,7%) în învățământul preșcolar, 62 cadre (16,5%) în învățământul primar, 87 cadre (23,2%) în învățământul gimnazial, 171 cadre (45,6%) în învățământul liceal.

Per total, numărul cadrelor didactice din oraș a scăzut cu 61 persoane(-14%), în perioada 2000-2012.

Evoluția populației școlare pe niveluri de învățământ, din Tîrgu Neamț

nr. persoane

Anul	2000	2005	2010	2011	2012
Copii înscriși la grădinițe	707	741	815	811	727
Elevi înscriși în învățământul primar (inclusiv special)	1.306	960	914	906	1.052
Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv special)	1.736	1.273	964	997	981
Elevi înscriși în învățământul liceal	1.741	2.527	2.959	3.317	2.497
Elevi înscriși în învățământul profesional și de ucenici	571	708	257	65	51
Elevi înscriși în învățământul postliceal	205	17	56	25	:

Sursa: INS

Conform datelor oficiale furnizate de Institutul Național de Statistică, în anul 2012, în orașul Tîrgu Neamț, numărul copiilor ce reveneau unui cadru didactic din învățământul preșcolar era de 13,2 copii, numărul elevilor ce reveneau unui cadru didactic din învățământul primar era de 17 elevi, numărul elevilor ce reveneau unui cadru didactic din învățământul gimnazial era de 11,3 elevi, iar numărul elevilor ce reveneau unui cadru didactic din învățământul liceal era de 14,6 elevi.

Numărul elevilor ce revin unui cadru didactic din orașul Tîrgu Neamț este inferior față de nivelul național, regional sau județean, exceptând învățământul gimnazial, unde valoarea elevilor ce revin la un cadru didactic din oraș (11,3 elevi) depășește valoarea de la nivel național (11,1 elevi).

Evoluția populației școlare
în orașul Tîrgu Neamț

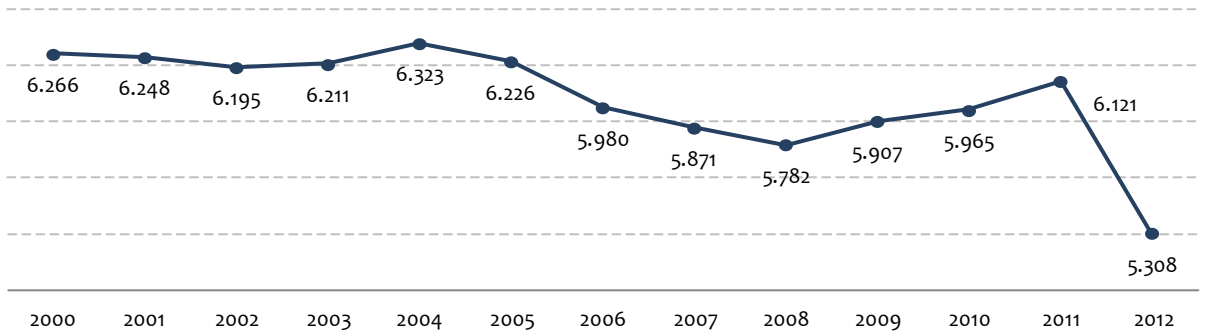

Sursa: INS

Structura numărului de elevi ce revin la un cadru didactic
pe tipuri de învățământ, 2012

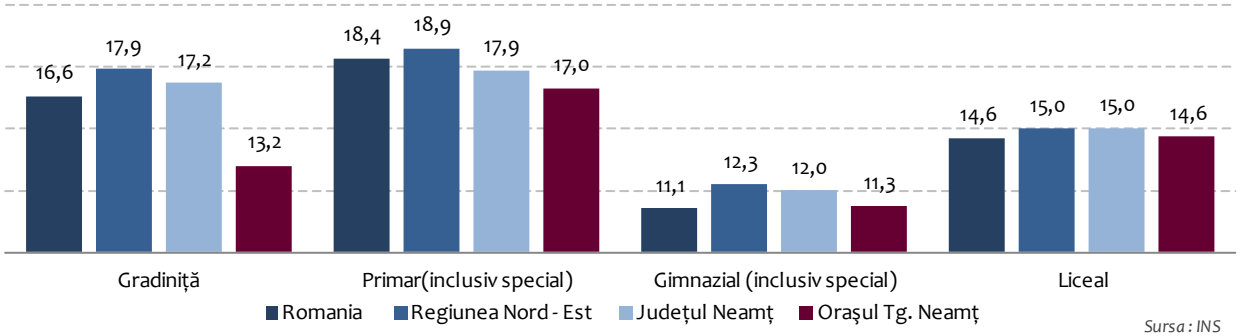

Sursa : INS

I.8. Sănătate

UNITĂȚI SANITARE

Organizarea și asigurarea serviciilor de sănătate pentru populația orașului Tîrgu Neamț este realizată prin unitățile sanitare publice, mixte și particulare. La nivelul **sectorului public** a orașului Tîrgu Neamț, în anul 2012 există:

- 1 spital cu 260 paturi;
- 1 ambulatoriu integrat spitalului;
- 1 dispensar medical;
- 1 cabinet medical școlar;
- 1 farmacie;
- 4 laboratoare medicale.

La nivelul **sectorului privat** există:

- 7 cabinete medicale de medicină generală ;
- 10 cabinete medicale de familie;
- 20 cabinete stomatologice;
- 44 cabinete medicale de specialitate;
- 11 farmacii;
- 6 laboratoare medicale,
- 14 laboratoare de tehnică dentară.

Spitalul Orășenesc „Sf. Dimitrie" Tg. Neamț are ca subunități:

- Ambulatoriu de specialitate;
- Compartiment neonatologie;
- Farmacie;
- Laborator analize;
- Laborator radiologie;
- Laborator recuperare;
- Prevenire infecții;
- Compartiment primiri urgențe;
- Secția boli infecțioase;
- Secția cardiologie;
- Secția chirurgie generală;
- Secția medicină internă;
- Secția obstetrică ginecologie;
- Secția pediatrie;
- Secția reumatologie.

PERSONALUL MEDICO-SANITAR

La nivelul **sectorului public**, în anul 2012, în ceea ce privește personalul medico-sanitar din Tîrgu Neamț, acesta era format din 41 medici, 1 stomatolog, 1 farmacist și 77 persoane angajate ca personal mediu sanitar.

În comparație cu acesta, **sectorului privat** deține un număr mai mare de stomatologi (19 persoane), farmaciști (52 persoane), personal sanitar mediu (99 persoane) și un număr mai mic de medici (27 persoane), din care 13 sunt medici de familie.

Numărul cabinetelor medicale de familie, raportat la 10.000 de locuitori, este superior în orașul Tîrgu Neamț (4,9 cabinete medicale/10.000 locuitori) comparativ cu județul Neamț (4,6 cabinete medicale/10.000 locuitori) și cu Regiunea Nord – Est (4,8 cabinete medicale/10.000 locuitori).

Față de nivelul național (5,2cabinete medicale/10.000 locuitori), în oraș numărul cabinetelor medicale de familie este cu 0,3 procente mai scăzut.

Pe de altă parte, numărul farmaciilor și al punctelor farmaceutice din oraș (5,9 farmacii/ 10.000 locuitori) este superior nivelului județean (3,3 farmacii/ 10.000 locuitori), nivelului regional (3,7 farmacii/ 10.000 locuitori) și național (4 farmacii/ 10.000 locuitori).

Infrastructura și personalul medical din Tîrgu Neamț, 2012

	raportat la 10.000 locuitori (‰)				
	Cabinete medicale de familie	Farmacii (inclusiv puncte farmaceutice)	Cabinete stomatologice	Medici	Personal sanitar mediu
România	5,2	4,0	6,0	25,1	58,6
Regiunea Nord Est	4,8	3,7	4,9	18,5	56,0
Județul Neamț	4,6	3,3	4,5	13,7	50,5
Tîrgu Neamț	**4,9**	**5,9**	**9,8**	**33,3**	**86,3**

Sursa: INS

Numărul cabinetelor stomatologice, raportat la 10.000 de locuitori, este superior în oraşul Tîrgu Neamţ (9,8 cabinete stomatologice/10.000 locuitori) comparativ cu judeţul Neamţ (4,5 cabinete stomatologice/10.000 locuitori) cu Regiunea Nord – Est (4,9 cabinete stomatologice/10.000 locuitori) şi cu România (6,0 cabinete stomatologice/10.000 locuitori).

Şi numărul medicilor din oraş este ridicat (33,3 medici familie/10.000 locuitori) comparativ cu cel de la nivel judeţean (13,7 medici familie/10.000 locuitori), nivel regional (18,5 medici familie/10.000 locuitori) şi nivel naţional (25,1 medici familie/10.000 locuitori).

Efectivul personalului sanitar mediu corespunzător oraşului Tîrgu Neamţ este foarte ridicat (86,3 cadre medicale medii/ 10.000 locuitori) şi superior judeţului Neamţ, unde la 10.000 locuitori revin 50,5 cadre medicale medii, Regiunii Nord – Est (56,0 cadre medicale medii /10.000 locuitori) şi României (58,6 cadre medicale medii /10.000 locuitori).

Valorile ridicate ale indicatorilor din sectorul sanitar de la nivelul oraşului Târgu Neamţ se datorează faptului că unităţile sanitare din oraş deservesc şi localităţile din proximitatea acestuia. Astfel, populaţia ce beneficiază de serviciile sanitare existente în oraşul Tîrgu Neamţ este mult mai numeroasă.

La o analiză mai aprofundată a sistemului sanitar din oraşul Tîrgu Neamţ, prin intermediul atelierelor de lucru sectoriale, s-a menţionat insuficienţa cadrelor medicale din punct de vedere al acoperirii necesităţilor pe specialităţi medicale, dar şi slaba motivare a cadrelor medicale din punct de vedere al infrastructurii tehnice medicale existente, aceasta fiind învechită şi insuficientă.

Numărul medicilor la 10.000 locuitori
în anul 2012

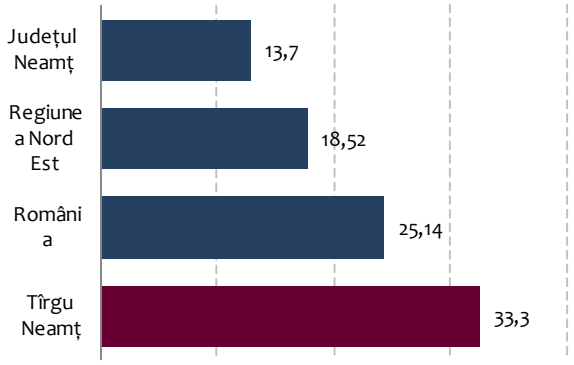

Sursa : INS

Numărul personalului sanitar mediu la 10.000 locuitori
în anul 2012

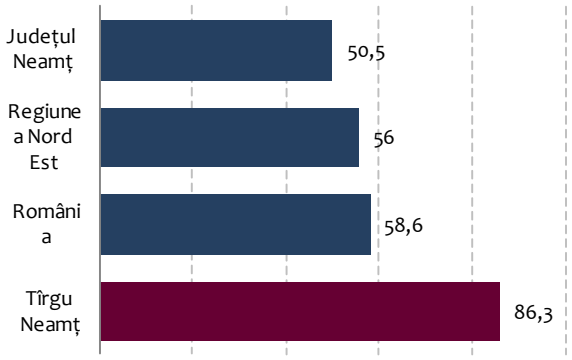

Sursa : INS

Numărul de cabinete medicale de familie
raportat la 10.000 de locuitori, 2012

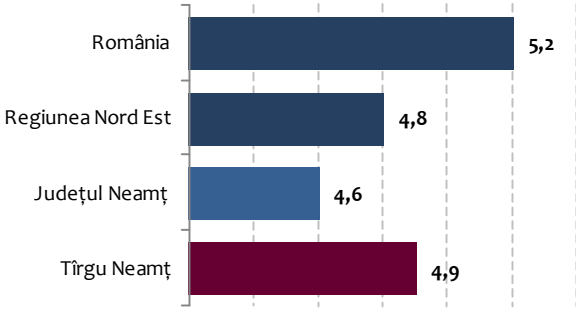

Sursa : INS, calcule Addvances

Numărul de cabinete stomatologice
raportat la 10.000 de locuitori, 2012

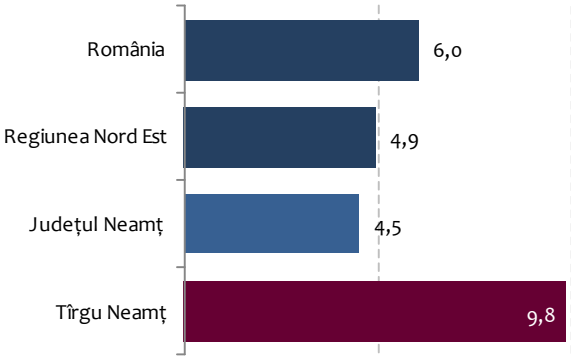

Sursa : INS, calcule Addvances

Numărul de farmacii, inclusiv puncte farmaceutice
raportat la 10.000 de locuitori, 2012

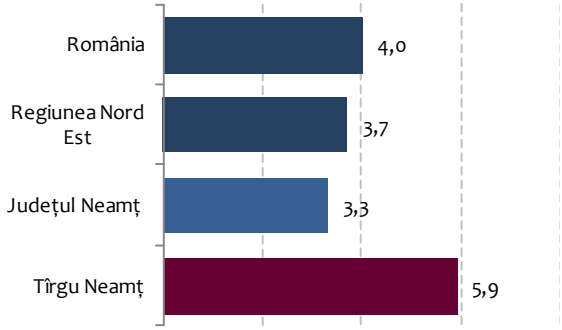

Sursa : INS, calcule Addvances

I.9. Cultură

INSTITUȚII CULTURALE

Muzeul de Istorie, Arheologie și Etnografie

O primă expoziție muzeală în Tîrgu Neamț a luat ființă în anul 1940, ca urmare a cercetărilor arheologice efectuate la Cetatea Neamț. Amintita expoziție, intitulată **„Muzeul Cetății Neamț”**, a fost organizată în cadrul Școlii nr. 2 și se poate afirma că atunci s-au pus bazele primului muzeu de istorie din localitate.

Din nefericire, în anul 1944, cea mai mare parte a colecției respective s-a risipit și abia în 1957 se reia proiectul amenajării unui muzeu. Pentru că atunci se împlineau 500 de ani de la urcarea pe tronul Moldovei a lui Ștefan cel Mare, s-a considerat necesar ca respectivul eveniment să fie celebrat și prin înființarea unor expoziții cu caracter muzeal. Realizarea acestora a fost încredințată prof. D. Constantinescu, care pune bazele a două muzee: Muzeul Cetății Neamț și Muzeul raional „Ștefan cel Mare” Tîrgu Neamț. Cu toată voința și puterea de muncă de care a dat dovadă prof. D. Constantinescu, instituțiile muzeale vor cunoaște numeroase momente de „reorganizare”, datorită faptului că au fost mutate în diferite locații.

Deși la început a avut caracter mixt, profilul Muzeul Raional „Ștefan cel Mare” Tîrgu Neamț se va axa ulterior pe istorie, cu o expoziție de bază care fusese constituită din diverse piese arheologice provenite de la Cetatea Neamț și din binecunoscutul sit de la Târpești.

Așa cum o arată documentele de arhivă, se pare că din nou a fost schimbat sediul muzeului, iar expoziția de bază a fost reorganizată. Cu toate acestea, merită menționată bogata activitate arheologică desfășurată în acei ani, când au fost efectuate cercetări în mai multe situri reprezentative pentru zona de nord-est a județului Neamț.

Din 1976 muzeul este transferat într-un nou sediu, în fosta Școală Domnească, a cărei construcție a început în 1852 din inițiativa domnitorului Grigore Alexandru Ghica. Noua expoziție a fost inaugurată la 1 decembrie 1978.
În perioada 1985-1986 expoziția de bază a fost reorganizată și s-a axat pe meșteșugurile tradiționale din zona de nord-est a județului Neamț. Din acel moment profilul muzeului va fi de istorie și etnografie.

Actuala expoziție permanentă a fost deschisă în 2012 și aduce în prim plan atât aspecte de ordin istoric și arheologic, dar și un bogat patrimoniu etnografic specific zonei submontane a Neamțului. Structura expoziției, modul de etalare, materialul ilustrativ și cel tridimensional constituie doar câteva dintre elementele de atractivitate ale noului proiect muzeal.

Casa de Cultură

Casa Culturii "Ion Creangă" Tîrgu Neamț este instituție publică a orașului ce desfășoară o activitate permanentă de conservare, promovare și dezvoltare a valorilor culturale locale. În acest sens, Casa Culturii "Ion Creangă":

- organizează și desfășoară activități cultural - artistice și de educație permanentă;
- înființează și susține formații artistice de amatori și se implică în descoperirea și promovarea talentelor locale;
- organizează activități de documentare, expoziții și desfășoară lucrări de educație civică și informare a publicului;
- se implică activ în conservarea și promovarea tradițiilor locale și a folclorului autentic specific zonei și nu numai;
- organizează și desfășoară cursuri de formare profesională continuă.

Tot în cadrul Casei Culturii "Ion Creangă" funcționează Ansamblul Folcloric "Ozana", ce a luat ființă în anul 1991. Acesta cuprinde grup de dansatori, taraf și soliști vocali. Membrii ansamblului sunt elevi ce învață dansuri populare moldovenești și din alte zone ale țării,

conservând şi promovând folclorul românesc autentic. Prin originalitate şi înaltă ţinută artistică, Ansamblul "Ozana" s-a făcut remarcat atât pe plan local, naţional cât şi internaţional, participând la numeroase Festivaluri folclorice şi obţinând premii şi distincţii.

De asemenea, în cadrul Casei Culturii "Ion Creangă" funcţionează o fanfară, nelipsită de la majoritatea manifestărilor culturale ale oraşului spre încântarea tuturor ascultătorilor.

În cadrul Universităţii Populare "Ion Creangă", care activează pe lângă Casa Culturii se desfăşoară cursuri de operatori calculatoare, coafură-frizerie, manichiură, bucătari-ospătari, instrumente muzicale, teatru, limbi străine etc.

Clubul copiilor

Clubul copiilor din Tîrgu Neamţ, reprezintă o instituţie de învăţământ pentru petrecea timpului liber într-un mod creativ şi plăcut. Acesta desfăşoară numeroase concursuri, ca de exemplu: concurs pentru copii talentaţi în muzică uşoară; concurs pentru copii talentaţi în muzică populară; concurs de dans modern; concurs de dans popular; dar şi diferite concursuri de colaje, pictură, desene pe calculator şi fotografie.

Alte instituţii culturale:

Alte instituţii culturale din oraşul Tîrgu Neamţ sunt:
- Muzeul Memorial „Ion Creangă” din Humuleşti;
- Casa Memorială „Veronica Micle”;

În apropierea oraşului Târgu Neamţ, îşi desfăşoară activitatea:
- Muzeul de Etnografie, Folclor, Istorie şi măşti tradiţionale „Nicolae Popa” de la Târpeşti;
- Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu”;
- Casa Memorială „Visarion Puiu”;
- Casa Memorială „Alexandru Vlahuţă”.

Obiective cultural - religioase

- Mănăstirea Neamț - aici se află cea mai mare și veche bibliotecă mănăstirească din Moldova;
- Mănăstirea Agapia - aici se pot admira picturile lui Nicolae Grigorescu;
- Mănăstirea Văratic – aici se află mormântul Veronicăi Micle;
- Mănăstirea Sihăstria – aici se află mormântul Părintelui Cleopa,
- Mănăstirea Secu – aici se află mormântul Episcopului Mitropolit Varlaam al Moldovei;
- Schitul Sihla – aici se află Peștera Sfintei Cuvioase Teodora;

Biblioteci

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică în anul 2012, în Tîrgu Neamț, funcționau 11 biblioteci, acestea reprezentând un procent de 3,4% din totalul bibliotecilor existente la nivelul județului Neamț. Din cele 11 biblioteci din oraș, 1 bibliotecă este publică.

Numărul cititorilor activi din Tîrgu Neamț, în anul 2012, este de 6.775 persoane, comparativ cu județul unde avem 101.503 cititori activi, astfel orașul deținând un procent de 6,7%.

Biblioteca Orășenească

Înființată în anul 1950, Biblioteca din orașul Tîrgu Neamț se adresează tuturor categoriilor de vârstă începând de la vârsta preșcolară cât și până la vârste înaintate.

Fondul de carte de la Biblioteca Orășenească din orașul Târgu Neamț se află în creștere însumând aproximativ 65.000 de volume și 45.000 de titluri, personalul bibliotecar ocupându-se în permanență de achiziționarea fondului de carte dar și de aducerea a tot ceea ce este nou pe piața de carte.

În cadrul Bibliotecii Tîrgu Neamț se derulează programul "Biblionet" în care toți cei care au nevoie de o informație on-line o pot accesa, inclusiv informații turistice.

Biblioteca Orășenească Tîrgu Neamț se confruntă cu problema spațiului, clădirea necesitând lucrări serioase de reabilitare, modernizare și extindere. Aceste lucrări sunt necesare și prin prisma faptului că activitatea culturală din oraș, și din rândul tinerilor în mod special, trebuie promovată și impulsionată.

Asociații și organizații

- Asociația Pro Democrația, Tîrgu Neamț;
- Fundația Culturală "Ion Creangă" Tîrgu Neamț,
- Asociația "Edumond" Tîrgu Neamț,
- Asociația "Open Ways" Tîrgu Neamț,
- Asociația "Ștefan cel Mare și Sfânt" Tîrgu Neamț,
- Fundația Filantropică "Omenia" Tîrgu Neamț,
- Asociația Meșteșugarilor "Nemțeanca" Tîrgu Neamț,
- Fundația de Dezvoltare Locală "Speranța" Tîrgu Neamț.

Ansambluri și formații:

- Ansamblul folcloric Ozana;
- Ansamblul folcloric Plăieșii;

Festivaluri și evenimente culturale

Anual, în orașul Tîrgu Neamț sunt organizate evenimente culturale, dintre care cele mai cunoscute sunt:

- Festivalul Obiceiurilor și Tradițiilor de Anul Nou - 2 ianuarie, Tîrgu Neamț;
- "Zilele Cetății Neamțului" (1 – 4 iulie), în cadrul cărora este organizat și Festivalul de Artă Medievală „MedievArtFest" și Festivalul "Ceaunul fermecat"
- "Zilele orașului Tîrgu Neamț" (7 – 8 septembrie);
- Ziua recoltei, Târg de produse tradiționale, expoziție de animale mici și produse agricole, octombrie;
- "Zilele Ion Creangă", Conferințe, datini și obiceiuri de iarnă, concerte de colinde, lansări de carte, etc., - 14-16 decembrie, Humulești, Tîrgu Neamț.

Activitatea bibliotecilor din Tîrgu Neamț, în anul 2012

Indicator	Număr
Biblioteci - total	11
Cititori activi	6.775
Personalul angajat	4

Sursa: INS

În timpul anului instituțiile culturale, de învățământ, ONG-urile, Primăria Orașului Târgu Neamț, organizează, în parteneriat, diverse evenimente, spectacole, simpozioane, expoziții ocazionate de:

- ziua mărțișorului, ziua femeii;
- ziua Europei;
- ziua NATO, ziua veteranilor de război, ziua drapelului României, ziua imnului național, ziua vânătorilor de munte, ziua națională a României, ziua armatei, Unirea Principatelor Române;
- ziua vârstei a treia
- ziua Tineretului; ziua copilului;
- ziua internațională a cărții,
- ziua internațională a Rromilor;
- ziua francofoniei;
- ziua persoanelor cu dizabilități;
- ziua educației
- sărbători religioase (Bobotează, Florii, Paște, Înălțarea Domnului, Nașterea Maicii Domnului, Moș Nicolae, Crăciun);
- revelion, etc..

Atât prin intermediului Sondajului de Opinie, cât și în cadrul atelierelor de lucru sectoriale, s-a menționat necesitatea spațiilor pentru petrecerea timpului liber și lipsa activității fostului cinematograf din oraș.

I.10. Capacitate instituțională

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

Primarul, viceprimarul, secretarul unității administrativ-teritoriale și aparatul de specialitate al primarului constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită **Primăria orașului**, care duce la îndeplinirea hotărârilor consiliului local și a dispozițiilor primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale.

Primarul reprezintă unitatea administrativ-teritorială ce asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a hotărârilor ordonanțelor Guvernului și a hotărârilor consiliului local.

În această calitate, primarul poate solicita prefectului, în condițiile legii, sprijinul conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, dacă sarcinile ce îi revin nu pot fi rezolvate prin aparatul de specialitate

Primarul este stabilit prin vot public uninominal de către locuitorii orașului , pe o perioadă de patru ani.

Viceprimarul orașului este subordonat primarului și este înlocuitor de drept al acestuia. Viceprimarul are următoarele atribuții:

- ia măsuri în ceea ce privește educația, sănătatea, cultura, sportul, ordinea publica, protecția și refacerea mediului înconjurător, protecția monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și a rezervațiilor naturale.
- monitorizează activitățile din parcuri și din parcurile de joacă pentru copii;
- îndrumă și monitorizează activitatea serviciului pentru situații de urgență;
- ia măsuri în privința controlului depozitării deșeurilor menajere, industriale sau de orice fel, pe raza orașului Tîrgu Neamț;
- asigură igienizarea malurilor cursurilor de apă pe raza orașului precum și decolmatarea văilor locale și a podețelor pentru asigurarea curgerii apelor;
- asigură repartizarea locuințelor sociale pe baza hotărârii consiliului local;
- controlează și supraveghează serviciile de salubritate și spații verzi ale orașului Tg. Neamț, cu sprijinul serviciilor de specialitate;
- verifică și dispune măsuri de întreținere și/sau refacere a podurilor și drumurilor publice;
- exercită controlul asupra activităților din târguri, piață, obor, locuri și parcuri de distracție și ia măsuri pentru buna funcționare a acestora, cu sprijinul serviciilor de specialitate;
- exercită atribuțiile Primarului în lipsa acestuia din localitate.

Secretarul orașului este funcționar public de conducere, cu studii superioare juridice sau administrative. Atribuțiile principale ale secretarului sunt:

- avizarea pentru legalitate a dispozițiilor primarului și ale hotărârilor consiliului local;
- organizează arhiva și evidența statistică a hotărârilor consiliului local și a dispozițiilor primarului, respectiv a hotărârilor consiliului județean și a dispozițiilor președintelui consiliului județean;
- asigurarea gestionării procedurilor administrative privind relația dintre consiliul local și primar și între aceștia și prefect;
- pregătește lucrările supuse dezbaterii consiliului local;
- asigură procedurile de convocare a consiliului local și efectuarea lucrărilor de secretariat, comunică ordinea de zi, întocmește procesul-verbal al ședințelor consiliului local și redactează hotărârile consiliului local.

Administrator public, organizează, coordonează și gestionează activitatea compartimentelor funcționale ale Primăriei orașului Tîrgu Neamț. Atribuțiile acestuia sunt:

- elaborarea proiectelor de strategii ce privesc starea economică , socială şi de mediu a unității administrativ – teritoriale;
- coordonarea diferitelor îndatoriri delegate de primar în baza contractului de management şi a fişei de post;
- monitorizarea implementării strategiilor şi programelor în domeniile de responsabilitate
- participarea în calitate de invitat la şedinţele consiliului local;
- reprezentarea instituției în relația cu toate organele de control specializate şi semnarea în numele instituției procesele verbale de control rezultate în urma desfăşurării activităților de control precum şi rapoartele rezultate din misiunile de audit intern desfăşurate de către Compartimentul de Audit Public Intern din cadrul aparatului de specialitate al Primarului .
- îndeplinea atribuțiilor referitoare la relația cu Consiliul Local al oraşului Tîrgu Neamț;
- participarea la negocierea contractului colectiv de muncă al salariaților aparatului de specialitate al Primarului;
- coordonarea procesului de elaborare , de către departamentele de specialitate , a raportului anual asupra situației gestionării bunurilor aparținând unității administrativ - teritoriale şi prezentarea Consiliului Local acest raport.

Consiliul Județean este autoritatea administrației publice locale, constituită la nivel județean pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orăşeneşti şi municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean. Atribuțiile Consiliului Județean sunt:

- exercitarea, în numele județului, toate drepturile şi obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți comerciale sau regii autonome, în condițiile legii;
- luarea deciziei în privința înființării sau reorganizării de instituții, servicii publice şi societăți comerciale de interes județean, precum şi reorganizarea regiilor autonome de interes județean, în condițiile legii;
- sancționarea şi dispunerea de suspendare, modificarea şi încetare a raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru conducătorii instituțiilor şi serviciilor publice de interes județean;
- aprobarea regulamentului de organizare şi funcționare a consiliului județean, organigrama, statul de funcții, regulamentul de organizare şi funcționare ale aparatului de specialitate, precum şi ale instituțiilor şi serviciilor publice de interes județean şi ale societăților comerciale şi regiilor autonome de interes județean.

Consiliul Județean Neamț, la nivelul anului 2012, este constituit din 34 consilieri județeni şi un preşedinte, aleşi în condițiile Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, pentru un mandat de 4 ani care poate fi prelungit prin lege organică, în caz de război sau de catastrofă şi îşi exercită mandatul de la data constituirii până la data declarării ca legal constituit a consiliului nou ales.

Dintre consilierii județeni sunt aleşi doi **vicepreşedinți**, prin votul secret majoritar al consilierilor.

Preşedintele Consiliului județean este ales prin vot uninominal şi reprezintă județul în relațiile cu celelalte autorități publice, cu persoanele fizice şi juridice române şi străine, precum şi în justiție. Acesta răspunde de buna funcționare a aparatului de specialitate al consiliului județean, pe care îl conduce.

Coordonarea unor compartimente din aparatul de specialitate poate fi delegată, prin dispoziție a preşedintelui consiliului județean, vicepreşedinților sau altor persoane, în condițiile legii.

Secretarul județului, statutul şi atribuțiile acestuia sunt stabilite în acelaşi mod precum în cazul secretarului oraşului.

Pentru exercitarea atribuțiilor pe care le are privind dezvoltarea economico-socială a județului, consiliul județean:

- aprobă, la propunerea preşedintelui consiliului județean, bugetul propriu al județului, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare şi contul de încheiere a exercițiului bugetar;
- aprobă, la propunerea preşedintelui consiliului județean, contractarea şi/sau garantarea împrumuturilor, precum şi contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare în numele județului, în condițiile legii;
- stabileşte impozite şi taxe județene, în condițiile legii;
- adoptă strategii, prognoze şi programe de dezvoltare economico-socială şi de mediu a județului, pe baza propunerilor primite de la consiliile locale; dispune, aprobă şi urmăreşte, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale şi orăşeneşti interesate, măsurile necesare, inclusiv cele de ordin financiar, pentru realizarea acestora;
- stabileşte, pe baza avizului consiliilor locale ale unităților administrativ-teritoriale implicate, proiectele de organizare şi amenajare a teritoriului județului, precum şi de dezvoltare urbanistică generală a acestuia şi a unităților administrativ-teritoriale componente; urmăreşte modul de realizare a acestora, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale, orăşeneşti sau municipale implicate;
- aprobă documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes județean, în limitele şi în condițiile legii.

CAPACITATEA ORGANIZAȚIONALĂ

Structura organizatorică a Primăriei oraşului Tîrgu Neamț cuprinde următoarele compartimente care funcționează în conformitate cu atribuțiile specifice domeniului de activitate, astfel:

- Direcția venituri - impozite şi taxe;
- Direcția de Buget - Contabilitate, Resurse Umane şi Implementare proiecte;
- Serviciul de comunicare şi relații publice;
- Serviciul urbanism, amenajarea teritoriului, cadastru;
- Serviciul juridic - contencios, Administrația locală, Autoritate Tutelară, Autorizări;
- Birou Investiții;
- Compartimentul audit intern
- Compartiment Integrare Europeană;
- Compartiment protecție civilă;
- Compartiment control comercial şi avizare mediu.

Instituțiile subordonate din oraş sunt:

- Serviciul Public de Asistență Socială;
- Serviciul administrativ – gospodăresc;
- Serviciul public de prestări servicii "Consprim";
- Serviciul Public Comunitar Local de Evidența persoanelor Tîrgu Neamț;
- Serviciul Poliția Locală;
- Biblioteca orășenească;
- Creşa Nr.1;
- Casa de cultură "Ion Creangă";
- Serviciul voluntar pentru situații de urgență a oraşului Tîrgu Neamț.

În cadrul Primăriei Oraşului Tîrgu Neamț există un deficit de personal de 15 persoane şi de 20 funcționari publici, în anul 2013, potrivit datelor oferite de Primărie.

În anul 2013, oraşul Tîrgu Neamț deține ca sistem informatic **portal web**.

Investițiile necesare pentru dezvoltarea capacității administrative în oraşul Tîrgu Neamț sunt:

→ resursele umane;
→ echipamente/ soluții IT
→ modernizarea sediu;
→ servicii de consultanță.

CAPACITATEA FINANCIARĂ

Conform datelor furnizate de Primăria orașului Tîrgu Neamț, în anul 2013, bugetul de care dispune este 32.827.000 lei, cu 2.626.000 lei mai mult față de anul 2012.
Din punct de vedere a evoluției bugetului/cap locuitor, se observă faptul că acesta creşte de la un an la altul, excepție făcând anul 2011 deoarece se înregistrează o scădere (1.291,8 lei).

Astfel bugetul/cap loc. în anul 2005 era 738,9 lei, în 2006 era 739,3 lei, în anul 2007 era 1.001,1, în anul 2008 era 1.242,9 lei, în anul 2009 era de 1.507,9 lei, în anul 2010 era 1.566,4 lei, iar în anul 2012 era 1.480,7 lei.

Conform datelor furnizate de Primăria orașului Tîrgu Neamț, principalele investiții necesare pentru dezvoltarea turismului sunt: **modernizarea stațiunii Oglinzi** ce are ce posibil partener implicat SIF Transilvania - acționarul majoritar de la Stațiunea Oglinzi, și o valoare estimată de 15.000.000 euro și totodată **amenajare zonei de agrement în Parc Cetate, oraș Tg. Neamț,** având parteneriat privat – public, cu o valoare estimată de 3. 000.000 euro.

COOPERARE ADMINISTRATIVĂ

Administrația publică locală a orașului Tîrgu Neamț a întreprins acțiuni de colaborare și înfrățire cu mai multe orașe din străinătate începând cu anul 1990.

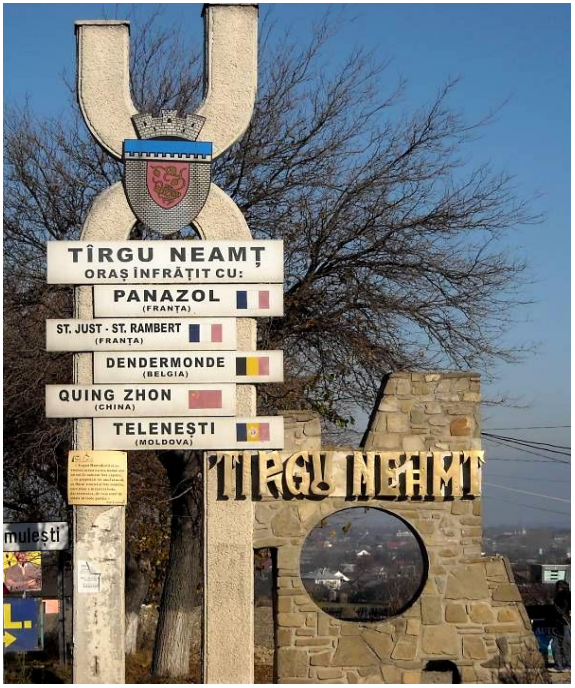

Buget și investiții (lei) la nivelul administrației publice locale Târgu Neamț

Anul	Bugetul Primăriei Tîrgu Neamț	Populația stabilă la 1 ianuarie	Buget/cap locuitor	Investiții cu finanțare parțială sau integrală de la buget
2006	15.648.000	21.165	739,3	109.911.201,1
2007	21.105.000	21.082	1.001,1	206.287.155
2008	25.952.000	20.880	1.242,9	256.401.070
2009	31.331.000	20.778	1.507,9	269.249.680
2010	32.527.000	20.766	1.566,4	273.742.620
2011	26.732.000	20.693	1.291,8	257.760.250
2012	30.201.000	20.396	1.480,7	240.103.663
2013	32.827.000	20.396(anul 2012)	1.609,5	128.814.920

Sursa: Primăria orașului Tîrgu Neamț

Orașul Tîrgu Neamț este în prezent înfrățit cu orașe din Franța, Belgia, China, republica Moldova și Olanda: Panazol, Saint-Etienne, Saint Just - Saint Rambert (Franța), Lier Dendermonde (Belgia), Qing Zhon (China), Telenești (Republica Moldova).

Între localitățile **St. Just – St. Rambert (Franța)** și Tîrgu Neamț s-au stabilit relații de colaborare începând cu anul 1990, care s-au concretizat de-a lungul anilor în vizite reciproce ale delegațiilor oficiale, ale formațiilor cultural – artistice și schimburi de elevi cu participarea acestora la activități comune. Protocolul de cooperare a fost încheiat în anul 1998, trecând de atunci 24 de ani de colaborare și prietenie.

Între localitățile **Panazol (Franța)** și Tîrgu Neamț s-au stabilit puternice legături de prietenie după anul 1990. Concret, ajutorul financiar a început cu anul 1998 pentru realizarea unor proiecte ale primăriei.

Primăria orașului Tîrgu Neamț întreține de asemenea relații de colaborare și cu alte orașe ale Europei.

Cetatea Albă, astăzi Belgorod Dnestrovskii din regiunea Odesa (Ucraina) a încheiat pe data de 25 august 2013 un Protocol de intenție. S-au pus bazele dezvoltării relațiilor de prietenie și cooperare între cele două unități administrativ-teritoriale, în domenii de interes comun și reciproc avantajoase. Conform legislației în vigoare au fost propuse schimburi de experiență în următoarele domenii: administrație publică locală, educație, cultură, sport, turism, viață socială și economie.

Primăria orașului Tîrgu Neamț a derulat și alte proiecte în colaborare cu organizații și instituții din străinătate cum ar fi: Asociația Echange Roumanie, prin care s-au favorizat schimburile culturale între România – Franța; și Fundația româno - olandeză "Fryslan-Moldova" fiind efectuate transporturi umanitare destinate în principal școlilor din oraș, Spitalului Orășenesc, Primăriei dar și persoanelor nevoiașe.

Relații de prietenie și cooperare există și între **Quing Zhon (China)** și Tîrgu Neamț, însă până în prezent au existat doar schimburi de delegații cu scopul vizitării și cunoașterii celor două localități.

Pe viitor, se are în vedere amplificarea și diversificarea relațiilor de prietenie și colaborare atât în domeniul cultural, cât și în cel social – economic, urmărindu-se promovarea în exterior a unei imagini veridice a populației și a valorilor culturii locale, dar și derularea în comun a unor programe de interes comunitar.

ACȚIUNI NECESARE ÎMBUNĂTĂȚIRII SITUAȚIEI DIN ORAȘUL TÎRGU NEAMȚ

*La finalul anului 2013 și începutul anului 2014, s-a realizat un **Sondaj de Opinie** în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț cu privire la stadiul actual de dezvoltare și la direcțiile de dezvoltare ale acestuia.*

Principalele proiecte/acțiuni pe care respondenții le-ar întreprinde în sensul îmbunătățirii situației actuale a orașului Tîrgu Neamț, se încadrează în domeniul socio-economic.

Astfel, 25,0% dintre respondenți doresc întărirea măsurilor de siguranță publică, 20,8% - sprijinirea investițiilor, 10,4% - dezvoltarea serviciilor de protecție socială, iar alți 10,4% - integrarea romilor în comunitate.

Alte idei menționate sunt: crearea de activități de responsabilizare ale tinerilor și practicarea de voluntariat (8,3%), informarea tinerilor (8,3%), crearea de ateliere meșteșugărești (6,3%), dezvoltarea spațiilor amenajate pentru petrecerea timpului liber (6,3%) și adoptarea câinilor vagabonzi sau crearea de adăposturi necesare acestora (4,2%).

Principalele proiecte ce ar trebui întreprinse pentru îmbunătățirea situației din orașul Tîrgu Neamț

% din total mențiuni

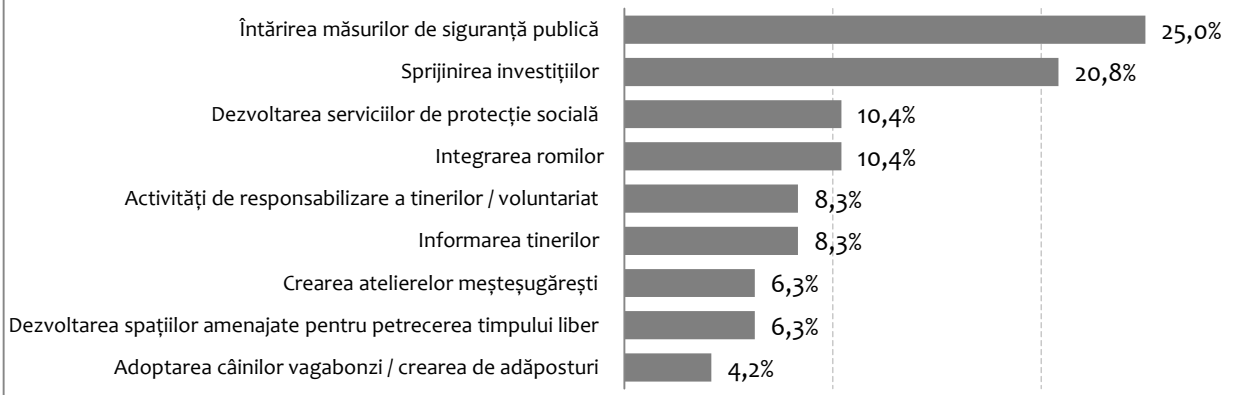

Sursa : Sondaj de opinie cu privire la dezvoltarea socio-economică a or. Tîrgu Neamț

I.11. Analiza SWOT

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Dezvoltare urbană - Poziția geografică (partea estică a țării și partea central-vestică a Regiunii de dezvoltare Nord-Est); - Orașul Tîrgu Neamț este unul dintre cei 31 poli locali din Regiunea Nord-Est; - Forme de relief variate cu altitudini ce oferă un aspect plăcut orașului; - Dispune de infrastructură feroviară, prin Magistrala secundară 517 - Pașcani – Tîrgu Neamț.; - Rata medie anuală de creștere a populației stabile este mai mare decât rata înregistrată în alte localități urbane din județ; - La nivelul județului Neamț, orașul Tîrgu Neamț este localitatea urbană cu cel mai mic indice de îmbătrânire demografică; - Orașul este situat în nordul județului, unde nu mai sunt alte localități urbane, Tîrgu Neamț deservind astfel localitățile din jur, pe o rază de 10-20 km; - Evoluție pozitivă a fondului de locuințe; - Suprafața medie a unei locuințe și suprafața locuibilă medie ce revine unui locuitor sunt mai ridicate în oraș decât valorile înregistrate la nivelul întregului județ sau a localităților urbane nemțene; - Existența infrastructurii de utilități publice: rețea simplă alimentare cu apă potabilă, rețea canalizare, rețea gaze naturale , - Existența unei rețele bancare dezvoltate;	**Dezvoltare urbană** - Populația orașului Tîrgu Neamț a înregistrat un regres în perioada 1990-2012; - Orașul Tîrgu Neamț este localitatea urbană cu cea din scăzută densitate urbană de la nivel județean; - Media de spații verzi amenajate pe cap de locuitor este mai scăzută decât media de la nivelul localităților urbane din județ sau din țară; - Infrastructura de petrecere a timpului liber este destul de slab dezvoltată, - Lipsa utilităților publice (energie, apă, canal, gaz) în zonele rezidențiale noi; - Existența rețelelor de utilități publice învechite; - Rețea pluvială învechită, ce nu face față în perioadele ploioase ale anului; - Arhitectura orașului nu este unitară, existând variații destul de mari la nivel local în ceea ce privește materialele de construcții folosite, design-ul clădirilor, densitatea clădirilor într-un areal, regimul de înălțime.
Infrastructură - Evoluția pozitivă a lungimii străzilor orășenești, peste creșterea înregistrată la nivel județean; - Densitatea străzilor orășenești este superioară celei înregistrate la nivel județean; - Existența infrastructurii de utilități publice: rețea simplă alimentare cu apă potabilă, rețea canalizare,	**Infrastructură** - Gradul redus de modernizare al străzilor orășenești; - Starea rețelei de distribuție a apei potabile este una acceptabilă; - Existența cartierelor fără rețea de canalizare și distribuție a gazelor naturale; - Lipsa rețelei de termoficare în sistem centralizat;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
rețea gaze naturale; - Alimentarea cu apă potabilă se face prin două surse subterane; - Evoluție pozitivă a lungimii rețelei de distribuție a apei potabile și a capacității de producere a acesteia; - Evoluție pozitivă a rețelei de distribuție a gazelor naturale și a rețelei de canalizare; - Existența serviciului de salubritatea orașului.	
Dezvoltare economică	**Dezvoltare economică**
- Numărul radierilor de firme din județ este inferior celui de înmatriculări; - Densitatea agenților economici din oraș este mult mai ridicată decât cea din județ sau din regiune; - 99,7% dintre agenții economici locali fac parte din categoria Întreprinderilor Mici și Mijlocii (IMM) - Cea mai dezvoltată activitate industrială din orașul Tîrgu Neamț este Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, urmată de prelucrarea lemnului; - Existența structurilor de sprijinire a dezvoltării economice, instituții județene sau chiar regionale; - Aproximativ trei sferturi din suprafața orașului este acoperită de terenuri agricole;	- Evoluție negativă a numărului de înmatriculări de firme; - Cifra de afaceri medie pe întreprindere și productivitatea muncii din Tîrgu Neamț este inferioară celei din județ sau din regiune; - Scădere a numărului mediu de salariați din oraș; - Creșterea numărului de șomeri în trimestrul III al anului 2013; - Taxe și impozite ridicate; - Aproape jumătate din firmele din orașul Tîrgu Neamț activează în sectorul „Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor”;
Protecția și conservarea mediului	**Protecția și conservarea mediului**
- Calitatea apei Ozana, ce traversează orașul, în anul 2012, în raport cu oxigenul dizolvat și amoniu este una foarte bună; - Resursele subsolului constau în pânze bogate de apă potabilă, a unor izvoare cu apă sărată și în existența unor resurse naturale favorabile dezvoltării meşteşugurilor şi creşterii animalelor; - Existența ariilor naturale protejate și monumentelor ale naturii din apropierea orașului: *Parcul Natural Vânători-Neamț, Rezervația faunistică de zimbri Neamț, Rezervația forestieră Secu, Rezervația forestieră Codrii de Aramă, Rezervația forestieră Codrii de Argint;*	- Prezența surselor de poluare, în principal a amoniului, CBO5, CCO-Cr, extractibilelor, H_2S+S^{2-}, suspensiilor; - Solurile întâlnite în oraș sunt sărace în azot, fosfor, potasiu și microelemente, fiind prielnice unui număr mic de plante; - O suprafață de 27.592 mp din localitate este supusă alunecărilor de teren în valuri, în trepte sau cu movile;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Turism - Declararea orașului Tîrgu Neamț ca stațiune de interes național; - Poziționarea bună, într-un ținut de legendă, istorie, cultură și spiritualitate; - Cetatea Neamțului este un monument istoric de interes național inclus pe Lista Monumentelor Istorice din România, încă din 1866; - Existența a numeroase obiective culturale: - ”Muzeului de Istorie și Etnografie”; - Muzeului Memorial ”Ion Creangă” din Humulești; - Muzeul Memorial „Mihail Sadoveanu”; - Casa Memorială „Visarion Puiu”; - Casa Memorială „Alexandru Vlahuță”; - Colecția de etnografie şi istorie locală "Nicolae Popa"; - Existența obiectivelor religioase de renume: - Mănăstirea Neamț; - Mănăstirea Agapia; - Mănăstirea Văratic; - Mănăstirea Sihăstria; - Mănăstirea Secu; - Mănăstirea Sihla; - Mănăstirea Vovidenia. - Prezența Parcului Natural Vânători Neamț, ce adăpostește ariile protejate: "Pădurea de argint", "Codrii de aramă", "Rezervația de stejar Dumbrava" şi “Rezervația de zimbri şi faună carpatină Dragoş Vodă”; - Indicele de utilizare netă al capacității de cazare în funcțiune înregistrează o creștere ușoară în perioada 2010-2012; **Social** - Distribuția echilibrată a populației stabile a orașului pe sexe; - Proporția populației tinere este superioară ponderii populației vârstnice;	**Turism** - Număr redus de structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare; - Scăderea numărului de locuri de cazare existente și în funcțiune, și așa insuficiente; - Evoluții negative ale numărului de turiști sosiți în oraș și a numărului de înnoptări realizate; - Durata medie de ședere a turiștilor în structurile de cazare din Tîrgu Neamț este inferioară celei înregistrate la nivel județean și regional; **Social** - Evoluție negativă a populației stabile a orașului de la începutul secolului XXI; - Populația localității este în curs de îmbătrânire demografică;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Spor natural pozitiv în perioada 2004 – 2010; - Rata şomajului înregistrată în oraş, în 2012, este inferioară celor din judeţ, regiune sau ţară; - Existenţa asociaţiilor şi fundaţiilor care oferă servicii sociale persoanelor aflate în dificultate;	- Nivel ridicat de îmbătrânire demografică (798,2‰); - Rata de înlocuire a forţei de muncă are o valoare scăzută, de 619,7‰, ceea ce presupune că peste 15 ani va exista un deficit de resurse de muncă de aproximativ 380 persoane; - Spor natural negativ începând cu anul 2011; - Sold negativ al schimbării de domiciliu: - Sold negativ al schimbării de reşedinţă; - Numărul mediu de salariaţi urmează un trend descendent din 2007; - Creşterea semnificativă a numărului de pensionari în 2012, comparativ cu 2007; - Prezenţa crescută a numărului de cerşetori pe străzile oraşului; - Insuficienţa fondurilor pentru serviciile sociale furnizate de fundaţiile şi asociaţiile din oraş; - Acoperire slabă a serviciilor sociale furnizate de sistemul public.
Educaţie - Existenţa unui sistem de învăţământ cu istorie, în 1853 fiind înfiinţată prima şcoală din oraş, în care a învăţat şi Ion Creangă; - Oraşul Tîrgu Neamţ dispune de un număr suficient de instituţii de învăţământ: 2 colegii, un liceu tehnologic, 2 şcoli gimnaziale, o şcoală primară, un grup şcolar de educaţie inclusivă, 3 grădiniţe şi o creşă; - Numărul relativ mic de elevi ce revin unui cadru didactic, în fiecare nivel de educaţie; - Colaborarea între instituţiile de învăţământ locale;	**Educaţie** - Scăderea majoră a numărului de şcolari în 2012 comparativ cu anii precedenţi; - Evoluţia negativă a efectivului de cadre didactice din oraş; - Gradul de solicitare al infrastructurii şcolare este mai ridicat decât la nivel judeţean;
Sănătate - Existenţa unui sistem de sănătate realizat din unităţi sanitare publice, mixte şi particulare; - Infrastructura şi personalul medical din oraş, raportat la populaţia stabilă, este superior atât valorii judeţene, cât şi regionale;	**Sănătate** - Starea precară din punct de vedere tehnic şi material a infrastructurii de sănătate; - Slaba profilaxie; - Lipsa fondurilor pentru activităţi preventive, ambulatorii şi de pre-internare;

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	- Existența specialităților medicale deficitare din punct de vedere numeric, luând în considerare teritoriul deservit de unitățile sanitare din oraș; - Slaba motivare a personalului medico-sanitar din cadrul sistemului public.
Cultură - Existența instituțiilor dedicate (Muzeul de Istorie, Arheologie și Etnografie, Casa de Cultură, etc.), a fundațiilor și asociațiilor culturale care asigură buna desfășurare a evenimentelor de profil.; - Existența unui Club al copiilor; - Existența obiectivelor cultural-religioase de o importanță deosebită; - Existența și activitatea culturală a Bibliotecii Orășenești; - Organizarea unei game variate de evenimente culturale care să atragă un grup țintă foarte larg;	**Cultură** - Insuficiența infrastructurii, spațiilor și dotărilor necesare pentru desfășurarea corespunzătoare a actului de cultură; - Resurse financiare insuficiente pentru desfășurarea activităților culturale. - Personalul angajat în activități culturale nu este suficient motivat financiar. - Insuficienta implicare a societății civile în viața culturală.
Capacitate instituțională - Locația actuală permite desfășurarea în bune condiții a activității Primăriei Orașului Tîrgu Neamț; - Resursele materiale IT existente la nivelul administrației publice locale permit desfășurarea în bune condiții a activității; - Experiența administrației publice locale în scriere și implementarea de proiecte de finanțare; - Deschiderea autorităților locale către încheierea de parteneriate publice și private; - Evoluție pozitivă a bugetului de care dispune orașul, de la un an la altul;	**Capacitate instituțională** - Insuficiența personalului din cadrul Primăriei Orașului Tîrgu Neamț; - Slaba motivare financiară a personalului din cadrul administrației publice locale; - Participarea redusă la programe de perfecționare și de pregătire a personalului de la nivelul administrației publice;

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Dezvoltare urbană - Dezvoltarea sectorului turistic; - Fonduri europene nerambursabile destinate Dezvoltării Urbane Durabile (reabilitarea infrastructurii şi îmbunătățirea serviciilor urbane); - Sprijinirea investitorilor care doresc să dezvolte afaceri în localitate; - Amenajarea de spații de petrecere a timpului liber; - Existența Programului Prima Casă care sprijină tinerele familii să își cumpere sau să își construiască o locuință; - Strategia de realizare și modernizare a spațiilor de locuit; - Existența a trei aeroporturi internaționale (Suceava, Iaşi şi Bacău) la o distanță relativ mică; - Dezvoltarea infrastructurii rutiere;	**Dezvoltare urbană** - Criza economică şi lipsa locurilor de muncă poate avea ca efect migrarea populației din mediul urban în zonele rurale ale județului; - Tendința de migrare a populației calificate spre alte centre urbane regionale pe fondului unei salarizări mai motivante; - Lipsa locurilor de muncă;
Infrastructură - Investiții în modernizarea drumurilor și a iluminatului public; - Realizarea proiectului **”Extinderea şi reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Neamț”**; - Finalizarea proiectelor în care este implicat, în prezent, orașul: **"Alimentare cu apă şi rețele de canalizare în Aglomerarea Tîrgu Neamț"** și **"Modernizare stații de tratare a apei și apei uzate în Județul Neamț (Tîrgu Neamț, Bicaz, Săvinești-Roznov)"**; - Dezvoltarea de centre pentru asigurarea agentului termic populației; - Disponibilitatea fondurilor europene pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare.	**Infrastructură** - Tendința de creştere a prețurilor la resursele energetice sub influența cursului valutar leu-euro; - Reducerea investițiilor publice în infrastructură ca urmare a crizei economico-financiare;

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Dezvoltare economică - Promovarea principalelor resurse existente la nivel local, în principal a turismului; - Atragerea de investitori în zonă; - Sprijinirea industriei prelucrătoare; - Dezvoltarea sectorului agricol; - Modernizarea orașului, a infrastructurii; - Dezvoltarea sectorului de comerț; - Forța de muncă ieftină și calificată;	**Dezvoltare economică** - Lipsa facilităților oferite mediului de afaceri; - Necorelarea programei școlare cu necesitățile de pe piața forței de muncă - Condiții de protecție a mediului foarte restrictive pot avea ca efect încetinirea dezvoltării mediului de afaceri; - Infrastructura de drumuri cu efecte negative asupra mijloacelor de transport de tonaj; - Costuri foarte ridicate pentru ridicarea deșeurilor din cadrul unităților industriale cu efecte negative financiare asupra agenților economici; - Puterea de cumpărare a populației este foarte scăzută, având ca rezultat orientarea investitorilor spre alte zone; - Creșterea taxelor și impozitelor la nivel național.
Protecția și conservarea mediului - Crearea depozitului zonal pentru deșeuri de la Girov; - Existența fondurilor pentru campanii de educare și informare a populației în vederea dezvoltării unui comportament prietenos cu mediul;	**Protecția și conservarea mediului** - Schimbările climatice severe; - Nerespectarea legislației și reglementărilor privind protecția mediului de către agenții economici și populație. - Dispariția unor specii de plante și animale din cauza absenței unor programe speciale de protecție a acestora. - Defrișări necontrolate cu efecte asupra poluării aerului, eroziunii solului și degradarea ecosistemelor. - Lipsa fondurilor pentru susținerea investițiilor necesare pentru alinierea la standardele de mediu, atât în domeniul public dar și în cel privat. - Fenomene meteo extreme care pot favoriza poluarea aerului prin împiedicarea dispersiei sau transportul poluanților.
Turism - Promovarea orașului la interes regional și național; - Participarea la târguri de turism; - Practicarea turismului cultural – istoric, a turismului cultural – religios, a celui sportiv și de agrement și a turismului balnear; - Abordarea și promovarea unor pachete de	**Turism** - Pierderea identității culturale și arhitecturale. - Slaba promovare a regiunii îndeosebi către exterior. - Degradarea principalelor obiective turistice, datorită lipsei de fonduri necesare pentru întreținerea lor sau nevalorificarea acestora; - Scăderea puterii de cumpărare a populației;

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
servicii turistice variate; - Interesul internațional crescut pentru turismul cultural, balnear (inclusiv tratamentul de prevenție – de tip wellness/spa), ecoturism, agroturism și turism rural, de aventură. - Programe guvernamentale de promovare a turismului și de dezvoltare a localităților cu potențial turistic. - Dezvoltarea unor parteneriate de tip public-privat în vederea promovării obiectivelor turistice şi dezvoltării sectorului.	
Social - Susținerea natalității la nivel național prin stimulente guvernamentale (ajutoare pentru copii, alocații, etc.); - Dezvoltarea economică sustenabilă a zonei poate determina reîntoarcerea populației plecată la muncă în străinătate; - Implicarea tinerilor în activități sociale de voluntariat;	**Social** - Migrarea populației în străinătate pe fondul crizei economice mondiale; - Reducerea cuantumului indemnizației de maternitate poate determina reducerea ratei natalității; - Îmbătrânirea populației pe fondul scăderii numărului de nou născuți; - Limitarea fondurilor în detrimentul zonelor urbane;
Educație - Apropierea de Suceava și de unul dintre cele mai mari centre universitare din țară – Iași; - Existența fondurilor europene direcționate spre perfecționarea actului didactic; - Existența fondurilor europene disponibile pentru reabilitarea clădirilor instituțiilor de învățământ și dotarea corespunzătoare a acestora; - Responsabilizarea tinerilor prin acțiuni de voluntariat în diferite domenii; - Redeschiderea unităților de învățământ profesionale; - Acțiuni de facilitare a tranziției de la viața școlară la cea profesională; - Parteneriatele active dintre unitățile școlare și mediul de afaceri local; - Consilierea absolvenților în găsirea unui loc de muncă;	**Educație** - Migrația forței de muncă din învățământ spre domenii mai bine remunerate; - Lipsa motivației materiale a cadrelor didactice cu rezultate performante; - Diminuarea sumelor alocate pentru învățământ ca urmare a bugetelor locale reduse din cauza crizei economice.
Sănătate - Programe de finanțare a sistemului sanitar (UE și naționale); - Crearea de noi centre private de sănătate;	**Sănătate** - Migrația medicilor spre țări dezvoltate din Uniunea Europeană, precum Germania sau Franța; - Politica de salarizare în domeniul sănătății este slab

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Dezvoltarea sistemului de asigurări private; - Continuarea procesului de modernizare şi retehnologizarea unităților de profil existente; - Crearea de parteneriate şi forme de colaborări la nivel județean, regional, național cât şi internațional. **Cultură** - Posibilitatea creării unor parteneriate de lucru cu instituții culturale, administrația publică locală, societatea civilă pentru derularea de proiecte culturale. - Revigorarea şi promovarea artei tradiționale; - Existența programelor de finanțare naționale şi internaționale, altele decât cele din Fondurile Structurale, disponibile pentru dezvoltarea sectorului. - Existența programelor naționale de reabilitare, modernizare şi dotare a așezămintelor culturale, din mediul rural şi mic urban; - Valorificarea potențialului cultural existent prin crearea facilităților de studiu, cercetare, de tipul Centrelor de Studii, Campusuri pentru Tineri, etc. - Accesarea fondurilor pentru reabilitarea, modernizarea, extinderea clădirilor instituțiilor culturale şi crearea facilităților specifice; **Capacitate instituțională** - Programele de specializare a resurselor umane din administrația publică; - Posibilitatea îmbunătățirii capacității administrative de a furniza servicii publice de înaltă calitate; - Creşterea numărului de schimburi de experiență şi parteneriate de tip înfrățire cu alte localități din țară şi străinătate; - Implicarea comunității locale în dezvoltarea şi modernizarea orașului.	motivantă pentru specialişti; - Medicii rezidenți nu sunt motivați să rămână în zonă; - Limitarea fondurilor în detrimentul zonelor urbane; **Cultură** - Reducerea resurselor financiare necesare administrației publice pentru susținerea financiară a activităților culturale; - Scăderea interesului cetățenilor pentru acțiunile culturale; - Scăderea interesului mass-mediei pentru evenimentele culturale; - Accentuarea deficitului de resurse umane în instituțiile de cultură pe fondul scăderilor salariale recente; - Migrarea persoanelor talentate spre alte zone; - Diversitatea de exigențe informaționale şi documentare în creştere față de posibilitățile de satisfacere a acestora; - Afectarea colecției/ patrimoniului muzeului obiceiurilor populare din cauza condițiilor din clădire. **Capacitate instituțională** - Subfinanțare, ca urmare a descentralizării administrative; - Suspendarea / întreruperea / diminuarea unor programe naționale de finanțare ca urmare a crizei economice mondiale; - Migrarea forței de muncă specializate din administrația publică locală odată cu scăderile salariale şi cu reforma administrației locale; - Efectele crizei economice pot conduce la scăderea drastică a încasărilor la bugetul local; - Probleme financiare datorate preluării instituțiilor sanitare; - Probleme în asigurarea cofinanțării proiectelor de dezvoltare finanțate.

II. Strategia de dezvoltare economico-socială a orașului Tîrgu Neamț

cu orizontul de timp 2014-2020

II.1. Viziune. Obiective

VIZIUNE

Orașul Tîrgu Neamț va oferi locuitorilor săi condiții de trai ridicate prin creșterea accesului la servicii publice moderne, dezvoltarea economică a orașului și dezvoltarea sectorului turistic într-un cadru natural lipsit de poluare și durabil.

ACASĂ

Orașul Tîrgu Neamț va oferi locuitorilor săi condiții bune de trai, oportunități reale de dezvoltare profesională şi posibilități variate de petrecere a timpului liber, devenind un loc atractiv pentru a trăi şi a munci. Aspectele de ordin economic şi profesional vor fi armonizate cu posibilitățile de dezvoltare socială şi culturală. Orașul Tîrgu Neamț va oferi servicii publice moderne, de calitate, şi va asigura accesul nemijlocit al locuitorilor săi la acestea.

CENTRU ECONOMIC

Tîrgu Neamț va deveni un oraș atractiv pentru investitori oferind facilități şi un climat adecvat dezvoltării mediului de afaceri. Orașul Tîrgu Neamț va oferi oportunități reale de dezvoltare a spiritului antreprenorial local şi va crea premisele creșterii condițiilor de trai ale locuitorilor.

STAȚIUNE TURISTICĂ

Tîrgu Neamț va fi o stațiune activă şi plină de viață indiferent de sezon. Va fi destinația atât a turiştilor care doresc să beneficieze de serviciile de calitate ale Stațiunii Balneare dar şi a celor care caută un loc de liniște spirituală, odihnă sau de relaxare activă în natură, departe de grijile cotidiene.

ORAȘ VERDE

Tîrgu Neamț va fi un oraș curat, care va respecta mediul natural ca pe o resursă importantă a dezvoltării sale. Tîrgu Neamț va fi un reper al dezvoltării urbane în deplin respect pentru natură, reducând drastic implicațiile negative ale activităților umane asupra mediului şi contribuind în permanență la îmbunătățirea acestuia.

OBIECTIVUL GENERAL al Strategiei este creşterea nivelului de trai al locuitorilor oraşului Tîrgu Neamț şi ai localităților componente Blebea, Humuleşti şi Humuleştii Noi.

OBIECTIVE STRATEGICE

O1. Diminuarea decalajelor de dezvoltare dintre localitățile componente ale oraşului

Obiective operaționale

- *Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport în vederea creşterii accesibilității și stimulării mobilității*
- *Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare în oraşul Tîrgu Neamț și în localitățile componente*
- *Modernizarea și dezvoltarea zonelor rezidențiale din zonele cu aspect urban și cu aspect rural*
- *Îmbunătățirea condițiilor și calității sistemului de învățământ*
- *Îmbunătățirea condițiilor și calității sistemului sanitar și social*
- *Dezvoltarea serviciilor publice de transport, iluminat, siguranță*

Ținte

Indicator	*2012*	*2017*	*2020*
Gradul de modernizare a străzilor orășenești (%)	*36,1%*	*50,0%*	*60,0%*
Gradul de conectare la rețeaua de apă potabilă (%)	*97,8%*	*99,0%*	*100,0%*
Gradul de conectare la rețeaua de canalizare (%)	*62,3%*	*75,0%*	*85,0%*
Grad de conectare la rețeaua de gaze naturale(%)	*54,8%*	*65,0%*	*75,0%*
Spații verzi amenajate pe cap de locuitor (mp/locuitor)	*15,7*	*20*	*27*

O2. Crearea climatului optim dezvoltării mediului de afaceri

Obiective operaționale

- *Evaluarea și promovarea oportunităților oraşului pentru atragerea investitorilor*
- *Crearea facilităților pentru investitori și mediul de afaceri local*
- *Dezvoltarea parteneriatelor public - privat*
- *Creşterea adaptabilității forței de muncă*

Ținte

Indicator	*2012*	*2017*	*2020*
Cifra de afaceri a unităților locale active (mil. euro)	*2.450*	*+10%*	*+30%*
Rata şomajului (%)	*4,3%*	*3,5%*	*3,0%*
Planuri / Strategii de atragere a investițiilor	*0*	*1*	*1*
Structuri de sprijin al afacerilor	*0*	*1*	*1*

O3. Dezvoltarea stațiunii de interes național - Tîrgu Neamț

Obiective operaționale

- *Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice*
- *Crearea facilităților de agrement și petrecerea timpului liber*
- *Revitalizarea activității culturale a orașului*
- *Dezvoltarea infrastructurii turistice*
- *Creșterea siguranței locuitorilor și turiștilor*
- *Promovarea zonei Tîrgu Neamț în scop turistic*

Ținte

Indicator	2012	2017	2020
Număr de turiști (pers.)	6.567	+10%	+30%
Durata medie a sejurului (zile)	1,4	2	2
Centre de informare turistică	0	1	1
Număr de turiști (pers.)	6.567	+10%	+30%

O4. Protejarea mediului înconjurător

Obiective operaționale

- *Protecția mediului și a ariilor naturale protejate*
- *Reducerea poluării mediului cauzată de utilitățile publice, deșeurile menajere și alte cauze urbane*
- *Reducerea consumului public de energie din surse convenționale*
- *Reducerea poluării prin utilizarea surselor de energie alternativă*
- *Amenajarea, modernizarea și întreținerea parcurilor și a spațiilor verzi*
- *Creșterea capacității de intervenții în situații de urgență și diminuarea riscurilor naturale*

Ținte

Indicator		2012	2017	2020
Stații de epurare modernizate	0	1	1	
Planuri de Management al ariilor naturale protejate	0	1	1	
Consum de energie din surse regenerabile din total consum public	0%	20%	40%	

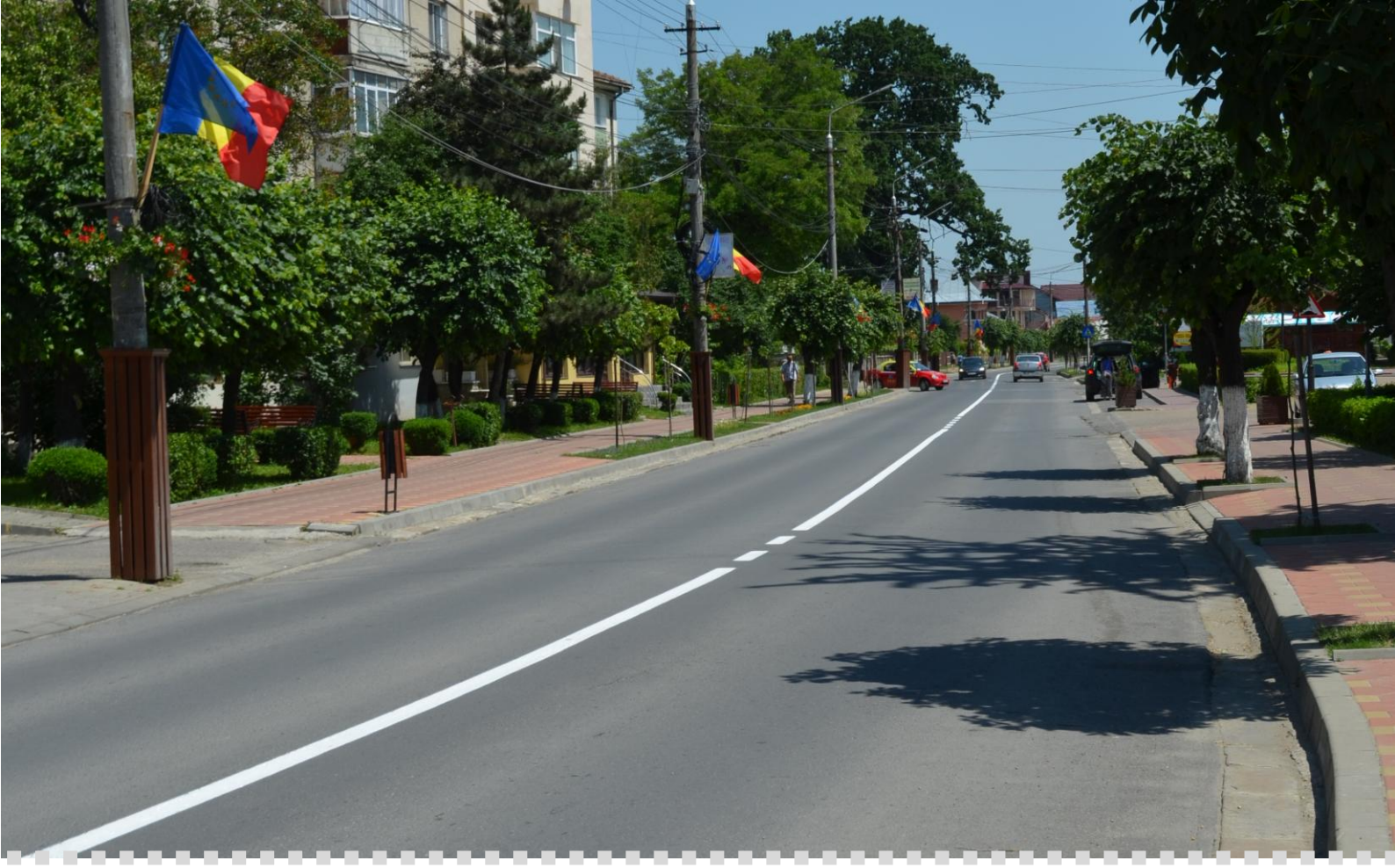

II.2. Priorități și direcții de dezvoltare

P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale

P2. Dezvoltarea economică și sprijinirea mediului de afaceri

P3. Valorificarea potențialului turistic

P4. Protecția mediului înconjurător

P5. Valorificarea potențialului cultural și educațional

P6. Dezvoltarea capacității administrative

P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale

- Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice
- Modernizarea zonelor rezidențiale
- Creșterea siguranței cetățenilor
- Îmbunătățirea serviciilor publice
- Modernizarea infrastructurii rutiere în vederea creșterii accesibilității și stimulării mobilității
- Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare
- Îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber a locuitorilor
- Dezvoltarea infrastructurii sociale și optimizarea calității serviciilor sociale
- Creșterea gradului de incluziune socială
- Dezvoltarea, modernizarea infrastructurii și serviciilor medicale
- Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale

P2. Dezvoltarea economică și sprijinirea mediului de afaceri

- Modernizarea infrastructurii rutiere în vederea creșterii accesibilității și stimulării mobilității
- Atragerea investițiilor și sprijinirea mediului de afaceri local în vederea creșterii competitivității economiei locale și crearea de locuri de muncă
- Valorificarea superioară a resurselor locale
- Valorificarea economică durabilă a potențialului turistic

P3. Valorificarea potențialului turistic

- Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice
- Îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber a locuitorilor
- Dezvoltarea infrastructurii și evenimentelor culturale
- Creșterea siguranței cetățenilor
- Îmbunătățirea serviciilor publice
- Modernizarea infrastructurii rutiere în vederea creșterii accesibilității și stimulării mobilității
- Valorificarea economică durabilă a potențialului turistic
- Modernizarea infrastructurii și a serviciilor turistice
- Promovarea potențialului turistic local

P4. Protecția mediului înconjurător

- Protecția ariilor naturale protejate și a zonelor verzi
- Reducerea poluării urbane
- Utilizarea energiilor alternative și îmbunătățirea eficienței energetice și termice
- Îmbunătățirea managementului deșeurilor
- Diminuarea riscurilor naturale

P5. Valorificarea potențialului cultural și educațional

- Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale
- Dezvoltarea parteneriatelor în vederea îmbunătățirii procesului educațional
- Dezvoltarea infrastructurii și evenimentelor culturale

P6. Dezvoltarea capacității administrative

- Modernizarea infrastructurii și dotărilor administrației publice
- Îmbunătățirea capacității de planificare strategică și bugetară la nivelul Primăriei și instituțiilor descentralizate
- Îmbunătățirea procesului consultativ al administrației publice locale
- Îmbunătățirea managementului resurselor umane
- Dezvoltarea capacității de gestionare a serviciilor publice oferite
- Accelerarea capacității de răspuns la solicitările primite din partea cetățenilor/beneficiarilor serviciilor publice.

II.3. Plan sectorial de măsuri

S.1. DEZVOLTARE URBANĂ

1.1. Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Asociații de proprietari și/sau locatari, Proprietari ai clădirilor de patrimoniu, Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale
P3. Valorificarea potențialului turistic

Acțiuni
- Reabilitarea și consolidarea clădirilor de patrimoniu
- Modernizarea clădirilor de interes public
- Reabilitarea fațadelor blocurilor de locuințe
- Amenajarea spațiilor verzi urbane
- Amenajarea spațiilor urbane (rampe de acces, persoane cu dizabilități, toalete publice, etc.)
- Actualizarea Planului Urbanistic General
- Dezvoltarea rețelelor de internet wireless în spațiile publice și în parcurile din oraș
- Modernizarea spațiilor publice prin dotarea cu mobilier urban adecvat

1.2. Modernizarea zonelor rezidențiale

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Asociații de proprietari și/sau locatari, Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale

Acțiuni
- Amenajarea de parcări în zonele rezidențiale
- Amenajarea trotuarelor, aleilor din zonele rezidențiale
- Extinderea rețelelor de utilități în zonele rezidențiale noi (energie, apă potabilă, canalizare, etc.)
- Recondiționarea spațiilor fostelor centrale/puncte termice în scopul unor noi utilizări (economic, cultural, sportiv, etc.)
- Amenajarea, modernizarea spațiilor destinate copiilor, pentru petrecerea timpului liber din zonele rezidențiale

1.3. Creșterea siguranței cetățenilor

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
ONG-uri, Inspectoratul Județean de Poliție, Poliția Locală, Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale
P3. Valorificarea potențialului turistic

Acțiuni

- Implementarea sistemului de supraveghere/monitorizare video a traficului și a zonelor publice pentru creșterea siguranței și prevenirea criminalității
- Acțiuni de reducere a fenomenului de cerșetorie
- Informarea populației cu privire la amploarea fenomenului de cerșetorie
- Amenajarea adăposturilor destinate câinilor vagabonzi și alte acțiuni de reducere a numărului de câini vagabonzi

1.4. Îmbunătățirea serviciilor publice

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, alte fonduri europene nerambursabile, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț, Consiliul Județean Neamț, furnizori de servicii publice și/sau utilități

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale
P3. Valorificarea potențialului turistic

Acțiuni

- Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public în orașul Tîrgu Neamț și localitățile componente
- Studiu privind navetismul în arealul orașului Tîrgu Neamț, în vederea identificării necesităților transportului public în comun
- Elaborarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă
- Dezvoltarea serviciului de transport public în arealul orașului Tîrgu Neamț, localitățile componente și localitățile învecinate
- Modernizarea, amenajarea, întreținerea zonelor comerciale: Piață, Obor, etc.
- Studiu de evaluare a performanței sistemului local de furnizare a serviciilor publice
- Elaborarea și implementarea Planului de dezvoltare și management al sistemului de parcări

S.2. INFRASTRUCTURĂ

2.1. Modernizarea infrastructurii rutiere în vederea creșterii accesibilității și stimulării mobilității

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț, Consiliul Județean Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale
P2. Dezvoltarea economică și sprijinirea mediului de afaceri
P3. Valorificarea potențialului turistic

Acțiuni
- Reabilitarea și modernizarea străzilor orășenești și a drumurilor din localitățile componente
- Modernizarea sistemului de management al traficului
- Modernizarea sistemului de marcare, orientare și indicatoare rutiere
- Proiect integrat de dezvoltare urbană în zona centrală Unirea (modernizare Parc, amenajare trotuare, parcări, iluminat public, spații verzi)
- Proiect integrat de dezvoltare urbană în zona centrală Adormirea Maicii Domnului (modernizare Parc, amenajare trotuare, parcări, iluminat public, spații verzi)
- Lucrări de construcție, reabilitare, consolidare poduri, punți și treceri peste cursurile de apă, pentru automobile și pietoni

2.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț, Consiliul Județean Neamț, furnizori de servicii publice și/sau utilități

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale

Acțiuni
- Realizarea Master Planului de dezvoltare a utilităților publice
- Modernizarea și extinderea rețelei de furnizare a apei potabile
- Modernizarea și extinderea rețelei de canalizare
- Modernizarea și extinderea rețelei de furnizare a gazelor naturale
- Modernizarea și extinderea rețelei de furnizare a energiei electrice
- Modernizarea și extinderea rețelei pluviale

S.3. DEZVOLTARE ECONOMICĂ

3.1. Atragerea investițiilor și sprijinirea mediului de afaceri local în vederea creșterii competitivității economiei locale și crearea de locuri de muncă

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Mediul de afaceri, Asociații de producători, Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P2. Dezvoltarea economică și sprijinirea mediului de afaceri

Acțiuni
- Evaluarea oportunităților de investiții oferite de orașul Tîrgu Neamț
- Inventarierea terenurilor/spațiilor disponibile și pretabile pentru investiții
- Elaborarea planului/strategiei de atragere a investițiilor
- Promovarea potențialului economic al orașului
- Crearea facilităților fiscale locale pentru investitori
- Crearea facilităților pentru mediul de afaceri local
- Promovarea oportunităților de investiții în orașul Tîrgu Neamț

3.2. Valorificarea superioară a resurselor locale

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Mediul de afaceri, Asociații de producători, Primăria Tîrgu Neamț, Direcția Silvică Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P2. Dezvoltarea economică și sprijinirea mediului de afaceri

Acțiuni
- Studiul potențialului forestier și agricol local
- Promovarea potențialului agricol local și a produselor agricole locale
- Promovarea potențialului industrial al zonei
- Modernizarea piețelor de produse agricole
- Organizarea de târguri cu produse agricole locale
- Amenajarea spațiilor pentru comercializarea, promovarea produselor locale, tradiționale
- Crearea structurilor de sprijin al afacerilor și dotarea acestora: incubator de afaceri, parc industrial
- Realizarea unui complex comercial în cadrul Pieței agroalimentare

S.4. TURISM

4.1. Valorificarea economică durabilă a potențialului turistic

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local, Fonduri private

Responsabili/ parteneri:
Mediul de afaceri, ONG-uri, Proprietari ai patrimoniului, Direcția Județeană de Cultură, Consiliul Județean, Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P2. Dezvoltarea economică și sprijinirea mediului de afaceri
P3. Valorificarea potențialului turistic

Acțiuni

- Restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural istoric
- Amenajarea zonei de agrement Parcul Cetate
- Realizarea unui mijloc de transport către Cetatea Neamțului
- Amenajarea/realizarea unei mocănițe care să facă legătura între Stațiunea Oglinzi – Cetatea Neamțului - Mănăstiri
- Amenajarea / construirea de piste pentru cicloturism
- Realizare pârtie de schi
- Amenajarea spațiilor/zonelor destinate activităților sportive, precum patinoar, piste de biciclişti, pârtie de schi, bazin de înot, etc.

4.2. Modernizarea infrastructurii și a serviciilor turistice

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local, Fonduri private

Responsabili/ parteneri:
Mediul de afaceri, ONG-uri, Primăria Tîrgu Neamț, Consiliul Județean

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P3. Valorificarea potențialului turistic

Acțiuni

- Dezvoltarea rețelelor de captare și/sau transport a izvoarelor cu potențial terapeutic
- Reabilitarea/Modernizarea și dotarea Stațiunii Băile Oglinzi
- Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere (carosabil, trotuare, piste biciclete), inclusiv a utilităților din corpul drumului (iluminat, gaze, apă, canalizare), în Stațiunea Oglinzi
- Construcție, amenajare și dotare spații de cazare pentru sportivi
- Sesiuni de informare și promovare a exemplelor de bună practică pentru antreprenorii și managerii unităților turistice locale

4.3. Promovarea potențialului turistic local

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Alte fonduri europene nerambursabile, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Mediul de afaceri, ONG-uri, Primăria Tîrgu Neamț, Consiliul Județean

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P3. Valorificarea potențialului turistic

Acțiuni

- Organizarea evenimentelor cu potențial turistic
- Participarea la evenimente de anvergură națională, regională, din punct de vedere turistic (Târguri turistice)
- Crearea și distribuția materialelor de promovare turistică a arealului Tîrgu Neamț
- Încheierea de parteneriate cu principalii actori din sectorul turistic local
- Crearea instrumentelor de semnalizare și orientare turistică (hărți, indicatoare)
- Crearea, amenajarea și dotarea Centrului de informare turistică
- Acțiuni de marketing și promovare turistică a arealului turistic Tîrgu Neamț

S.5. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI

5.1. Protecția ariilor naturale protejate și a zonelor verzi

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Mediul de afaceri, ONG-uri, Primăria Tîrgu Neamț, Consiliul Județean, Agenția pentru Protecția Mediului, Direcția Silvică Tîrgu Neamț, Administratori/Custozi de arii protejate naturale

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P4. Protecția mediului înconjurător

Acțiuni

- Promovarea practicilor de protecție a mediului în rândul mediului de afaceri local
- Educarea și conștientizarea cetățenilor cu privire la protecția mediului înconjurător și a biodiversității
- Acțiuni de voluntariat în vederea curățării zonelor verzi
- Cartarea habitatelor naturale și inventarierea speciilor de interes comunitar în vederea determinării măsurilor pentru îmbunătățirea / menținerea stării de conservare a speciilor și habitatelor de importanță comunitară
- Plan de Management al ariilor naturale protejate
- Campanii de informare privind protecția mediului adresate turiștilor și locuitorilor orașului

5.2. Reducerea poluării urbane

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Companii de furnizare servicii publice de salubritate, Agenția de Protecția Mediului, Consiliul Județean, Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P4. Protecția mediului înconjurător

Acțiuni

- Construcția variantei ocolitoare a traficului greu (șosea de centură)
- Gestionarea adecvată a deșeurilor urbane
- Achiziționarea și amplasarea de pubele, containere, coșuri de gunoi pentru colectarea selectivă a deșeurilor urbane
- Achiziția de utilaje și echipamente de colectare, transport, gestionare deșeuri urbane
- Decontaminarea terenurilor industriale dezafectate și reamenajarea acestora

5.3. Utilizarea energiilor alternative și îmbunătățirea eficienței energetice și termice

Perioadă de implementare:

2014-2020

Surse de finanțare posibile:

Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020, Orizon 2020, Alte fonduri europene nerambursabile, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:

Asociații de proprietari și/sau locatari, Proprietari ai clădirilor de patrimoniu, Alți proprietari de clădiri, Mediul de afaceri - investitori privați, Agenția pentru Protecția Mediului, Consiliul Județean, Primăria Tîrgu Neamț, ONG-uri

Încadrarea în prioritățile Strategiei:

P4. Protecția mediului înconjurător

Acțiuni

- Implementarea sistemelor de furnizare a energiei termice pentru încălzire și prepararea apei calde de consum din surse alternative/regenerabile în cadrul instituțiilor/clădirilor publice
- Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale prin îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, reabilitarea termică a sistemului de încălzire, achiziționarea și instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile, implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice, etc.
- Crearea, construcția Parcului Fotovoltaic
- Realizarea și modernizarea de noi capacități de producție a energiei electrice în microhidrocentrale. Construcția și amenajarea microhidrocentralei pe râul Ozana.
- Implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice
- Reabilitarea energetică a clădirilor publice și a blocurilor de locuințe, inclusiv izolarea termică, reabilitarea sistemelor de încălzire și a rețelelor de iluminat, sistemul de management al clădirii (măsuri de eficiență energetică tipice)
- Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată, durată mare de viață;
- Campanii de informare și educare privind consumul responsabil de energie în rândul locuitorilor și mediului de afaceri local

5.4. Îmbunătățirea managementului deșeurilor

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020, Alte fonduri europene nerambursabile, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Agenția pentru Protecția Mediului, Consiliul Județean, Primăria Tîrgu Neamț, Unități de învățământ, ONG-uri

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P4. Protecția mediului înconjurător

Acțiuni

- Realizarea Master Planului Managementului Deșeurilor
- Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor urbane
- Campanii de educare și informare cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor
- Campanii de informare privind compostarea individuală a deșeurilor
- Ecologizarea depozitului local de deșeuri urbane
- Extindere stație de sortare, transfer și compost
- Creșterea capacității stației de epurare
- Extindere rețea canalizare menajeră în localitățile Humulești Noi, Blebea și cartier Pometea
- Extindere rețea canalizare menajeră și microstație de epurare în zona Băile Oglinzi

5.5. Diminuarea riscurilor naturale

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 - 2020, Alte fonduri europene nerambursabile, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Agenția pentru Protecția Mediului, Consiliul Județean, Primăria Tîrgu Neamț, ONG-uri, Direcția Silvică Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P4. Protecția mediului înconjurător

Acțiuni

- Lucrări de regularizare a cursurilor de apă
- Amenajări pentru protecția mediului: perdele forestiere cu rol de protecție împotriva alunecărilor de teren, a înzăpezirii sau a poluării cu gaze sau fonice
- Crearea infrastructurii verzi și impunerea practicilor agricole în vederea reducerii viiturilor
- Realizarea/ Actualizarea/ completarea hărților de hazard și risc la inundații
- Dezvoltarea capacității și calității serviciilor de urgență prin dezvoltarea infrastructurii si a sistemului de pregătire a personalului ce încadrează serviciile de urgență profesioniste și voluntare
- Modernizarea sistemului de comandă a incidentelor și a sistemelor IT asociate
- Înlocuirea echipamentelor și vehiculelor de intervenție

S.6. DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI SĂNĂTATE

6.1. Îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber a locuitorilor

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț, ONG-uri

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale
P3. Valorificarea potențialului turistic

Acțiuni

- Amenajarea de noi spații de petrecere a timpului liber pentru copii, tineri și vârstnici
- Crearea de noi spații de joacă pentru copii în zonele rezidențiale
- Modernizarea, amenajarea spațiilor existente pentru petrecerea timpului liber
- Amenajarea Parcului Cetate și crearea facilităților necesare agrementului și petrecerii timpului liber

6.2. Dezvoltarea infrastructurii sociale și optimizarea calității serviciilor sociale

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Asociații și fundații sociale, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Inspectoratul Județean Școlar, Unitățile de învățământ, Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale

Acțiuni

- Construcția/reabilitarea/ modernizarea locuințelor sociale și protejate
- Lucrări de întreținere, modernizare a imobilelor cu locuințe sociale existente
- Lucrări de reabilitare, modernizare și dotare a Centrului de îngrijire și asistență Tîrgu Neamț
- Dezvoltarea serviciilor Centrului de primire în regim de urgență Sf. Teodora
- Renovarea și dotarea Cantinei de Ajutor Social
- Realizare, amenajare și dotare centru de zi pentru copii proveniți din familii defavorizate și pentru copii de etnie romă
- Acțiuni de prevenire a abandonului școlar și a comportamentului violent în școli
- Dezvoltarea centrelor moderne de tip rezidențial și /sau nerezidențial pentru persoanele aflate în dificultate
- Dotarea cu echipamente specifice a infrastructurii de servicii sociale

6.3. Creșterea gradului de incluziune socială

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Asociații și fundații sociale, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, Inspectoratul Județean Școlar, Unitățile de învățământ, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale

Acțiuni

- Sprijinirea activităților dedicate persoanelor în dificultate, din punct de vedere social
- Realizarea strategiei de integrare socială a persoanelor de etnie romă și a persoanelor cu dizabilități
- Acțiuni de integrare pe piața muncii a persoanelor de etnie romă și a persoanelor cu dizabilități
- Stimularea ocupării prin intermediul activităților de economie socială
- Activități de dezvoltare comunitară integrată – activități de informare, consiliere, mediere, pregătire etc.
- Dezvoltarea de servicii suport pentru familii în dificultate (servicii îngrijire, locuințe protejate, etc.)
- Dezvoltarea serviciilor pentru copii cu dizabilități

6.4. Dezvoltarea, modernizarea infrastructurii și serviciilor medicale

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Asociații și fundații, Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale

Acțiuni

- Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea și dotarea cu echipamente și utilități specifice a secțiilor Spitalului Orășenesc Tîrgu Neamț
- Modernizarea și dotarea Ambulatoriului de specialitate din cadrul Spitalului Orășenesc
- Reabilitarea / modernizarea / extinderea și dotarea unităților sanitare din orașul Tîrgu Neamț și localitățile componente
- Modernizarea Serviciului de Ambulanță prin achiziționarea de ambulanțe și echipamente, aparate specifice și prin modernizarea spațiilor Serviciului
- Modernizarea, reabilitarea și dotarea cu echipamente specifice a unităților din domeniul sanitar
- Construire corp spital nou

S.7. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

7.1. Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț, Unități de învățământ

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale
P5. Valorificarea potențialului cultural și educațional

Acțiuni

- Reabilitarea, modernizarea și/sau extinderea clădirilor unităților de învățământ din orașul Tîrgu Neamț și localitățile componente
- Reabilitarea, modernizarea terenurilor, sălilor de sport școlare
- Amenajarea curților interioare ale unităților de învățământ
- Dotarea corespunzătoare a instituțiilor de învățământ
- Realizare, amenajare și dotare centru After-school
- Crearea/ Modernizarea infrastructurii școlare adiacente (facilități de cazare, cantine, biblioteci, ateliere, săli de sport, etc.)

7.2. Dezvoltarea parteneriatelor în vederea îmbunătățirii procesului educațional

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț, Unități de învățământ, ONG-uri

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale
P5. Valorificarea potențialului cultural și educațional

Acțiuni

- Sprijinirea activităților educaționale desfășurate de instituțiile de învățământ locale
- Implicarea tinerilor în activități de voluntariat
- Oferirea unor facilități pentru organizarea evenimentelor cu scop educațional și cultural în spații publice ale administrației publice locale

7.3. Dezvoltarea infrastructurii și evenimentelor culturale

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Europa Creativă 2014-2020, Programul Operațional Regional 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț, Instituții de cultură, ONG-uri, Administratori ai obiectivelor de patrimoniu, Direcția Județeană de Cultură, Consiliul Județean Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P1. Îmbunătățirea condițiilor de trai ale comunității locale
P3. Valorificarea potențialului turistic
P5. Valorificarea potențialului cultural și educațional

Acțiuni

- Crearea centrului multifuncțional pentru tineret prin reabilitarea, modernizarea clădirii fostului cinematograf și amenajarea de alte facilități culturale
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea și amenajarea clădirii Bibliotecii Orășenești Tîrgu Neamț
- Reabilitarea Căminului Cultural Blebea
- Amenajarea spațiilor destinate activităților culturale (săli de seminarii, conferințe, etc.)
- Lucrări de consolidare, protecție și conservare a monumentelor istorice
- Crearea Centrului de Studii „Ion Creangă”
- Amenajarea zonei „Satul Amintirilor”
- Crearea unui campus pentru petrecerea timpului liber al tinerilor
- Organizarea evenimentelor cu tematică istorică și culturală (expoziții, conferințe, seminarii, etc.)

S.8. CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ

8.1. Modernizarea infrastructurii și dotărilor administrației publice

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P6. Dezvoltarea capacității administrative

Acțiuni

- Reabilitare, lucrări de întreținere, modernizare și extindere a clădirii Primăriei Orașului Tîrgu Neamț
- Reabilitarea și modernizarea clădirilor instituțiilor ce asigură servicii publice
- Achiziția utilajelor pentru lucrări publice (tractor, remorcă, autogreder, compactor, etc.)
- Achiziția de mijloace de transport pentru serviciul public de transport al elevilor, cetățenilor din orașul Tîrgu Neamț și localitățile componente

8.2. Îmbunătățirea capacității de planificare strategică și bugetară la nivelul Primăriei și instituțiilor descentralizate

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P6. Dezvoltarea capacității administrative

Acțiuni

- Organizarea de cursuri în domeniul planificării strategice, cu accent pe corelarea politicilor publice cu managementul financiar
- Elaborarea și implementarea de mecanisme de implementare și monitorizare a politicilor publice printr-o abordare integrată: elaborare politică publică, instruire, îmbunătățire management resurse umane - mecanism de implementare și monitorizare

8.3. Îmbunătățirea procesului consultativ al administrației publice locale

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P6. Dezvoltarea capacității administrative

Acțiuni

- Dezvoltarea mecanismului de consultare și participare a părților interesate în procesul decizional
- Eficientizarea procesului de consultare prin crearea de instrumente și metodologii moderne
- Asigurarea transparenței procesului decizional în elaborarea politicilor publice inclusiv prin organizarea de campanii de conștientizare care să conducă la intensificarea implicării actorilor relevanți în procesul de luarea a deciziilor

8.4. Îmbunătățirea managementului resurselor umane

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P6. Dezvoltarea capacității administrative

Acțiuni

- Analiza nevoilor de pregătire a resurselor umane în concordanță cu nevoile instituționale
- Dezvoltarea de instrumente suport în elaborarea și implementarea strategiilor proprii de resurse umane
- Dezvoltarea și implementarea de indicatori de măsură specifici managementului resurselor umane
- Identificare și/sau crearea de metode inovative de asigurarea MRU
- Instruirea personalului în domeniul planificării și managementul resurselor umane, procese și proceduri de muncă, formare și dezvoltare aptitudini, etc.

8.5. Dezvoltarea capacității de gestionare a serviciilor publice oferite

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P6. Dezvoltarea capacității administrative

Acțiuni

- Evaluarea proceselor și procedurilor de lucru interne utilizate și simplificarea/actualizarea acestora pentru reducerea timpilor de furnizare a serviciilor și creșterea eficienței acestora
- Dezvoltarea sistemelor interne și a mecanismelor de management a performanței, de monitorizare și evaluare a gestionării serviciilor publice
- Utilizarea instrumentelor TIC
- Maparea și informatizarea resurselor publice gestionate de Primăria Tîrgu Neamț (spații, terenuri)
- Implementarea sistemelor de plată on-line a taxelor și impozitelor
- Implementarea sistemelor de management și control în cadrul instituției Primăriei Tîrgu Neamț
- Schimburi de experiență cu autorități locale din România şi/sau din Uniunea Europeană în scopul adoptării modelelor de bună practică

8.6. Accelerarea capacității de răspuns la solicitările primite din partea cetățenilor/beneficiarilor serviciilor publice

Perioadă de implementare:
2014-2020

Surse de finanțare posibile:
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020, Fonduri guvernamentale, Buget local

Responsabili/ parteneri:
Primăria Tîrgu Neamț

Încadrarea în prioritățile Strategiei:
P6. Dezvoltarea capacității administrative

Acțiuni

- Identificarea și implementarea de măsuri de simplificare și îmbunătățirea sistemelor interne și a procedurilor de lucru pentru eficientizarea prestării serviciilor publice
- Creșterea transparenței privind atât obligațiile și drepturile instituțiilor publice cât și drepturile și obligațiile beneficiarilor
- Dotarea instituțiilor publice cu echipamente IT și sotfware specializat

LEGĂTURI CROS-SECTORIALE

Legăturile care se creează între sectoarele planului de acțiuni prin interferența măsurilor este prezentată în tabelul de mai jos. Sunt indicate măsurile care, prin implementarea lor, contribuie la atingerea atât a obiectivelor sectorului din care fac parte, dar şi a obiectivelor altui sector din planul de acțiune.

	S.1.	S.2.	S.3.	S.4.	S.5.	S.6.	S.7.	S.8.
S.1. DEZVOLTARE URBANĂ		M 2.1. M 2.2.	M 3.1.	M 4.1.	M 5.2. M 5.3.	M 6.1. M 6.2. M 6.3. M 6.4.	M 7.1. M 7.3.	
S.2. INFRASTRUCTURĂ			M 3.1.	M 4.1.	M 5.2.			
S.3. DEZVOLTARE ECONOMICĂ				M 4.1. M 4.2. M 4.3.	M 5.2. M 5.3.	M 6.1. M 6.2. M 6.3.	M 7.1. M 7.2. M 7.3.	
S.4. TURISM					M 5.1. M 5.2. M 5.4.	M 6.1.	M 7.3.	
S.5. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI						M 6.1.	M 7.3.	
S.6. DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI SĂNĂTATE								
S.7. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ								
S.8. CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ								

Lista măsurilor sectoriale

S.1. DEZVOLTARE URBANĂ

Măsura 1.1. Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice
Măsura 1.2. Modernizarea zonelor rezidențiale
Măsura 1.3. Creșterea siguranței cetățenilor
Măsura 1.4. Îmbunătățirea serviciilor publice

S.2. INFRASTRUCTURĂ

Măsura 2.1. Modernizarea infrastructurii rutiere în vederea creșterii accesibilității și stimulării mobilității
Măsura 2.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare

S.3. DEZVOLTARE ECONOMICĂ

Măsura 3.1. Atragerea investițiilor și sprijinirea mediului de afaceri local în vederea creșterii competitivității economiei locale și crearea de locuri de muncă
Măsura 3.2. Valorificarea superioară a resurselor locale

S.4. TURISM

Măsura 4.1. Valorificarea economică durabilă a potențialului turistic
Măsura 4.2. Modernizarea infrastructurii și a serviciilor turistice
Măsura 4.3. Promovarea potențialului turistic local

S.5. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI

Măsura 5.1. Protecția ariilor naturale protejate și a zonelor verzi
Măsura 5.2. Reducerea poluării urbane
Măsura 5.3. Utilizarea energiilor alternative și îmbunătățirea eficienței energetice și termice
Măsura 5.4. Îmbunătățirea managementului deșeurilor
Măsura 5.5. Diminuarea riscurilor naturale

S.6. DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI SĂNĂTATE

Măsura 6.1. Îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber a locuitorilor
Măsura 6.2. Dezvoltarea infrastructurii sociale și optimizarea calității serviciilor sociale
Măsura 6.3. Creșterea gradului de incluziune socială
Măsura 6.4. Dezvoltarea, modernizarea infrastructurii și serviciilor medicale

S.7. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

Măsura 7.1. Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale
Măsura 7.2. Dezvoltarea parteneriatelor în vederea îmbunătățirii procesului educațional
Măsura 7.3. Dezvoltarea infrastructurii și evenimentelor culturale

S.8. CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ

Măsura 8.1. Modernizarea infrastructurii și dotărilor administrației publice
Măsura 8.2. Îmbunătățirea capacității de planificare strategică și bugetară la nivelul Primăriei și instituțiilor descentralizate
Măsura 8.3. Îmbunătățirea procesului consultativ al administrației publice locale
Măsura 8.4. Îmbunătățirea managementului resurselor umane
Măsura 8.5. Dezvoltarea capacității de gestionare a serviciilor publice oferite
Măsura 8.6. Accelerarea capacității de răspuns la solicitările primite din partea cetățenilor/beneficiarilor serviciilor publice

II.4. Coerența cu politicile existente

Strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014-2020 asigură, prin măsurile și acțiunile propuse, corespondența cu politicile comunitare și naționale. Principalele documente la care s-a raportat analiza coerenței prezentei strategii sunt Strategia Europa 2020, Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030 (SNDDR), Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014 -2020 (PDR NE), Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007-2026 (MPDTN 2007 - 2026), Strategia de dezvoltare a turismului județului Neamț (SDTJN).

Sector/măsură	*Politici existente*
S.1. DEZVOLTARE URBANĂ	
Măsura 1.1. Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice	**SDTJN,** Obiectiv 2. Reabilitarea patrimoniului cultural, Acțiune: *Restaurarea obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic și realizarea amenajărilor corespunzătoare pentru punerea în valoare a acestora* **SDTJN,** Obiectiv 3. *Reabilitarea spațiilor de cazare și crearea/dezvoltarea zonelor de agrement*
Măsura 1.2. Modernizarea zonelor rezidențiale	**SDTJN,** Obiectiv 3. *Reabilitarea spațiilor de cazare și crearea/dezvoltarea zonelor de agrement*
Măsura 1.3. Creșterea siguranței cetățenilor	**SDDR Orizont 2020.** Obiectiv național: *Definitivarea procesului de reformă administrativă și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrative.*
Măsura 1.4. Îmbunătățirea serviciilor publice	**SDDR Orizont 2020.** Obiectiv național: *Definitivarea procesului de reformă administrativă și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrative.*
S.2. INFRASTRUCTURĂ	
Măsura 2.1. Modernizarea infrastructurii rutiere în vederea creșterii accesibilității și stimulării mobilității	**PDR NE 2014 -2020.** Prioritate 2. *Dezvoltarea unei infrastructuri moderne care să asigure creșterea accesibilității, conectivității și atractivității Regiunii Nord Est.* **SDDR Orizont 2020.** Obiectiv național: *Atingerea nivelului mediu al UE din 2006 în privința eficienței economice, sociale și de mediu a transporturilor și realizarea unor progrese substanțiale în dezvoltarea infrastructurii de transport.* **SDTJN,** Obiectiv 1. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii, Acțiune: *Modernizarea / reabilitarea drumurilor naționale, județene și comunale*
Măsura 2.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare	**SDTJN,** Obiectiv 1. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii, Acțiune: *Reabilitarea / înființarea sistemelor de canalizare și alimentare cu apă întreg județul*
S.3. DEZVOLTARE ECONOMICĂ	
Măsura 3.1. Atragerea investițiilor și sprijinirea mediului de afaceri local în vederea creșterii competitivității economiei locale și crearea de locuri de	**PDR NE 2014 -2020.** Prioritate3. *Sprijinirea unei economicii competitive și a dezvoltării locale.*

muncă	
Măsura 3.2. Valorificarea superioară a resurselor locale	**PDR NE 2014 -2020**. Prioritate3. *Sprijinirea unei economicii competitive și a dezvoltării locale.* **MPDTN 2007 - 2026,** Obiectiv: *Asigurarea recunoașterii turismului ca factor cheie în cadrul economiei și ca un generator de noi locuri de muncă*
S.4. TURISM	
Măsura 4.1. Valorificarea economică durabilă a potențialului turistic	**PDR NE 2014 -2020**. Prioritate3. *Sprijinirea unei economicii competitive și a dezvoltării locale.* **SDTJN,** Obiectiv 2. Reabilitarea patrimoniului cultural, Acțiune: *Restaurarea obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic și realizarea amenajărilor corespunzătoare pentru punerea în valoare a acestora* **MPDTN 2007 - 2026,** Obiectiv: *Asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare*
Măsura 4.2. Modernizarea infrastructurii și a serviciilor turistice	**MPDTN 2007 - 2026,** Obiectiv: *Dezvoltarea stațiunilor balneare din România pentru a asigura gama de tratamente, centre și servicii necesare pentru un număr de clienți într-o rapidă creștere.* **MPDTN 2007 - 2026,** Obiectiv: *Extinderea sistemului de marcare a obiectivelor turistice de interes național în conformitate cu standardele UE și introducerea de rute turistice tematice.* **SDTJN,** Obiectiv 3. *Reabilitarea spațiilor de cazare și crearea/dezvoltarea zonelor de agrement* **SDTJN,** Obiectiv 4. Reabilitarea stațiunilor turistice, Acțiune: *Reabilitarea stațiunilor balneare* **SDTJN,** Obiectiv 5. Dezvoltarea zonelor montane, Acțiune: *Elaborarea unor planuri de dezvoltare durabilă pentru Parcurile Naționale și Naturale, prin care să se identifice oportunitățile de extindere a activităților turistice deja existente și introducerea altora noi, în special ciclism, sporturi pe apă, urmărirea păsărilor și mamiferelor, etc.* **SDTJN,** Obiectiv 6. *Dezvoltarea unui sistem de marcare a atracțiilor turistice*
Măsura 4.3. Promovarea potențialului turistic local	**MPDTN 2007 - 2026,** Obiectiv: *Crearea unei rețele de centre de informare turistică coordonate în toate principalele zone turistice pentru a extinde mesajul de ospitalitate față de oaspeți, oferind acestora informații corecte pentru a-i asista în orientarea, plăcerea și aprecierea destinației lor* **SDTJN,** Obiectiv 7. *Crearea centrelor de informare turistică* **SDTJN,** Obiectiv 8. *Promovarea potențialului turistic* **SDTJN,** Obiectiv 9. *Crearea și dezvoltarea brandului turistic*
S.5. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI	
Măsura 5.1. Protecția ariilor naturale protejate și a zonelor verzi	**PDR NE 2014 -2020.** Prioritate 4. *Optimizarea utilizării și protejarea resurselor și patrimoniului natural.* **SDDR Orizont 2020**. Obiectiv național: *Atingerea nivelului mediu actual al tarilor UE la parametrii principali privind gestionarea responsabila a resurselor naturale.*

	SDTJN, Obiectiv 5. Dezvoltarea zonelor montane, Acțiune: *Elaborarea unor planuri de dezvoltare durabilă pentru Parcurile Naționale și Naturale, prin care să se identifice oportunitățile de extindere a activităților turistice deja existente și introducerea altora noi, în special ciclism, sporturi pe apă, urmărirea păsărilor și mamiferelor, etc.*
Măsura 5.2. Reducerea poluării urbane	**SDDR Orizont 2020**. Obiectiv național: *Decuplarea creșterii economice de degradarea mediului prin inversarea raportului dintre consumul de resurse și crearea de valoare adăugată și apropierea de indicii medii de performanță ai UE privind sustenabilitatea consumului și producției.*
Măsura 5.3. Utilizarea energiilor alternative și îmbunătățirea eficienței energetice și termice	**PDR NE 2014 -2020.** Prioritate 4. *Optimizarea utilizării și protejarea resurselor și patrimoniului natural.* **SDDR Obiectiv 2020,** Obiectiv național: *Asigurarea funcționării eficiente și in condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu al UE-27 din anul 2006 în privința intensității și eficienței energetice, îndeplinirea obligațiilor României conform țintelor UE de limitare a efectelor schimbărilor climatice.*
Măsura 5.4. Îmbunătățirea managementului deșeurilor	**SDTJN,** Obiectiv 1. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii, Acțiune: *Realizarea infrastructurii și dezvoltarea unui sistem integrat de management al deșeurilor la nivelul județului Neamț*
Măsura 5.5. Diminuarea riscurilor naturale	**SDDR Orizont 2020**. Obiectiv național: *Atingerea nivelului mediu actual al tarilor UE la parametrii principali privind gestionarea responsabila a resurselor naturale.*
S.6. DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI SĂNĂTATE	
Măsura 6.1. Îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber a locuitorilor	**SDTJN,** Obiectiv 3. *Reabilitarea spațiilor de cazare și crearea/dezvoltarea zonelor de agrement*
Măsura 6.2. Dezvoltarea infrastructurii sociale și optimizarea calității serviciilor sociale	**PDR NE 2014 -2020.** Prioritate 1. *Îmbunătățirea capitalului uman prin aplicarea de măsuri orientate către creșterea ocupării, accesului la educație, instruire și sănătate, promovarea incluziunii sociale*
Măsura 6.3. Creșterea gradului de incluziune socială	**SDDR Orizont 2020**. Obiectiv național: *Promovarea consecventă, în noul cadru legislativ și instituțional, a normelor și standardelor UE cu privire la incluziunea socială, egalitatea de șanse și sprijinirea activă a grupurilor defavorizate; punerea în aplicare, pe etape, a Strategiei Naționale pe termen lung privind populația și fenomenele migratorii.*
Măsura 6.4. Dezvoltarea, modernizarea infrastructurii și serviciilor medicale	**SDDR Orizont 2020**. Obiectiv național: *Atingerea unor parametri apropiați de nivelul mediu actual al stării de sănătate a populației și al calității serviciilor medicale din celelalte state membre ale UE; integrarea aspectelor de sănătate și demografice în toate politicile publice ale României.*
S.7. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ	
Măsura 7.1. Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale	**SDDR Orizont 2020**. Obiectiv național: *Atingerea nivelului mediu de performanță al UE-27 în domeniul educației și formării profesionale, cu excepția serviciilor in mediul rural si pentru grupurile dezavantajate unde țintele sunt cele ale UE pentru 2010.*

	PDR NE 2014 -2020. Prioritate 1. *Îmbunătățirea capitalului uman prin aplicarea de măsuri orientate către creșterea ocupării, accesului la educație, instruire și sănătate, promovarea incluziunii sociale*
Măsura 7.2. Dezvoltarea parteneriatelor în vederea îmbunătățirii procesului educațional	**PDR NE 2014 -2020**. Prioritate 1. Îmbunătățirea capitalului uman prin aplicarea de măsuri orientate către creșterea ocupării, accesului la educație, instruire și sănătate, promovarea incluziunii sociale
Măsura 7.3. Dezvoltarea infrastructurii și evenimentelor culturale	**SDTJN**, Obiectiv 2. Reabilitarea patrimoniului cultural, Acțiune: *Restaurarea obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic și realizarea amenajărilor corespunzătoare pentru punerea în valoare a acestora*
S.8. CAPACITATE INSTITUȚIONALĂ	
Măsura 8.1. Modernizarea infrastructurii și dotărilor administrației publice	**SDDR Orizont 2020**. Obiectiv național: *Definitivarea procesului de reformă administrativă și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrative.*
Măsura 8.2. Îmbunătățirea capacității de planificare strategică și bugetară la nivelul Primăriei și instituțiilor descentralizate	**SDDR Orizont 2020**. Obiectiv național: *Definitivarea procesului de reformă administrativă și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrative.*
Măsura 8.3. Îmbunătățirea procesului consultativ al administrației publice locale	**SDDR Orizont 2020**. Obiectiv național: *Definitivarea procesului de reformă administrativă și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrative.*
Măsura 8.4. Îmbunătățirea managementului resurselor umane	**SDDR Orizont 2020.** Obiectiv național: *Definitivarea procesului de reformă administrativă și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrative.*
Măsura 8.5. Dezvoltarea capacității de gestionare a serviciilor publice oferite	**SDDR Orizont 2020.** Obiectiv național: *Definitivarea procesului de reformă administrativă și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrative.*
Măsura 8.6. Accelerarea capacității de răspuns la solicitările primite din partea cetățenilor/beneficiarilor serviciilor publice	**SDDR Orizont 2020.** Obiectiv național: *Definitivarea procesului de reformă administrativă și reducerea substanțială a decalajelor față de nivelul mediu de performanță al administrației centrale și locale și al serviciilor publice din celelalte state membre ale UE; creșterea gradului de încredere și satisfacție al cetățenilor în raporturile cu autoritățile administrative.*

Contribuția la obiectivele orizontale

Acțiunile propuse în cele 8 planuri sectoriale de acțiune sunt realizate în concordanță cu prevederile comunitare şi naționale vis-à-vis de obiectivele orizontale: *dezvoltarea durabilă, egalitatea de şanse* şi *societatea informațională*.

Egalitatea de şanse. Acest obiectiv orizontal presupune a nu se realiza nicio deosebire, restricție sau preferință, indiferent de: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, etc.

Strategia de dezvoltare economico-socială a oraşului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014-2020 respectă, prin intervențiile propuse, egalitatea de şanse a locuitorilor. Prin implementarea strategiei se va asigura accesul persoanelor cu dizabilități în toate instituțiile publice, va creşte coeziunea socială şi se vor îmbunătăți serviciile sociale pentru populația defavorizată.

Unul dintre proiectele strategiei se referă la înființarea de piste pentru biciclete, facilitându-se astfel utilizarea şi a altor mijloace de transport în afara autoturismelor. De asemenea, prin extinderea infrastructurii rutiere şi tehnico-edilitare se asigură accesul întregii populații din la servicii de calitate, îmbunătățindu-se accesibilitatea tuturor zonelor din oraş. Mai mult decât atât, prin îmbunătățirea serviciului de transport public în comun se previne izolarea unor grupuri de locuitori.

Dezvoltarea durabilă este un alt obiectiv orizontal important în comunitatea europeană, având trei dimensiuni principale – ecologică, economică şi socială.

Strategia de dezvoltare economico-socială a oraşului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014-2020 respectă în planurile sectoriale de acțiune principiile dezvoltării durabile. În primul rând, strategia de dezvoltare propune extinderea şi dezvoltarea serviciilor de colectare şi transport al deşeurilor, modernizarea sistemului de epurare a apelor uzate şi susținerea reducerii consumului de energie, toate acestea ducând la îmbunătățirea condițiilor de mediu din oraş. Protecției şi conservării mediului îi este dedicată o secțiune sectorială distinctă, dar reducerea nivelului de poluare din oraş, amenajarea spațiilor verzi, protecția naturii şi îmbunătățirea condițiilor de mediu se vor produce şi ca urmare a unor acțiuni din cadrul altor secțiuni ale strategiei. Spre exemplu, prin îmbunătățirea infrastructurii de parcări se vor reduce noxele cauzate de autoturisme în zonele frecventate de turişti, scăzând impactul acestora asupra mediului înconjurător. De asemenea, un impact pozitiv asupra dezvoltării durabile a oraşului o va avea şi achiziționarea unor mijloace de transport public în comun ecologice.

Nu trebuie omis nici impactul pozitiv pe care îl are modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare, ca urmare a acestui proiect urmând a se diminua pierderile din sistem şi a se reduce foarte mult cantitatea de apă uzată deversată în prezent fără epurare în apele curgătoare din oraş. Contribuția Strategiei de dezvoltare economico-socială a oraşului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014-2020 la dezvoltarea durabilă se realizează şi prin proiecte ce țin de domeniul socio-economic: stimularea inovațiilor tehnologice, atragerea investitorilor, conservarea patrimoniului cultural existent, îmbunătățirea stării de sănătate a populației, îmbunătățirea condițiilor de furnizare a serviciilor medicale, îmbunătățirea nivelului de conştientizare cu privire la importanța protejării mediului etc.

Strategia de dezvoltare economico-socială a oraşului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014-2020 va contribui şi la tranziția spre o **societate informațională**, existând mai multe proiecte ce vor avea impact în acest domeniu. Printre acestea, amintim proiectul de utilizare a serviciilor de e-administrație, utilizarea instrumentelor on-line pentru activitățile de promovare şi informare turistică, introducerea rețelelor wireless în spațiile publice etc.

II.5. Surse de finanțare

Finanțarea proiectelor care pot contribui la dezvoltarea economică a orașului Tîrgu Neamț poate avea drept sursă bugetul propriu, fondurile nerambursabile guvernamentale și/sau europene sau fondurile rambursabile (din categoria creditelor). La aceste surse de finanțare se adaugă posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat, care s-au dovedit a fi soluția potrivită pentru rezolvarea anumitor probleme comunitare în multe dintre statele europene dezvoltate.

Fiecare dintre aceste posibile modalități de susținere a proiectelor locale prezintă avantaje și dezavantaje. Alegerea unei surse de finanțare optime necesită o bună cunoaștere a legislației naționale în vigoare, a programelor de finanțare disponibile, și mai ales a nevoilor/problemelor cu care se confruntă comunitatea locală.

➢ BUGETUL LOCAL

Actul normativ prin care este reglementată constituirea bugetului la nivel local este legea administrației publice locale numărul 215/2001, cu toate modificările și completările ulterioare. Astfel, conform secțiunii a II-a privind ”Atribuțiile consiliului local”, acesta aprobă bugetul local, virările de credite, precum și modul de utilizare a rezervei bugetare. Potrivit legii, Consiliul Local poate aproba finanțarea unor investiții de interes local din bugetul propriu, și poate dispune alocarea sumelor necesare pentru cofinanțarea proiectelor provenite din alte fonduri. Atribuțiile consiliului local presupun și aprobarea documentației tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, a strategiei de dezvoltare economico-sociale, de mediu pentru localitate, precum și asigurarea realizării diverselor lucrări și măsuri privind procesul de integrare europeană, mediu și furnizarea diverselor servicii publice.

O pondere importantă în veniturile proprii ale bugetelor locale o reprezintă cotele defalcate din impozitul pe venit. Aceste cote se alocă diferențiat, la nivelul unităților administrativ-teritoriale, respectiv:

- 41,75% la bugetele locale ale comunelor, orașelor și municipiilor;
- 11,25% la bugetul local al județului;
- 18,5% într-un cont distinct, deschis pe seama direcțiilor generale ale finanțelor publice județene pentru echilibrarea bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și al județului.

O altă sursă de finanțare la nivel local, este reprezentată de Bugetul Județean, din care pot fi repartizate fonduri pentru echilibrarea bugetelor locale (conform articolului 33, alin. 3, din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale).

➢ PROGRAMELE GUVERNAMENTALE

Transferurile consolidabile de la bugetul de stat către bugetele locale se acordă pentru investiții finanțate din împrumuturi externe la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, în poziție globală, prin legea bugetului de stat. Din bugetul de stat, prin bugetele unor ordonatori principali de credite ai acestuia (ministerele și agențiile), precum și din alte bugete, se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanțarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local.

Spre exemplu Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice oferă finanțări pentru acordarea de facilități persoanelor cu handicap; acordarea ajutorului pentru încălzirea locuinței; programe pentru ocuparea temporară a forței de muncă etc.; Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice finanțează programe de reabilitare a rețelei rutiere; acțiuni privind reducerea riscului seismic al construcțiilor existente cu destinație de locuință; reabilitarea termică a clădirilor de locuit etc.; Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice oferă finanțări pentru programe multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor; Ministerul Sănătății finanțează investițiile pentru modernizarea unităților medicale, iar Ministerul Culturii acordă fonduri pentru finalizarea lucrărilor de construcție a așezămintelor culturale.

- **PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE LOCALĂ**, aprobat prin O.U.G. 28/2013 și coordonat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Subprograme și beneficiari eligibili:

- Subprogramul „Modernizarea satului românesc": beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale comunelor.
- Subprogramul „Regenerarea urbană a municipiilor și orașelor": beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale ale municipiilor și orașelor, inclusiv pentru satele componente ale acestora.
- Subprogramul „Infrastructură la nivel județean": beneficiarii eligibili sunt unitățile administrativ teritoriale reprezentate de autoritățile administrației publice locale județene.

Finanțarea programului se asigură din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

➢ PROGRAMELE EUROPENE DE FINANȚARE NERAMBURSABILĂ

○ FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE (ESI)

Fondurile ESI sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru realizarea obiectivelor Politicii de Coeziune prin implementarea Programelor Operaționale, pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale.

Instrumentele structurale ale Uniunii Europene au rolul de a stimula creșterea economică a statelor membre ale Uniunii și de a conduce la reducerea disparităților dintre regiuni. Ele nu acționează însă singure, necesitând asigurarea unei contribuții din partea statelor membre implicate. Ele sunt co-finanțate în principal din resursele publice ale statului membru, însă în multe domenii este necesară și contribuția financiară privată, aceasta fiind încurajată în cele mai multe cazuri.

În luna August 2014, Comisia Europeană a adoptat Acordul de Parteneriat 2014-2020 cu România, documentul strategic de primă importanță, ce listează marile priorități de investiții pe următorii 7 ani și alocarea financiară corespunzătoare din diversele categorii de fonduri europene.

Acordul de parteneriat 2014 – 2020 (AP) include cinci fonduri structurale și de investiții europene (ESI):

- Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)
- Fondul de Coeziune (FC)
- Fondul Social European (FSE)
- Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)
- Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMFF)

În perioada 2014-2020, fondurile alocate României sunt de aproximativ 22,9 miliarde € în cadrul politicii de coeziune (FEDR, FSE, FC), la care se adaugă încă 106 milioane € din Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (alături de o alocare identică din FSE). Fondurile alocate pentru dezvoltarea sectorului agricol și a zonelor rurale vor fi suplimentate cu 8 miliarde € din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR). Alocarea pentru Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMFF) se ridică la aproximativ 168 milioane €.

Lista programelor finanțate din FEDR, FSE și YEI, FC și respectiva alocare pe fonduri (sprijinul total UE inclusiv

rezerva de performanță), conform Acordului de Parteneriat propus pentru România pentru perioada 2014 – 2020:

Titlul programului	*Fonduri Europene Structurale și de Investiții*	*Valoare (milioane Euro)*
Programul Operațional Infrastructura Mare	FEDR	2,484
	FC	6,935
Programul Operațional Capital Uman	FSE	4,060
Inițiativa pentru Ocuparea Tinerilor (YEI)		106
Programul Operațional Capacitate Administrativă	FSE	553
Programul Operațional Competitivitate *	FEDR	1,330
Programul Operațional Asistență Tehnică *	FEDR	212
Programul Operațional Regional	FEDR	6,298
Program Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)	FEADR	8,016
** programe aprobate de către Comisia Europeană*		

Fondul Social European (FSE) este principalul instrument prin care Europa susține crearea de locuri de muncă, ajută oamenii să obțină locuri de muncă mai bune și asigură oportunități profesionale mai echitabile pentru toți cetățenii UE. Fondul funcționează prin investiții în capitalul uman al Europei – angajații, tinerii și toți cei aflați în căutarea unui loc de muncă. Pentru perioada 2014-2020, peste 80 de miliarde de euro sunt alocate statelor membre pentru investiții în capitalul uman. La această sumă se mai adaugă cel puțin 3,2 miliarde de euro, alocate inițiativei „Locuri de muncă pentru tineri". Astfel, finanțarea FSE îmbunătățește perspectivele de angajare pentru milioane de europeni, în special pentru cei cărora le este dificil să își găsească de lucru.

Pentru perioada 2014-2020, FSE va pune accentul pe patru dintre obiectivele tematice ale politicii de coeziune:

- promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor;
- promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
- efectuarea de investiții în domeniul educației, al formării competențelor și al învățării pe tot parcursul vieții;
- consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice.

FSE finanțează următoarele priorități:

- adaptabilitatea angajaților, prin formarea de competențe noi, și a întreprinderilor, prin adoptarea unor metode noi de lucru;
- sporirea accesului la locuri de muncă: ajutând tinerii în tranziția de la școală pe piața muncii sau asigurându-le formare profesională celor aflați în căutarea unui loc de muncă, pentru a le îmbunătăți perspectivele de angajare;
- formarea vocațională și învățarea pe tot parcursul vieții în vederea dobândirii de noi competențe;
- sprijinirea persoanelor din grupurile defavorizate pentru obținerea unui loc de muncă.

FSE în România finanțează două programe operaționale:

- Programul Operațional dedicat capitalului uman
- Programul Operațional dedicat capacității administrative.

Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI – Youth Employment Initiative) va amplifica sprijinul oferit de FSE pentru implementarea Garanției pentru tineret, prin care se urmărește ca toți tinerii de până la 25 de ani să primească o ofertă de calitate pentru angajare, continuarea studiilor, o ucenicie sau un stagiu în decurs de patru luni de la terminarea studiilor sau de la pierderea locului de muncă. În paralel, FSE oferă o finanțare importantă pentru reforma structurală necesară pe termen lung și pentru investițiile în viitorul tinerilor și în economie.

Această inițiativă alocă pentru perioada 2014 – 2020 aproximativ 3 miliarde de euro pentru regiunile și persoanele care sunt afectate cel mai grav de problema șomajului și a inactivității în rândul tinerilor (regiunile eligibile sunt cele de nivel NUTS 2 în care rata șomajului în rândul tinerilor depășește 25 %). Scopul inițiativei este de a se asigura că, în regiunile în care aceste probleme sunt deosebit de acute, nivelul de sprijin oferit fiecărui tânăr este suficient pentru a produce o schimbare reală.

Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.

FEDR își concentrează investițiile asupra mai multor domenii prioritare cheie. Această abordare este cunoscută sub denumirea de „concentrare tematică”:
- Inovare și cercetare;
- Agenda digitală;
- Sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri);
- Economie cu emisii reduse de carbon.

În România, în perioada 2014-2020, FEDR finanțează proiecte în valoare totală de peste 10 mld. Euro, în cadrul Programelor operaționale și axelor prioritare aferente acestora:
- Programul Operațional dedicat infrastructurii mari este finanțat din FEDR, cu suma totală de 2.483.527.507 €;
- Programul Operațional dedicat competitivității este finanțat din FEDR, cu suma totală de 1.329.787.234 €;
- Programul Operațional dedicat asistenței tehnice este finanțat din FEDR, cu suma totală de 212.765.960 €;
- Programul Operațional Regional este finanțat din FEDR, cu suma totală de 6.298.000.000 €.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) reprezintă o sursă de finanțare din partea UE, utilizată de statele membre pentru a realiza o gamă largă de obiective ale politicii de dezvoltare rurale, cum ar fi: îmbunătățirea competitivității întreprinderilor agricole, forestiere și agroalimentare; susținerea protecției mediului natural; susținerea economiilor rurale; asigurarea calității vieții în zonele rurale.

FEADR dispune de un buget în valoare de 96,4 miliarde de euro, care este distribuit în statele membre prin intermediul a 94 de Programe de dezvoltare rurală (PDR) diferite. La nivelul Uniunii, FEADR este supervizat de către Direcția Generală Agricultură și Dezvoltare Rurală a Comisiei Europene.

Fondurile FEADR disponibile pot fi accesate în baza a două documente-cheie: Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014 - 2020 și Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală.

Fondul de Coeziune (FC) ajută statele membre cu un produs național brut (PNB) pe cap de locuitor de mai puțin de 90% din media comunitară să-și reducă diferențele dintre nivelurile de dezvoltare economică și socială și să-și stabilizeze economiile. Acesta susține acțiuni în cadrul obiectivului „Convergență” și se află sub incidența aceloraşi reguli de programare, de gestionare și de control ca în cazul FSE și FEDR.

Fondul de Coeziune finanțează acțiuni care fac parte din următoarele domenii:
- rețele transeuropene de transport, în special proiectele prioritare de interes european definite de Uniunea Europeană;
- mediu.

În acest context, Fondul de Coeziune poate interveni, de asemenea, în proiecte din domeniul energiei sau al transporturilor, atâta vreme ce acestea prezintă avantaje clare pentru mediu: eficacitate energetică, utilizarea de surse de energie regenerabile, dezvoltarea transportului feroviar, sprijinirea intermodalității, consolidarea transporturilor publice etc.

În România, în perioada 2014-2020, FC va finanța proiecte în cadrul Programului Operațional dedicat infrastructurii mari finanțat din FC, cu suma de 6.934.996.977 Euro.

Fondul European pentru promovarea eficacității energetice (EEEF) - Programul energetic european pentru relansare are ca obiectiv principal atenuarea schimbărilor climatice, atragerea de capitaluri private și publice în finanțarea proiectelor care vizează atenuarea schimbărilor climatice și atingerea durabilității economice a fondului. Principalii finanțatori sunt Comisia Europeană și Banca Europeană de Investiții, iar ca solicitanți eligibili sunt autoritățile publice regionale sau locale, autoritățile naționale, diversele companii și IMM-uri, precum și asociațiile.

Valoarea grantului este de 265 milioane de euro, iar în ceea ce privește termenul de depunere, acesta este permanent.

Fondurile nerambursabile prezintă dezavantajul costurilor (financiare și temporale) aferente documentațiilor pentru cererea de finanțare și raportărilor tehnice și financiare. În plus, este necesară cofinanțarea locală a proiectelor și finanțarea în totalitate a cheltuielilor neeligibile (printre care și TVA), ceea ce pentru administrația publică poate reprezenta o problemă, mai ales în cazul programelor de finanțare care prevăd cote mari ale contribuției locale. Dar marele avantaj al surselor de finanțare nerambursabilă prin programe ale Uniunii Europene este că, pentru administrațiile publice locale, procentul de cofinanțare este de doar 2% (pentru majoritatea programelor), iar valorile investițiilor sunt mari și chiar foarte mari, raportat la nevoile comunităților și la posibilitatea de cofinanțare.

o PROGRAMELE DE COOPERARE TERITORIALĂ

România poate participa la trei tipuri de programe de cooperare teritorială:

- COOPERARE TERITORIALĂ TRANSFRONTALIERĂ - presupune cooperarea regiunilor din România cu regiuni din statele vecine. Programele de cooperare transfrontalieră finanțează proiecte de accesibilitate transport și tehnologia informației), mediu și prevenirea riscurilor, dezvoltare economică și socială, precum și acțiuni „people to people".

- COOPERARE TERITORIALĂ TRANSNAȚIONALĂ - presupune cooperarea cu regiunile dintr-un anumit spațiu geografic); Cooperarea transnațională finanțează dezvoltarea de rețele care să ducă la dezvoltare teritorială integrată în domenii precum inovația, mediul și accesibilitatea și dezvoltarea urbană.

- COOPERARE TERITORIALĂ INTERREGIONALĂ - presupune colaborarea cu regiuni din orice stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul unor proiecte gestionate și administrate în comun de partenerii din statele participante. Se promovează cooperarea între autoritățile publice (locale sau regionale) precum și între cercetătorii UE, pe probleme de interes comun prin transferul de experiență și bune practici între regiuni și prin constituirea de rețele între orașele UE.

Ca regulă generală, rata de cofinanțare pentru programele finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regionala (FEDR) este 85% din fonduri comunitare și 15% din fonduri naționale, iar pentru programele finanțate din Instrumentului European de Vecinătate și Parteneriat (ENPI) este 90% din fonduri comunitare și 10% din fonduri naționale.

Conform Acordului de Parteneriat, în perioada 2014-2020, România va fi implicată în următoarele programe de cooperare:

- 7 programe aferente politicii de coeziune:
  - 2 programe de cooperare transfrontalieră între România și Bulgaria și între România și Ungaria;
  - 1 program de cooperare transnațională (Dunărea);
  - 4 programe de cooperare inter-regională (INTERREG EUROPA, URBACT III, INTERACT III, ESPON 2020);
- 1 program de cooperare transfrontalieră IPA între România și Republica Serbia;
- 4 programe de cooperare transfrontalieră aferente politicii de vecinătate, și anume între România și Republica Moldova, România și Ucraina, la granița dintre

Ungaria, Slovacia, România și Ucraina și programul Bazinul Mării Negre.

Pentru perioada 2007-2013, Uniunea Europeană a alocat obiectivului Cooperare teritorială europeană suma de 9 miliarde de euro, iar României 0,455 miliarde Euro. În perioada 2014-2020, României i-au fost alocate 453 milioane de euro pentru cooperare teritorială europeană.

Beneficiarii eligibili: autorități publice centrale, autorități publice locale, organizații de drept public, organisme de drept privat, organizații internaționale. Beneficiarii privați pot participa ca parteneri în proiecte sau în calitate de subcontractori.

○ GRANTURILE SEE/ GRANTURILE NORVEGIENE

Prin Acordul pentru Spațiul Economic European (SEE), trei dintre țările AELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb) - Norvegia, Islanda și Liechtenstein, fac parte din piața internă europeană și contribuie la dezvoltarea socială și economică prin intermediul granturilor SEE și norvegiene, de care beneficiază 15 state membre din estul, centrul și sudul Uniunii Europene. Obiectivele majore ale Mecanismului Financiar SEE și Mecanismului Financiar Norvegian sunt reducerea disparităților sociale și economice în Spațiul Economic European, respectiv întărirea relațiilor bilaterale dintre statele donatoare și cele beneficiare.

Granturile SEE și cele norvegiene au fost instituite în 2004, după ce Uniunea Europeana a primit zece noi state membre. Granturile reprezintă un acord între statele Spațiului Economic European (SEE – Norvegia, Islanda, Liechtenstein) și Uniunea Europeana în baza căruia statele SEE au acces pe piața unică europeană. Granturile SEE si cele Norvegiene 2009-2014 sprijină proiecte în 23 de domenii de finanțare. Fiecare domeniu este gestionat de un operator de program, în cele mai multe cazuri acesta fiind o instituție publică românească sau o organizație neguvernamentală.

Pentru perioada 2009-2014, România este prevăzută ca fiind al doilea beneficiar al asistenței financiare (după valoarea grantului) oferite de țările SEE / AELS - Norvegia, Islanda și Liechtenstein, cu o alocare în valoare de aproape 306 milioane de euro (190,75 milioane de euro prin Mecanismul Financiar SEE și de 115,20 milioane de euro prin Mecanismul Financiar Norvegian).

În prezent, este deschis un apel de proiecte cu un buget total de 736.000 euro. Termenul final de depunere este 31 decembrie 2015 sau până la epuizarea fondurilor. Prin acest apel de proiecte, sunt deschise două măsuri în cadrul Fondului Bilateral la Nivel Național:

- Măsura I: Sprijin pentru deplasări – în vederea dezvoltării relațiilor bilaterale, de a identifica și a vizita potențialii parteneri pentru a discuta despre posibilitățile de colaborare în viitor;

- Măsura II: Arii prioritare – finanțează proiecte/acțiuni, individuale sau în parteneriat, de colaborare, schimb de experiență, transfer de cunoștințe și bune practici între beneficiari și entități din Statele Donatoare, alte state beneficiare și România.

Fondul Bilateral Național este un instrument menit să faciliteze contactul și cooperarea între entități din România și cele din statele donatoare (Islanda, Principatul Liechtenstein și Norvegia), dimensiunea bilaterala fiind obligatorie în orice inițiativă. Cooperarea bilaterală cu Consiliul Europei este, de asemenea, posibilă.

➢ ALTE PROGRAME EUROPENE

○ PROGRAMUL EUROPA PENTRU CETĂȚENI 2014 - 2020

În cadrul obiectivului global de a aduce Uniunea Europeană mai aproape de cetățeni, obiectivele generale ale programului sunt următoarele:

- să ajute cetățenii să înțeleagă mai bine Uniunea, istoria și diversitatea ei;

- să promoveze cetățenia europeană și să îmbunătățească, la nivelul Uniunii, condițiile de participare civică și democratică.

Obiectivele specifice urmărite la nivel transnațional sau dintr-o perspectivă europeană sunt:

- sensibilizarea publicului cu privire la memoria istorică, la istoria și la valorile comune, precum și la scopul Uniunii, și anume, promovarea păcii, a valorilor sale și a bunăstării cetățenilor săi prin încurajarea dezbaterii, a reflecției și a creării de rețele;
- încurajarea participării democratice și civice a cetățenilor la nivelul UE printr-o înțelegere mai bună a procesului de elaborare a politicilor Uniunii și prin promovarea oportunităților de angajament societal și intercultural și de voluntariat la nivelul Uniunii.

Programul este deschis celor 28 de state ale Uniunii Europene. Solicitanți eligibili: orașe/municipalități sau comitete de înfrățire sau rețele ale acestora, alte autorități de la nivel local/regional, federații/asociații de autorități locale, ONG care reprezintă autoritățile locale. Buget total 2014-2020: 185.468.000 de euro.

○ PROGRAMUL EUROPA CREATIVĂ 2014 - 2020

Europa Creativă este un program de finanțare al Uniunii Europene care va continua, pentru următorii 7 ani, programele dedicate culturii și audiovizualului: Cultura (2007-2013), Media (2007-2013) și Media Mundus.

Programul are un buget total de 1,46 de miliarde de euro pentru perioada 2014-2020 și este gestionat de Comisia Europeană și de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură din Bruxelles, unde se trimit și se evaluează toate aplicațiile.

Europa Creativă are 3 subprograme: Media, Cultura și o componentă transversală dedicată garantării creditelor bancare pentru sectoarele culturale și creative și cooperării în domeniul politicilor culturale (disponibilă începând cu 2016).

Subprogramul Cultură al Programului Europa Creativă dispune de un buget total de 454,8 milioane EUR pentru perioada 2014-2020 și va încuraja cu precădere întărirea capacității profesionale a persoanelor care lucrează în domeniul culturii, întărirea capacității operaționale a organizațiilor care oferă oportunități de dezvoltare profesională la nivel internațional, circulația transnațională a creațiilor culturale și dezvoltarea pe termen lung a publicului pentru aceste creații culturale europene.

La subprogramul Cultură sunt eligibili toți operatorii din sectoarele culturale și creative, însemnând ONG-uri, instituții publice și companii private. Toate entitățile care depun proiecte sau sunt partenere în proiecte în cadrul acestui program trebuie să aibă minimum 2 ani de existență juridică.

○ PROGRAMUL LIFE – SPRIJINUL PENTRU MEDIU ȘI CLIMĂ

Programul LIFE reprezintă instrumentul financiar al UE dedicat mediului și politicilor climatice. Principalul obiectiv al programului este să contribuie la implementarea, actualizarea și dezvoltarea politicilor și legislației de mediu și climatice prin cofinanțarea de proiecte valoare adăugată. Noul program propus se bazează pe succesele înregistrate de precedentul program LIFE+, dar va fi reformat astfel încât să poată avea un impact mai mare, să devină mai simplu și mai flexibil și să dispună de un buget considerabil mai ridicat.

Astfel, bugetul Programului LIFE 2014-2020 este de 3.456.655.000 EUR pentru întreaga perioadă de desfășurare, atât pentru proiecte gestionate de organisme publice cât şi private, din care Subprogramul pentru Mediu (ce reprezintă 75%) este de 2.592.491.250 EUR iar Subprogramul Politici Climatice (25%) are un buget de 846.163.750 EUR. Suma este mai mică decât cererea Parlamentului, însă reprezintă totuși mai mult decât bugetul perioadei anterioare, 2007 – 2013 (Life+), care a fost de doar 2,2 miliarde de Euro.

Fiecare din cele două subprograme vor fi structurate pe câte trei direcții principale:

- **Subprogramul pentru Mediu** (Mediu și utilizarea eficientă a resurselor; Biodiversitate; Guvernare și Informare în domeniul mediului)
- **Subprogramul pentru Schimbări Climatice** (Atenuarea Schimbărilor Climatice; Adaptarea la Schimbările Climatice; Guvernare și Informare în domeniul Climei).

Printre beneficiarii eligibili se numără organismele, actorii și instituțiile publice și/sau private, de exemplu, autorități publice, ONG-uri, institute de cercetare, întreprinderi private etc. Spre deosebire de vechiul program, actorii locali pot să realizeze proiecte la nivel local sau regional fără a implica un parteneriat internațional. Conform Comisiei Europene, rata maximă de cofinanțare este de 60% pentru perioada 2014 – 2017 și 55% pentru 2018 – 2020.

○ PROGRAMUL CADRU ORIZONT 2014 - 2020

Programul-cadru european „Orizont 2020" dispune de un buget de 70 de miliarde de euro și urmărește în mod sistematic finanțarea proiectelor capabile să ducă la îndeplinire obiectivele tehnice, științifice, educaționale și sociale asumate de statele membre prin intermediul Strategiei „Europa 2020".

Programul «Orizont 2020» este un tip de program nou pentru Uniunea Europeană. Este gândit să aducă rezultate care pot aduce schimbări concrete în viața oamenilor. Cu mai mult de 70 de miliarde de euro pentru șapte ani, este cel mai mare program de cercetare al Uniunii de până acum și unul dintre cele mai mari din lume. Este singurul program din bugetul Uniunii Europene care a cunoscut o creștere a finanțării. Bugetul substanțial al Programului «Orizont 2020» este un beneficiu major pentru cercetarea și inovația europeană.

➢ PARTENERIATELE DE TIP PUBLIC PRIVAT

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Legii nr. 178/2010 (cu modificările și completările ulterioare) care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării legii parteneriatului public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

➢ CREDITAREA

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă, de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții. Băncile locale sunt instituții financiare care au în portofoliu programe de finanțare/creditare pentru proiectele care implică fonduri europene. Se pot acorda astfel credite de investiții atât pentru prefinanțarea fondurilor nerambursabile cât și pentru cofinanțarea cheltuielilor eligibile și neeligibile din cadrul unui proiect, urmând o serie de reglementări interne. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică și un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat. Conform Hotărârii nr. 1182/2012 privind aprobarea limitelor anuale,

aferente anilor 2013, 2014 și 2015, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind finanțările rambursabile care pot fi contractate, reprezentând datorie publică locală, sunt în sumă de 800 milioane lei (pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015). De asemenea, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale sunt în sumă de 1.200 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015.

Legislația națională, care plafonează tragerile din fonduri rambursabile contractate sau noi, precum și gradul maxim de îndatorare de 30%, nu este aplicabilă creditelor contractate pentru cofinanțarea proiectelor europene.

Pentru proiectele de mare amploare se pot accesa și programe de finanțare internaționale ce au ca surse instituții financiare internaționale: BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare), BEI (Banca Europeană de Investiții), FMI (Fondul Monetar Internațional) și Banca Mondială.

Banca Europeană de Investiții (BEI) finanțează proiecte care au ca obiectiv promovarea politicilor UE și implementarea Agendei Lisabona, a Inițiativei Inovare 2010 de creare și promovare a unei economii bazate pe cunoaștere. BEI împrumută pană la 50% din valoarea unui proiect și cofinanțează investițiile împreună cu alte bănci (Banca Europeană pentru Reconstrucție si Dezvoltare). În prezent, BEI a devenit cea mai importantă sursă de finanțare internațională a proiectelor din noile state membre ale UE, dar și pentru cele din regiunea Balcanilor.

Banca Mondială sau Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) s-a dedicat exclusiv ajutorării pe termen lung a țărilor întârziate. BIRD oferă împrumuturi și ajutoare dezvoltării țărilor cu venituri mijlocii și mici. Banca Mondială se oferă ca un mijloc de finanțare independent pentru completarea finanțărilor necesare și nu pentru substituirea finanțărilor naționale. De asemenea, între Ministerul afacerilor europene și Banca Mondială s-a semnat în anul 2012 un acord pentru servicii de consultanță privind asistența tehnică în vederea creșterii ratei de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune atât pentru intervalul 2007 – 2013, cât și pentru actualul exercițiu bugetar al Uniunii Europene, 2014 – 2020.

II.6. Portofoliul de proiecte

PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITARE

pentru perioada 2014 – 2020

NR. CRT.	PROIECT	SURSĂ DE FINANȚARE	VALOARE ESTIMATĂ (EURO)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE
1.	Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă; Prioritate de investiții 4.1: *Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile in infrastructura publică, inclusiv clădiri publice și în sectorul locuințelor* Fonduri guvernamentale MDRAP	5.000.000	2015 - 2020
2.	Amenajarea de parcări în zonele rezidențiale	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă; Prioritate de investiții 4.2: *Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor*	2.000.000	2015-2020
3.	Amenajarea, modernizarea spațiilor destinate copiilor, pentru petrecerea timpului liber din zonele rezidențiale	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă; Prioritate de investiții 4.3: *Acțiuni pentru îmbunătățirea mediului urban, revitalizarea orașelor, regenerarea și decontaminarea siturilor poluate și promovarea masurilor pentru reducerea zgomotului*	500.000	2015-2016
4.	Implementarea sistemului de supraveghere/monitorizare video a traficului și a zonelor publice pentru creșterea siguranței și prevenirea criminalității	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă;	400.000	2015 - 2017
5.	Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public în orașul Tîrgu Neamț și localitățile componente	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă; OS: *Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale și sistemele de iluminat public*	700.000	2015 - 2016

NR. CRT.	PROIECT	SURSĂ DE FINANȚARE	VALOARE ESTIMATĂ (EURO)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE
6.	Modernizarea, amenajarea, întreținerea zonelor comerciale: Piață, Obor, etc. *- Construire Hală Piață Agroalimentară oraș Tg. Neamț*	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală Fonduri guvernamentale MDRAP POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă;	1.200.000	2015-2017
7.	Reabilitarea străzilor orășenești și a drumurilor din localitățile componente – *reabilitare străzi în zonele Condreni, Țuțuieni, Pometea, Humulești* *- lungime – aproximativ 10 km rețea*	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă;	2.500.000	2015 - 2020
8.	Reabilitarea rețelei de alimentare cu apă – *aprox. 10 km rețea*	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;	800.000	2015-2017
9.	Modernizarea și extinderea rețelei de canalizare menajeră – *aprox. 17 km rețea*	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;	1.400.000	2015-2017
10.	Extindere sistem de canalizare menajeră în localitățile Blebea, Humuleștii noi și cartier Pometea	Administrația Fondului pentru Mediu (AFM) Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;	2.000.000	2015-2017
11.	Crearea structurilor de sprijin al afacerilor și dotarea acestora: *incubator de afaceri, parc industrial*	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 1: Promovarea transferului tehnologic; Parteneriat Public-Privat Bugetul Local	1.000.000	2016 - 2018
12.	Amenajarea zonei de agrement Parcul Cetate – *amenajare spații verzi, alei pietonale, iluminat public, mobilier urban, amenajare locuri de joacă,*	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltarea urbană durabilă; Prioritate de investiții 4.3: *Acțiuni pentru îmbunătățirea mediului urban, revitalizarea orașelor, regenerarea și decontaminarea siturilor*	3.000.000	2015 - 2020

NR. CRT.	PROIECT	SURSĂ DE FINANȚARE	VALOARE ESTIMATĂ (EURO)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE
	realizare ștrand adulți și copii/piscină acoperită, amenajare spații alimentație publică.	*poluate și promovarea masurilor pentru reducerea zgomotului*		
13.	Creșterea calității vieții locuitorilor orașului Tîrgu Neamț prin dezvoltarea infrastructurii turistice - *Reabilitarea/Modernizarea și dotarea Stațiunii Băile Oglinzi - Modernizarea SC Stațiunea Oglinzi SA prin construirea unui hotel de 4 stele, a unei baze de tratament, centru SPA, parcare, spații de agrement, etc.*	parteneriat public privat între U.A.T Orașul Tg. Neamț și SC Stațiunea Oglinzi – prin acționarul majoritar SIF Transilvania	20.000.000	2014-2020
14.	Extindere canalizare menajeră pe strada Băile Oglinzi, oraș Tg. Neamț *(extinderea rețelei de canalizare până la stațiunea Oglinzi și realizare microstație de epurare/pompare)*	Proiect finanțat în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;	700.000	2014-2015
15.	Extinderea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă potabilă în zona Băile Oglinzi *(înlocuirea rezervorului subteran de apă potabilă de 50 mc cu un nou rezervor suprateran de 300 mc, schimbarea conductei de apă de la rezervor până în stațiunea Oglinzi, împrejmuire teren rezervor)*	Finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;	500.000	2015-2016
16.	Extindere sistem de iluminat public pe strada Băile Oglinzi, amenajare trotuare, extindere rețea gaze naturale	POR 2014-2020; Axa prioritară 4: Dezvoltarea urbana durabilă - Prioritate de investiții 4.1: *Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile in infrastructura publică, inclusiv clădiri publice și în sectorul locuințelor.*	300.000	2015 - 2018
17.	Reabilitarea și dotarea Cinematografului Ozana	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltarea urbană durabilă; Fonduri guvernamentale – Compania Națională de Investiții	2.000.000	2015-2016
18.	Crearea instrumentelor de semnalizare și orientare turistică (hărți, indicatoare) precum și a materialelor de promovarea a zonei	POR 2014 – 2020; Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului;	100.000	2016

NR. CRT.	PROIECT	SURSĂ DE FINANȚARE	VALOARE ESTIMATĂ (EURO)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE
19.	Crearea, amenajarea și dotarea Centrului național de informare și promovare turistică	POR 2007 – 2013; Axa prioritară 5: Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului POR 2014 – 2020; Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului;	120.000	2015
20.	Educarea și conștientizarea cetățenilor cu privire la protecția mediului înconjurător și a biodiversității	Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020; Axa Prioritară 4: Protecția mediului și promovare utilizării eficiente a resurselor;	200.000	2015-2016
21.	Creșterea eficienței energetice a clădirilor instituțiilor publice prin îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, reabilitarea termică a sistemului de încălzire, achiziționarea și instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile, implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice etc. - Reabilitare si modernizare sedii UAT Tg. Neamț *(Sediul nou și sediul vechi Primărie)*; valoare estimată: 1.350.000 euro Reabilitarea clădirilor Spitalului Orășenesc Sf. Dimitrie Tîrgu Neamț (ambulatoriu de specialitate, UPU – Chirurgie, Contagioase, Bucătărie – spălătorie, Centrala termică etc.); valoare estimată: 2.350.000 euro	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală POR 2014 – 2020; Axa prioritară 3: Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice; finanțare în cadrul PNDL POR 2014 – 2020; Axa Prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale; Prioritatea de investiții 8.1: Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale;	2.350.000	2015-2019
22.	Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea și dotarea cu echipamente și utilități specifice a secțiilor Spitalului Orășenesc ,,Sfântul Dimitrie” Tîrgu Neamț *- Reabilitare și modernizare clădiri Ambulatoriu de specialitate, pavilion central, pavilion administrativ, UPU, Contagioase, Bloc bucătărie-spălătorie,*	POR 2014 – 2020; Axa Prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale; Prioritatea de investiții 8.1: Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale;	12.000.000	2015 - 2018

NR. CRT.	PROIECT	SURSĂ DE FINANȚARE	VALOARE ESTIMATĂ (EURO)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE
	centrala termică; valoare estimată: 2.000.000 euro - *Construire corp nou clădire Spitalul Orășenesc „Sfântul Dimitrie" Tîrgu Neamț*; valoare estimată 10.000.000 euro			
23.	Construire corp central Școala Gimnazială Ion Creangă Humulești	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală POR 2014-2020	400.000	2014-2016
24.	Construire corp școală cu 3 săli de clasă la Școala Gimnazială „Grigore Ghica Vodă" Tg. Neamț	finanțare în cadrul PNDL POR 2014-2020; Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale,	300.000	2015 - 2017
25.	Reabilitare și modernizare a trei corpuri de clădire la Colegiul Tehnic Ion Creangă Tg. Neamț (reabilitare corp A1, reabilitare corp A2, reabilitare Sala sport)	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală POR 2014-2020; Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	650.000	2015-2016
26.	Reabilitare și modernizare Creșa de copii, oraș Tg. Neamț	propus spre finanțare in cadrul POR 2014-2020	300.000	2015-2016
27.	Reabilitarea clădirii Bibliotecii Orășenești Tîrgu Neamț	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală POR 2014 – 2020; Axa prioritară 5: Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural; Granturi SEE / Granturi Norvegiene	500.000	2015-2016
28.	Proiect integrat de dezvoltare urbană în zona centrala a orașului Tîrgu Neamț (zona cuprinsă între bd. Ștefan cel Mare, bd. M. Eminescu, str. R. Teoharie, str. Abatorului, str. Tudor Vladimirescu) – *reabilitare și modernizare străzi, trotuare, iluminat public, parcări, spații verzi, mobilier urban, realizare pasaj subteran Bdl. Mihai Eminescu*	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă;	5.000.000	2015-2020
29.	Dezvoltarea serviciilor sociale prin	Programul Operațional Capital Uman	2.000.000	2015-2018

NR. CRT.	PROIECT	SURSĂ DE FINANȚARE	VALOARE ESTIMATĂ (EURO)	PERIOADA DE IMPLEMENTARE
	înființarea unor structuri de economie socială (SES): restaurant social-catering, firmă de construcție etc.	(POCU) 2014 – 2020		
30.	Valorificarea potențialului turistic a monumentului istoric „Monumentul Vânătorilor de Munte" – *modernizare drum acces, extindere iluminat public, iluminat panoramic, amenajare platou*	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 7: *Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului* Granturi SEE / Granturi Norvegiene	500.000	2015-2017
31.	Extindere Stație de sortare, transfer și compost a deșeurilor menajere – extindere hală stație sortare, extindere platformă compost deșeuri biodegradabile, achiziția de utilaje tehnologice	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală	250.000	2015-2018
32.	Extindere, reabilitare si modernizarea bază sportivă Cetatea – oraș Tg. Neamț *(extindere și reabilitare vestiare, amenajare bănci rezerve, reabilitare pistă atletism, extindere și acoperire tribună)*	Proiect propus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Locală	600.000	2015-2020
33.	Amenajarea parcurilor şi spațiilor verzi din orașul Tg. Neamț	Fonduri guvernamentale – Administrația Fondului pentru Mediu POR 2014 – 2020; Axa prioritară 4: Dezvoltarea urbană durabilă;	500.000	2015-2018
34.	Construire bazin de înot didactic şcolar în orașul Tg. Neamț	Fonduri guvernamentale – Compania Națională de Investiții	1.400.000	2015-2016
35.	Sistem informatic integrat și dotare cu echipamente IT la Primăria Tg. Neamț	POCA 2014 – 2020; Axa prioritară 2: Administrație publică și sistem judiciar eficace și transparente	500.000	2015-2018
36.	Realizarea unui instalații de transport persoane la Cetatea Neamțului	POR 2014 – 2020; Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului; Granturi SEE / Granturi Norvegiene	2.000.000	2016-2020

FIȘE DE PROIECT

Titlul proiectului	1. Reabilitarea străzilor orășenești și a drumurilor din localitățile componente – reabilitare străzi în zonele Condreni, Țuțuieni, Pometea, Humulești (10 km)
Scopul proiectului	Îmbunătățirea accesibilității orașului Tîrgu Neamț prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere și a infrastructurii conexe.
Obiective specifice	- Creșterea gradului de modernizare a străzilor orășenești cu minim 10%; - Îmbunătățirea aspectului general al orașului Tîrgu Neamț; - Creșterea atractivității orașului Tîrgu Neamț pentru desfășurarea activităților economice; - Reducerea timpului de deplasare rutieră; - Creșterea siguranței rutiere; - Reducerea poluării orașului Tîrgu Neamț;
Problema identificată	Starea nesatisfăcătoare a infrastructurii rutiere este una din principalele probleme ale orașului Tîrgu Neamț, având consecințe majore atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere social sau chiar estetic. Din lungimea totală a străzilor orășenești, 35 de km de drum sunt modernizați, gradul de modernizare corespunzător fiind de 36,1%, la nivelul anului 2012, mai redus comparativ cu nivelul județean, unde proporția drumurilor modernizate este de două ori mai mare.
Soluția propusă	Problemele legate de infrastructura rutieră ce intră în administrarea orașului se pot rezolva prin accesarea de fonduri nerambursabile pentru finanțarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a străzilor și aleilor, de amenajare a spațiilor de parcare, a trotuarelor, a utilităților din trama stradală etc.
Grupuri țintă	Cetățenii orașului Tîrgu Neamț Instituțiile publice Agenții economici Potențialii investitori
Activități principale	Proiectul presupune lucrări de reabilitare și modernizare a infrastructurii de drumuri, odată cu reabilitarea rețelelor edilitare din corpul drumului. Având în vedere că necesitatea reabilitării rețelei rutiere este periodică, într-o primă etapă este *vizată asfaltarea drumurilor*, urmând apoi *lucrări de modernizare a infrastructurii conexe* (refacerea șanțurilor și a podețelor, amenajarea intersecțiilor, semnalizare și marcaje).
Rezultate așteptate	- Aproximativ 10 km de drumuri reabilitate; - Fluidizarea traficului; - Reducerea duratei de tranzit a orașului;

Buget estimat	2,5 milioane euro
Surse de finanțare	**Programul Operațional Regional 2014-2020** **AP4**, Prioritate de investiții 4.3., Obiectivul specific 4.3.1 *Creșterea calității spațiilor publice în zonele urbane* **Programul Național de Dezvoltare Locală** *Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice* - Hotărârea Guvernului nr. 577/1997 Programul Reabilitare și modernizare - 10.000 km drumuri de interes județean și drumuri de interes local - Hotărârea Guvernului nr. 530/2010.
Posibili parteneri	Consiliul Județean Neamț; Ministerul Transporturilor; CNADR;
Perioada de implementare	2015 - 2020
Sustenabilitate	Prin modernizarea infrastructurii rutiere se reduc costurile de întreținere, iar activitățile de reparare periodică vor fi nule în perioada pentru care se va solicita garanție de la constructor. Lucrările vor dinamiza mediul de afaceri, reabilitarea infrastructurii atrăgând noi investitori, fapt ce va avea un impact favorabil asupra dezvoltării socio-economice a orașului.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.1. DEZVOLTARE URBANĂ Măsura 1.1. Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice S.2. INFRASTRUCTURĂ Măsura 2.1. Modernizarea infrastructurii rutiere în vederea creșterii accesibilității și stimulării mobilității
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire; Studiu geotehnic, Studiu topografic; Studiu de trafic; Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

Titlul proiectului	2. Proiect integrat de dezvoltare urbană în zona centrală a orașului Tîrgu Neamț
Scopul proiectului	Revitalizarea și dezvoltarea zonei centrale a orașului, cu scopul creșterii interacțiunii sociale a zonei, a atractivității, accesibilității și siguranței zonei.
Obiective specifice	- Îmbunătățirea infrastructurii urbane din zona centrală a orașului prin modernizarea spațiilor publice urbane (străzi, trotuare etc.) și amenajarea spațiilor verzi; - Creșterea rolului economic, social și cultural pe care îl joacă zona centrală în viața și identitatea locuitorilor din orașul Tîrgu Neamț; - Creșterea siguranței publice prin amplasarea de camere video de supraveghere;
Problema identificată	Zona centrală a orașului Tîrgu Neamț are un rol foarte important în viața social economică a populației locale și contribuie la promovarea localității la nivel local, regional sau chiar național. În urma Sondajului de opinie realizat în rândul locuitorilor orașului Tîrgu Neamț s-au evidențiat o serie de disfuncționalități în ceea ce privește aspectul clădirilor, al spațiilor verzi precum și a mobilierului urban din zona urbană.
Soluția propusă	Proiectul propune ample măsuri de modernizare a ansamblului zonei centrale a orașului Tîrgu Neamț, mai precis zona cuprinsă între bd. Stefan cel Mare, bd. M. Eminescu, str. R. Teoharie, str. Abatorului, str. Tudor Vladimirescu.
Grupuri țintă	Locuitorii orașului Tîrgu Neamț;
Activități principale	- Modernizare străzi și trotuare; - Înlocuire rețele de iluminat stradal și arhitectural; - Amenajare spațiilor verzi existente și crearea de noi spații verzi; - Montare mobilier urban și construire de fântâni arteziene; - Realizare pasaj subteran pe Bulevardul Mihai Eminescu;
Rezultate așteptate	- Creșterea numărului de turiști prin atractivitatea sporită dobândită în urma finalizării activităților din proiect; - Creșterea gradului de străzi modernizate; - Creșterea suprafeței ocupate cu spații verzi amenajate; - 1 pasaj subteran realizat;
Buget estimat	5 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014 – 2020**; Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă;
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Consiliul Județean Neamț; Mediul de afaceri;
Perioada de implementare	2015 – 2020
Sustenabilitate	În urma finalizării implementării proiectului, cheltuielile de întreținere și continuare a procesului de dezvoltare a zonei centrale a orașului intră în responsabilitatea administrației publice locale.

Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.1. DEZVOLTARE URBANĂ Măsura 1.1. Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice Măsura 1.2. Modernizarea zonelor rezidențiale
Documente necesare	Cerere finanțare; Plan Urbanistic Zonal (PUZ); Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu); Studiu Fezabilitate.

Titlul proiectului	**3. Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe**
Scopul proiectului	Îmbunătățirea eficienței energetice a blocurilor de locuințe din orașul Tîrgu Neamț.
Obiective specifice	- Reducerea consumului de energie destinat încălzirii locuințelor; - Protejarea mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră; - Schimbarea aspectului blocurilor de locuințe și implicit al orașului Tîrgu Neamț;
Problema identificată	Anvelopa blocurilor de locuințe existente este considerată în prezent necorespunzătoare din punct de vedere termic, din cauză că are ca efect consumuri energetice deosebit de mari și implicit emisii poluante de gaze cu efect de seră.
Soluția propusă	Proiectul constă în anveloparea termică a 25 de blocuri de locuințe din orașul Tîrgu Neamț. O izolare termică bună înseamnă diminuarea necesarului de încălzire/răcire concomitent cu reducerea emisiilor poluante.
Grupuri țintă	Cetățenii orașului Tîrgu Neamț
Activități principale	- Izolarea termică a pereților exteriori; - Înlocuirea ferestrelor și a ușilor exterioare existente, inclusiv tâmplăria aferentă accesului în blocul de locuințe, cu tâmplărie performantă energetic; - Termo-hidroizolarea terasei/termoizolarea planșeului peste ultimul nivel în cazul existentei șarpantei; - Izolarea termică a planșeului peste subsol, în cazul în care prin proiectarea blocului sunt prevăzute apartamente la parter; - Lucrări de demontare a instalațiilor și a echipamentelor montate aparent pe fațadele/terasa blocului de locuințe, precum și remontarea acestora după efectuarea lucrărilor de izolare termică; - Lucrări de refacere a finisajelor anvelopei.
Rezultate așteptate	- Reabilitarea unui număr de minim 20 blocuri de locuințe; - Încadrarea blocurilor reabilitate într-o clasă superioară de performanță energetică; - Reducerea cu circa 50% a emisiilor de CO_2 pe an/bloc;

	- Reducerea consumului anual specific de energie pentru încălzire (în medie) cu 80kWh/mp;
Buget estimat	5 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014 – 2020;** Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă; Prioritate de investiții 4.1: *Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile in infrastructura publică, inclusiv clădiri publice și în sectorul locuințelor* **Granturile EEA / Granturi Norvegiene** **PA 05**– Eficiență energetică **Programul de reabilitare termică a blocurilor de locuințe,** reglementat de OUG nr.18/200
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Asociațiile de proprietari; Mediul de afaceri
Perioada de implementare	2015 - 2020
Sustenabilitate	Implementarea proiectului va duce la reducerea costurilor populației destinate încălzirii locuințelor, dar și la reducerea emisiilor de gaze în atmosferă.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.1. DEZVOLTARE URBANĂ Măsura 1.1. Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice S.5. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI Măsura 5.3. Utilizarea energiilor alternative și îmbunătățirea eficienței energetice și termice
Documente necesare	Certificat energetic Proiect execuție

Titlul proiectului	**4. Amenajarea zonei de agrement Parcul Cetate**
Scopul proiectului	Îmbunătățirea amenajării spațiilor verzi și diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber.
Obiective specifice	- Diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber, atât pentru locuitorii orașului Tîrgu Neamț, cât și pentru turiști; - Creșterea suprafeței de spații verzi amenajate la nivel local; - Îmbunătățirea calității mediului, prin reducerea poluării; - Îmbunătățirea aspectului estetic și arhitectural al orașului;
Problema identificată	Una din problemele semnalate de locuitorii orașului Tîrgu Neamț în cadrul sondajului de opinie realizat este lipsa spațiilor verzi și posibilitățile reduse de petrecere a timpului

	liber. În prezent, orașul Tîrgu Neamț prezintă un deficit de spații verzi amenajate: 15,7 m^2/locuitor, mult sub valoarea de 26 m^2/locuitor recomandată de Uniunea Europeană. Parcul Cetate este unul dintre cele mai importante spații verzi amenajate de pe teritoriul orașului Tîrgu Neamț, având o suprafață de 24.434 m^2. În prezent, din cauza lipsei de fonduri pentru reamenajare, Parcul Cetate se află într-o stare degradată.
Soluția propusă	Proiectul prevede reabilitarea și modernizarea Parcului Cetate prin amenajarea de alei pavate, reabilitarea statuetelor și modernizarea ștrandului.
Grupuri țintă	Locuitorii orașului Tîrgu Neamț; Turiștii români sau străini; Agenții economici;
Activități principale	- Amenajare infrastructură de acces; - Amenajare spații verzi; - Iluminat public – surse regenerabile; - Amenajare cu mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, toalete etc.); - Amenajare locuri de joacă pentru copii; - Reabilitarea/modernizarea ștrandului; - Reabilitarea statuetelor din cadrul parcului; - Crearea de piste pentru ciclism/role; - Construire mini-fântâni arteziene; - Amenajare spații alimentație publică; - Amenajare punct de informare;
Rezultate așteptate	- 1 bazin de înot amenajat; - 1 pistă pentru ciclism/role amenajată; - Minim 2 spații de joacă pentru copii amenajate;
Buget estimat	3 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014 – 2020;** Axa prioritară 4: Dezvoltarea urbană durabilă; Prioritate de investiții 4.3: Acțiuni pentru îmbunătățirea mediului urban, revitalizarea orașelor, regenerarea și decontaminarea siturilor poluate și promovarea măsurilor pentru reducerea zgomotului
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Consiliul Județean Neamț; Agenția pentru Protecția Mediului Neamț; Mediul de afaceri local;
Perioada de implementare	2015 - 2020
Sustenabilitate	Ulterior implementării proiectului, întreținerea parcului va fi responsabilitatea Primăriei Orașului Tîrgu Neamț.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.1. DEZVOLTARE URBANĂ Măsura 1.1. Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice S.6. DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI SĂNĂTATE

	Măsura 6.1. Îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber a locuitorilor
Documente necesare	Cerere de finanțare; PUZ (Plan Urbanistic Zonal); Studiu de fezabilitate;

Titlul proiectului	**5. Creșterea calității vieții locuitorilor orașului Tîrgu Neamț prin dezvoltarea infrastructurii turistice - Reabilitarea/Modernizarea și dotarea Stațiunii Băile Oglinzi**
Scopul proiectului	Creșterea calității vieții locuitorilor orașului Tîrgu Neamț prin dezvoltarea infrastructurii turistice.
Obiective specifice	- Dezvoltarea infrastructurii turistice; - Dezvoltarea ofertei turistice a orașului Tîrgu Neamț prin modernizarea Stațiunii Băile Oglinzi; - Creșterea atractivității generale a orașului Tîrgu Neamț pentru a contribui la atragerea investițiilor în economia locală;
Problema identificată	Având o istorie de peste un secol, Stațiunea Băile Oglinzi este o cunoscută stațiune balneară din regiune, care se bucură de un cadru natural pitoresc și liniștit, ideal pentru un concediu odihnitor, sau pentru tratament. Distrusă în timpul Celui de al Doilea Război Mondial, stațiunea a fost lăsată de izbeliște și o bună perioadă din timpul regimului comunist. Lucrări de modernizare au fost desfășurate la Oglinzi abia in anul 1998, când a fost amenajată baza de tratament existentă aici și în prezent. Stadiul actual al stațiunii impune investiții pentru reintroducerea obiectivului în circuitul turistic regional și chiar național.
Soluția propusă	Proiectul propune reabilitarea, dezvoltarea, promovarea si repoziționarea Stațiunii Băile Oglinzi pe piața turismului de sănătate.
Grupuri țintă	Turiști Români și internaționali; Locuitorii orașului Tîrgu Neamț; Mediul de afaceri;
Activități principale	- Reabilitarea și amenajarea spațiului verde din stațiune; - Reabilitarea drumurilor de acces; - Crearea de noi spații de parcare; - Utilarea parcurilor cu mobilier specific; - Construirea unui nou hotel de 4 stele; - Reabilitarea și modernizarea spațiilor deja existente; - Amenajarea unei zone de agrement care să conțină: terenuri sportive, spații pentru relaxare, proceduri de cură, fântâni arteziene, mini iaz, grădină de vară;

Rezultate așteptate	- 1 Hotel de 4 stele nou construit; - 1 bază de tratament modernizată; - 1 centru SPA amenajat; - 1 zonă de agrement amenajată;
Buget estimat	20 milioane euro
Surse de finanțare	Parteneriat public privat între U.A.T Orașul Tg. Neamț și SC Stațiunea Oglinzi – prin acționarul majoritar SIF Transilvania.
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Consiliul Județean Neamț; Mediul de afaceri local;
Perioada de implementare	2014 - 2020
Sustenabilitate	Cheltuielile de administrare, funcționare și întreținere a Stațiunii vor fi posibile prin dezvoltarea serviciilor turistice și activităților economice conexe.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.4. TURISM Măsura 4.1. Valorificarea economică durabilă a potențialului turistic Măsura 4.2. Modernizarea infrastructurii și a serviciilor turistice Măsura 4.3. Promovarea potențialului turistic local
Documente necesare	Cerere finanțare; Plan Urbanistic Zonal (PUZ); Planul de amenajare al locației / teritoriului; Proiect execuție; Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu); Studiu Fezabilitate.

Titlul proiectului	**6. Modernizarea și extinderea rețelei de canalizare menajeră**
Scopul proiectului	Modernizarea și extinderea infrastructurii rețelei de canalizare menajeră din orașul Tîrgu Neamț în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor și protecției mediului.
Obiective specifice	- Extinderea și modernizarea rețelei de canalizare menajeră și pluvială în orașul Tîrgu Neamț; - Creșterea gradului de conectare/acces la serviciile publice de apă și canalizare din aria de deservire până la 99%; - Creștere economică generată de îmbunătățirea infrastructurii în aria de proiect;
Problema identificată	Infrastructura de canalizare contribuie în mod direct asupra calității vieții populației, având o importanță crescută și asupra mediului de afaceri existent sau potențial. Lungimea rețelei de canalizare din orașul Tg. Neamț era, în anul 2012, de 29,0 km, în creștere cu 20,8% față de cea înregistrată în anul 2000, potrivit datelor furnizate de INS. În oraș se găsește 7,8%, respectiv 8,8% din lungimea rețelei de canalizare din județul Neamț, respectiv din mediul urban județean.

	Potrivit aprecierii reprezentanților Primăriei Tg. Neamț, în oraș este necesar[realizarea de investiții de modernizare a 15 km de rețea de canalizare, doar 62,3% dintre gospodării (4.322) fiind racordate la rețeaua publică de canalizare.
Soluția propusă	În contextul reabilitării și extinderii infrastructurii apă uzată și canalizare, care să deservească și locuințele care nu beneficiază în prezent de aceste rețele tehnico-edilitare, administrația locală a orașului Tîrgu Neamț poate soluționa problema identificată prin intermediul proiectului județean: „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Neamț", cofinanțat prin Fondul de Coeziune.
Grupuri țintă	Populația orașului Tîrgu Neamț; Mediul de afaceri local; Instituțiile publice;
Activități principale	- Efectuarea studiilor tehnice necesare; - Reabilitarea conductelor de distribuție a apei potabile aflate în stare tehnică precară; - Extinderea rețelei de canalizare; - Reabilitare stație Tratare Apă; - Construcție stații de pompare apă uzată; - Extinderea și modernizarea stației de epurare a apelor uzate;
Rezultate așteptate	- 17 km de rețea de canalizare modernizată și extinsă; - Stație de epurare retehnologizată;
Buget estimat	1,4 milioane euro
Surse de finanțare	**Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020** **AP4**, Prioritatea de investiții 6.ii - Investiții în sectorul apă, Obiectivul specific 4.1. - *Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane și creșterea gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației* **AP4**, Prioritatea de investiții 6.i, Obiectivul specific 4.2. - *Creșterea capacității sistemelor de management integrat al deșeurilor și a gradului de reutilizare, reciclare a acestora* **Programul Național de Dezvoltare Locală** *Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice* - Hotărârea Guvernului nr. 577/1997
Posibili parteneri	Consiliul Județean Neamț, Apa Serv S.A.
Perioada de implementare	2015 - 2017
Sustenabilitate	După finalizarea proiectului, infrastructura nou creată va intra în administrarea operatorului regional de apă-canal care va asigura și furnizarea serviciilor aferente. Din punct de vedere financiar, încasările de la populație vor crește, ca urmare a creșterii numărului de consumatori, iar deficitul financiar datorat pierderilor de apă potabilă pe

	traseul rețelei va fi redus foarte mult.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.2. INFRASTRUCTURĂ Măsura 2.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare
Documente necesare	Cerere de finanțare Studiu de fezabilitate Proiect tehnic Precontracte cu viitori clienți (opțional);

Titlul proiectului	**7. Amenajarea de parcări în zonele rezidențiale**
Scopul proiectului	Dezvoltarea echilibrată a sistemului de transport rutier pe plan local, prin asigurarea unei infrastructuri moderne și durabile, spații de parcare suficiente, conform reglementărilor publice de urbanism.
Obiective specifice	- Creșterea numărului de locuri de parcare și accesibilității la spațiile de parcare existente; - Îmbunătățirea fluxului circulației, prin reducerea zonelor de aglomerație; - Administrarea eficientă a spațiilor de parcare și îmbunătățirea serviciilor de parcare; - Reducerea gazelor cu efect de seră prin decongestionarea traficului;
Problema identificată	Necesitatea investiției derivă din creșterea continuă a parcului auto local, fapt ce impune crearea de noi locuri de parcare și facilități oferite locuitorilor.
Soluția propusă	Proiectul propune implementarea unui sistem de spații de parcare, care să contribuie la fluidizarea traficului și decongestionarea zonelor mai aglomerate, cu impact favorabil atât asupra dezvoltării socio-economice, cât și asupra calității mediului.
Grupuri țintă	Locuitorii orașului Tîrgu Neamț
Activități principale	- Amenajarea terenurilor prevăzute pentru crearea de spații de parcare; - Crearea de spații de parcare conform reglementărilor în domeniu;
Rezultate așteptate	- Rețea modernă de spații de parcare; - Fluidizarea traficului;
Buget estimat	2 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014 – 2020;** Axa prioritară 4: Dezvoltare urbană durabilă; Prioritate de investiții 4.2: Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor

Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Consiliul Județean Neamț; Mediul de afaceri;
Perioada de implementare	2015 - 2020
Sustenabilitate	Ulterior finanțării proiectului, întreținerea spațiilor de parcare va intra în responsabilitatea beneficiarilor.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.2. INFRASTRUCTURĂ Măsura 2.1. Modernizarea infrastructurii rutiere în vederea creșterii accesibilității și stimulării mobilității
Documente necesare	Cerere de finanțare; Plan Urbanistic Zonal (PUZ); Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu); Studiu Fezabilitate.

Titlul proiectului	**8. Creșterea eficienței energetice a clădirilor instituțiilor publice prin îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, reabilitarea termică a sistemului de încălzire, achiziționarea și instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile, implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice**
Scopul proiectului	Protecția mediului prin reducerea consumului de energie, utilizând surse alternative de producere a energiei.
Obiective specifice	- Reducerea consumului de energie electrică al instituțiilor publice din orașul Tîrgu Neamț; - Protecția mediului prin utilizarea surselor de energie regenerabilă; - Diversificarea surselor de producere a energiei, tehnologiilor și infrastructurii pentru producția de energie electrică.
Problema identificată	Nivelul de dezvoltare a rețelei de electricitate a condus la o creștere a consumului de energie electrică în orașul Tîrgu Neamț. În aceste condiții se impune implementarea unor proiecte de producere a energiei regenerabile, în scopul reducerii consumului de energie. Astfel, creșterea ponderii resurselor regenerabile de energie va avea un impact pozitiv asupra mediului.
Soluția propusă	Proiectul presupune implementarea unei variante optime de generare a energiei electrice și termice din surse nepoluante de energie pentru alimentarea parțială a instituțiilor publice din orașul Tîrgu Neamț.
Grupuri țintă	Instituțiile publice din orașul Tîrgu Neamț; Locuitorii orașului Tîrgu Neamț;
Activități principale	- Achiziționarea și amenajarea terenului în scopul amplasării echipamentelor/ instalațiilor proiectului; - Construcții și instalații aferente construcțiilor necesare implementării

	proiectului; - Achiziția de echipamente, inclusiv a echipamentelor de monitorizare continuă;
Rezultate așteptate	- Asigurarea unui procent de minim 20% din consumul de energie al instituțiilor publice din orașul Tîrgu Neamț din surse regenerabile; - Reducerea cu minim 20% a cheltuielilor publice cu energia electrică în instituțiilor publice din orașul Tîrgu Neamț;
Buget estimat	2,35 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014 – 2020;** Axa prioritară 3: Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice; finanțare în cadrul PNDL **POR 2014 – 2020;** Axa Prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale; Prioritatea de investiții 8.1: Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale;
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Consiliul Județean Neamț; Mediul de afaceri local;
Perioada de implementare	2015 - 2019
Sustenabilitate	Proiectul va reprezenta o fază pilot a unui proiect de amploare care să permită asigurarea în totalitate a consumului public de energie din surse proprii și nepoluante de generare pentru instituțiile publice din orașul Tîrgu Neamț.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.1. DEZVOLTARE URBANĂ Măsura 1.1. Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice S.5. PROTECȚIA ȘI CONSERVAREA MEDIULUI Măsura 5.3. Utilizarea energiilor alternative și îmbunătățirea eficienței energetice și termice
Documente necesare	Cerere finanțare; Studiu fezabilitate; Studiu potențial energetic surse alternative; Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu);

Titlul proiectului	**9. Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea şi dotarea cu echipamente şi utilităţi specifice a secţiilor Spitalului Orăşenesc Sfântul Dimitrie Tîrgu Neamț**
Scopul proiectului	Îmbunătățirea calității și ridicarea la standarde europene a serviciilor medicale din orașul Tîrgu Neamț.
Obiective specifice	- Îmbunătățirea dotării și echipării Spitalului Orășenesc Sfântul Dimitrie Tîrgu Neamț; - Îmbunătățirea stării de sănătate a populației din orașul Tîrgu Neamț;

	- Creșterea numărului de cadre medicale calificate din cadrul Spitalului Orășenesc Tîrgu Neamț;
Problema identificată	Conform statisticilor din anul 2012, la nivelul sectorului public a orașului Tîrgu Neamț existau: 1 spital cu 260 de paturi, 1 ambulatoriu integrat spitalului, 1 dispensar medical, 1 cabinet medical școlar, 1 farmacie și 4 laboratoare medicale. La nivelul sistemului medico-sanitar pot fi identificate o serie de carențe precum gradul ridicat de uzură fizică și morală a infrastructurii sanitare sau personalul insuficient din instituțiile medicale. Cea mai importantă unitate medico-sanitară din orașul Tîrgu Neamț, care deservește și localitățile din proximitatea acestuia, este Spitalul Orășenesc Sfântul Dimitrie Tîrgu Neamț. Secțiile spitalului se confruntă cu problema dotării și echipării învechite, fapt ce afectează oferirea unor servicii medicale de calitate.
Soluția propusă	Prin acest proiect se urmărește achiziționarea de echipamente moderne pentru secțiile spitalului Sfântul Dimitrie Tîrgu Neamț. Modernizarea spitalului va contribui la dezvoltarea performanțelor personalului din sistemul sanitar, la atragerea de personal calificat, precum și la îmbunătățirea serviciilor medicale oferite.
Grupuri țintă	Locuitorii orașului Tîrgu Neamț si a localităților învecinate; Personalul medical, tehnic și auxiliar din cadrul Spitalului Sfântul Dimitrie Tîrgu Neamț;
Activități principale	- Dotarea cu aparatură de specialitate a Spitalului Orășenesc Sfântul Dimitrie Tîrgu Neamț; - Dotarea cu mobilier specific a Spitalului Sfântul Dimitrie Tîrgu Neamț;
Rezultate așteptate	- Echipamente medico-sanitare achiziționate; - Piese de mobilier cu specific medical achiziționate; - Creșterea numărului de personal medical calificat;
Buget estimat	12 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014 – 2020**; Axa Prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale; Prioritatea de investiții 8.1: Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale;
Posibili parteneri	Consiliul Județean Neamț;
Perioada de implementare	2015 - 2018
Sustenabilitate	În urma finalizării implementării proiectului, finanțarea întreținerii acestuia va fi realizată de către administrația publică locală prin intermediul bugetului local.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.6. DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI SĂNĂTATE Măsura 6.4. Dezvoltarea, modernizarea infrastructurii și serviciilor medicale

Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate;

Titlul proiectului	**10. Reabilitare și modernizare Creșa de copii, oraș Tîrgu Neamț**
Scopul proiectului	Creșterea accesului la servicii publice de calitate prin îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților didactice.
Obiective specifice	- Reabilitarea infrastructurii educaționale; - Extinderea capacității instituțiilor de învățământ; - Îmbunătățirea serviciilor educaționale din învățământul preșcolar;
Problema identificată	Din cauza vechimii clădirii și a instalațiilor aferente, dar și a echipării precare cu dotări și echipamente specifice, se impun a fi întreprinse o serie de lucrări de modernizare la Creșa de copii, care vor crea condiții adecvate beneficiarilor.
Soluția propusă	Proiectul prevede reabilitarea și modernizarea Creșei de copii din orașul Tîrgu Neamț pentru a asigura beneficiarilor finali servicii conforme cu standardele europene.
Grupuri țintă	Locuitorii orașului Tîrgu Neamț;
Activități principale	- Reabilitarea termică a clădirii existente; - Înlocuirea instalațiilor de apă, electricitate și încălzire; - Recompartimentarea și modificarea destinației spațiilor interioare; - Dotarea cu mobilier și echipamente specifice moderne;
Rezultate așteptate	- Îmbunătățirea calității serviciilor acordate; - Creșterea numărului de copii care vor beneficia de serviciile creșei;
Buget estimat	0,3 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014 – 2020;** Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale;
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț;
Perioada de implementare	2015 - 2016
Sustenabilitate	Întreținerea ulterioară a obiectivului se va realiza din Bugetul Local.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	Plan sectorial de măsuri; Sectorul 7: Educație și Cultură Măsura 7.1. Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale
Documente necesare	Cerere de finanțare; Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții;

	Avize; Certificat de urbanism/ Autorizație de construire;

Titlul proiectului	11. Valorificarea potențialului turistic a monumentului istoric „Monumentul Vânătorilor de Munte”
Scopul proiectului	Dezvoltarea socio-economică a orașului Tîrgu Neamț prin valorificarea potențialului cultural existent.
Obiective specifice	- Creșterea notorietății orașului Tîrgu Neamț și a obiectivelor turistice din cadrul acestuia în plan intern și extern; - Creșterea numărului de turiști sosiți la nivelul orașului Tîrgu Neamț; - Creșterea duratei medii de ședere a turiștilor în orașul Tîrgu Neamț;
Problema identificată	Monumentul Eroilor din Târgu Neamț este un monument dedicat corpului de Vânători de Munte ai Armatei Române și eroilor Primului Război Mondial. Amplasat în partea de nord-est a orașului pe terasa de pe Culmea Pleșului - creată în mod artificial în anul 1936- la o altitudine de 491 metri, adică cu aproape 100 de metri deasupra orașului, monumentul poate fi remarcat cu ușurință de la depărtare. Monumentul are un potențial turistic ridicat, însă pentru a-l putea valorifica pe deplin, sunt necesare investiții în modernizarea întregii locații.
Soluția propusă	Proiectul prevede valorificarea potențialului cultural a monumentului istoric „Monumentul Vânătorilor de Munte” prin crearea de facilități favorabile practicării turismului.
Grupuri țintă	Locuitorii orașului Tîrgu Neamț; Turiștii români și străini;
Activități principale	- Amenajarea platoului pe care este amplasat monumentul; - Modernizarea drumului de acces spre monument; - Extinderea iluminatului public; - Iluminarea artistică/panoramică a edificiului; - Includerea monumentului istoric în circuitul turistic local și regional;
Rezultate așteptate	- Îmbunătățirea infrastructurii turistice de la nivel local;
Buget estimat	0,5 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014 – 2020;** Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

	Granturile EEA / Granturi Norvegiene
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Instituțiile culturale;
Perioada de implementare	2015 - 2017
Sustenabilitate	În urma implementării proiectului, costurile de întreținere vor intra în responsabilitatea administrației publice locale.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.4. TURISM Măsura 4.1. Valorificarea economică durabilă a potențialului turistic
Documente necesare	Cerere finanțare; Studiu de fezabilitate;

Titlul proiectului	**12. Amenajarea parcurilor şi spațiilor verzi din orașul Tîrgu Neamț**
Scopul proiectului	Creşterea calității vieții locuitorilor orașului Tîrgu Neamț prin diversificarea infrastructurii pentru petrecerea timpului liber şi de agrement.
Obiective specifice	- Creşterea suprafețelor spațiilor verzi amenajate din orașul Tîrgu Neamț; - Respectarea normelor europene cu privire la suprafața spațiilor verzi amenajate pe cap de locuitor; - Diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber.
Problema identificată	Conform INS, suprafața spațiilor verzi amenajate (suprafața spațiilor verzi amenajate sub formă de parcuri, grădini publice sau scuaruri publice, terenurile bazelor şi amenajărilor sportive în cadrul perimetrelor construibile) cuprinde 32 ha. Media de spații verzi amenajate pe cap de locuitor este de 15,7 mp, mai scăzută decât media de la nivelul localităților urbane din județ (16,1 mp/locuitor) sau din țară (19,5 mp/locuitor).
Soluția propusă	Soluția propusă pentru deficiențele identificate la nivelul orașului Tîrgu Neamț este crearea şi modernizarea infrastructurii pentru petrecerea timpului liber şi agrement. Este necesară o redimensionare a spațiului pentru petrecerea timpului liber care poate duce la creşterea gradului de atractivitate a orașului şi la diversificarea activităților ce se pot desfăşura în cadrul acestora.
Grupuri țintă	Populația orașului Tîrgu Neamț; Mediul de afaceri local;
Activități principale	- Reabilitarea stratului verde din parcuri; - Utilarea parcurilor cu mobilier specific; - Montarea de coşuri de gunoi în parcuri; - Montarea de sisteme de irigații în parcuri; - Reabilitarea scuarurilor și aliniamentelor plantate existente; - Amenajarea de noi parcuri, scuaruri și aliniamente plantate; - Crearea unor rețele wireless gratuite pentru accesul populației la internet;

	- Amenajarea unei zone de agrement care să conțină mobilier specific (mese, bănci, împrejmuire locală), loc de joacă pentru copii etc.
Rezultate așteptate	- 26 mp spații verzi amenajate/locuitor; - 1 zonă de agrement amenajată; - Rețea wireless pentru acces la internet gratuit; - 2 parcuri modernizate; - Minim 1 parc nou amenajat;
Buget estimat	2 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014 – 2020**; Axa prioritară 4: Dezvoltarea urbană durabilă; Prioritate de investiții 4.3: Acțiuni pentru îmbunătățirea mediului urban, revitalizarea orașelor, regenerarea și decontaminarea siturilor poluate și promovarea masurilor pentru reducerea zgomotului
Posibili parteneri	Consiliul Județean Neamț, Mediul de afaceri local;
Perioada de implementare	2015 - 2020
Sustenabilitate	Gestionarea și amenajarea permanentă a spațiilor verzi și zonelor de agrement va fi asigurate de Primăria orașului Tîrgu Neamț, prin intermediul serviciului de resort sau prin externalizarea acestui serviciu; aceste activități vor fi susținute financiar de la bugetul local. Serviciile gratuite de furnizare a internetului prin rețele wireless vor fi oferite de unități economice de specialitate în contul publicității gratuite prin intermediul mijloacelor de care dispune Primăria orașului Tîrgu Neamț (site, panouri etc.).
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.1. DEZVOLTARE URBANĂ Măsura 1.1. Îmbunătățirea aspectului urban și modernizarea spațiilor publice S.6. DEZVOLTARE SOCIALĂ ȘI SĂNĂTATE Măsura 6.1. Îmbunătățirea facilităților de petrecere a timpului liber a locuitorilor
Documente necesare	Cerere finanțare; Plan Urbanistic Zonal (PUZ); Planul de amenajare al locației / teritoriului; Proiect execuție; Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu); Studiu Fezabilitate.

Titlul proiectului	**13. Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public în orașul Tîrgu Neamț și localitățile componente**
Scopul proiectului	Creșterea calității vieții populației orașului Tîrgu Neamț prin asigurarea accesului permanent la infrastructura tehnico-edilitară.
Obiective specifice	- Creșterea gradului de acces al populației la rețeaua de iluminat public; - Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate; - Creșterea siguranței populației;

	- Reducerea consumului de energie prin introducerea de surse regenerabile;
Problema identificată	Existența rețelei de iluminat public este un indicator al calității vieții, având un rol important în ceea ce privește siguranța populației locale. Rețeaua de alimentare cu energie electrică acoperă întreg teritoriul locuit al orașului. Nivelul de dezvoltare a rețelei de electricitate a condus la o creștere a consumului de energie electrică în orașul Tîrgu Neamț, impunându-se implementarea unor proiecte de producere a energiei regenerabile, în scopul reducerii consumului de energie.
Soluția propusă	Proiectul propune modernizarea şi extinderea rețelei de iluminat public la nivelul orașului Tîrgu Neamț. Se vor înlocui sistemele de iluminat public cu incandescență cu sisteme ce utilizează lămpi cu eficiență energetică ridicată, care au o durată mare de viață. De asemenea, proiectul prevede reabilitarea instalațiilor electrice (stâlpi, rețele), achiziționarea și instalarea de sisteme de telegestiune a iluminatului public care să asigure confortul și să sporească gradul de siguranță a populației.
Grupuri țintă	Cetățenii orașului Tîrgu Neamț; Instituțiile publice;
Activități principale	- Proiect pentru reabilitarea rețelei electrice de iluminat public; - Reabilitarea și extinderea rețelei de iluminat stradal; - Începerea demersurilor pentru obținerea de energie alternativă: energie eoliană, solară sau biocombustibili – în parteneriat cu structuri private;
Rezultate așteptate	- mărirea gradului de confort din punct de vedere al iluminatului public; - economie in ceea ce privește consumul de energie.
Buget estimat	0,3 milioane euro
Surse de finanțare	**POR 2014-2020**; Axa prioritară 4: Dezvoltarea urbana durabilă - Prioritate de investiții 4.1: Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile in infrastructura publică, inclusiv clădiri publice și în sectorul locuințelor.
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Consiliul Județean Neamț; Furnizorul de energie electrică;
Perioada de implementare	2015 – 2018
Sustenabilitate	Modernizarea rețelei de iluminat public, în special prin introducerea surselor alternative va avea un impact pozitiv atât în plan economic, cât și social. Prin implementarea proiectului, se va reduce semnificativ consumul de energie și implicit costurile, contribuind în același timp la creșterea siguranței populației.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.1. DEZVOLTARE URBANĂ Măsura 1.3. Creșterea siguranței cetățenilor Măsura 1.4. Îmbunătățirea serviciilor publice
Documente necesare	Cerere finanțare;

	Studiu fezabilitate; Studiu potențial energetic surse alternative; Raport - evaluarea impactului asupra mediului (acordul de mediu).

Titlul proiectului	**14. Reabilitare rețea alimentare cu apă**
Scopul proiectului	Modernizarea și extinderea infrastructurii rețelei de alimentare cu apă din orașul Tîrgu Neamț în vederea îmbunătățirii calității vieții locuitorilor și protecției mediului înconjurător.
Obiective specifice	- Asigurarea unui nivel adecvat al calității apei potabile; - Extinderea și modernizarea rețelei de apă în orașul Tîrgu Neamț; - Utilizarea eficientă a resurselor de apă; - Creșterea gradului de conectare/acces la serviciile publice de alimentare cu apă din aria de deservire până la 99%; - Creștere economică generată de îmbunătățirea infrastructurii în aria de proiect;
Problema identificată	Accesul la infrastructura de apă și canalizare contribuie în mod direct asupra îmbunătățirii calității vieții populației, având o importanță crescută și asupra mediului de afaceri existent sau potențial. Potrivit aprecierii reprezentanților Primăriei Tg. Neamț, starea rețelei de distribuție a apei potabile din oraș este una acceptabilă, fiind însă necesare investiții în modernizarea a 40 km din lungimea rețelei, 97,8% din gospodării (6.784 gospodării) fiind racordate la rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă.
Soluția propusă	În contextul reabilitării și extinderii infrastructurii de apă potabilă, care să deservească și locuințele care nu beneficiază în prezent de aceste rețele tehnico-edilitare, administrația locală a orașului Tîrgu Neamț poate soluționa problema identificată prin intermediul proiectului județean: „Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Neamț”, cofinanțat prin Fondul de Coeziune.
Grupuri țintă	Locuitorii orașului Tîrgu Neamț; Instituțiile publice din orașul Târgu Neamț; Unitățile economice care activează în orașul Tîrgu Neamț; Turiștii sosiți în orașul Tîrgu Neamț;
Activități principale	- Reabilitarea conductelor de distribuție a apei potabile aflate în stare necorespunzătoare; - Retehnologizarea instalațiilor de producere a apei;

Rezultate așteptate	- 10 km de rețea de apă reabilitați; - Reducerea cu 25% a pierderilor de apă;
Buget estimat	0,8 milioane euro
Surse de finanțare	**Programul Național de Dezvoltare Locală** **Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020**; Axa prioritară 4: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Consiliul Județean Neamț; Apa Serv S.A.
Perioada de implementare	2015 - 2017
Sustenabilitate	După finalizarea proiectului, infrastructura nou creată va intra în administrarea operatorului regional de apă-canal care va asigura şi furnizarea serviciilor aferente. Din punct de vedere financiar, încasările de la populație vor creşte, ca urmare a creşterii numărului de consumatori, iar deficitul financiar datorat pierderilor de apă potabilă pe traseul rețelei va fi redus foarte mult.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.2. INFRASTRUCTURĂ Măsura 2.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare
Documente necesare	Cerere de finanțare; - Studiu de fezabilitate/ documentație de avizare pentru lucrări de intervenții; - Aviz tehnic; - Certificat de urbanism/ Autorizație de construire; - Studiu geografic, - Studiu topografic; - Acord/contract de colaborare/înființare/desemnare a operatorului regional; - Fișa tehnică privind condițiile de protecție a mediului.

Titlul proiectului	**15. Reabilitarea clădirii Bibliotecii Orășenești Tîrgu Neamț**
Scopul proiectului	Reabilitarea clădirilor de patrimoniu şi creşterea accesului publicului larg la serviciile socio-culturale şi educative.
Obiective specifice	- Existența unor condiții favorabile pentru conservarea fondului de carte în cadrul Bibliotecii Orășenești Tîrgu Neamț; - Atragerea de noi utilizatori ai Bibliotecii Orășenești Tîrgu Neamț;
Problema identificată	Actuala clădire unde funcționează Biblioteca Orășenească Tîrgu Neamț este clasificat monument istoric de categoria B (NT-II-m-B-10714). În prezent, clădirea se află într-o stare care necesită lucrări de reabilitare.

Soluția propusă	Proiectul propune reabilitarea clădirii Bibliotecii Orășenești și dotarea corespunzătoare cu mobilier specific, precum și promovarea clădirii de patrimoniu.
Grupuri țintă	Locuitorii orașului Tîrgu Neamț;
Activități principale	- Reabilitarea clădirii Bibliotecii Orășenești Tîrgu Neamț; - Amenajarea cu mobilier specific necesar pentru a asigura dezvoltarea corespunzătoare a fondului de carte; - Achiziționarea de echipamente IT necesare pentru realizarea unei baze de date electronice de evidență a utilizatorilor și împrumuturilor din cadrul bibliotecii; - Promovarea clădirii de patrimoniu în rândul grupurilor țintă;
Rezultate așteptate	- Biblioteca Orășenească reabilitată;
Buget estimat	0,5 milioane euro
Surse de finanțare	**Programul Operațional Regional 2014-2020** AP4, Prioritatea de Investiții 4.3., Obiectiv Specific 4.3.1 Creșterea calității spațiilor publice în zonele urbane; Construcția/reabilitarea/modernizarea clădirilor pentru a găzdui diferite activități sociale, comunitare, culturale, agrement și sport, etc.; **Granturile EEA / Granturi Norvegiene** PA16/RO12 Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural PA17/RO13 Promovarea diversității în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural european **Programul Național de Dezvoltare Locală**
Posibili parteneri	Consiliul Local Tîrgu Neamț; Consiliul Județean Neamț; Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Neamț;
Perioada de implementare	2015 - 2006
Sustenabilitate	Sustenabilitatea financiară va fi asigurată ulterior implementării proiectului atât prin finanțare de la bugetul local, cât și prin venituri proprii.
Coerența cu strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț	S.7. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ Măsura 7.3. Dezvoltarea infrastructurii și evenimentelor culturale
Documente necesare	Cerere de finanțare; Proiecte tehnice; Aprobări și avize; Studii de fezabilitate.

II.7. Monitorizarea şi evaluarea implementării strategiei

Monitorizarea şi evaluarea implementării strategiei

Monitorizarea şi evaluarea implementării Strategiei de dezvoltare socio-economică a oraşului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014 – 2020 are drept scop atât aprecierea gradului de realizare al proiectelor propuse în document, per ansamblu, cât şi fundamentarea eventualelor revizuiri şi modificări ale obiectivelor, țintelor, planurilor de măsuri şi acțiuni.

Monitorizarea reprezintă un procesul continuu de culegere a informațiilor relevante despre modul de implementare a Strategiei de dezvoltare socio-economică a oraşului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014 – 2020, în timp ce **evaluarea** este un proces care foloseşte informațiile obținute pe parcursul monitorizării pentru a stabili dacă strategia şi-a atins ținta şi a avut eficiența scontată: şi-a îndeplinit viziunea şi obiectivele strategice şi specifice menționate.

Monitorizarea implementării strategiei va fi realizată în permanență de către un departament/o persoană al/a Primăriei oraşului Tîrgu Neamț, desemnat prin decizie a Primarului oraşului Tîrgu Neamț. Monitorizarea va consta în verificarea implementării în perioada programată a activităților, colectarea datelor necesare pentru popularea bazei de date a indicatorilor de evaluare etc. Această activitate contribuie şi la o îmbunătățire a coordonării proiectelor realizate la nivel local cu cele realizate la nivel județean şi regional.

Evaluarea implementării strategiei se bazează pe compararea gradului de atingere a țintelor propuse inițial cu situația dezvoltării oraşului la diferite momente. Pentru aceasta trebuie avută în vedere evoluția indicatorilor de evaluare şi a stadiului la care aceştia se află în funcție de țintele aferente stabilite în cadrul obiectivelor specifice.

Evaluarea va fi efectuată de către departamentul care va realiza şi activitatea de monitorizare. La o perioadă stabilită de Primarul oraşului Tîrgu Neamț (se recomandă perioade nu mai mici de 1 an), acest departament va prezenta în plenul Consiliului Local un raport de evaluare a implementării strategiei care va conține situația indicatorilor de evaluare. În baza acestei situații, departamentul va propune eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor strategiei.

Se recomandă ca, la perioade mai mari de timp (3-5 ani) sau în cazul unor schimbări socio-economice sau administrative majore să se efectueze o revizuire a documentului strategic.

O revizuire a Strategiei de dezvoltare socio-economică a oraşului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014 – 2020, este recomandată pentru sfârşitul anului 2015 – începutul anului 2016, când vor fi finalizate toate proiectele finanțate din fonduri europene din perioada actuală de programare.

Indicatori de evaluare a implementării strategiei oraşului Tîrgu Neamț

Dezvoltarea infrastructurii tehnico - edilitare

- Lungimea rețelei de alimentare cu apă potabilă;
- Lungimea rețelei de canalizare;
- Lungimea rețelei de distribuție a gazului metan:
- Lungimea rețelei de joasă tensiune;
- Gradul de conectare la rețeaua de apă potabilă;
- Gradul de conectare la rețeaua de canalizare;
- Gradul de conectare la rețeaua de gaze naturale;
- Gradul de conectare la rețeaua de electricitate;
- Lungimea rețelei de drumuri locale;
- Lungimea trotuarelor modernizate.

Creşterea calității serviciilor publice

- Numărul sălilor de clasă;
- Unități de învățământ reabilitate;

- Numărul laboratoarelor şcolare;
- Numărul sălilor de sport;
- Numărul de cămine culturale;
- Unităţi medico-sanitare reabilitate;
- Incidenţa bolilor frecvente;
- Numărul de parteneriate în domeniul furnizării serviciilor sociale;
- Numărul de ONG-uri active în domeniul social;
- Numărul cazurilor de abandon şcolar;
- Numărul cazurilor de violenţă domestică;
- Numărul cazurilor de abandon familial;
- Gradul de acoperire cu servicii sociale pentru copii proveniţi din medii defavorizate;
- Rata şomajului în rândul persoanelor defavorizate;
- Numărul întreprinderilor sociale;
- Numărul volumelor din Biblioteca Publică;
- Numărul de abonaţi ai Bibliotecii Publice;
- Evenimente culturale organizate;
- Zone publice supravegheate video;
- Rata infracţionalităţii (număr infracţiuni la 10.000 de locuitori);
- Numărul echipamentelor în parcurile de joacă pentru copii;
- Numărul băncilor instalate în spaţiile publice;
- Numărul de coşuri de gunoi montate în spaţiile publice.

Dezvoltare economiei locale

- Numărul întreprinderilor;
- Densitatea IMM-urilor (număr IMM-uri la 1.000 de locuitori);
- Cifra de afaceri totală;
- Numărul şomerilor înregistraţi;
- Numărul mediu al salariaţilor;
- Producţia agricolă vegetală şi animală;
- Suprafaţa terenurilor agricole valorificate;
- Numărul de parteneriate de tip public-privat dintre Primăria Tîrgu Neamţ şi mediul de afaceri.

Protecţia mediului

- Cantitatea de deşeuri menajere generate;
- Gradul de acoperire a serviciilor de salubrizare;
- Cantitatea de deşeuri de echipamente electrice şi electronice colectată selectiv pe locuitor;
- Numărul de acţiuni de ecologizare;
- Suprafaţa împădurită.

Dezvoltarea capacităţii administrative şi implicarea comunităţii în luarea deciziilor

- Funcţionari publici beneficiari ai sesiunilor de specializare şi perfecţionare în domenii de interes (achiziţii publice, management de proiect, furnizarea serviciilor publice, ECDL etc.);
- Numărul studiilor de evaluare a oportunităţii externalizării serviciilor publice.

II.8. Analiza factorilor interesați

Stakeholderii (factori interesați) sunt indivizii sau grupurile care pot influența o anumită politică, ori care pot fi afectați de aceasta. Un factor interesat poate fi o persoană (un cetățean), o instituție (aici incluzând diferitele departamente ale administrației), grupuri specifice sau categorii de persoane (ca de exemplu tineri, bătrâni, elevi, etc.), o anumită zonă rezidențială sau chiar întreaga comunitate.

Populația este unul dintre principalii stakeholderi ai Strategiei de dezvoltare socio-economică a orașului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014-2020, atât datorită numeroaselor domenii în care vor avea beneficii în urma acestei strategii, cât și datorită capacității de a influența anumite resurse pentru implementarea ei.

Per ansamblu, interesul populației în urma strategiei este de a avea condiții mai bune de viață, locuri de muncă diversificate și bine remunerate și servicii publice de calitate. Și, într-adevăr, principalii beneficiari ai tuturor planurilor sectoriale de acțiune sunt locuitorii orașului Tîrgu Neamț, aceștia urmând a se bucura de parcuri și spații de joacă pentru copii bine amenajate, zone noi de agrement, drumuri modernizate, infrastructură tehnico-edilitară reabilitată, siguranță și ordine publică, servicii educaționale și de sănătate mai eficiente, mediu mai curat, activități culturale mai frecvente, etc.

Pe de altă parte, populația poate avea un impact fundamental asupra bunei implementări a strategiei, gradul de acceptabilitate al populației vis-à-vis de măsurile și acțiunile propuse fiind determinant. Mai mult decât atât, implicarea populației este necesară pentru crearea unei societăți civile puternice, un pion esențial în deciziile luate la de autoritățile publice nivel local.

Un alt stakeholder cheie este **mediul de afaceri**. Interesul principal al antreprenorilor locali este de a fi rezolvate obstacolele/dificultățile întâmpinate de aceștia în prezent: infrastructura rutieră și tehnico-edilitară, colaborarea dintre mediul de afaceri și autoritățile publice, birocrația, etc. De asemenea, mediul de afaceri va beneficia de facilități mai dezvoltate în urma implementării strategiei.

Mediul de afaceri joacă un rol cheie în Strategia de dezvoltare socio-economică a orașului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014-2020 și datorită capacității de a mobiliza anumite resurse financiare pentru implementarea planurilor de acțiune propuse în acest document.

Autoritățile publice locale (Consiliul Local și Primăria Tîrgu Neamț) reprezintă unul dintre cei mai importanți stakeholderi în implementarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a orașului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014-2020. Strategia de dezvoltare presupune realizarea unor investiții majore care pot fi demarate doar de autoritățile publice locale. De altfel, pentru realizarea investițiilor din fonduri europene este necesară implicarea autorităților publice ca principal beneficiar și contribuitor financiar (pentru co-finanțare).

Mai mult decât atât, autoritățile publice locale dețin nu doar resursele financiare, ci și cele de legitimitate pentru implementarea strategiei de dezvoltare, între atribuțiile Consiliului Local fiind următoarele elemente:

- avizează sau aprobă studii, prognoze și programe de dezvoltare economico-socială, de organizare și amenajare a teritoriului, documentații de amenajare a teritoriului și urbanism, inclusiv participarea la programe de dezvoltare județeană, regională, zonală și de cooperare transfrontalieră;
- aprobă bugetul local, împrumuturile, virările de credite și modul de utilizare a rezervei bugetare; aprobă contul de încheiere a exercițiului bugetar; stabilește impozite și taxe locale, precum și taxe speciale, în condițiile legii;
- stabilește măsurile necesare pentru construirea, întreținerea și modernizarea drumurilor, podurilor, precum și a întregii infrastructuri aparținând căilor de comunicații de interes local;
- aprobă documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local și asigură condițiile necesare în vederea realizării acestora;

- asigură condiţiile materiale şi financiare necesare pentru buna funcţionare a instituţiilor şi serviciilor publice de educaţie, sănătate, cultură, tineret şi sport, apărarea ordinii publice, apărarea împotriva incendiilor şi protecţia civilă, de sub autoritatea sa; urmăreşte şi controlează activitatea acestora;
- acţionează pentru protecţia şi refacerea mediului înconjurător, în scopul creşterii calităţii vieţii; contribuie la protecţia, conservarea, restaurarea şi punerea în valoare a monumentelor istorice şi de arhitectură, a parcurilor şi rezervaţiilor naturale, în condiţiile legii;
- contribuie la realizarea măsurilor de protecţie şi asistenţă socială; asigură protecţia drepturilor copilului, potrivit legislaţiei în vigoare; aprobă criteriile pentru repartizarea locuinţelor sociale; înfiinţează şi asigură funcţionarea unor instituţii de binefacere de interes local;
- înfiinţează şi organizează târguri, pieţe, oboare, locuri şi parcuri de distracţie, baze sportive şi asigură buna funcţionare a acestora.

Şi **Primarul** are competenţe ce pot influenţa implementarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a oraşului Tîrgu Neamţ cu orizontul de timp 2014-2020, având rolul de a întocmi proiectul bugetului local şi contul de încheiere a exerciţiului bugetar şi de a le supune spre aprobare consiliului local. Astfel, prin atribuţiile deţinute, atât Consiliul Local Tîrgu Neamţ cât şi Primarul oraşului Tîrgu Neamţ joacă un rol cheie în implementarea acţiunilor propuse în cadrul strategiei.

Pe de altă parte, autorităţile publice locale vor avea şi o serie de beneficii directe ca urmare a implementării strategiei, precum dezvoltarea resurselor umane.

Un alt stakeholder în implementarea Strategiei de dezvoltare socio-economică a oraşului Tîrgu Neamţ cu orizontul de timp 2014-2020 este **Consiliul Judeţean Neamţ**. Una dintre modalităţile prin care această instituţie poate influenţa dezvoltarea oraşului Tîrgu Neamţ este prin includerea în strategia judeţeană a unor investiţii pentru oraşul Tîrgu Neamţ. De asemenea, una dintre atribuţiile Consiliului Judeţean Neamţ este de a aproba bugetul propriu al judeţului, împrumuturile, virările de credite şi modul de utilizare a rezervei bugetare, de a stabili impozite şi taxe, precum şi taxe speciale, în condiţiile legii şi de a hotărî repartizarea pe comune, oraşe şi municipii a cotei din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat sau din alte surse, în condiţiile legii. Astfel, asemenea autorităţilor publice locale, Consiliul Judeţean Neamţ dispune atât de resurse financiare, cât şi de legitimitate pentru a influenţa implementarea Strategiei de dezvoltare a oraşului Tîrgu Neamţ.

Prefectura este un alt stakeholder al Strategiei de dezvoltare socio-economică a oraşului Tîrgu Neamţ cu orizontul de timp 2014-2020, Prefectul fiind reprezentantul Guvernului pe plan local care asigură legătura operativă dintre fiecare ministru, respectiv conducător al organului administraţiei publice centrale din subordinea Guvernului şi conducătorul serviciului public deconcentrat din subordinea acestuia. O primă modalitate prin care Prefectul poate influenţa implementarea strategiei este prin efectuarea de lobby la nivel central pentru realizarea de investiţii în oraşul Tîrgu Neamţ şi rezolvarea problemelor întâmpinate de locuitori şi mediul de afaceri. De altfel, una dintre atribuţiile Prefecturii este acţionarea pentru realizarea în judeţ a obiectivelor cuprinse în Programul de guvernare şi dispunerea măsurile necesare pentru îndeplinirea lor, în conformitate cu competenţele şi atribuţiile ce îi revin, potrivit legii.

O altă atribuţie a Prefecturii este aceea de a colabora cu autorităţile administraţiei publice locale pentru determinarea priorităţilor de dezvoltare teritorială. În acest fel, Prefectura Neamţ poate reprezenta şi oraşul Tîrgu Neamţ şi necesităţile de dezvoltare din localitate.

În judeţul Neamţ există mai multe **servicii publice deconcentrate**: AJOFM Neamţ, ITM Neamţ, Casa de Pensii Neamţ, Administraţia Finanţelor Publice, Direcţia Sanitar - Veterinară şi pentru Siguranţa Alimentelor, etc. Toate serviciile deconcentrate reprezintă un alt stakeholder al Strategiei de dezvoltare socio-economică a oraşului Tîrgu Neamţ cu orizontul de timp 2014-2020,

principala modalitate prin care pot influența dezvoltarea orașului fiind prin parteneriate cu autoritățile publice locale. De asemenea, serviciile publice deconcentrate pot contribui prin furnizarea de informații privind situația din orașul Tîrgu Neamț și a necesităților de dezvoltare identificate pe fiecare domeniu în parte.

Instituțiile publice de cultură reprezintă un alt factor interesat în Strategia de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț cu orizontul de timp 2014-2020. Prin implementarea strategiei, se va dezvolta și moderniza infrastructura în care își desfășoară activitatea în prezent instituțiile culturale și se va recurge la sprijinirea activităților culturale. Pe de altă parte, instituțiile publice culturale pot contribui la dezvoltarea orașului Tîrgu Neamț prin co-participare la proiectele de finanțare și prin furnizarea de informații privind situația din teren.

Și **instituțiile publice de sănătate** vor avea o serie de beneficii în urma implementării strategiei, aceasta presupunând dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate în scopul îmbunătățirii serviciilor de sănătate. De îmbunătățiri la capitolul infrastructură vor avea parte și instituțiile publice de învățământ. Atât acestea, cât și instituțiile din domeniul sănătății pot participa ca parteneri în cadrul investițiilor ce se vor realiza la nivelul orașului Tîrgu Neamț.

Organizațiile non-guvernamentale pot contribui la dezvoltarea serviciilor sociale din orașul Tîrgu Neamț prin efectuarea de parteneriate cu autoritățile publice locale ori prin dezvoltarea unor proiecte finanțate prin fonduri nerambursabile. Prin natura activităților desfășurate, însă, ONG-urile pot contribui și la dezvoltarea altor sectoare.

Mass-media este un alt stakeholder important în dezvoltarea orașului Tîrgu Neamț. Principalul rol al său este de a atrage investitori, cât și de a crește numărul turiștilor din localitate. Ca mediator – informator între autoritățile publice locale și populație, mass-media are un rol esențial în influențarea opiniei publice și a acceptabilității acesteia privind investițiile din oraș. În acest fel, mass-media poate determina apariția unor presiuni la nivelul administrației publice locale și introducerea unor probleme pe agenda publică.

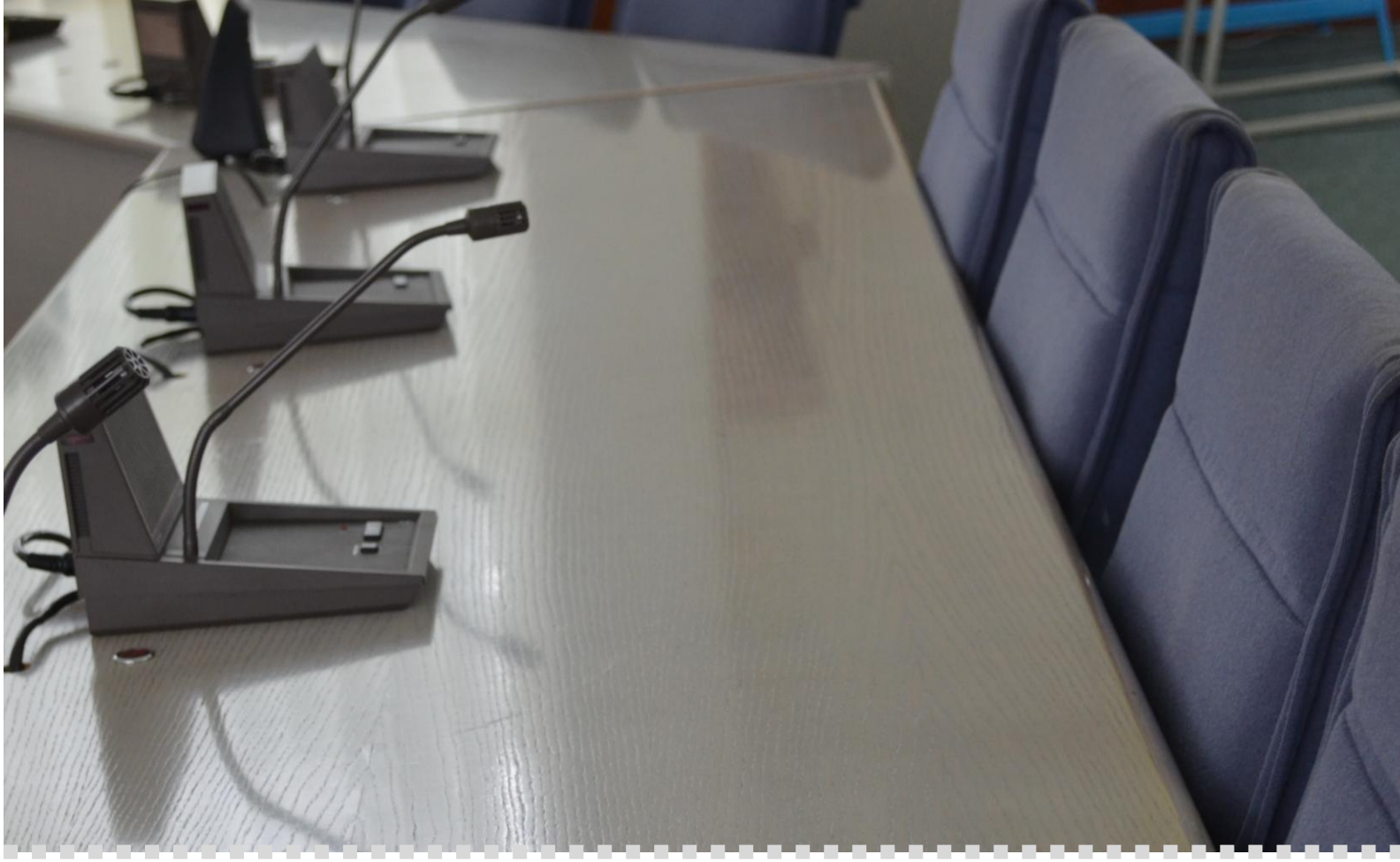

II.9. Procesul de elaborare a strategiei

Etapa 1: Elaborarea Profilului social, economic și demografic

Profilul social, economic și demografic al orașului Tîrgu Neamț reprezintă prima secțiune a documentului strategic, analizând situația existentă în localitate, identificând principalele probleme, principalele direcții de dezvoltare economică și resursele pe care se poate baza aceasta. Pentru aceasta s-au utilizat două serii de date: secundare și primare.

Datele secundare au fost preluate de la instituțiile abilitate: Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică a Județului Neamț, Consiliul Local Tîrgu Neamț, ONRC, Ministerul Finanțelor, APM etc. De asemenea, au fost analizate și documentele programatice și analizele socio-economice existente în județul Neamț, dar și la nivel regional și național. Un rol aparte în elaborarea documentului l-a avut

Profilul cuprinde analiza celor nouă sectoare de interes și analiza mediului extern al județului. Secțiunile aferente celor nouă sectoare ale documentului prezintă situația actuală din orașul Tîrgu Neamț, analizată pe baza datelor oficiale disponibile.

Analiza celor nouă sectoare de s-a încheie cu o matrice SWOT (puncte tari, puncte slabe, amenințări, oportunități) care sintetizează informațiile principale din Profilul orașului.

Datele primare au fost preluate prin intermediul unui Sondaj de Opinie în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț cu privire la stadiul actual de dezvoltare și la direcțiile de dezvoltare ale acestuia. Sondajul de opinie s-a realizat la finalul anului 2013 și începutul anului 2014 și a vizat evaluarea situației actuale a orașului din perspectiva comunității locale.

Etapa 2: Elaborarea Strategiei de dezvoltare economico-socială a orașului Tîrgu - Neamț, 2014-2020

Conform concluziilor analizelor socio-economice efectuate și a consultărilor publice, a fost formulată viziunea de dezvoltare a orașului Tîrgu Neamț pentru perioada de timp acoperită de Strategie. Viziunea de dezvoltare afirmă succint cadrul general al direcțiilor de dezvoltare, prezentând situațiile generale și stările de fapt spre care se tinde prin implementarea strategiei.

În contextul stabilit de viziunea de dezvoltare a fost elaborat un obiectiv general al strategiei, care are subordonat un set de obiective strategice. Fiecare dintre aceste obiective corespunde unei probleme majore a orașului pe care își propune să o abordeze.

Pentru fiecare dintre cele nouă secțiuni ale documentului a fost elaborat câte un plan de măsuri în concordanță cu obiectivele sectoriale stabilite în cadrul fiecărei secțiuni. Fiecare măsură conține acțiunile propuse, organizațiile responsabile de implementarea acestora, durata estimativă de implementare și încadrarea în prioritățile de dezvoltare a Strategiei.

Măsurile și acțiunile incluse în planurile sectoriale sunt adresate întregii comunități, ele implicând deopotrivă instituțiile și administrația publică, mediul de afaceri, societatea civilă și chiar simplii cetățeni. Pentru atingerea țintelor propuse, proiectele care vor fi dezvoltate în Tîrgu Neamț în perioada următoare vor trebui să fie încadrate în planurile sectoriale cuprinse de Strategie.

Ierarhizarea măsurilor și acțiunilor a urmărit succesiunea logică a acestora în timp, importanța acestora pentru comunitatea locală (așa cum a rezultat din consultările publice), impactul implementării raportat la populația la care se referă și gradul de complexitate presupus de

implementarea acestora (finanțare, instituții implicate, proceduri etc.).

Estimarea bugetară a acțiunilor propuse a luat în calcul standardele de cost actuale, eventualele estimări realizate în baza unor studii de fezabilitate existente, valoarea proiectelor similare în implementare sau implementate de curând etc.

În conformitate cu viziunea, obiectivele și planurile sectoriale de acțiune, a fost elaborat un set de proiecte pe care Consiliul Local Tîrgu Neamț își propune să le implementeze în perioada de programare a strategiei utilizând în special fonduri din surse de finanțare nerambursabile. Aceste proiecte sunt incluse în Portofoliul de proiecte al strategiei și acoperă toate cele nouă secțiuni ale documentului și presupun un larg parteneriat cu instituțiile publice, mediul de afaceri și societatea civilă.

Din cele 34 de proiecte incluse în portofoliu, au fost selectate 15 proiecte pentru care au fost redactate fișe de proiect.

Etapa 3: Consultările publice

Fiecare fază din procesul de elaborare a documentului de programare a inclus și o activitate de consultare a comunității locale, de la identificarea principalelor probleme ale orașului Tîrgu Neamț până la prioritizarea acțiunilor și proiectelor incluse.

Pentru completarea Profilului orașului s-au utilizat rezultatele Sondajului de opinie Opinie în rândul comunității orașului Tîrgu Neamț cu privire la stadiul actual de dezvoltare și la direcțiile de dezvoltare ale acestuia.

După definitivarea profilului a fost organizată o serie de întâlniri publice, la care au fost invitați și au participat reprezentanții administrației publice locale, instituțiilor publice, mediului de afaceri și ONG-urilor. Obiectivul principal al acestor întâlniri a fost de a definitiva obiectivul general, obiectivele strategice, viziunea de dezvoltare și planurile sectoriale de măsuri.

Acest document a fost elaborat de către Primăria Orașului Tîrgu Neamț, cu sprijinul companiei de consultanță ADDVANCES STRATEGIC SOLUTIONS, în cadrul unui larg proces de consultare publică a tuturor factorilor locali interesați.

Editor: **Primăria Orașului Tîrgu Neamț**
Str. Ștefan cel Mare Nr. 62 Cod: 615200, Tîrgu Neamț
Tel: +40233.790245 / +40233.790305
Fax: +40233.790508
E-mail: tgnt@primariatgneamt.ro
Web: www.primariatarguneamt.ro

Data publicării: februarie 2014

Drepturile de autor asupra acestei publicații sunt rezervate Primăriei Orașului Tîrgu Neamț. Publicația sau părți ale acesteia pot fi reproduse numai cu permisiunea acesteia.